

Prospekt informacyjny UniFundusze^{FIO}

UniFundusze Fundusz Inwestycyjny Otwarty

Oznaczenia Subfunduszy:

- 1) UniKorona Pieniężny
- 2) UniKorona Obligacje
- 3) UniDolar Pieniężny (dawniej: UniDolar Obligacje)
- 4) UniBezpieczna Alokacja (dawniej: UniStoProcent Plus)**
- 5) UniKorona Zrównoważony
- 6) UniKorona Akcje
- 7) (skreślono)
- 8) (skreślono)**
- 9) (skreślono)*
- 10) UniAkcje: Nowa Europa
- 11) (skreślono)
- 12) (skreślono)
- 13) (skreślono)
- 14) UniAkcje Sektory Wzrostu(dawniej: UniAkcje Polska 2012)
- 15) UniObligacje: Nowa Europa
- 16) UniStabilny Wzrost
- 17) UniAkcje Małych i Średnich Spółek
- 18) UniLokata
- 19) UniAkcje: Turcja
- 20) UniAkcje Dywidendowy

* Dnia 12 lutego 2010 r. Subfundusz UniStoProcent Bis (subfundusz przejmowany) został połączony z Subfunduszem UniBezpieczna Alokacja (dawniej:UniStoProcent Plus;subfundusz przejmujący).

** Dnia 14 maja 2010 r. Subfundusz UniAktywna Alokacja (95%) (subfundusz przejmowany) został połączony z SubFunduszemUniBezpieczna Alokacja (dawniej:UniStoProcent Plus; subfundusz przejmujący).

Fundusz może używać skróconej nazwy w brzmieniu: UniFundusze ^{FIO}.

Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawieadres internetowy: www.union-investment.pl

Fundusz prowadzi działalność zgodnie z prawem wspólnotowym regulującym zasady zbiorowego inwestowania w papiery wartościowe.

Niniejszy prospekt informacyjny sporządzony został w Warszawie w dniu 22 stycznia 2007 r. i zaktualizowany: 11 czerwca 2007 r., 3 października 2007 r., 6 grudnia 2007 r., 13 grudnia 2007 r., 19 grudnia 2007 r., 23 lipca 2008 r., 2 września 2008 r., 04 września 2008 r., 2 grudnia 2008 r., 2 stycznia 2009 r., 15 maja 2009 r., 28 maja 2009 r., 23 czerwca 2009 r., 17 sierpnia 2009 r., 19 listopada 2009 r., 8 grudnia 2009 r., 1 lutego 2010 r., 11 lutego 2010 r., 12 lutego 2010 r., 3 marca 2010 r., 12 maja 2010 r., 14 maja 2010 r., 31 maja 2010 r., 15 czerwca 2010 r., 1 lipca 2010 r., 15 sierpnia 2010 r., 1 października 2010 r., 22 października 2010 r., 18 listopada 2010 r., 30 listopada 2010 r., 31 grudnia 2010 r., w dniu 12 stycznia 2011 r., w dniu 18 lutego 2011 r., w dniu 9 marca 2011 r., w dniu 4 kwietnia 2011 r., w dniu 16 maja 2011 r., w dniu 31 maja 2011 r., w dniu 16 sierpnia 2011 r., w dniu 1 września 2011 r., w dniu 18 października 2011 r., w dniu 28 listopada 2011 r., w dniu 29 grudnia 2011 r., w dniu 12 stycznia 2012 r., w dniu 29 marca 2012 r., w dniu 1 maja 2012 r., w dniu 31 maja 2012 r., w dniu 21 sierpnia 2012 r., w dniu 25 września 2012 r., w dniu 03 grudnia 2012 r., w dniu 29 stycznia 2013 r., w dniu 14 lutego 2013 r., w dniu 20 lutego 2013 r., w dniu 8 marca 2013 r., w dniu 4 kwietnia 2013 r., w dniu 29 kwietnia 2013 r., w dniu 6 maja 2013 r., w dniu 17 maja 2013 r., w dniu 31 maja 2013 r., w dniu 8 czerwca 2013 r. w dniu 4 lipca 2013 r., w dniu 31 lipca 2013 roku, w dniu 8 sierpnia 2013 roku, oraz w dniu 22 sierpnia 2013 roku

Tekst jednolity został sporządzony w Warszawie w dniu 22 sierpnia 2013 r.

Rozdział I

Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Prospekcie

1. Imiona, nazwiska i funkcje osób odpowiedzialnych za informacje zawarte w Prospekcie

Osobami odpowiedzialnymi za informacje zawarte w Prospekcie, w tym za informacje finansowe, są:

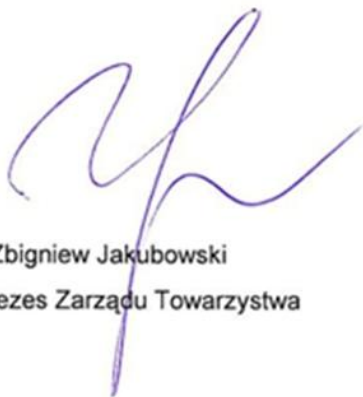
Małgorzata Góra- Dubiela- Prezes Zarządu.

Zbigniew Jakubowski – Wiceprezes Zarządu Towarzystwa.

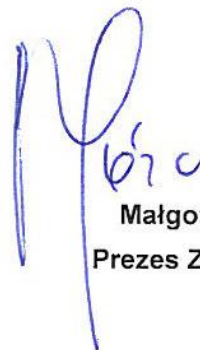
2. Nazwa i siedziba podmiotu, w imieniu którego działają osoby, o których mowa w pkt 1.

Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie.

3. Oświadczamy, że informacje zawarte w Prospekcie są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie w Prospekcie jest wymagane przepisami Ustawy i Rozporządzenia. Wedle naszej najlepszej wiedzy nie istnieją, poza ujawnionymi w Prospekcie, okoliczności, które mogłyby wywrzeć znaczący wpływ na sytuację prawną, majątkową i finansową Funduszu.

Zbigniew Jakubowski
Wiceprezes Zarządu Towarzystwa

Małgorzata Góra- Dubiela
Prezes Zarządu Towarzystwa

Rozdział II

Dane o Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych

1. Firma, kraj siedziby, siedziba, adres Towarzystwa wraz z numerami telekomunikacyjnymi, adresem głównej strony internetowej i adresem poczty elektronicznej

Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie (Polska), ul. Polna 11, 00-633 Warszawa

tel. (+48 22) 449 04 77,

fax (+48 22) 449 04 76,

adres poczty elektronicznej: tfi@union-investment.pl,

adres internetowy: www.union-investment.pl.

2. Data zezwolenia na wykonywanie działalności przez Towarzystwo

Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. działa na podstawie decyzji Komisji Papierów Wartościowych i Giełd z dnia 1 czerwca 1995 r., nr decyzji KPW-4073-1\ 95.

3. Oznaczenie sądu rejestrowego i numer, pod którym Towarzystwo jest zarejestrowane

W dniu 5 października 2001 r. Towarzystwo zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (obecnie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego) pod numerem KRS 0000050329.

4. Wysokość i składniki kapitału własnego Towarzystwa, w tym wysokość składników kapitału własnego na ostatni dzień bilansowy

Na dzień 31 grudnia 2012 r. wysokość i składniki kapitału własnego Towarzystwa były następujące:

Kapitał własny	85 075 802,29 zł
Kapitał podstawowy	21 687 900,00 zł
Kapitał zapasowy	43 719 236,64 zł

5. Informacja o opłaceniu kapitału zakładowego Towarzystwa

Kapitał zakładowy Towarzystwa w wysokości 21687900,00 zł został w pełni opłacony przed rejestracją w rejestrze przedsiębiorców.

6. Firma (nazwa) i siedziba podmiotu dominującego wobec Towarzystwa, ze wskazaniem cech tej dominacji oraz firma (nazwa) lub imiona i nazwiska oraz siedziba akcjonariuszy Towarzystwa, wraz z podaniem liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, jeżeli akcjonariusz posiada co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy

Podmiotem dominującym wobec Towarzystwa jest Union Asset Management Holding AG z siedzibą we Frankfurcie nad Menem, ponieważ posiada 100% głosów na walnym zgromadzeniu Towarzystwa.

7.1. Imiona i nazwiska członków Zarządu Towarzystwa, ze wskazaniem funkcji pełnionych w Zarządzie

Małgorzata Góra- Dubiela – pełniąca funkcję Prezesa Zarządu,

Zbigniew Jakubowski – pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu,

Małgorzata Popielewska- pełniąca funkcję Członka Zarządu.

7.2. Imiona i nazwiska członków Rady Nadzorczej Towarzystwa, ze wskazaniem Przewodniczącego

Alexander Schindler – Przewodniczący Rady Nadzorczej,

Nikolaus Sillem – Członek Rady Nadzorczej,

Björn Jesch – Członek Rady Nadzorczej,

Gunter Haueisen – Członek Rady Nadzorczej.

7.3. Imiona i nazwiska osób fizycznych zarządzających Subfunduszami Funduszu

Wszystkimi Subfunduszami wydzielonymi w Funduszu zarządza Zespół Zarządzania Aktywami i Doradztwa Inwestycyjnego wyodrębniony w Towarzystwie, w którym zatrudnieni są następujący zarządzający:

Zbigniew Jakubowski,

Ryszard Rusak,

Dariusz Lasek,

Andrzej Czarnecki,

Tomasz Matras,

Maciej Kik,

Robert Burdach,

Marek Warmuz,

Krzysztof Izdebski,

Robert Ślepaczuk.

8. Informacje o pełnionych przez osoby wymienione w pkt 7 funkcjach poza Towarzystwem, jeżeli ta okoliczność może mieć znaczenie dla sytuacji Uczestników Funduszu

8.1. Zarząd Towarzystwa

Żaden z członków Zarządu Towarzystwa nie pełni innych funkcji poza Towarzystwem, których pełnienie mogłoby mieć znaczenie dla sytuacji Uczestników Funduszu.

8.2. Rada Nadzorcza

Nikolaus Sillem – Członek Rady Nadzorczej

Nikolaus Sillem jest zatrudniony w Union Investment Institutional GmbH na stanowisku Dyrektora Zarządzającego i jest odpowiedzialny za klientów instytucjonalnych. Dodatkowo jest odpowiedzialny za działalność dla klientów instytucjonalnych w całej Union Investment Group.

Björn Jesch – Członek Rady Nadzorczej

Björn Jesch od 17 października 2012 roku jest członkiem Rady Nadzorczej Towarzystwa, ponadto pełni funkcję dyrektora zarządzającego w Union Investment Privatfonds GmbH.

Gunter Haueisen – Członek Rady Nadzorczej

Gunter Haueisen od 2002 r. pełni funkcję dyrektora grupy nadzorującej w Union Asset Management Holding AG. Od 2002 r. pełni funkcję dyrektora grupy nadzorującej, odpowiedzialnego m.in. za zarządzanie ryzykiem oraz kontroli strategicznej.

Alexander Schindler – Przewodniczący Rady Nadzorczej

Alexander Schindler od dnia 29 kwietnia 2010 r. jest członkiem Rady Nadzorczej Towarzystwa, ponadto jest członkiem zarządu Asset Management Holding AG we Frankfurcie nad Menem.

8.3. Zarządzający Subfunduszami

Żaden z zarządzających Subfunduszami nie pełni innych funkcji poza Towarzystwem, których pełnienie mogłoby mieć znaczenie dla sytuacji Uczestników Funduszu.

9. Nazwy innych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Towarzystwo, nieobjętych Prospektem

ENERGA Trading Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty

UniFundusze Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty

UniSystem Fundusz Inwestycyjny Zamknięty

UniObligacje Fundusz Inwestycyjny Zamknięty

Rozdział III

Dane o Funduszu

1. Data zezwolenia na utworzenie Funduszu

Fundusz powstał z przekształcenia następujących funduszy inwestycyjnych otwartych: UniKorona Pieniężny Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniKorona Obligacje Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniDolar Obligacje Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniStoProcent Plus Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniKorona Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniKorona Akcje Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniGlobal Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniAktywnaAlokacja(95%) Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniStoProcent Bis Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz UniAkcje: Nowa Europa Funduszu Inwestycyjnego Otwartego.

Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła zezwolenia na przekształcenie wyżej wymienionych funduszy inwestycyjnych w Fundusz decyzją z dnia 2 lutego 2007 r. (decyzja nr DFL/VI/4032-7/11-1/U/06/07AZ).

2. Data i numer wpisu Funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych

Fundusz został wpisany do rejestru funduszy inwestycyjnych pod numerem RFI 305 w dniu 6 lipca 2007 r.

3. Charakterystyka Jednostek Uczestnictwa zbywanych przez Fundusz

Jednostka Uczestnictwa stanowi prawo majątkowe Uczestnika Funduszu określone w Statucie i Ustawie, a wszystkie Jednostki Uczestnictwa reprezentują jednakowe prawa majątkowe.

Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa na każde żądanie osoby uprawnionej do uczestnictwa w Funduszu lub Uczestnika Funduszu i dokonuje ich odkupienia na każde żądanie Uczestnika Funduszu.

Jednostki Uczestnictwa są umarzane z mocy prawa z chwilą ich odkupienia przez Fundusz.

Jednostki Uczestnictwa nie mogą być zbywane przez Uczestnika Funduszu na rzecz osób trzecich.

Jednostki Uczestnictwa nie są oprocentowane.

Jednostki Uczestnictwa podlegają dziedziczeniu, z zastrzeżeniem że w razie śmierci Uczestnika Funduszu, Fundusz jest obowiązany na żądanie: osoby, która przedstawi rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią wydatków związanych z pogrzebem Uczestnika Funduszu – odkupić Jednostki Uczestnictwa zapisane w Subrejestrze, do wartości nieprzekraczającej kosztów urządzenia pogrzebu zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku, oraz wypłacić tej osobie kwotę uzyskaną z tego odkupienia; osoby, którą Uczestnik Funduszu wskazał Funduszowi w pisemnej dyspozycji – odkupić Jednostki Uczestnictwa Uczestnika zapisane w Subrejestrze do wartości nie wyższej niż przypadające na ostatni miesiąc przed śmiercią Uczestnika Funduszu dwudziestokrotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, ogłaszane przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, oraz nieprzekraczającej łącznej wartości Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze, oraz wypłacić tej osobie kwotę uzyskaną z tego odkupienia.

Jednostki Uczestnictwa mogą być przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym.

Fundusz zastrzega sobie prawo do dokonania podziału Jednostek Uczestnictwa na równe części tak, aby ich całkowita wartość odpowiadała wartości Jednostek Uczestnictwa przed podziałem.

4. Zwięzłe określenie praw Uczestników Funduszu

Uczestnik Funduszu ma prawo do:

- nabycia kolejnych Jednostek Uczestnictwa,
- żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
- żądania konwersji Jednostek Uczestnictwa na jednostki uczestnictwa innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo oraz żądania zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z jednym Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem,
- otrzymania środków pieniężnych ze zbycia Aktywów Funduszu lub Aktywów Subfunduszu, odpowiednio w związku z likwidacją Funduszu lub Subfunduszu,
- rozporządzenia posiadanymi Jednostkami Uczestnictwa na wypadek śmierci,
- otrzymania potwierdzenia zbycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa,

- ustanowienia zastawu na Jednostkach Uczestnictwa,
- dostępu przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa do Prospektu i Kluczowych informacji dla inwestorów oraz rocznego i półrocznego sprawozdania finansowego Funduszu,
- dostępu do Prospektu i Kluczowych informacji dla inwestorów oraz półrocznego sprawozdania finansowego Funduszu na stronie Towarzystwa w sieci Internet pod adresem www.union-investment.pl,
- żądania doręczenia Prospektu oraz rocznego i półrocznego sprawozdania finansowego Funduszu.
- udziału w Zgromadzeniu Uczestników Funduszu

4a Informacja o zasadach działania Zgromadzenia Uczestników

1. Zgromadzenie Uczestników wykonuje czynności określone poniżej w Statucie oraz w Ustawie.
2. Uprawnionymi do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są uczestnicy wpisani do rejestru uczestników funduszu według stanu na koniec drugiego dnia roboczego poprzedzającego dzień zgromadzenia uczestników. W sprawach dotyczących tylko subfunduszu w funduszu z wydzielonymi subfunduszami uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są uczestnicy tego subfunduszu.
3. Uczestnik może wziąć udział w Zgromadzeniu Uczestników osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwa udziela się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
4. Zgromadzenie uczestników zwoływane jest przez Zarząd Towarzystwa poprzez ogłoszenie zamieszczone na stronie internetowej www.union-investment.pl, a następnie zawiadomi o tym każdego uczestnika indywidualnie przesyłką poleconą lub na trwałym nośniku informacji co najmniej 21 dni przed planowanym terminem Zgromadzenia Uczestników.
5. Zgromadzenie Uczestników jest ważne, jeśli wezmą w nim udział uczestnicy posiadający co najmniej 50% jednostek uczestnictwa funduszu lub subfunduszu, według stanu na dwa dni robocze przed dniem zgromadzenia uczestników.
6. Od dnia poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników do dnia Zgromadzenia Uczestników zawieszają się zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Funduszu.
7. Zgromadzenie Uczestników zwołuje się w celu wyrażenia zgody na:
  - 1) rozpoczęcie prowadzenia przez fundusz działalności jako fundusz powiązany lub rozpoczęcie prowadzenia przez subfundusz w funduszu w wydzielonych subfunduszami działalności jako subfundusz powiązany;
  - 2) zmianę funduszu podstawowego;
  - 3) zaprzestanie prowadzenia działalności jako fundusz powiązany;
  - 4) połączenie krajowe i transgraniczne funduszy;
  - 5) przejęcie zarządzania funduszem inwestycyjnym otwartym przez inne towarzystwo
  - 6) przejęcie zarządzania funduszem inwestycyjnym otwartym i prowadzenia jego spraw przez spółkę zarządzającą.
8. Przed podjęciem uchwały przez Zgromadzenie Uczestników Zarząd Towarzystwa jest obowiązany przedstawić uczestnikom swoją rekomendację oraz udzielić uczestnikom wyjaśnień na temat interesujących ich zagadnień związanych ze zdarzeniem, o którym mowa w ust 7, w tym odpowiedzieć na zadanie przez uczestników pytania.
9. Każdy z Uczestników biorący udział w Zgromadzeniu Uczestników może przed podjęciem uchwały w przedmiocie o którym mowa w ust 7, może wnioskować o przeprowadzenie dyskusji w zakresie zasadności wyrażenia zgody,

10. Każda Jednostka Uczestnictwa upoważnia uczestnika do oddania jednego głosu.
11. Uchwały o wyrażeniu zgody, o której mowa w ust 7 zapadają większością 2/3 głosów uczestników obecnych lub reprezentowanych na zgromadzeniu.
12. Uchwała Zgromadzenia Uczestników jest protokołowana przez notariusza.
13. W zakresie nieuregulowanym w Statucie lub Ustawie tryb działania Zgromadzenia Uczestników oraz podejmowania uchwał określa regulamin przyjęty przez Zgromadzenie Uczestników.
14. Zgromadzenie Uczestników odbywa się w siedzibie Towarzystwa lub innym miejscu wskazanym w ogłoszeniu oraz zawiadomieniu których mowa w ust 4
15. Koszty zwołania zgromadzenia ponosi Towarzystwo.

5. Zasady przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa

Fundusz powstał z przekształcenia następujących funduszy inwestycyjnych otwartych: UniKorona Pieniężny Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniKorona Obligacje Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniDolar Obligacje Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniStoProcent Plus Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniKorona Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniKorona Akcje Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniGlobal Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniAktywnaAlokacja(95%) Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, UniStoProcent Bis Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz UniAkcje: Nowa Europa Funduszu Inwestycyjnego Otwartego; opis zasad przeprowadzania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Funduszu nie ma zastosowania.

6. Sposób i szczegółowe warunki zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa, zamiany Jednostek Uczestnictwa na jednostki uczestnictwa innego funduszu oraz wysokość opłat z tym związanych, wypłat kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa lub wypłat dochodów Subfunduszu, zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z jednym Subfunduszem na jednostki związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych, spełniania świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa. Częstotliwość zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa. Określenie terminów, w jakich najpóźniej nastąpi zbycie przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa po dokonaniu wpłaty na te Jednostki oraz odkupienie przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa po zgłoszeniu żądania ich odkupienia.

6.1. Zbywanie Jednostek Uczestnictwa

6.1.1. Podstawowe zasady nabycia Jednostek Uczestnictwa

1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa wymaga wpłaty środków pieniężnych i złożenia stosownego oświadczenia woli (zlecenie nabycia) bezpośrednio w Funduszu lub u Dystrybutora, z zastrzeżeniem ppkt 5, 9 i 10. Pierwsze nabycie Jednostek Uczestnictwa może być dokonane poprzez złożenie zlecenia nabycia bezpośrednio Funduszowi na zasadach określonych w ppkt 4 i 10.
2. Nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje w dniu, w którym Agent Transferowy wpisze do Subrejestru liczbę Jednostek nabytych za dokonaną wpłatę, jednak nie później niż po upływie:
  - 1) 7 dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i dokonania wpłaty środków – w przypadku dokonywania wpłaty za pośrednictwem Dystrybutora; w takim przypadku za dzień dokonania wpłaty uważa się dzień otrzymania wpłaty środków przez Dystrybutora,
  - 2) 7 dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpłynięcia środków na rachunek Funduszu – w przypadku dokonywania wpłaty na podstawie ppkt 4, 5 i 8; w takim przypadku za dzień dokonania wpłaty uważa się dzień wpłynięcia środków na rachunek nabywcy Funduszu.
3. Wpisania do Subrejestru Agent Transferowy dokonuje na podstawie otrzymanego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa oraz informacji od Depozytariusza o otrzymaniu przez niego środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Szczegółowe terminy realizacji zleceń nabycia przez Agenta Transferowego określone są w odpowiednich miejscach Prospektu odnoszących się do danego Subfunduszu.
4. Nabywanie Jednostek Uczestnictwa w związku z przystąpieniem do Funduszu może nastąpić poprzez dokonanie wpłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy wskazany przez Fundusz, prowadzony na rzecz Subfunduszu przez Depozytariusza, bądź inny wskazany przez Fundusz rachunek Subfunduszu, oraz przekazanie ważnego, prawidłowo wypełnionego zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa do Funduszu, przy wykorzystaniu wyłącznie formularzy zaakceptowanych przez Fundusz. Wpłata może być dokonana z zastrzeżeniem ppkt 8, w szczególności poprzez przelanie środków pieniężnych z rachunku bankowego tej osoby albo poprzez wpłatę środków pieniężnych dokonaną za pośrednictwem banku lub Poczty Polskiej, albo poprzez przelanie środków pieniężnych za pośrednictwem wskazanego przez

Fundusz bankomatu znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Warunkiem uznania wpłaty jest podanie na dokumencie wpłacenia środków, obok przekazanej kwoty środków pieniężnych, w szczególności: nazwy Subfunduszu, imienia i nazwiska albo nazwy (firmy), adresu zamieszkania albo adresu siedziby, numeru PESEL albo REGON oraz numeru rachunku bankowego wskazanego przez Fundusz. Zlecenie wypełnione w sposób nieczytelny lub nieprawidłowy i wywołujące wątpliwości co do treści lub autentyczności nie będzie uznane za ważne zlecenie nabycia.

5. Po uprzednim otwarciu Subrejestr Jednostki Uczestnictwa mogą być nabywane w trybie dokonywania wpłat środków pieniężnych na rachunek bankowy prowadzony przez Depozytariusza, wskazany Uczestnikowi przez Towarzystwo. Każdy Uczestnik zostanie powiadomiony o indywidualnym numerze rachunku bankowego związanego z danym Subrejestrem, na który powinny być dokonywane przez niego wpłaty bezpośrednio. Warunkiem uznania wpłaty jest przekazanie środków na wskazany przez Towarzystwo rachunek bankowy. Wpłaty bezpośrednio na inny rachunek nie będą uznawane. Dokonanie wpłaty jest jednoznaczne ze złożeniem zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa. Jednostki Uczestnictwa mogą być nabywane poprzez sieć Internet, przez wypełnienie formularza zaakceptowanego przez Towarzystwo, udostępnianego przez Towarzystwo w tej sieci, oraz dokonanie płatności kartą kredytową albo płatniczą z zastrzeżeniem ppkt 8. Szczegółowe warunki nabycia Jednostek Uczestnictwa w sieci Internet znajdują się na stronach internetowych Towarzystwa. Dokument przekazania środków pieniężnych niezawierający wszystkich informacji, o których mowa wyżej, nie zostanie uznany za ważne zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa.
6. W przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa w sposób określony w ppkt 4, 5 i 8 do nabywania Jednostek Uczestnictwa stosuje się zasady określone w ppkt 3, z zastrzeżeniem że wpisanie przez Agenta Transferowego nabycia Jednostek Uczestnictwa następuje na podstawie otrzymanej od Depozytariusza informacji o otrzymaniu przez niego środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
7. Koszty związane z wpłatą środków pieniężnych w trybie określonym w ppkt 4, 5 i 8 ponosi osoba wpłacająca.
8. Fundusz poinformuje Uczestników Funduszu, poprzez ogłoszenie w dzienniku przeznaczonym do ogłoszeń Funduszu lub przez Internet, lub za pośrednictwem Dystrybutora, o możliwości dokonywania wpłat środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa poprzez ich przelanie za pośrednictwem wskazanej przez Fundusz sieci bankomatów znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przez dokonanie płatności kartą kredytową albo płatniczą za pośrednictwem sieci Internet.
9. W przypadku osoby zamierzającej zawrzeć umowę o prowadzenie IKE lub IKZE, zawarcie z Funduszem umowy o prowadzenie odpowiednio IKE albo IKZE jest równoznaczne ze złożeniem pierwszego zlecenia nabycia Jednostek, z zastrzeżeniem ppkt 10.
10. W przypadku, w którym zawierający w imieniu Funduszu umowę o prowadzenie IKE albo IKZE nie jest uprawniony do przyjmowania zleceń nabycia Jednostek Uczestnictwa, pierwsze nabycie Jednostek Uczestnictwa może być dokonane – po zawarciu umowy o prowadzenie odpowiednio IKE albo IKZE – za pośrednictwem Dystrybutora lub w trybie wpłaty środków pieniężnych z rachunku bankowego osoby zawierającej umowę o prowadzenie odpowiednio IKE albo IKZE na rachunek bankowy wskazany przez Fundusz (przez co rozumie się także wpłatę środków pieniężnych objętych wypłatą transferową z dotychczasowego indywidualnego konta emerytalnego Uczestnika IKE albo z dotychczasowego indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego Uczestnika IKZE) prowadzony na rzecz Subfunduszu przez Depozytariusza bądź inny rachunek wskazany przez Fundusz, w tym rachunek Towarzystwa. Warunkiem uznania wpłaty jest podanie na dokumencie wpłacenia środków danych wystarczających do identyfikacji Uczestnika IKE, w tym imienia i nazwiska, numeru PESEL oraz numeru rachunku bankowego wskazanego przez Fundusz. Dokonanie wpłaty jest jednoznaczne ze złożeniem zlecenia nabycia Jednostek Uczestnictwa.
11. W odniesieniu do wpłat z rachunku bankowego osoby zawierającej umowę o prowadzenie IKE (Uczestnika IKE) Towarzystwo może wprowadzić dla każdej takiej osoby odrębny, unikalny numer rachunku bankowego Towarzystwa, na które dokonywane powinny być wpłaty. W przypadku wyrażenia zgody przez osobę zawierającą umowę o prowadzenie IKE (Uczestnika IKE) na dokonywanie wpłat w formie przelewu bankowego w sposób, o którym mowa w zdaniu poprzednim, wpłaty dokonywane na rachunek bankowy o unikalnym dla każdej osoby zawierającej umowę o prowadzenie IKE (Uczestnika IKE) numerze identyfikowane będą jako wpłaty na IKE wyłącznie po numerze rachunku bankowego.
- 11a. W odniesieniu do wpłat z rachunku bankowego osoby zawierającej umowę o prowadzenie IKZE (Uczestnika IKZE) Towarzystwo może wprowadzić dla każdej takiej osoby odrębny, unikalny numer rachunku bankowego Towarzystwa, na które dokonywane powinny być wpłaty na IKZE. W przypadku dokonywania przez osobę, która zawarła umowę o prowadzenie IKZE, wpłat w formie przelewu, w trybie określonym w zdaniu pierwszym niniejszego podpunktu, wpłaty dokonywane na rachunek bankowy o unikalnym numerze identyfikowane będą jako wpłaty na IKZE wyłącznie po numerze rachunku bankowego.
12. Fundusz może uzależnić uznanie wpłaty i przyznanie Jednostek Uczestnictwa od przedstawienia Funduszowi, w sposób przez Fundusz wskazany, dodatkowych informacji wymaganych przepisami prawa, w szczególności przepisami ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu

finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: DzU z 2003 r. Nr 153, poz. 1505 ze zm.).

6.1.2. Cena i liczba nabywanych Jednostek Uczestnictwa

1. Cena nabycia Jednostki Uczestnictwa określana jest w Dniu Wyceny.
2. Cenę nabycia oblicza się według poniższego wzoru:

$$P = \frac{WAN/J}{1 - x}$$

gdzie:

P – oznacza cenę nabycia,

WAN/J – oznacza Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa,

x – oznacza mającą zastosowanie stawkę opłaty manipulacyjnej za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.

6.1.3. Wysokość wpłat

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.
4. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy, do których możliwe jest dokonywanie wpłat w walucie innej niż złoty, może być inna niż określona powyżej. Zasady dotyczące wysokości minimalnych wpłat w walucie innej niż złoty, zostały unormowane w Prospekcie, w części dotyczącej Subfunduszu, do którego możliwe jest dokonywanie wpłat w walucie innej niż złoty.

6.1.4. Składanie zleceń, w tym składanie zleceń za pomocą telefonu, telefaksu lub Internetu

1. Uczestnik Funduszu może zawrzeć z Funduszem umowę o składanie zleceń za pomocą telefonu, telefaksu lub Internetu, w przypadku gdy Fundusz zaoferuje możliwość składania zleceń za ich pomocą. O zaoferowaniu Uczestnikom Funduszu możliwości składania zleceń za pomocą telefonu, telefaksu lub Internetu Fundusz poinformuje w drodze ogłoszenia w dzienniku przeznaczonym do ogłoszeń Funduszu lub za pośrednictwem Dystrybutora, a także może poinformować Uczestników Funduszu listownie.
2. Telefoniczne lub telefaksowe zlecenia Uczestnika Funduszu lub ustanowionego przez niego pełnomocnika, a także zlecenia przesyłane za pośrednictwem Internetu przyjmowane są przez Fundusz lub przez Dystrybutora, który na podstawie umowy z Funduszem podjął się przyjmowania takich zleceń i który posiada stosowne zezwolenie Komisji do przyjmowania takich zleceń. Na podstawie przyjętego zlecenia telefonicznego upoważniony pracownik sporządza zlecenie na piśmie. Umowa, o której mowa w ppkt 1, zawiera udzielane przez Uczestnika Funduszu upoważnienie do wystawiania zleceń pisemnych na podstawie jego dyspozycji telefonicznych.
3. Przedmiotem umowy o składanie zleceń, o której mowa w ppkt 1, może być nabycie, odkupienie Jednostek Uczestnictwa, konwersja Jednostek Uczestnictwa pomiędzy funduszami zarządzanymi przez Towarzystwo, zamiana Jednostek Uczestnictwa, odwołanie pełnomocnictwa, ustanowienie i odwołanie blokady Subrejestr, zmiana danych Uczestnika Funduszu. Ponadto w umowie powinny być zawarte minimalne warunki techniczne składania zleceń oraz sposób identyfikacji Uczestnika Funduszu, w szczególności sposób nadania hasła. Umowa nie może ograniczać uprawnień Uczestników Funduszu i odpowiedzialności Towarzystwa wynikających z niniejszego Statutu i przepisów prawa.
4. W przypadku składania zleceń telefonicznych, Uczestnik Funduszu jest uprzedzany, iż składanie zlecenia będzie nagrywane przez Dystrybutora.
5. Przyjmowane są tylko takie zlecenia, składane za pośrednictwem telefaksu, które zostały:
  - a) przesłane na ustalonych przez Fundusz formularzach,
  - b) wypełnione w sposób prawidłowy, czytelny i niewywołujący jakichkolwiek wątpliwości co do ich treści lub autentyczności,
  - c) podpisane przez Uczestnika Funduszu lub jego pełnomocnika.

6. Dyspozycje składane za pośrednictwem Internetu są wypełniane wyłącznie na formularzach udostępnionych przez Fundusz na witrynach internetowych lub w inny sposób i są ważne, o ile zostaną wypełnione w sposób prawidłowy i niewywołujący jakichkolwiek wątpliwości co do ich treści lub autentyczności.
7. Fundusz ma prawo odmówić przyjęcia dyspozycji telefonicznej, telefaksowej lub składanej za pośrednictwem Internetu w przypadku nieprawidłowego działania odpowiedniego urządzenia, za pomocą którego przekazywane są dane.
8. W przypadku awarii urządzenia przekazującego dane Uczestnik Funduszu może złożyć zlecenie osobiście.
9. Dokumentacja dyspozycji, składanych przez Uczestników Funduszu za pośrednictwem telefonu, telefaksu lub Internetu, jest utrwalana i przechowywana dla celów dowodowych.

6.1.5. Nabywanie Jednostek Uczestnictwa w ramach wspólnego rejestru małżeńskiego

1. Osoby pozostające w związku małżeńskim mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa na swój wspólny rejestr małżeński zgodnie z zasadami określonymi w ppkt poniższych, z zastrzeżeniem ppkt 4.
2. Małżonkowie działający łącznie, nabywający Jednostki Uczestnictwa na swój wspólny Subrejestr, składają oświadczenia o:
  - a) pozostawaniu we wspólności majątkowej, umożliwiającej nabywanie i żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
  - b) wyrażeniu zgody na wykonywanie przez każdego z małżonków, na ich wspólny Subrejestr, wszystkich uprawnień związanych z nabywaniem i żądaniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa, włączywszy żądanie odkupienia wszystkich nabytych Jednostek Uczestnictwa, żądanie ustanowienia blokady Subrejestru i jego zamknięcia oraz zlecenia konwersji, zamiany i transferu Jednostek Uczestnictwa, a także na podejmowanie wszelkich należnych małżonkom środków pieniężnych,
  - c) wyrażeniu zgody na realizację zleceń zgodnie z kolejnością ich składania przez każdego z małżonków, chyba że drugi z nich wyrazi sprzeciw najpóźniej w chwili składania zlecenia przez pierwszego z małżonków; w takim wypadku Dystrybutor stosuje się wyłącznie do zgodnego oświadczenia woli małżonków,
  - d) wyrażeniu zgody na wyłączenie odpowiedzialności Towarzystwa za skutki złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników żądań odkupienia, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich.
3. Ponadto małżonkowie zobowiązani są do:
  - a) wskazania wspólnego adresu małżonków, na który przesyłane będą potwierdzenia zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
  - b) zawiadomienia – listem poleconym – Agenta Transferowego o ustaniu wspólności majątkowej.
4. Na IKE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden Uczestnik IKE. IKE nie może być prowadzone w ramach wspólnych rejestrów małżeńskich.
5. Na IKZE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden Uczestnik IKZE. IKZE nie może być prowadzone w ramach wspólnych rejestrów małżeńskich.

6.1.6. Nabywanie Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji

W przypadku jednokrotnego nabycia Jednostek Uczestnictwa do wysokości kwoty odpowiadającej kwocie, jaką Uczestnik otrzymał w wyniku odkupienia od niego całości lub części Jednostek Uczestnictwa, o ile od dnia zażądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa do dnia złożenia zlecenia nabycia nowych Jednostek Uczestnictwa nie upłynęło więcej niż 60 dni, nie pobiera się opłaty manipulacyjnej. Zwolnienie od opłaty manipulacyjnej, związane z dokonaniem reinwestycji w ramach Funduszu, przysługuje Uczestnikowi jeden raz w roku kalendarzowym. W przypadku dokonywania reinwestycji, na przelewie środków na nabycie Jednostek Uczestnictwa w ramach reinwestycji osoba dokonująca wpłaty winna wskazać, że wpłata dotyczy reinwestycji (wpisując na przelewie „reinvestycja”) oraz wpisać na przelewie datę wyceny odkupienia, którego dotyczy reinwestycja.

6.2. Odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

6.2.1. Zasady odkupywania Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz dokonuje odkupienia Jednostek Uczestnictwa na żądanie Uczestnika Funduszu złożone bezpośrednio w Funduszu lub u Dystrybutora na odpowiednim formularzu zaakceptowanym przez Fundusz.
2. Uczestnik Funduszu wydaje dyspozycje co do sposobu wypłaty środków pieniężnych, żądając odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Z wyłączeniem zlecenia składanego za pomocą telefonu, telefaksu lub Internetu, w przypadku braku dyspozycji środki stawiane są do dyspozycji Uczestnika Funduszu w jednostce Dystrybutora, w której przyjęto żądanie odkupienia.
3. Jeżeli w wyniku żądania odkupienia wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika Funduszu w Subrejeście na dzień odkupienia wynosiłaby mniej niż 100 zł lub równowartość tej kwoty w

walucie, w której denominowany jest dany Subfundusz, wyliczonej przy zastosowaniu średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polskia dzień odkupienia, Fundusz dokona odkupienia wszystkich Jednostek.

6.2.2. Żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa

1. Z zastrzeżeniem ppkt 4 - 6, żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa może zawierać następujące dyspozycje:
  - a) odkupienia określonej liczby Jednostek Uczestnictwa,
  - b) odkupienia takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, w wyniku której do wypłaty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa przeznaczona zostanie określona kwota środków pieniężnych, z zastrzeżeniem że wskazana w żądaniu kwota przed jej wypłatą zostanie pomniejszona o należny podatek,
  - c) wielokrotnego, w tym systematycznego, odkupywania od Uczestnika Jednostek Uczestnictwa,
  - d) odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa dostępnych w Subrejestrze.
2. W przypadku gdy w Dniu Wyceny kwota żądana jest wyższa od kwoty otrzymanej w wyniku odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa lub liczba Jednostek Uczestnictwa wynikających ze zlecenia jest wyższa od liczby posiadanej przez Uczestnika Funduszu w Subrejestrze, z którego Jednostki Uczestnictwa podlegają odkupieniu, odkupione zostają wszystkie Jednostki Uczestnictwa posiadane przez Uczestnika Funduszu w Subrejestrze.
3. W żądaniu wielokrotnego, w tym systematycznego, odkupywania Jednostek Uczestnictwa, Uczestnik wskazuje dzień lub dni, w którym żądanie staje się skuteczne. Odwołanie takiego żądania wywołuje skutki po otrzymaniu przez Agenta Transferowego oświadczenia w tym przedmiocie, jednak nie później niż w terminie 7 dni kalendarzowych od odebrania takiego oświadczenia przez Fundusz lub Dystrybutora.
4. Kwota środków pieniężnych jest wypłacana po pomniejszeniu o należny podatek, w przypadku gdy Fundusz jest zobowiązany do jego pobrania.
5. W przypadku Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na IKE lub IKZE, żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa może dotyczyć wszystkich lub części Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych odpowiednio na IKE albo IKZE, z zastrzeżeniem przepisów Ustawy o IKE/IKZE oraz postanowień odpowiednio Regulaminu IKE albo Regulaminu IKZE.
6. Minimalna wartość zlecenia odkupienia winna wynosić 100 PLN lub równowartość tej kwoty w walucie, w której denominowany jest dany Subfundusz, wyliczonej przy zastosowaniu średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski w dniu złożenia żądania odkupienia albo zlecenie odkupienia winno obejmować taką ilość Jednostek Uczestnictwa, żeby w wyniku ich odkupienia otrzymana kwota wynosiła minimum 100 PLN lub równowartość tej kwoty w walucie, w której denominowany jest dany Subfundusz, wyliczonej przy zastosowaniu średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski w dniu złożenia żądania odkupienia.

6.2.3. Data i cena odkupienia Jednostek Uczestnictwa

1. Odkupienie przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa następuje w chwili dokonania przez Agenta Transferowego wpisu do Subrejstru liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu ich odkupienia po otrzymaniu przez Agenta Transferowego żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
2. Szczegółowe terminy realizacji zleceń odkupienia przez Agenta Transferowego określone są w odpowiednich miejscach Prospektu odnoszących się do danego Subfunduszu.
3. Od dnia złożenia Dystrybutorowi lub bezpośrednio Funduszowi żądania odkupienia do dnia odkupienia Jednostek Uczestnictwa przez Fundusz nie może upłynąć więcej niż 7 dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
4. Fundusz, dokonując odkupienia Jednostek Uczestnictwa, identyfikuje Jednostki Uczestnictwa podlegające odkupieniu i odkupuje je, począwszy od tych Jednostek zarejestrowanych w Subrejestrze, które zostały nabyte od niego najwcześniej (metoda FIFO). Wyłączona jest możliwość wskazania przez Uczestnika Funduszu kolejności odkupywania Jednostek Uczestnictwa w Subrejestrze.
5. Uczestnik powinien wskazać Subrejestr, którego dotyczy żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Jeżeli Uczestnik nie wskaże Subrejstru, którego dotyczy żądanie odkupienia, Fundusz odkupuje Jednostki Uczestnictwa z Subrejstru, który został otwarty najwcześniej.
6. Uczestnik posiadający Jednostki Uczestnictwa związane z danym Subfunduszem o wartości co najmniej 2000000 zł według cen z Dnia Wyceny poprzedzającego dzień złożenia zlecenia lub równowartość tej kwoty w walucie, w której denominowany jest dany Subfundusz, wyliczonej przy zastosowaniu średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polskia Dzień Wyceny poprzedzający dzień złożenia zlecenia, ma prawo, na podstawie jednego zlecenia złożonego bezpośrednio w Funduszu, zażądać odkupienia wszystkich posiadanych Jednostek Uczestnictwa zapisanych na danym Subrejestrze i jednoczesnego nabycia Jednostek Uczestnictwa w tym samym Subfunduszu za kwotę środków pieniężnych pochodzących z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, pomniejszoną o należny podatek i stosowne opłaty manipulacyjne. Środki pieniężne, pochodzące z

tytułu odkupienia, o którym mowa w zdaniu poprzednim, nie są wypłacane Uczestnikowi. Odkupienie i nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje w Dniu Wyceny określonym zgodnie z postanowieniami ppkt 2 powyżej, z zastrzeżeniem że dla skutecznego nabycia Jednostek Uczestnictwa nie jest konieczne otrzymanie przez Agenta Transferowego informacji od Depozytariusza o otrzymaniu przez niego środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Uczestnik powinien poinformować Fundusz o zamiarze złożenia zlecenia, o którym mowa w niniejszym ppkt, najpóźniej na 7 dni przed dniem złożenia zlecenia. W przypadku braku powiadomienia Funduszu przez Uczestnika o zamiarze złożenia zlecenia, o którym mowa w niniejszym ppkt, Fundusz może odmówić realizacji tego zlecenia. Do postanowień niniejszego ppkt nie mają zastosowania postanowienia pkt 13.1.1. ppkt 3 i 4. Do realizacji zlecenia, o którym mowa w niniejszym ppkt, nie mają zastosowania postanowienia Prospektu Informacyjnego dotyczące reinwestycji.

6.3. Zamiana Jednostek Uczestnictwa na jednostki uczestnictwa innego funduszu oraz wysokość opłat z tym związanych

1. W ramach konwersji Uczestnik Funduszu ma prawo, na podstawie jednego zlecenia, żądać odkupienia Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem z jednoczesnym nabyciem za całość kwoty uzyskanej w wyniku tego odkupienia jednostek uczestnictwa innych funduszy zarządzanych przez Towarzystwo, przy czym odkupienie Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem i nabycie jednostek uczestnictwa innych funduszy zarządzanych przez Towarzystwo następuje w tym samym Dniu Wyceny.
2. Zlecenie konwersji może dotyczyć:
  - 1) odkupienia wszystkich lub określonej liczby Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem i nabycia za uzyskaną w ten sposób kwotę jednostek uczestnictwa w innym funduszu zarządzanym przez Towarzystwo,
  - 2) odkupienia takiej liczby Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem, w wyniku realizacji którego na nabycie jednostek uczestnictwa w innym funduszu zarządzanym przez Towarzystwo przeznaczona zostanie określona kwota środków pieniężnych, z zastrzeżeniem że wskazana w żądaniu kwota przed jej przeznaczeniem na nabycie jednostek uczestnictwa zostanie pomniejszona o należny podatek.
3. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - 1) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu, w którym nabywane są jednostki uczestnictwa, a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa, z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu, w którym nabywane są jednostki (fundusz docelowy) od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem posiadanych przez Uczestnika w funduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - 2) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.
4. W przypadku ograniczenia lub rozszerzenia liczby funduszy, z którymi możliwa będzie konwersja, informacje o tym Fundusz przekaże w drodze stosownego ogłoszenia w dzienniku przeznaczonym do ogłoszeń Funduszu lub udostępni ją za pośrednictwem Dystrybutorów.
5. Uczestnik IKE może dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa Funduszu związanych z Subfunduszem zapisanych na IKE wyłącznie na jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych prowadzących dla niego IKE zarządzanych przez Towarzystwo, które to jednostki uczestnictwa zostaną zapisane na IKE Uczestnika Funduszu.
- 5a. Uczestnik IKZE może dokonać konwersji Jednostek Uczestnictwa Funduszu związanych z Subfunduszem zapisanych na IKZE wyłącznie na jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych prowadzących dla niego IKZE zarządzanych przez Towarzystwo, które to jednostki uczestnictwa zostaną zapisane na IKZE Uczestnika Funduszu.
6. Cena Jednostki Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, ustalana jest zgodnie z postanowieniami ppkt 7 poniżej.
7. Szczegółowe terminy i zasady realizacji zleceń konwersji przez Agenta Transferowego określone są w odpowiednich miejscach Prospektu odnoszących się do danego Subfunduszu.
8. Z zastrzeżeniem postanowień Prospektu dotyczących minimalnej wartości zlecenia nabycia, obowiązujących odpowiednio dla funduszu lub subfunduszu, w którym w ramach realizacji zlecenia konwersji nabywane są jednostki uczestnictwa, minimalna wartość zlecenia konwersji winna wynosić 100 PLN lub równowartość tej kwoty w walucie, w której denominowany jest dany Subfundusz, wyliczonej przy zastosowaniu średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski w dniu wyceny, który został przyjęty dla nabywanych jednostek uczestnictwa albo zlecenie konwersji winno obejmować taką ilość Jednostek Uczestnictwa, żeby w wyniku ich

odkupienia otrzymana kwota przeznaczana na nabycie jednostek uczestnictwa innego funduszu zarządzanego przez Towarzystwo lub subfunduszu wydzielonego w ramach innego funduszu zarządzanego przez Towarzystwo wynosiła minimum 100 PLN lub równowartość tej kwoty w walucie, w której denominowany jest dany Subfundusz, wyliczonej przy zastosowaniu średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski w dniu wyceny, który został przyjęty dla nabywanych jednostek uczestnictwa.

6.4. Wypłaty kwot z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa lub wypłaty dochodów Subfunduszu

1. Uczestnik Funduszu wydaje dyspozycje co do sposobu wypłaty środków pieniężnych, żądając odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawa oraz z zastrzeżeniem ppkt 3 i 4, wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa następuje wyłącznie:
  - 1) niezwłocznie w formie przelewu bankowego, na rachunek bankowy lub rachunek pieniężny prowadzony przez firmę inwestycyjną, należący do Uczestnika albo jego przedstawiciela ustawowego,
  - 2) niezwłocznie w formie przelewu bankowego, na rachunek bankowy lub rachunek pieniężny prowadzony przez firmę inwestycyjną, należący do pełnomocnika Uczestnika, upoważnionego przez Uczestnika do złożenia danego zlecenia odkupienia,
  - 3) niezwłocznie poprzez pozostawienie środków pieniężnych do dyspozycji Uczestnika Funduszu w jednostce Dystrybutora, który przyjął żądanie odkupienia, o ile jednostka Dystrybutora wskazana w zleceniu odkupienia wypłaca środki pieniężne pochodzące z odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
  - 4) niezwłocznie w formie przelewu bankowego, na rachunek bankowy lub rachunek pieniężny prowadzony przez firmę inwestycyjną, należący do innej osoby wskazanej przez Uczestnika będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej - pod warunkiem przekazania danych beneficjenta przelewu w zakresie umożliwiającym wypełnienie przez Fundusz obowiązków wynikających z ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz pod warunkiem zawarcia z Towarzystwem Umowy o korzystanie z usług Serwisu Transakcyjno-Informacyjnego.
3. Warunki uczestnictwa w pracowniczych programach emerytalnych i warunki uczestnictwa w IKE lub IKZE mogą przewidywać inne sposoby dokonania wypłaty środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
4. Wypłata w walucie USD w przypadku Subfunduszu UniDolar Pieniężny jest dokonywana wyłącznie na rachunek bankowy Uczestnika lub przedstawiciela ustawowego Uczestnika lub pełnomocnika Uczestnika, upoważnionego przez Uczestnika do złożenia danego zlecenia odkupienia.
5. W przypadku wskazania przez zleceniodawcę rachunku bankowego lub rachunku pieniężnego, na który należy dokonać przelewu środków pieniężnych pochodzących z odkupienia Jednostek Uczestnictwa, który to nie należy do Uczestnika ani jego przedstawiciela ustawowego ani jego pełnomocnika, o którym mowa powyżej, Fundusz (o ile będzie mógł zweryfikować przed realizacją wypłaty środków pieniężnych, czy rachunek bankowy lub rachunek pieniężny, na który należy dokonać przelewu środków pieniężnych pochodzących z odkupienia Jednostek Uczestnictwa należy do Uczestnika albo jego przedstawiciela ustawowego albo do jego pełnomocnika, o którym mowa powyżej), po odkupieniu Jednostek Uczestnictwa wstrzyma wypłatę ww. środków pieniężnych do dnia wskazania Funduszowi przez zleceniodawcę lub Uczestnika rachunku bankowego lub rachunku pieniężnego należącego do Uczestnika lub jego przedstawiciela ustawowego lub jego pełnomocnika, o którym mowa powyżej. W przypadku, o którym mowa w ppkt 2 pppkt 4 powyżej, wstrzymanie wypłaty środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa nastąpi w przypadku nieprzekazania danych właściciela rachunku w zakresie umożliwiającym wypełnienie przez Fundusz obowiązków wynikających z ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
6. W przypadku braku dyspozycji w zakresie wskazania sposobu wypłaty środków pieniężnych pochodzących z odkupienia Jednostek Uczestnictwa, po odkupieniu Jednostek Uczestnictwa Fundusz wstrzyma wypłatę ww. środków pieniężnych do dnia wskazania Funduszowi przez zleceniodawcę lub Uczestnika rachunku bankowego lub rachunku pieniężnego, na który należy dokonać wpłaty.

6.5. Zamiana Jednostek Uczestnictwa związanych z jednym Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem oraz wysokość opłat z tym związanych

1. W ramach zamiany Uczestnik Funduszu ma prawo, na podstawie jednego zlecenia, żądać odkupienia Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem z jednoczesnym nabyciem za całość kwoty uzyskanej w wyniku tego odkupienia Jednostek Uczestnictwa związanych z innym Subfunduszem w Funduszu, przy czym odkupienie Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem i nabycie Jednostek Uczestnictwa związanych z innym Subfunduszem w Funduszu następuje w tym samym Dniu Wyceny.
2. Zlecenie zamiany może dotyczyć:
  - 1) odkupienia wszystkich lub określonej liczby Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem i nabycia za uzyskaną w ten sposób kwotę Jednostek Uczestnictwa związanych z innym Subfunduszem w Funduszu,
  - 2) odkupienia takiej liczby Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem, w wyniku realizacji którego na nabycie Jednostek Uczestnictwa związanych z innym Subfunduszem w Funduszu przeznaczona zostanie

określona kwota środków pieniężnych, z zastrzeżeniem że wskazana w żądaniu kwota przed jej przeznaczeniem na nabycie Jednostek Uczestnictwa zostanie pomniejszona o należny podatek.

3. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - 1) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa związanych z innym Subfunduszem (docelowym) w Funduszu wg Tabeli Opłat a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (źródłowym), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem posiadanych przez Uczestnika w funduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - 2) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.
4. Uczestnik IKE może dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Funduszu związanych z Subfunduszem zapisanych na IKE wyłącznie na Jednostki Uczestnictwa związane z innymi Subfunduszami w Funduszu, w których możliwe jest prowadzenie IKE.
- 4a. Uczestnik IKZE może dokonać zamiany Jednostek Uczestnictwa Funduszu związanych z Subfunduszem zapisanych na IKZE wyłącznie na Jednostki Uczestnictwa związane z innymi Subfunduszami w Funduszu, w których możliwe jest prowadzenie IKZE.
5. Cena Jednostki Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany, oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń zamiany przez Agenta Transferowego określone są w odpowiednich miejscach Prospektu odnoszących się do danego Subfunduszu.
6. W przypadku ograniczenia lub rozszerzenia liczby Subfunduszy, z którymi możliwa będzie zamiana, informacje o tym Fundusz przekaże w drodze stosownego ogłoszenia w dzienniku przeznaczonym do ogłoszeń Funduszu lub udostępni je za pośrednictwem Dystrybutorów.
7. Szczegółowe terminy i zasady realizacji zleceń zamiany przez Agenta Transferowego określone są w odpowiednich miejscach Prospektu odnoszących się do danego Subfunduszu.
8. Z zastrzeżeniem postanowień Prospektu dotyczących minimalnej wartości zlecenia nabycia, obowiązujących odpowiednio dla funduszu lub subfunduszu, w którym w ramach realizacji zlecenia zamiany nabywane są jednostki uczestnictwa, minimalna wartość zlecenia zamiany winna wynosić 100 PLN lub równoważność tej kwoty w walucie, w której denominowany jest dany Subfundusz, wyliczonej przy zastosowaniu średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, w dniu wyceny, który został przyjęty dla nabywanych Jednostek Uczestnictwa albo zlecenie zamiany winno obejmować taką ilość Jednostek Uczestnictwa, żeby w wyniku ich odkupienia otrzymana kwota przeznaczana na nabycie Jednostek Uczestnictwa związanych z innym Subfunduszem w Funduszu wynosiła minimum 100 PLN lub równoważność tej kwoty w walucie, w której denominowany jest dany Subfundusz, wyliczonej przy zastosowaniu średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski w dniu wyceny, który został przyjęty dla nabywanych Jednostek Uczestnictwa.

6.6. Spełnianie świadczeń należnych z tytułu nieterminowych realizacji zleceń Uczestników Funduszu oraz błędnej wyceny Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa

6.6.1. Nieterminowa realizacja zleceń

W przypadku nieterminowych realizacji zleceń, Towarzystwo zakupuje ze środków własnych dodatkowe Jednostki Uczestnictwa po cenie z bieżącego Dnia Wyceny, w liczbie stanowiącej różnicę między liczbą Jednostek, która powinna zostać nabyta, gdyby zlecenie zostało zrealizowane terminowo, a liczbą Jednostek nabytą w nieprawidłowym terminie.

6.6.2. Błędna wycena

1. W przypadku gdy prawidłowo obliczona wartość Jednostki Uczestnictwa związanej z Subfunduszem była wyższa od błędnie wyliczonej, Uczestnicy Funduszu nabywający Jednostki Uczestnictwa (na podstawie zleceń nabycia, konwersji lub zamiany) otrzymali większą liczbę Jednostek Uczestnictwa. W celu wyrównania strat pozostałym Uczestnikom Funduszu, posiadającym Jednostki Uczestnictwa związane z Subfunduszem, Towarzystwo przekazuje brakujące środki pieniężne na rachunek Funduszu, powiększając Aktywa Subfunduszu. W ww. przypadku Uczestnicy, którym Fundusz dokonuje odkupienia Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem (na podstawie zleceń odkupienia, konwersji lub zamiany), otrzymali zaniżoną kwotę z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. W celu wyrównania strat Uczestnikom Funduszu, Towarzystwo przekazuje tym Uczestnikom dodatkowe środki pieniężne, lub dokonuje nabycia dodatkowych Jednostek Uczestnictwa odpowiedniego Subfunduszu za kwotę rekompensaty. W przypadku Uczestników, którzy zawarli umowy UniSieć, przekazanie przez Towarzystwo

środków pieniężnych w ramach rekompensaty może nastąpić na rachunek bankowy wskazany w tych umowach.

2. W przypadku gdy prawidłowo obliczona wartość Jednostki Uczestnictwa związanej z Subfunduszem była niższa od błędnie wyliczonej, Uczestnicy Funduszu nabywający Jednostki Uczestnictwa (na podstawie zleceń nabycia, konwersji lub zamiany) otrzymali mniej Jednostek Uczestnictwa. W celu wyrównania strat Uczestnikom Funduszu Towarzystwo nabywa, ze środków własnych, tym Uczestnikom brakującą liczbę Jednostek Uczestnictwa. W ww. przypadku Uczestnicy, którym Fundusz dokonuje odkupienia Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem (na podstawie zleceń odkupienia, konwersji lub zamiany) otrzymali zawyżoną kwotę z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa. W celu wyrównania strat pozostałym Uczestnikom Funduszu posiadającym Jednostki Uczestnictwa związane z Subfunduszem, Towarzystwo przekazuje brakujące środki pieniężne na rachunek Funduszu, powiększając Aktywa Subfunduszu.

6.7. Częstotliwość zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Fundusz zbywa i odkupuje Jednostki Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny.

6.8. Określenie terminów , w jakich najpóźniej nastąpi:

6.8.1. Zbycie przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa po dokonaniu wpłaty na te jednostki

Nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje w dniu, w którym Agent Transferowy wpisze do Subrejestru liczbę Jednostek nabytych za dokonaną wpłatę, jednak nie później niż po upływie:

- 1) 7 dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i dokonania wpłaty środków – w przypadku dokonywania wpłaty za pośrednictwem Dystrybutora; w takim przypadku za dzień dokonania wpłaty uważa się dzień otrzymania wpłaty środków przez Dystrybutora,
- 2) 7 dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpłynięcia środków na rachunek Funduszu – w przypadku dokonywania wpłaty bezpośrednio na rachunek prowadzony na rzecz Funduszu przez Depozytariusza bądź inny wskazany przez Fundusz; w takim przypadku za dzień dokonania wpłaty uważa się dzień wpłynięcia środków na rachunek nabyć Funduszu,

– chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.

6.8.2. Odkupienie przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa po zgłoszeniu żądania ich odkupienia

Od dnia złożenia Dystrybutorowi lub bezpośrednio Funduszowi żądania odkupienia do dnia odkupienia Jednostek Uczestnictwa nie może upłynąć więcej niż 7 dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.

7. Wskazanie okoliczności, w których Fundusz może zawiesić zbywanie lub odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, w tym Wartości Aktywów Netto, po której przekroczeniu Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa

7.1. Zawieszenie zbywania Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa po zajściu okoliczności wskazanych w Ustawie. Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części Aktywów Funduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję, zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres dłuższy niż 2 tygodnie, nieprzekraczający jednak 2 miesięcy.
2. Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oddzielnie od pozostałych Subfunduszy.
3. Okres zawieszenia zbywania jednostek Uczestnictwa nie wlicza się do okresów o których mowa w art. 17 ust 4 Statutu.

7.2. Zawieszenie odkupywania Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa na 2 tygodnie, jeżeli:
  - 1) w okresie ostatnich 2 tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oraz Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10% Wartości Aktywów Subfunduszu albo
  - 2) nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części Aktywów Funduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
2. W przypadkach, o których mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję:

- 1) odkupywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszona na okres dłuższy niż 2 tygodnie, nieprzekraczający jednak 2 miesięcy,
- 2) Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w ratach w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oddzielnie od pozostałych Subfunduszy.
4. Okres zawieszenia odkupywania jednostek Uczestnictwa nie wlicza się do okresu o których mowa w art. 17 ust 5 Statutu.

8. Określenie rynków, na których są zbywane i odkupywanie Jednostki Uczestnictwa

Jednostki Uczestnictwa są zbywane i odkupywane wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

9. Zwięzłe informacje na temat obowiązków podatkowych Funduszu oraz szczegółowe informacje na temat obowiązków podatkowych Uczestników Funduszu, ze wskazaniem obowiązujących przepisów, w tym informację, czy z posiadaniem Jednostek Uczestnictwa wiąże się konieczność uiszczania podatku dochodowego, oraz zastrzeżenie, że ze względu na fakt, że obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych, wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego

Ze względu na fakt, iż obowiązki podatkowe zależą od indywidualnej sytuacji Uczestnika Funduszu i miejsca dokonywania inwestycji, w celu ustalenia obowiązków podatkowych wskazane jest zasięgnięcie porady doradcy podatkowego lub prawnego.

9.1. Opodatkowanie Funduszu

Ponieważ Fundusz jest funduszem inwestycyjnym działającym na podstawie przepisów Ustawy, jest on zwolniony od podatku dochodowego od osób prawnych. Podstawa prawna – art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

9.2. Opodatkowanie Uczestników Funduszu

W przypadku gdy Uczestnikami Funduszu są osoby prawne, spółki kapitałowe w organizacji oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek nieposiadających osobowości prawnej, dochody tych podmiotów z tytułu udziału w Funduszu podlegają obowiązkowi podatkowemu i będą opodatkowane na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Dochody osób prawnych, spółek kapitałowych w organizacji oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek niemających osobowości prawnej, podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych na zasadach ogólnych, a podatek ten od dnia 1 stycznia 2005 r. wynosi 19% podstawy opodatkowania. Przychód uzyskany z tytułu udziału w Funduszu łączy się w takiej sytuacji z przychodami takiego podatnika podlegającymi opodatkowaniu na zasadach ogólnych. Uczestnik ma prawo do uznania za koszt uzyskania przychodu wydatków na nabycie jednostek uczestnictwa w momencie umorzenia jednostek uczestnictwa na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Powyższe zasady opodatkowania Uczestników Funduszu odnoszą się również do opodatkowania Uczestników Funduszu będących podmiotami/osobami nie mającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca siedziby (inwestorów zagranicznych), z zastrzeżeniem że mogą nie mieć zastosowania, jeżeli Uczestnikami Funduszu są osoby/podmioty, których dotyczą postanowienia umów w sprawie zapobiegania (unikania) podwójnemu opodatkowaniu zawarte przez Rzeczpospolitą Polską. Metoda opodatkowania oraz stawka podatku wynikająca z zawartych przez Rzeczpospolitą Polskę umów międzynarodowych może być różna od wynikającej z polskich przepisów podatkowych. W celu ustalenia szczegółowych zasad opłacania podatku dochodowego celowe jest skontaktowanie się z doradcą podatkowym.

W przypadku osób fizycznych, dochody z tytułu udziału w funduszu inwestycyjnym opodatkowane są zryczałtowanym podatkiem dochodowym według stawki w wysokości 19%. Podstawa prawna – art. 30a ust. 1 pkt 5) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Dochód obliczany jest jako różnica pomiędzy uzyskanym przychodem a kosztami uzyskania przychodu w wysokości wydatków na nabycie jednostek uczestnictwa (art. 23 ust. 1 pkt 38 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych).

W przypadku Uczestników będących osobami fizycznymi obliczenia, poboru i zapłaty podatku dokonuje płatnik, tj. podmiot wypłacający lub stawiający do dyspozycji środki pieniężne Uczestnikom z tytułu osiągania dochodów z udziału w Funduszu (art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych).

W przypadku Uczestników Funduszu będących osobami fizycznymi nieposiadającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania (inwestor zagraniczny) powyżej opisane zasady opodatkowania stosuje się z

uwzględnieniem zapisów umów w sprawie zapobiegania (unikania) podwójnego opodatkowania zawartych przez Rzeczpospolitą Polską. Metoda opodatkowania oraz stawka podatku wynikająca z zawartych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych może być różna od wynikającej z polskich przepisów podatkowych. W celu ustalenia szczegółowych zasad opłacania podatku dochodowego celowe jest skontaktowanie się z doradcą podatkowym.

W sytuacji gdy Uczestnikami Funduszu są spółki nieposiadające osobowości prawnej, nie będące podatnikami podatku dochodowego od osób prawnych, opodatkowanie z tytułu osiągnięcia dochodów z udziału w Funduszu następuje u wspólnika według przepisów obowiązujących dla tego podmiotu lub osoby.

W sytuacji uzyskiwania dochodów z tytułu udziału w Funduszu przez podatników uprawnionych z papierów wartościowych zapisanych na rachunku zbiorczym, których tożsamość nie została płatnikowi ujawniona w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 26 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi podatek pobierany jest przez płatnika według stawki 19% od łącznej wartości dochodów przekazywanych przez płatnika na rzecz wszystkich podatników za pośrednictwem posiadacza rachunku zbiorczego (art.30a ust. 2a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych).

Zryczałtowany podatek dochodowy jest pobierany także od dochodu oszczędzającego na IKE z tytułu zwrotu albo częściowego zwrotu, w rozumieniu przepisów Ustawy o IKE/IKZE, środków zgromadzonych na tym koncie oraz od dochodu uczestnika pracowniczego programu emerytalnego z tytułu zwrotu środków zgromadzonych w ramach programu, w rozumieniu przepisów Ustawy o pracowniczych programach emerytalnych.

Zgodnie z art. 21 w ust. 1 pkt 58) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wolne o podatku dochodowego od osób fizycznych są wypłaty:

- transferowe środków zgromadzonych w ramach pracowniczego programu emerytalnego do innego pracowniczego programu emerytalnego lub na IKE w rozumieniu Ustawy o IKE/IKZE,
- środków zgromadzonych w pracowniczym programie emerytalnym dokonane na rzecz uczestnika lub osób uprawnionych do tych środków po śmierci uczestnika.

Zgodnie z art. 21 w ust. 1 pkt 58a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wolne o podatku dochodowego od osób fizycznych są dochody z tytułu oszczędzania na IKE, w rozumieniu Ustawy o IKE/IKZE, uzyskane w związku z:

- gromadzeniem i wypłatą środków przez Uczestnika IKE,
- wypłatą środków dokonaną na rzecz osób uprawnionych do tych środków po śmierci Uczestnika IKE,
- wypłatą transferową,

z tym że zwolnienie nie ma zastosowania, w przypadku gdy Uczestnik IKE gromadził oszczędności na więcej niż jednym IKE, chyba że przepisy te przewidują taką możliwość.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 7a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu gromadzenia oszczędności na więcej niż jednym IKE, w rozumieniu Ustawy o IKE, pobiera się zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 75% uzyskanego dochodu na każdym IKE. Dochodem tym jest różnica między kwotą stanowiącą wartość środków zgromadzonych na IKE a sumą wpłat na IKE. Dochodu tego nie pomniejsza się o straty z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych, poniesione w roku podatkowym oraz w latach poprzednich.

Zgodnie z art. 21 w ust. 1 pkt 58 b) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wolne o podatku dochodowego od osób fizycznych są wypłaty transferowe środków zgromadzonych na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego, w rozumieniu Ustawy o IKE/IKZE:

- pomiędzy instytucjami finansowymi prowadzącymi indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego,
- na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego osoby uprawnionej, po śmierci oszczędzającego,
- w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego oszczędzającego.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2b) oraz art. 30c ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i na zasadach określonych w tej ustawie, istnieje możliwość odliczenia wpłat na IKZE dokonanych przez podatnika w roku podatkowym, do wysokości określonej w przepisach o indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego, od podstawy opodatkowania. Odliczenia można dokonać w zeznaniu podatkowym. Wysokość wpłat ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie.

Wypłata z IKZE dokonana na warunkach określonych w przepisach o indywidualnych kontach podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych, rozliczenia uzyskanej wypłaty w zeznaniu rocznym dokonuje samodzielnie podatnik, a w sytuacji wypłat ratalnych płatnik jest zobowiązany dokonać poboru zaliczki na podatek od dokonywanej wypłaty.

10. Wskazanie dnia, godziny w tym dniu i miejsca, w którym najpóźniej jest publikowana Wartość Aktywów Netto poszczególnych Subfunduszy na Jednostkę Uczestnictwa, ustalona w tym Dniu Wyceny, a także miejsca publikowania ceny zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa poszczególnych Subfunduszy

Wyceny Aktywów Subfunduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu, Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa, ustalenia ceny zbycia i odkupienia Jednostek Uczestnictwa dokonuje się w Dniu Wyceny. Dniem Wyceny jest każdy dzień regularnej sesji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A..

Informacje dotyczące ceny zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa niezwłocznie po ich ustaleniu udostępniane będą przez Fundusz na stronach Towarzystwa w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa ustalona w danym Dniu Wyceny jest publikowana najpóźniej w tym samym Dniu Wyceny, do godziny 23:59, z zastrzeżeniem że w przypadkach wystąpienia zdarzenia niezależnego od Towarzystwa i podmiotów, za których działania Towarzystwo ponosi odpowiedzialność, a wpływających na termin publikacji, publikacja Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa dokonywana jest niezwłocznie po ustaniu tego zdarzenia lub skutków tego zdarzenia.

11. Metody i zasady dokonywania wyceny Aktywów Funduszu i Subfunduszy oraz oświadczenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o zgodności metod i zasad wyceny Aktywów Funduszu opisanych w Prospekcie Informacyjnym z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych, a także o zgodności i kompletności tych zasad z przyjętą przez Fundusz polityką inwestycyjną.

11.1. Postanowienia wspólne dla wszystkich Subfunduszy

11.1.1. Metody i zasady dokonywania wyceny Aktywów Subfunduszu

11.1.1.1. Wycena Aktywów Funduszu

1. Aktywa Funduszu i Aktywa Subfunduszu wycenia się w Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, z zachowaniem zasad określonych poniżej.
2. W Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Fundusz dokonuje wyceny Aktywów Funduszu i Aktywów Subfunduszu, ustalenia wartości zobowiązań Funduszu, ustalenia wartości zobowiązań Subfunduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa, a także ustalenia ceny zbycia i odkupienia Jednostki Uczestnictwa.
3. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem pkt 11.1.1.4. ppkt 1), pkt 11.1.1.5 oraz pkt 11.1.1.6.
4. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest równa Wartości Aktywów Subfunduszu w Dniu Wyceny pomniejszonej o zobowiązania Subfunduszu.
5. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa jest równa Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w Dniu Wyceny podzielonej przez liczbę wszystkich Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem, które w tym dniu są w posiadaniu Uczestników Funduszu.

11.1.1.2. Zmiany w kapitale

Na potrzeby określenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w Dniu Wyceny nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami i wypłatami ujmowanymi w Subrejestrze w tym Dniu Wyceny.

11.1.1.3. Lokaty notowane na Aktywnym Rynku

1. Zgodnie z postanowieniami niniejszego punktu będą wyceniane następujące kategorie lokat:
  - a) akcje,
  - b) warranty subskrypcyjne,
  - c) prawa do akcji,
  - d) prawa poboru,
  - e) kwity depozytowe,
  - f) listy zastawne,
  - g) dłużne papiery wartościowe,
  - h) Instrumenty Pochoodne,

- i) jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne i tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
2. Składniki lokat notowanych na Aktywnym Rynku wyceniane są w sposób następujący:
    - a) wartość godziwą składników lokat Subfunduszu notowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się w oparciu o ostatni dostępny w momencie dokonywania wyceny kurs danego składnika lokat z Aktywnego Rynku,
    - b) jeżeli w momencie dokonywania wyceny na Aktywnym Rynku, na podstawie którego wyceniany jest dany składnik lokat, nie została zawarta żadna transakcja lub wolumen obrotów na danym składniku lokat jest znacząco niski lub na Dzień Wyceny, który nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na Aktywnym Rynku, wówczas wyceny danego składnika lokat dokonuje się w oparciu o ostatni kurs zamknięcia ustalony na tym Aktywnym Rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej ustalonej przez Aktywny Rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik, z uwzględnieniem korekt wartości godziwej, zgodnie z pkt 11.1.1.3. ppkt 7.
  3. W przypadku gdy składnik lokat Subfunduszu jest przedmiotem obrotu na więcej niż jednym Aktywnym Rynku, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym.
  4. Podstawowym kryterium wyboru rynku głównego, o którym mowa w pkt 11.1.1.3. ppkt 3., jest wolumen obrotu na danym składniku lokat. W przypadku braku możliwości ustalenia wielkości wolumenu obrotu stosuje się kolejne, możliwe do zastosowania kryterium – ilość danego składnika lokat wprowadzonego do obrotu na danym rynku lub możliwość dokonania przez Fundusz na rachunek Subfunduszu transakcji na danym rynku.
  5. Wyboru rynku głównego, o którym mowa w pkt 11.1.1.3. ppkt 3., dokonuje się na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego.
  6. Ostatnie dostępne kursy, o których mowa w pkt 11.1.1.3. ppkt 2., w dniu dokonywania wyceny Fundusz określa o godzinie 12:00. Wybór godziny 12:00 uzasadniony jest następującymi okolicznościami:
    - a) wycena z dnia bieżącego jest ogłaszana w dniu bieżącym,
    - b) realizacja zleceń uczestników następuje w Dniu Wyceny, jeżeli zlecenie dotrze do Agenta Transferowego przed godziną rozpoczęcia sesji giełdowej w Dniu Wyceny,
    - c) postawienie środków do dyspozycji uczestnika następuje w dniu następnym po Dniu Wyceny, jeżeli zlecenie dotrze do Agenta Transferowego przed godziną rozpoczęcia sesji giełdowej w Dniu Wyceny.
  7. W przypadkach, o których mowa w pkt 11.1.1.3. ppkt 2. lit b), za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą danego składnika Aktywów notowanego na Aktywnym Rynku uznaje się wartość wyznaczoną poprzez zastosowanie metody najbardziej odpowiedniej dla danego składnika lokat:
    - a) dla akcji, praw do akcji, praw poboru oraz innych udziałowych papierów wartościowych notowanych na Aktywnym Rynku:
      - i) na podstawie modelu bazującego na cenie ogłoszonej na Aktywnym Rynku nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i celu ekonomicznym, jeżeli model ten nie odzwierciedla wartości godziwej danego składnika lokat to,
      - ii) na podstawie modelu bazującego na cenach ostatnich ofert złożonych na danym Aktywnym Rynku, z tym że uwzględnianie wyłącznie cen z ofert sprzedaży jest niedopuszczalne; jeżeli model ten nie odzwierciedla wartości godziwej to
      - iii) w oparciu o właściwy dla tego składnika lokat model wyceny, przy czym dane wejściowe do tego modelu będą pochodzić z aktywnego rynku,
    - b) dla warrantów subskrypcyjnych: na podstawie modelu wyceny teoretycznej wartości warrantu lub rzetelnej wartości warrantu, w zależności od tego, która wycena jest niższa,
    - c) dla dłużnych papierów wartościowych, listów zastawnych, kwitów depozytowych – notowanych na krajowym Aktywnym Rynku: wyznaczoną przez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny składnika lokat, np.:
      - i) modelu wyceny instrumentów dłużnych opartego na teorii Svenssona, jeżeli model ten nie odzwierciedla wartości godziwej danego składnika lokat to,
      - ii) modelu korekcji ceny instrumentu finansowego uwzględniającego ryzyko kredytowe emitenta, jeżeli model ten nie odzwierciedla wartości godziwej danego składnika lokat to,
      - iii) modelu aktualizacji ceny instrumentu finansowego poprzez naliczanie zmiany wartości instrumentu, traktując jako koszt utrzymania stronę bid na warszawskim rynku międzybankowym.
    - d) dla jednostek uczestnictwa, certyfikatów inwestycyjnych i tytułów uczestnictwa emitowanych przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – w oparciu o ostatnio ogłoszoną

wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa, z uwzględnieniem zdarzeń mających wpływ na wartość godziwą, jakie miały miejsce po dniu ogłoszenia wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa;

Jeżeli żadna z powyższych metod nie odzwierciedla wartości godziwej, wówczas korekta dokonywana jest w oparciu o metody przedstawione w lit. e) poniżej,

- e) dla dłużnych papierów wartościowych, listów zastawnych, kwitów depozytowych notowanych na zagranicznym Aktywnym Rynku, w tym wyznaczoną przez zastosowanie odpowiedniej metody estymacji wartości godziwej, takiej jak:
  - i) oszacowanie korekty wartości godziwej za pomocą BGN (Bloomberg Generic), jeżeli model ten nie odzwierciedla wartości godziwej danego składnika lokat to,
  - ii) oszacowanie korekty wartości godziwej za pomocą kursu BVAL (Bloomberg Valuation).

Jeżeli żadna z powyższych metod nie odzwierciedla wartości godziwej, wówczas korekta dokonywana jest w oparciu o metody przedstawione w lit. c) powyżej,

Szczegółowe informacje dotyczące wyboru metody estymacji służącej do oszacowania wartości godziwej określonych składników lokat Subfunduszu są publikowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Subfunduszu ze szczegółowym określeniem składników lokat, których oszacowania korekt wartości godziwej dana metoda estymacji dokonuje. Jeżeli zastosowanie powyższych metod nie odzwierciedla wartości godziwej danego składnika lokat, wówczas korekta dokonywana jest w oparciu o inną metodę szacowania wartości godziwej zgodną z przepisami prawa, która zostanie opisana w Prospekcie.

11.1.1.4. Lokaty nienotowane na Aktywnym Rynku

1. Wartość składników lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku wyznacza się, z zastrzeżeniem pkt 11.1.1.6 w następujący sposób:
  - a) dłużne papiery wartościowe oraz pozostałe Instrumenty Rynku Pieniężnego będące papierami wartościowymi, w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem potencjalnych odpisów z tytułu utraty wartości jeżeli okażą się konieczne;
  - b) dłużne papiery wartościowe zawierające wbudowane Instrumenty Pochodne:
    - i) w przypadku gdy wbudowane Instrumenty Pochodne są ściśle powiązane z wycenianym papierem dłużnym, wartość tego papieru dłużnego będzie wyznaczana przy zastosowaniu odpowiedniego dla danego papieru dłużnego modelu wyceny; zastosowany model wyceny w zależności od charakterystyki wbudowanego Instrumentu Pochodnego lub charakterystyki sposobu naliczania oprocentowania będzie uwzględniał w swojej konstrukcji modele wyceny poszczególnych wbudowanych Instrumentów Pochodnych, zgodnie z lit f);
    - ii) w przypadku gdy wbudowane Instrumenty Pochodne nie są ściśle powiązane z wycenianym papierem dłużnym, wówczas wartość wycenianego papieru dłużnego będzie stanowić sumę wartości dłużnego papieru wartościowego (bez wbudowanych Instrumentów Pochodnych) wyznaczonej przy uwzględnieniu efektywnej stopy procentowej oraz wartości wbudowanych Instrumentów Pochodnych wyznaczonych w oparciu o modele właściwe dla poszczególnych Instrumentów Pochodnych, zgodnie z lit. f);
  - c) akcje niedopuszczone do publicznego obrotu:
    - i) w przypadku akcji emitowanych przez podmioty, dla których można wskazać emitentów o podobnym profilu i zakresie działania, których akcje są notowane na Aktywnym Rynku – przy wykorzystaniu modeli wskaźnikowych odnoszących cenę akcji do poszczególnych, wybranych parametrów finansowych działalności emitenta (cena/zysk, cena/wartość księgową itp.) na podstawie ceny ogłaszanej na Aktywnym Rynku dla akcji emitentów notowanych na Aktywnym Rynku; w przypadku istotnej zmiany poziomu wskaźników dla akcji notowanych na Aktywnym Rynku wartość godziwa będzie podlegać korekcie;
    - ii) w przypadku akcji emitowanych przez podmioty, dla których nie można wskazać emitentów o podobnym profilu i zakresie działania, których akcje są notowane na Aktywnym Rynku – przy wykorzystaniu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych (discounted cash flows; DCF) zastosowanego do prognozowanych wolnych przepływów pieniężnych (free cash flows; FCF) oszacowanych na podstawie sporządzonej analizy finansowej, przy uwzględnieniu stopy dyskontowej uwzględniającej stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko związane z działalnością danego emitenta; analiza finansowa sporządzana będzie z częstotliwością nie mniejszą niż raz na rok, na podstawie rocznych sprawozdań finansowych, a jeśli jednostka sporządza sprawozdania częściej – na podstawie tych sprawozdań. Wartość godziwa wynikająca z analizy finansowej będzie podlegała na bieżąco korekcie w każdym przypadku, w którym Fundusz otrzyma informację dotyczącą istotnych zdarzeń mogących mieć wpływ na

wartość godziwą wycenianych akcji;

- d) akcje dopuszczone do publicznego obrotu, nienotowane na Aktywnym Rynku, nabyte na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej – w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano papiery wartościowe na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość rynkową prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa, z uwzględnieniem zdarzeń mających wpływ na korekty wartości godziwej tych papierów wartościowych;
  - e) warranty subskrypcyjne, prawa do akcji i prawa poboru – według wartości godziwej w oparciu o powszechnie uznane metody estymacji wyceny tych lokat przy zastosowaniu parametrów pobranych z Aktywnego Rynku;
  - f) Instrumenty Pochodne – w oparciu o modele wyceny powszechnie stosowane dla danego typu lokaty, przy czym parametry wejściowe będą pobierane z Aktywnego Rynku; przy czym będą to modele:
    - i) w przypadku kontraktów terminowych: model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
    - ii) w przypadku opcji europejskich: model Blacka-Scholesa lub inny powszechnie stosowany model wyceny. W przypadku opcji egzotycznych: model skończonych różnic, model Monte Carlo lub drzewa dwumianowego, przy czym dopuszczalne jest również stosowanie wzorów analitycznych będących modyfikacją modelu Blacka – Scholesa uwzględniających charakterystykę wycenianej opcji lub inny powszechnie stosowany model wyceny,
    - iii) w przypadku transakcji wymiany walut, stóp procentowych: model zdyskontowanych przepływów pieniężnych;
  - g) jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne innych funduszy inwestycyjnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz jednostki uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne i tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą – w oparciu o ostatnio ogłoszoną wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa lub tytuł uczestnictwa, z uwzględnieniem zdarzeń mających wpływ na wartość godziwą, jakie miały miejsce po dniu ogłoszenia wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, certyfikat inwestycyjny lub tytuł uczestnictwa;
  - h) depozyty – w wysokości wynikającej z sumy wartości nominalnej oraz naliczonych odsetek, przy czym kwotę naliczonych odsetek ustala się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej,
  - i) Instrumenty Rynku Pieniężnego niebędące papierami wartościowymi – w wartości godziwej, ustalonej za pomocą analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych lub odpowiedniego dla danego instrumentu modelu, do którego dane będą pochodzić z Aktywnego Rynku.
2. W przypadku przeszacowania składnika lokat Subfunduszu dotyczących wycenianego w wartości godziwej, do wysokości skorygowanej ceny nabycia – wartość godziwa wynikająca z ksiąg rachunkowych Funduszu prowadzonych na rzecz Subfunduszu stanowi, na dzień przeszacowania, nowo ustaloną skorygowaną cenę nabycia.
  3. Modele wyceny oraz metody estymacji, o których mowa w pkt 11.1.1.4. ppkt 1., będą stosowane w sposób ciągły. Każda zmiana modelu wyceny będzie publikowana w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Subfunduszu przez dwa kolejne lata.
  4. Modele i metody estymacji składników lokat Subfunduszu, o których mowa w pkt 11.1.1.4. ppkt 1., podlegają uzgodnieniu z Depozytariuszem.

11.1.1.5. Pożyczki papierów wartościowych

1. Należności z tytułu udzielonej pożyczki papierów wartościowych wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.
2. Przedmiotem pożyczki papierów wartościowych mogą być wszystkie papiery wartościowe dopuszczone do publicznego obrotu, których nabycie jest dopuszczalne przez Fundusz na rachunek Subfunduszu.

11.1.1.6. Papiery wartościowe nabyte (zbyte) z przyrzeczeniem odkupu

1. Papiery wartościowe nabyte przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu, wycenia się, począwszy od dnia zawarcia umowy kupna, metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
2. Zobowiązania z tytułu zbycia papierów wartościowych, przy zobowiązaniu się Funduszu działającego na rachunek Subfunduszu do odkupu, wycenia się, począwszy od dnia zawarcia umowy sprzedaży, metodą korekty różnicy pomiędzy ceną odkupu a ceną sprzedaży przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

11.2. Postanowienia odrębne dla poszczególnych Subfunduszy

11.2.1. Wycena Aktywów Funduszu

1. Aktywa Subfunduszy: UniKorona Pieniężny, UniKorona Obligacje, UniBezpieczna Alokacja, UniKorona Zrównoważony, UniKorona Akcje, UniAkcje: Nowa Europa, UniAkcje Sektory Wzrostu, UniObligacje: Nowa Europa, UniStabilny Wzrost, UniAkcje Małych i Średnich Spółek, UniAkcje Dywidendowy, UniLokata oraz UniAkcje: Turcja, UniAkcje Dywidendowywycenia się a zobowiązania ustala w złotych.
2. Aktywa Subfunduszu UniDolar Pieniężny wycenia się a zobowiązania ustala w USD.

11.2.2. Aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych

1. Aktywa oraz zobowiązania Subfunduszydenominowane w walutach obcych wycenia się lub ustala w walucie, w której są notowane na Aktywnym Rynku, a w przypadku gdy nie są notowane na Aktywnym Rynku – w walucie, w której są denominowane.
2. Aktywa oraz zobowiązania SubfunduszyUniKorona Pieniężny, UniKorona Obligacje, UniBezpieczna Alokacja, UniKorona Zrównoważony, UniKorona Akcje, UniAkcje: Nowa Europa, UniAkcje Sektory Wzrostu, UniObligacje: Nowa Europa, UniStabilny Wzrost, UniAkcje Małych i Średnich Spółek, UniAkcje Dywidendowy, UniLokata, UniAkcje: Turcja, UniAkcje Dywidendowy,o których mowa w pkt 11.2.2. ppkt 1), wykazuje się w złotych, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
3. Aktywa oraz zobowiązania Subfunduszu UniDolar Pieniężny,o których mowa w pkt 11.2.2. ppkt 1), wykazuje się w USD, po przeliczeniu według ostatniego dostępnego średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
4. Wartość Aktywów Subfunduszu notowanych lub denominowanych w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie wylicza kursu, określa się w relacji do waluty euro, a jeżeli nie jest to możliwe – do waluty USD.

11.3. Oświadczenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

11.3.1. UniKorona Pieniężny

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniKorona Pieniężny (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XIV, art. 45 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

W. Soleniec
Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

11.3.2. UniKorona Obligacje

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniKorona Obligacje (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XV, art. 54 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

W. Soleniec

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

ERNST & YOUNG W POLSCE JEST CZŁONKIEM GLOBALNEJ PRAKTYKI ERNST & YOUNG
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, KRS: 0000006468
NIP 526-020-79-76, Kapitał zakładowy: 5 210 500 zł

11.3.3. UniDolar Pieniężny (dawniej: UniDolar Obligacje)

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniDolar Pieniężny (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XVI, art. 63 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

W. Soleniec

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

ERNST & YOUNG W POLSCE JEST CZŁONKIEM GLOBALNEJ PRAKTYKI ERNST & YOUNG
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, KRS: 000006468
NIP 526-020-79-76, Kapitał zakładowy: 5 210 500 zł

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniBezpieczna Alokacja (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XVII, art. 72 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonailiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniKorona Zrównoważony (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XVIII, art. 81 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

Wojciech Soleniec
Biegły Rewident
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniKorona Akcje (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XIX, art. 90 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

A handwritten signature in blue ink that reads "W. Soleniec".

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

11.3.7. (skreślono)

11.3.8. (skreślono)

11.3.9. (skreślono)

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniAkcje: Nowa Europa (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XXIII, art. 126 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

W. Soleniec

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

11.3.11. (skreślono)

11.3.12. (skreślono)

11.3.13. (skreślono)

11.3.14. UniAkcje Sektory Wzrostu

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniAkcje: Sektory Wzrostu (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XXVIII, art. 171 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

W. Soleniec

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

ERNST & YOUNG W POLSCE JEST CZŁONKIEM GLOBALNEJ PRAKTYKI ERNST & YOUNG
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, KRS: 0000006468
NIP 526-020-79-76, Kapitał zakładowy: 5 210 500 zł

11.3.15. Skreślono

11.3.16. UniObligacje: Nowa Europa

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniObligacje: Nowa Europa (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XXXI, art. 198 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

W. Soleniec

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

**ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.**
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniStabilny Wzrost (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XXX, art. 189 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

W. Soleniec

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniAkcje Małych i Średnich Spółek (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XXXII, art. 207 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

Wojciech Soleniec

Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonaliśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniLokata (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”), opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XLI, art. 288 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o. o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

W. Soleniec

Wojciech Soleniec

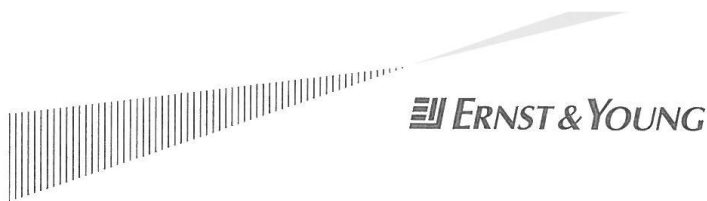
Biegły Rewident

Warszawa, dnia 30 maja 2012 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
Tel. +48 22 557 70 00
Faks +48 22 557 70 01
warszawa@pl.ey.com
www.ey.com/pl

OŚWIADCZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Dla Zarządu Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A.

Dokonałiśmy analizy metod i zasad wyceny aktywów subfunduszu UniAkcje Dywidendowy (dalej jako „Subfundusz”), wydzielonego w ramach UniFundusze Funduszy Inwestycyjnego Otwartego („Fundusz”) opisanych w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, którego tekst jednolity został zaktualizowany w dniu 06 maja 2013 roku.

Zarząd Union Investment Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest odpowiedzialny za opracowanie i stosowanie polityki inwestycyjnej Funduszu oraz za wybór i przyjęcie odpowiednich metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu.

Naszym zadaniem było wydanie oświadczenia o zgodności metod i zasad wyceny aktywów Subfunduszu z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. z 2007 roku, Nr 249, poz. 1859) („Rozporządzenie”) oraz o kompletności i zgodności tych metod i zasad z polityką inwestycyjną Subfunduszu.

Prace związane z wydaniem niniejszego oświadczenia przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Usług Atestacyjnych 3000 w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że opisane metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu są zgodne z Rozporządzeniem oraz są kompletne i zgodne z przyjętą przez Subfundusz polityką inwestycyjną.

Naszym zdaniem, metody i zasady wyceny aktywów Subfunduszu opisane w Rozdziale III, punkcie 11 Prospektu Informacyjnego Funduszu, w zakresie instrumentów, których dotyczą, są we wszystkich istotnych aspektach:

- zgodne z Rozporządzeniem;
- kompletne i zgodne z polityką inwestycyjną Subfunduszu określoną w Części II, Rozdziale XLI, art. 288 Statutu Funduszu.

w imieniu

Ernst & Young Audit sp. z o.o.

Rondo ONZ 1

00-124 Warszawa

Numer ewidencyjny 130

Dominik Januszewski
Biegły Rewident

Warszawa, dnia 06 maja 2013 roku

**ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.**
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

10. Zwięzły opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

10.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje, certyfikaty inwestycyjne, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego.
2. Środki pieniężne Uczestników będą lokowane przez Fundusz na rachunek Subfunduszu przede wszystkim w listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego, przy czym udział pozostałych kategorii lokat, w które mogą być lokowane aktywa Subfunduszu, wskazanych w art. 45 ust. 2 Statutu, musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

10.2. Zwięzły opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu wysokiej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.
3. Środki Subfunduszu lokowane są głównie w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz w inne dłużne papiery wartościowe lub prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, w przypadku których czas pozostający do wykupu nie przekracza jednego roku lub wysokość oprocentowania jest ustalana dla okresów nie dłuższych niż rok.

10.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

10.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

Ze względu na przyjętą politykę inwestycyjną Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu nie powinna charakteryzować się zmiennością.

10.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;

- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

10.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

11. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

11.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany

stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahaniami poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahaniami oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahaniami kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahaniami wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahaniami oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahaniami oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahaniami oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem

lokata Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

11.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

13.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahan (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczeniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

13.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahan oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

12. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą lokować nadwyżki finansowe w krótkoterminowe papiery dłużne i inne instrumenty rynku pieniężnego,
- są zainteresowani zdywersyfikowanym i elastycznym portfelem gotówkowym oraz inwestycją o wysokiej płynności,
- mają horyzont inwestycyjny nieprzekraczający 1 roku,
- akceptują niskie ryzyko inwestycyjne.

13. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

13.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników WZKE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł,

przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.

3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

13.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 51 i 52 Statutu.

13.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 0,96%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.

13.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

13.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 12:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 12:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 12:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 12:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 12:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

13.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 12:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 12:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny.

13.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

13.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu

Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

13.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

13.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 15.5.6., opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

13.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:

- a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit.a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

13.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

13.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

13.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym Jednostki Uczestnictwa nabywane są, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

13.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestr, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 15.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestr niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 15.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestr w ramach planu zależy między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestr i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

13.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestr, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

13.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

13.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 1,5% rocznie, z którego nie więcej niż 0,8% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o

których mowa w art. 51 ust. 1 Statutu. W przypadku gdy koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 51 ust. 1 Statutu, przekroczą 0,8%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

13.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

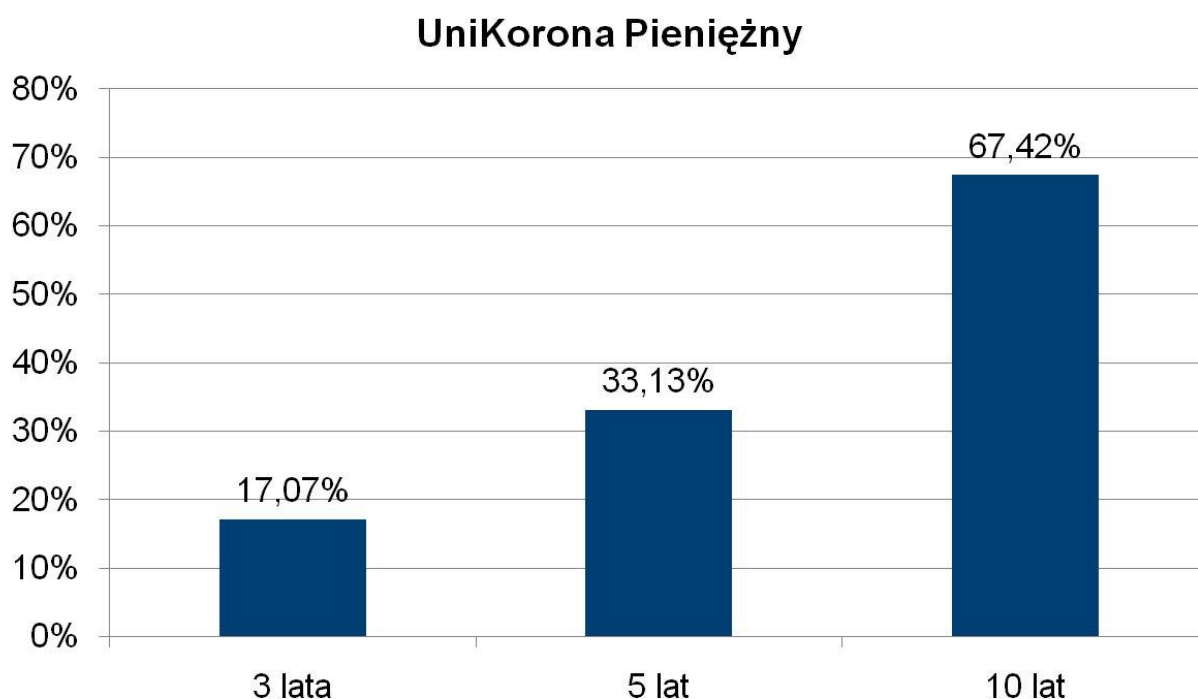
Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

14. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

14.1. Wartość Aktywów netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 893 883 tys. zł.

14.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 3, 5, 10 lat

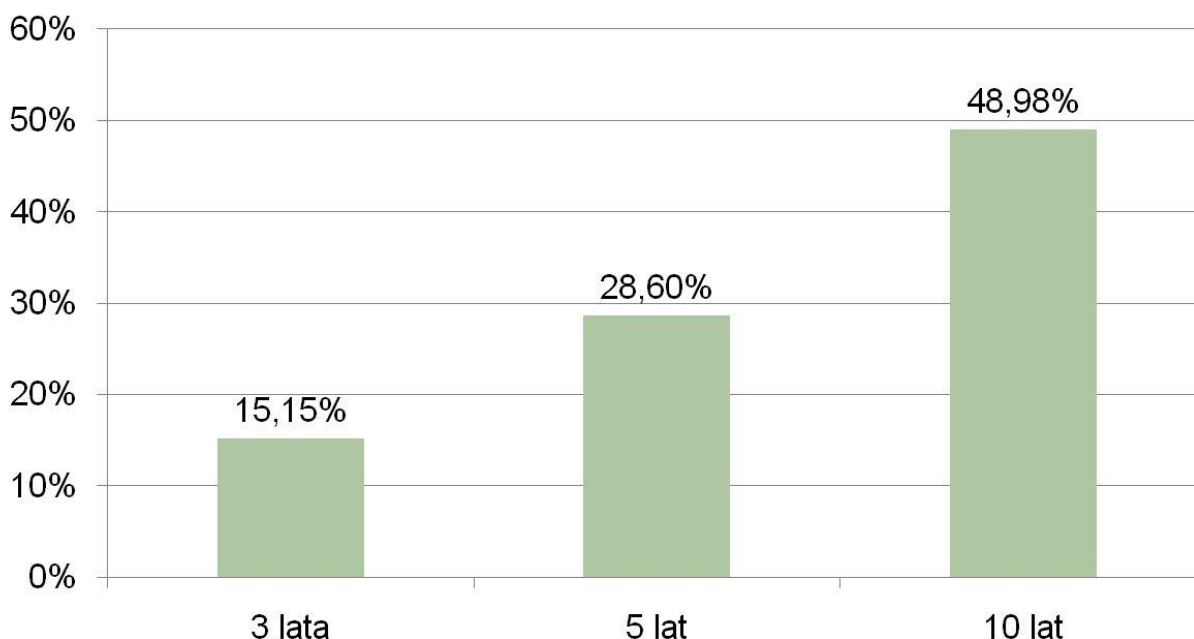

14.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Od początku działalności do 9 marca 2001 r.: wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych podawany przez GUS. Od 9 marca 2001 r. do 1 stycznia 2007 r.: średnie ważone oprocentowanie 3-miesięcznych depozytów złotych oferowanych przez banki komercyjne gospodarstwom domowym (Źródło: NBP). Od 1 stycznia 2007 r.: wskaźnik NBP – średnie oprocentowanie 1-3-miesięcznych depozytów złotych dla sektora gospodarstw domowych i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (Źródło: NBP).

14.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 3, 5 i 10 lat

UniKorona Pieniężny

14.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

14a „Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę absolutnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 0% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%

Dotyczy Subfunduszu UniKorona Obligacje

15. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

15.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje, certyfikaty inwestycyjne, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego.
2. Subfundusz jest subfunduszem obligacji, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane przede wszystkim w listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego, przy czym udział pozostałych kategorii lokat, w które mogą być lokowane aktywa Subfunduszu, wskazanych w art. 54 ust. 2 Statutu, musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

15.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej

płynności.

2. Środki Subfunduszu lokowane są przede wszystkim w dłużne papiery wartościowe, zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym.
3. Lokaty Subfunduszu w papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.

15.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

15.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

W związku ze składem portfela inwestycyjnego Subfunduszu (instrumenty dłużne o długim terminie wykupu), Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu charakteryzuje się umiarkowaną zmiennością.

15.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

15.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

16. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

16.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahaniami poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą

wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

16.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

18.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczeniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji

związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.**18.2.2 Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ**

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

17. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą mieć łatwy dostęp do rynku papierów dłużnych,
- chcą osiągać korzyści z konwergencji stóp procentowych związanej z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej,
- są zainteresowani alternatywą wobec bezpośredniej inwestycji w obligacje,
- potrzebują elastycznej, przejrzystej inwestycji o wysokiej płynności,
- mają 1-2 letni horyzont inwestycyjny,
- akceptują niskierzyko inwestycyjne.

18. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy i zasady realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

18.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następną wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.

W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.

Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

18.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 60 i 61 Statutu.

18.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 1,16%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,

- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.

18.4. Wskazanie szczegółowych terminów i zasad realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

18.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

18.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w ppkt 2 powyżej nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie odkupienia po godzinie 9:00.

18.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

1. Jeżeli zlecenie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, cena Jednostek Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, równa jest Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w pkt 7 nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie konwersji po godzinie 9:00.

18.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

- jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;
- jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

18.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

18.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestrów

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestrów.
2. Opłata za otwarcie Subrejestrów będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestrów, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestrów, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86, ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 20.5.6., opłata za otwarcie Subrejestrów ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.

6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejstru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

18.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

18.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących

przypadkach:

- a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

18.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

18.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

18.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestrów, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 20.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestrów niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 20.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów w ramach planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestrów i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik

planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:

- a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
- b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
- c) zmiana czasu trwania Funduszu.

18.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

18.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

18.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 60 ust. 1 Statutu. W przypadku gdy koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 60 ust. 1 Statutu, przekroczą 1,2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

18.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

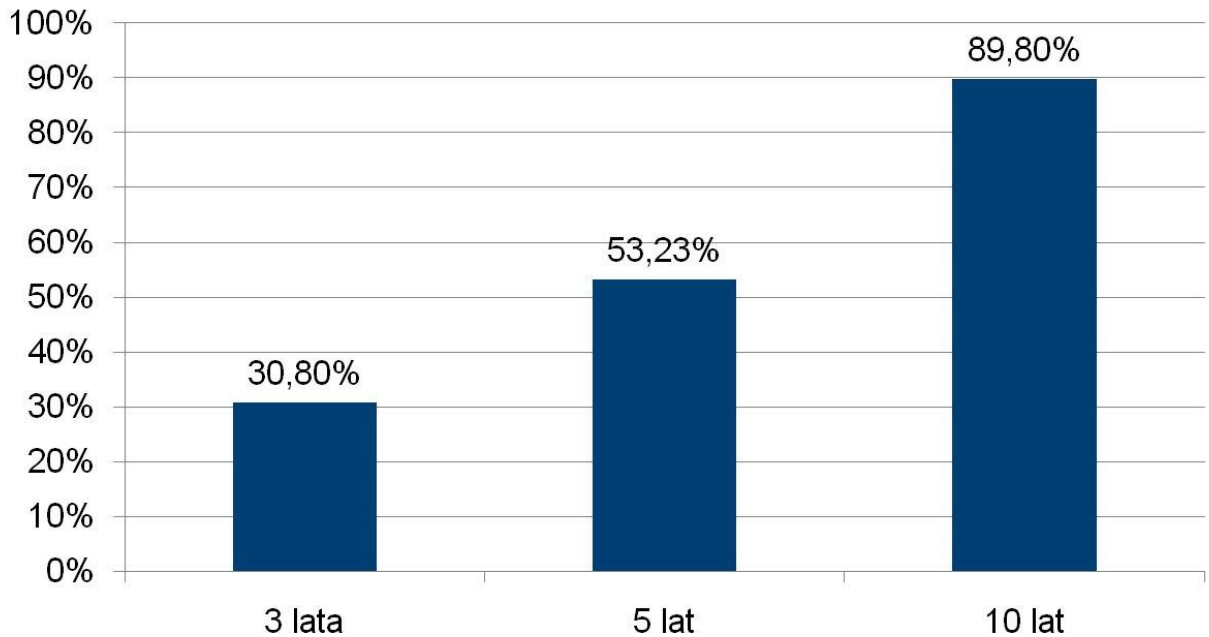
19. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

19.1. Wartość Aktywów netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 2 040 933 tys. zł.

19.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnich 3, 5, 10 lat

UniKorona Obligacje

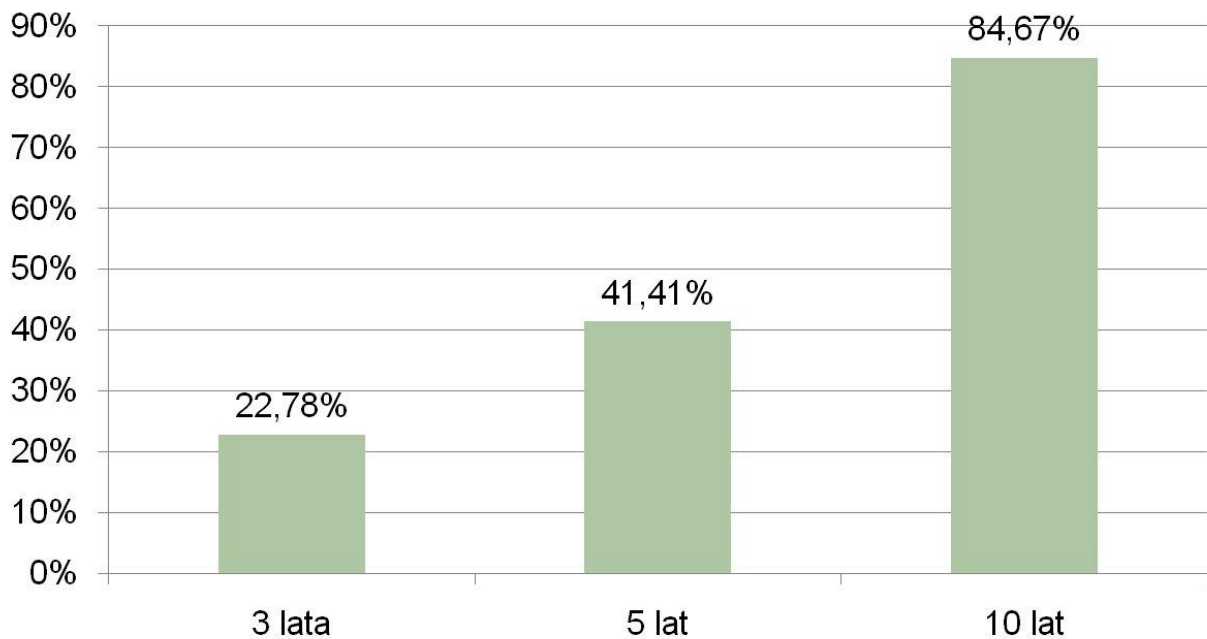

19.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Od początku działalności do 31 grudnia 2005 r.: Merrill Lynch Polish Government Bond Index (w zł). Od 1 stycznia 2006 r.: Bloomberg EFFAS Bond Indices POLAND TRACKER 1-5 lat (w zł).

19.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnich 3, 5 i 10 lat

UniKorona Obligacje

19.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

19a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 0% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:
  - Bloomberg EFFAS Bond Indices POLAND TRACKER 1-5 lat (w zł).

Dotyczy Subfunduszu UniDolar Pieniężny

20. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

20.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu lub Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą,
  - 5) depozyty bankowe.
3. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są Instrumenty Rynku Pieniężnego, dłużne papiery wartościowe i akcje.
4. Środki pieniężne Uczestników będą lokowane przez Fundusz na rachunek Subfunduszu w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz w inne dłużne papiery wartościowe, w przypadku których czas pozostający do wykupu nie przekracza 397 dni lub wysokość oprocentowania jest ustalana dla okresów nie dłuższych niż 397 dni, przy czym udział pozostałych kategorii lokat określonych w ppkt 2 powyżej musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Nie mniej niż 50% Aktywów Subfunduszu będzie lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe denominowane w USD.

20.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Nie mniej niż 50% Aktywów Subfunduszu będzie lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe denominowane w USD.
2. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu przez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
3. Lokaty Subfunduszu w papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej

oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta oraz emitenta papieru wartościowego.

20.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

20.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

W związku ze składem portfela inwestycyjnego Subfunduszu (Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe denominowane w USD, o długim terminie wykupu) Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu charakteryzuje się umiarkowaną zmiennością.

20.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczyć ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

20.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

21. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

21.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny

emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu dolara względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w dolarach cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

21.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

23.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy

pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.**23.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ**

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać,

że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

22. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą lokować nadwyżki finansowe w USD w krótkoterminowe papiery dłużne i inne Instrumenty Rynku Pieniężnego,
- są zainteresowani zdywersyfikowanym i elastycznym portfelem gotówkowym,
- są zainteresowani inwestycją o wysokiej płynności,
- mają horyzont inwestycyjny nieprzekraczający 1 roku,
- akceptują niskierzyko inwestycyjne.

23. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

23.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 1000 USD. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 5 USD, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. Wpłaty w związku ze zbywaniem Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny, mogą być dokonywane wyłącznie w USD. Wpłaty w związku z odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny, dokonywane są w USD, z zastrzeżeniem, że w przypadku Uczestników, którzy, nabyli Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny za wpłaty dokonane w złotych, na podstawie zleceń złożonych przed dniem 16 maja 2011 r., wypłaty mogą być dokonywane również w złotych.
3. Wpłaty środków pieniężnych na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny będą przyjmowane wyłącznie w placówkach Dystrybutorów wskazanych w prospekcie informacyjnym Funduszu.
4. (skreślono)
5. (skreślono)
6. W przypadku wypłaty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny w złotych, kwota w USD podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego USD do złotego ustalonego przez NBP i przyjętego przez Subfundusz dla ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z dnia odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
7. Postanowienia niniejszego pkt 25.1. stosuje się również do nabywania Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w wyniku zamiany Jednostek Uczestnictwa innych Subfunduszy oraz konwersji jednostek uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

23.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 69 i 70 Statutu.

23.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłażzonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 0,87%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłażzone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.

23.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

23.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

23.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie odkupienia po godzinie 9:00.

23.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

1. Jeżeli zlecenie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, cena Jednostek Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, równa jest Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie konwersji po godzinie 9:00.
2. W przypadku Jednostek Uczestnictwa nabytych za wpłatę dokonaną w USD Uczestnik Funduszu ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonania konwersji Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu Funduszu na jednostki uczestnictwa w innym funduszu zarządzanym przez Towarzystwo, polegającej na odkupieniu przez Fundusz posiadanych przez niego Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu i jednoczesnym nabyciu przez niego za uzyskaną w ten sposób kwotę jednostek uczestnictwa w innym funduszu wyłącznie, w przypadku gdy fundusz, w którym w wyniku konwersji nastąpi nabycie jednostek uczestnictwa dopuszcza nabywanie jednostek za wpłaty dokonywane w USD.

23.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

1. W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:
  - jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;
  - jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

2. W przypadku Jednostek Uczestnictwa nabytych za wpłatę dokonaną w USD Uczestnik Funduszu ma prawo na podstawie jednego zlecenia dokonania konwersji Jednostek Uczestnictwa na Jednostki Uczestnictwa w innym Subfunduszu, polegającej na odkupieniu przez Fundusz posiadanych przez niego Jednostek Uczestnictwa i jednoczesnym nabyciu przez niego za uzyskaną w ten sposób kwotę Jednostek Uczestnictwa w innym Subfunduszu wyłącznie, w przypadku gdy Subfundusz, w którym w wyniku konwersji nastąpi nabycie Jednostek Uczestnictwa dopuszcza nabywanie Jednostek za wpłaty dokonywane w USD.

23.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

23.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 25.5.6., opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 250 USD.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

23.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących

przypadkach:

- a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit.a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

23.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

23.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

23.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostki uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla Funduszu (Subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

23.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestr, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 25.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestr niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 5 000 USD, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 25.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestr w ramach planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestr i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

23.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą Regulaminem IKE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej Regulaminem IKE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach IKE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestr, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez Uczestnika IKE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w IKE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na IKE w zdefiniowanym okresie.

23.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

23.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 69, ust. 1 Statutu. W przypadku gdy koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 69, ust. 1 Statutu, przekroczą 1,2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

23.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

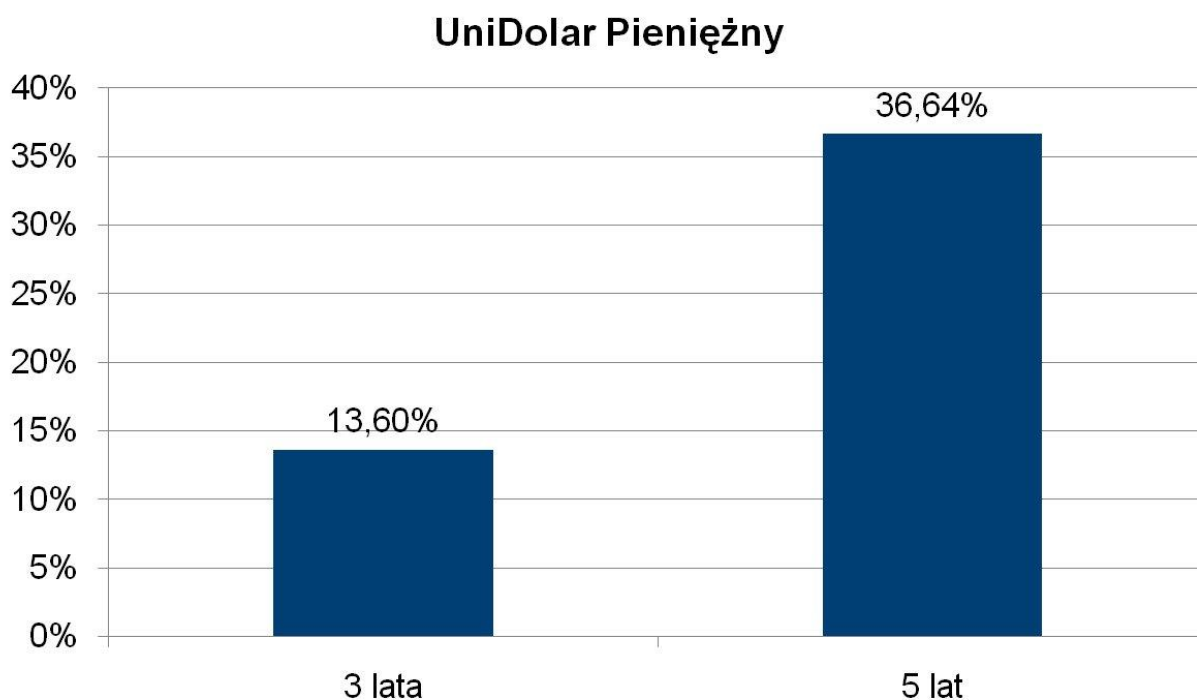
Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

24. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

24.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 6 464 tys. USD.

24.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 3, 5, 10 lat

Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 23 kwietnia 2004 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z inwestycji za ostatnie 10 lat obrotowych.

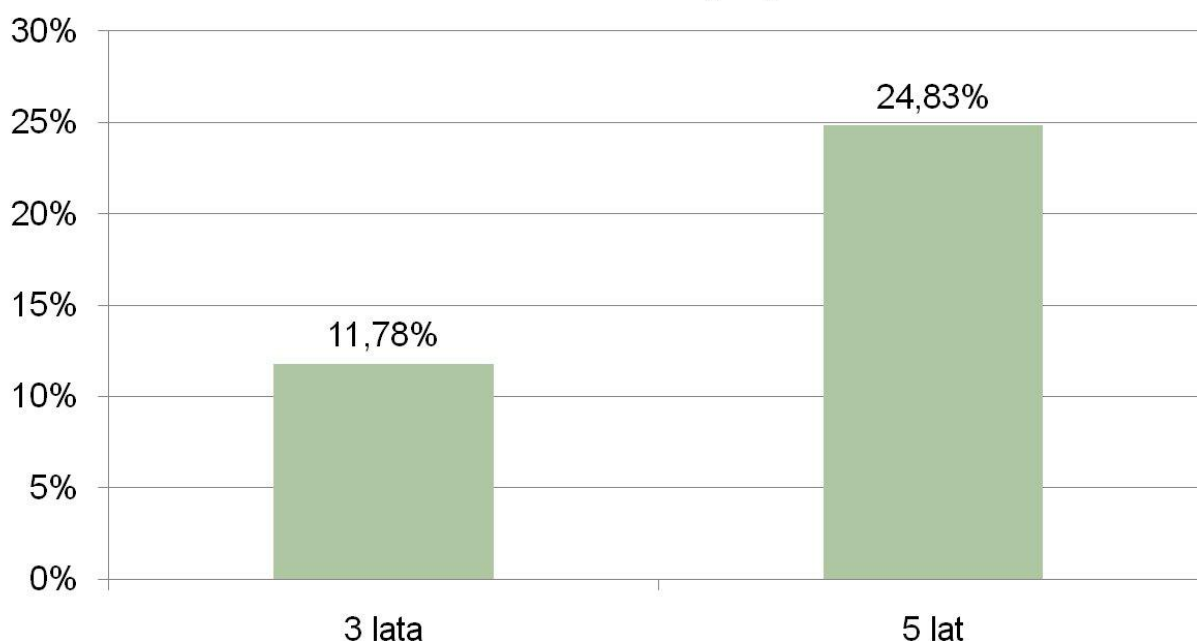
24.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Do dnia 15 sierpnia 2011 r. włącznie, wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu był Merrill Lynch US Treasuries 3-5 lat w zł.

Od dnia 16 sierpnia 2011 r. włącznie, wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu jest LIBOR USD 1M.

24.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 3, 5 i 10 lat

UniDolar Pieniężny

Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 23 kwietnia 2004 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z przyjętego przez Fundusz wzorca za ostatnie 10 lat obrotowych.

24.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

24a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę absolutnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 0% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.

Dotyczy Subfunduszu UniBezpieczna Alokacja

Decyzją z dnia 23 grudnia 2009 r. DFL/4032/127/20/09/U/VI/7/11/4/PŚ, Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła zgody na połączenie Subfunduszy UniBezpieczna Alokacja (dawniej: UniStoProcent Plus; Subfundusz Przejmujący) z Subfunduszem UniStoProcent Bis (Subfundusz Przejmowany). Połączenie Subfunduszy nastąpiło w dniu 12 lutego 2010 r.

Decyzją z dnia 18 marca 2010 r. DFL/4032/6/7/10/U/VI/7-11-1/SP, Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła zgody na połączenie Subfunduszy UniBezpieczna Alokacja (dawniej: UniStoProcent Plus; Subfundusz Przejmujący) z Subfunduszem UniAktywna Alokacja (95%) (Subfundusz Przejmowany). Połączenie Subfunduszy nastąpiło w dniu 14 maja 2010 r.

25. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

25.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Środki pieniężne Subfunduszu będą lokowane w kategorii lokat wskazane w art. 72 Statutu.
2. Środki pieniężne Subfunduszu lokowane będą przede wszystkim w akcje, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego – do 100% wartości Aktywów Subfunduszu przy czym udział w Aktywach Subfunduszu kategorii lokat określonych w art. 72 ust. 2 pkt 1) Statutu nie będzie wyższy niż 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

25.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje w akcje oraz w kwity depozytowe emitentów z Europy Środkowowschodniej, Instrumenty Rynku Pieniężnego, obligacje emitowane przez kraje należące do OECD, obligacje korporacyjne i inne papiery dłużne emitowane przez podmioty, których siedziba mieści się w krajach należących do OECD oraz w inne papiery dłużne.
2. Przez akcje emitentów z Europy Środkowowschodniej, rozumie się akcje emitowane przez emitentów z siedzibą w krajach Europy Środkowej i Wschodniej takich jak:
  - 1) następujące państwa członkowskie: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - 2) Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Albania i Kazachstan z zastrzeżeniem, iż Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu będzie mógł inwestować środki w akcje tych emitentów, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż Rzeczpospolita Polska lub państwo członkowskie lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie Art. 93 ust. 2 Ustawy.
3. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
4. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Aktywa Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym. Lokaty Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.
5. W celu zapewnienia płynności, środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
6. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego.
7. Do dnia 15 sierpnia 2010 r. podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, było dążenie do osiągnięcia rocznej stopy zwrotu nie mniejszej niż 0% przez okres roku liczony od 15 grudnia każdego roku, a począwszy od roku 2008 – dążenie do osiągnięcia rocznej stopy zwrotu nie mniejszej niż 0% przez okres roku liczony od 31 grudnia każdego roku. Stopa zwrotu rok do roku liczona była na podstawie Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa z początku i końca okresu rozliczeniowego. W związku ze zmianą polityki inwestycyjnej dokonaną na dzień 15 sierpnia 2010 r. ostatnim okresem rozliczeniowym, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym był okres od dnia 31 grudnia 2009 r. do dnia 15 sierpnia 2010 r.

25.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

25.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

W związku z przyjętą techniką zarządzania portfelem oraz w związku z faktem, iż w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu mogą wchodzić akcje, Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu charakteryzuje się umiarkowaną zmiennością.

25.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

25.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

26. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

26.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i

indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

26.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

28.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczeniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

28.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

27. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- są zainteresowani inwestycją umożliwiającą partycypowanie w zyskach z rynku akcji emitentów z Europy Środkowowschodniej oraz z rynku papierów dłużnych,
- mają 3 letni horyzont inwestycyjny,
- są zainteresowani inwestycją o wysokiej płynności,
- akceptują mały ryzyko inwestycyjne.

28. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

28.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

28.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 78 i 79 Statutu.

28.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 1,76%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.

28.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

28.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

28.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie odkupienia po godzinie 9:00.

28.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli zlecenie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, cena Jednostek Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, równa jest Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie konwersji po godzinie 9:00.

28.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

28.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

28.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 30.5.6., opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolniło z

obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

28.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. 1) i 3), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

28.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

28.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

28.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

28.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestrów, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 30.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestrów niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 30.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów w ramach planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestrów i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

28.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej

odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejstru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

28.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

28.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,20% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 78 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 78 ust. 1 Statutu przekroczą 1,20%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

28.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

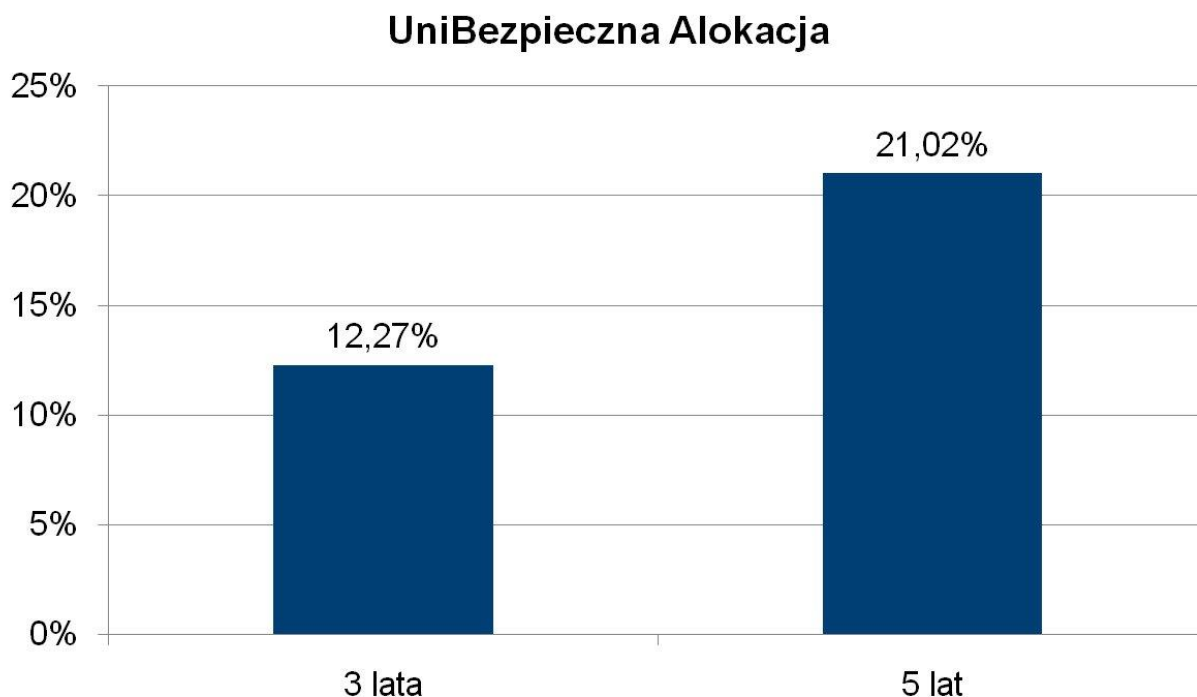
Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

29. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

29.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 59 690 tys. zł.

29.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 3, 5, 10 lat

Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 8 października 2004 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z inwestycji za ostatnie 10 lat obrotowych.

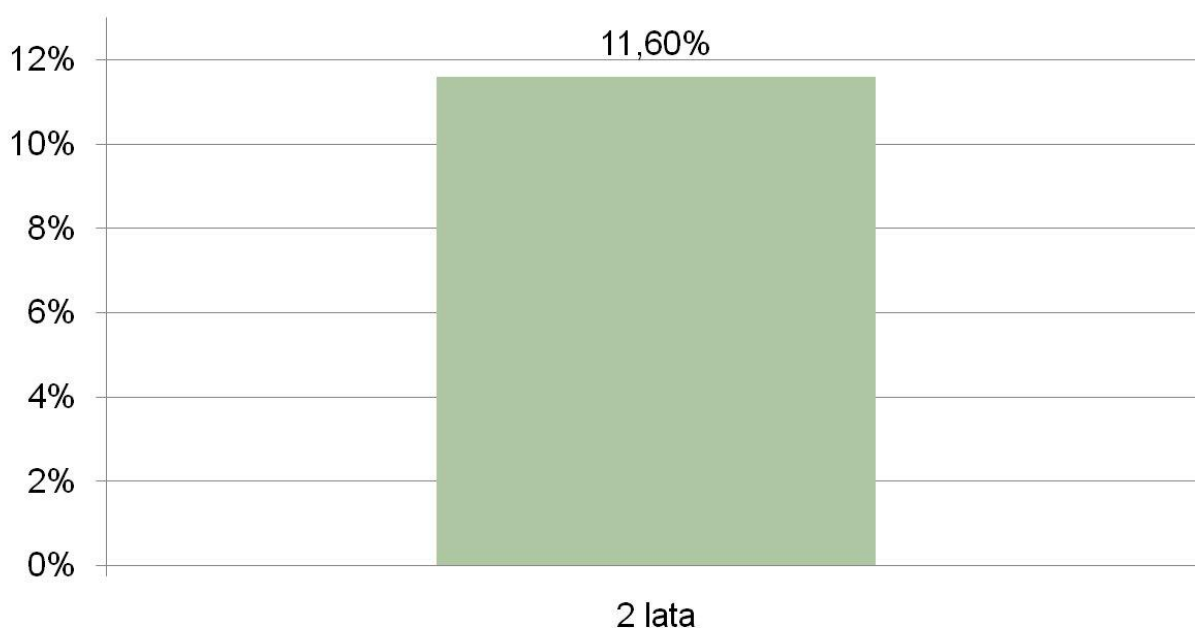
29.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu jest: 80% EFFAS Bond Indices POLAND TRACKER 1-3 lat (w zł), 20% WIG.

29.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 2, 3, 5 i 10 lat

29.5.

UniBezpieczna Alokacja

W związku ze zmianą polityki inwestycyjnej Subfunduszu oraz w związku z faktem, iż wzorec służący do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa przyjęto w dniu 31 maja 2011 r. nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z inwestycji za ostatnie 3, 5 i 10 lat.

29.6. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

29a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:
  - 80% EFFAS Bond Indices POLAND TRACKER 1-3 lat (w zł), 20% WIG.

30. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

30.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje, certyfikaty inwestycyjne, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego.
2. Subfundusz jest subfunduszem typu zrównoważonego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane we wszystkie kategorie lokat wskazane w Statucie. Środki pieniężne Subfunduszu lokowane będą przede wszystkim w akcje, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego, przy czym udział w Aktywach Subfunduszu kategorii lokat określonych w art. 81 ust. 2 pkt 1) Statutu nie będzie niższy niż 20% i nie wyższy niż 80% wartości Aktywów Subfunduszu.

30.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Środki Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym.
3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego.

30.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

30.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

W związku z faktem, iż w skład portfela Subfunduszu wchodzi akcje, Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie się charakteryzować wysoką zmiennością.

30.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartnera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;

- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

30.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

31. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

31.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest

narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży.

Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

31.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

33.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahan (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczeniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

33.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahan oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

32. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą mieć udział w zyskach płynących z polskich akcji i obligacji,
- chcą korzystać ze wzrostu cen aktywów wynikającego z konwergencji stóp procentowych w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej,
- są zainteresowani alternatywą wobec bezpośredniej inwestycji w akcje i obligacje,
- potrzebują elastycznej, przejrzystej inwestycji o wysokiej płynności,
- mają 3-5 letni horyzont inwestycyjny,
- akceptują umiarkowane ryzyko inwestycyjne.

33. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

33.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł,

przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.

3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

33.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 87 i 88 Statutu.

33.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 2,68%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Następujące koszty operacyjne Subfunduszu nie zostały włączone do Wskaźnika Kosztów Całkowitych:

- opłaty transakcyjne,
- wartości świadczeń dodatkowych,
- opłaty ponoszone w związku z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa,
- inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów.

33.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

33.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

33.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie odkupienia po godzinie 9:00.

33.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli zlecenie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, cena Jednostek Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, równa jest Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie konwersji po godzinie 9:00.

33.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany

następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

33.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

33.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 35.5.6., opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabycia Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

33.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników

Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,

- e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. 1) i 3), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

33.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczym programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

33.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

33.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz

źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;

- b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

33.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestrów, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 35.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestrów niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 35.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów w ramach planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestrów i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

33.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobrania opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestrów, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

33.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

33.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 87 ust. 1 Statutu. W przypadku gdy koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 87 ust. 1 Statutu, przekroczy 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

33.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

34. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

34.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 524 213 tys. zł.

34.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 3, 5, 10 lat

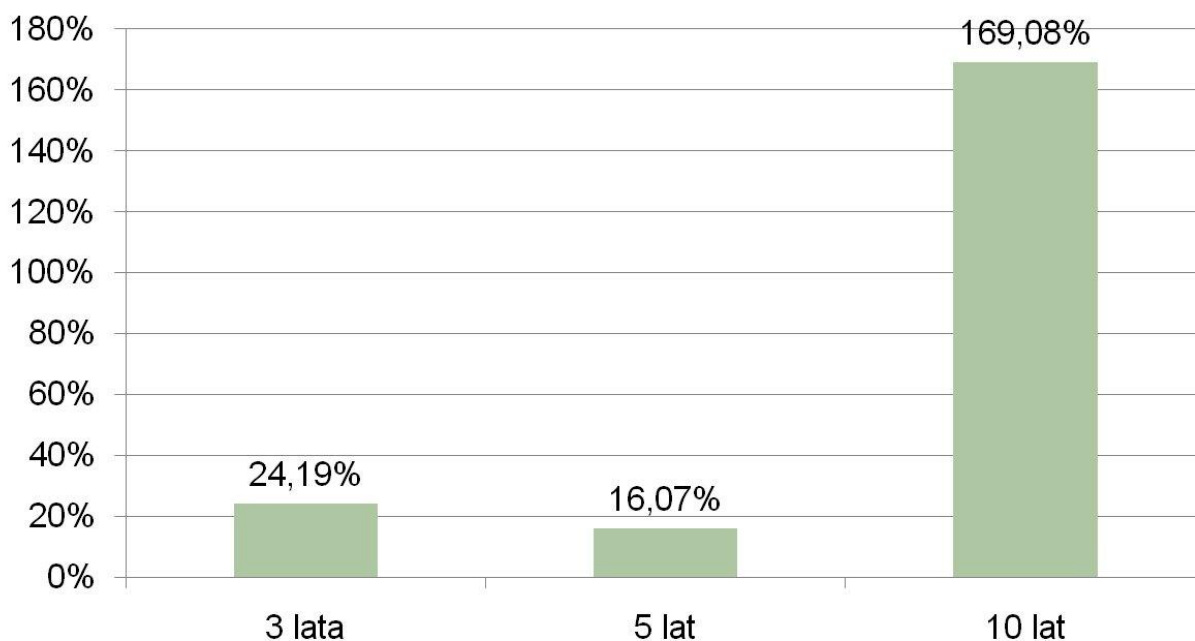

34.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Od początku działalności do 9 marca 2001 r.: 50% WIG, 50% rentowność 52-tygodniowych bonów skarbowych. Od 9 marca 2001 r. do 1 stycznia 2006 r.: 50% WIG, 50% Merrill Lynch Polish Government Bond Index (w zł). Od 1 stycznia 2006 r.: 50% WIG, 50% Bloomberg/EFFAS Bond Indices POLAND TRACKER 1-5 lat (w zł).

34.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 3, 5 i 10 lat

UniKorona Zrównoważony

34.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

34a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:
- 50% WIG, 50% Bloomberg/EFFAS Bond Indices POLAND TRACKER 1-5 lat (w zł).

Dotyczy Subfunduszu UniKorona Akcje

35. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

35.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje, certyfikaty inwestycyjne, dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego.

2. Subfundusz jest subfunduszem typu akcyjnego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane przede wszystkim w akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe oraz certyfikaty inwestycyjne, przy czym udział tych lokat w Aktywach Subfunduszu nie będzie niższy niż 60%. W pozostałej części Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne kategorie lokat wymienione w art. 90 ust. 2 Statutu.

35.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem.
3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.

35.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

35.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

W związku z faktem, iż w skład portfela Subfunduszu wchodzi akcje, Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie się charakteryzować wysoką zmiennością.

35.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

35.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

36. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

36.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka

jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także

realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

36.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

38.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z

inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

38.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesiące od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w

systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

37. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą uczestniczyć w zyskach rozwijającego się polskiego rynku,
- chcą korzystać ze wzrostu cen polskich aktywów, wynikającego z konwergencji stóp procentowych w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej,
- chcą mieć przejrzystą, elastyczną formę inwestycji o wysokiej płynności,
- mają co najmniej 5-letni horyzont inwestycyjny,
- akceptują wysokie ryzyko inwestycyjne.

38. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

38.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

38.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 96 i 97 Statutu.

38.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewiązanych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 2,95%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewiązane do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- wartości świadczeń dodatkowych.

38.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

38.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

38.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

38.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli zlecenie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, cena Jednostek Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, równa jest Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie konwersji po godzinie 9:00.

38.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

38.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze

Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

38.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 40.5.6., opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

38.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.

6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. 1) i 3), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

38.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

38.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

38.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (Subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych

o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

38.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestrów, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 40.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestrów niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 40.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów w ramach planu zależy od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek z opłatami za otwarcie Subrejestrów i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasadę realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

38.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobrania opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestrów, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

38.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

38.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 96 ust. 1 Statutu. W przypadku gdy koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 96 ust. 1 Statutu, przekroczy 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

38.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

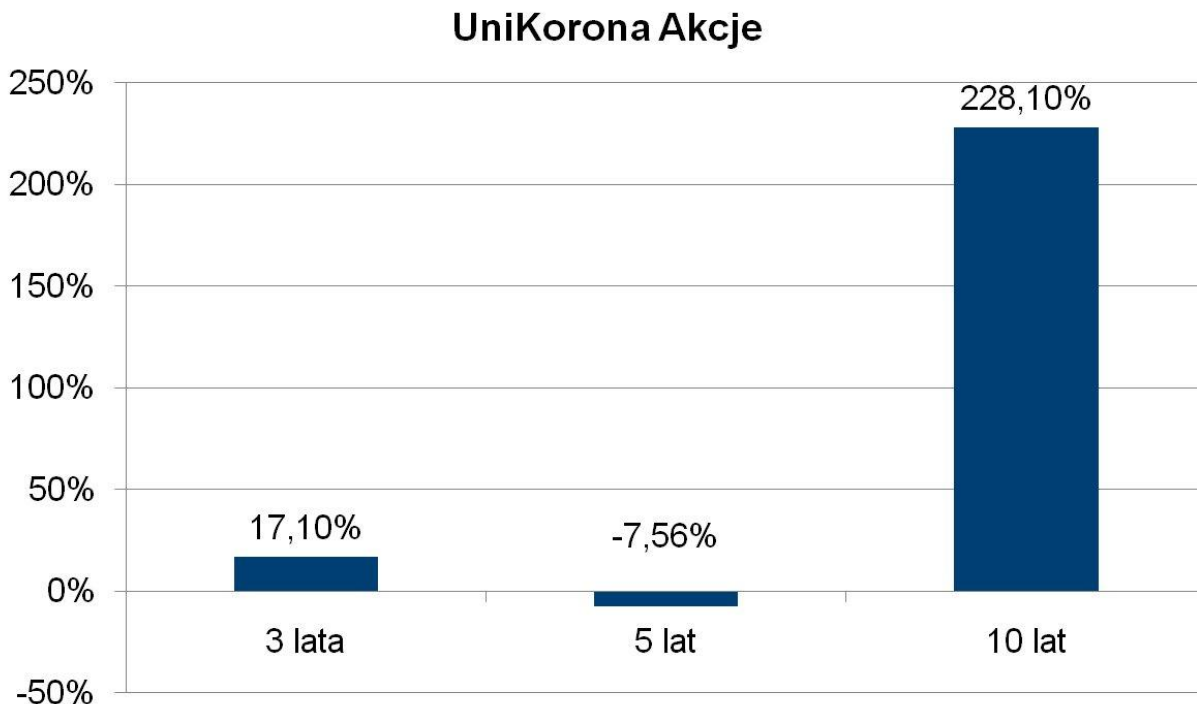
Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

39. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

39.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 895 695 tys. zł.

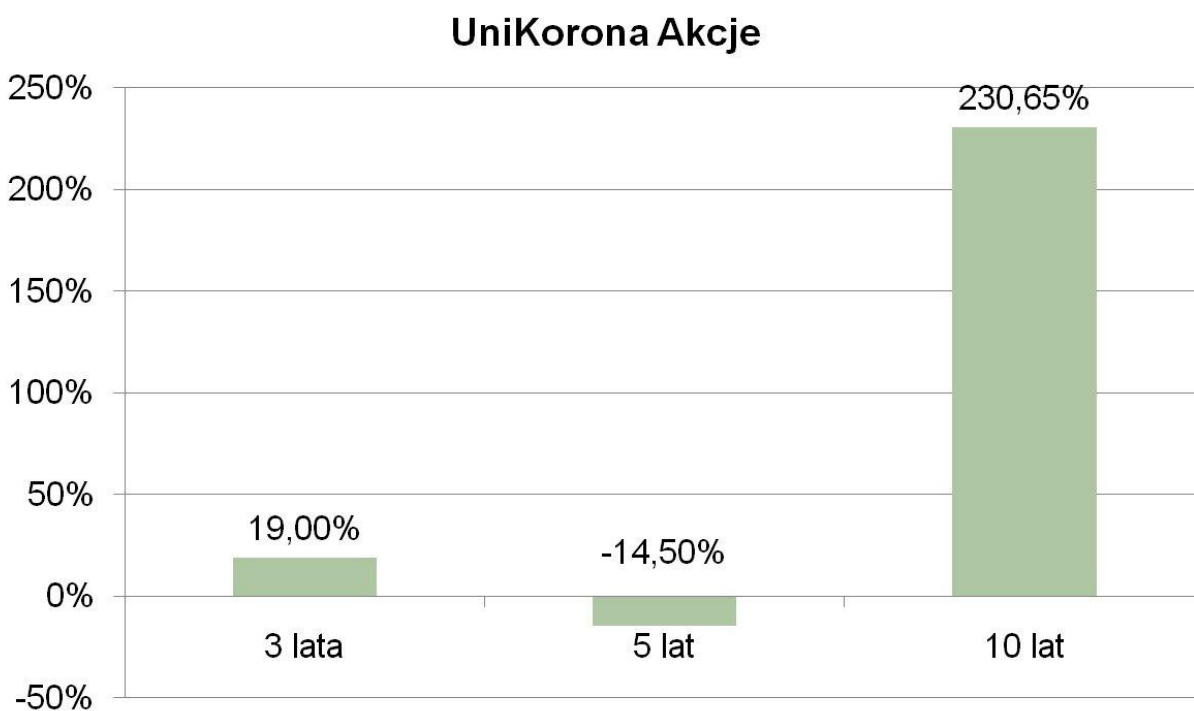
39.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 3, 5, 10 lat

39.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji jest indeks WIG.

39.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 3, 5 i 10 lat

39.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

39a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:
- indeks WIG.

Pkt 42. -56. (skreślono)

Dotyczy Subfunduszu Uni Akcje: Nowa Europa

57. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

57.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu inwestuje środki przede wszystkim w akcje emitentów z Europy Środkowo-wschodniej. Udział akcji emitentów z Europy Środkowo-wschodniej w Aktywach Funduszu oraz kwitów depozytowych wystawionych w związku z takimi akcjami nie będzie niższy niż 60% Aktywów Subfunduszu.
3. Aktywa Subfunduszu mogą być też inwestowane w obligacje i inne instrumenty finansowe.
4. Przez akcje emitentów z Europy Środkowo-wschodniej, rozumie się akcje emitowane przez emitentów z krajów Europy Środkowej i Wschodniej, takich jak:
  - kraje będące następującymi państwami członkowskimi: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria i Rumunia,
  - Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Albania i Kazachstan.

57.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem.
3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.

57.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

57.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

W związku z faktem, iż w skład portfela Subfunduszu wchodzi akcje, Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie się charakteryzować wysoką zmiennością.

57.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

57.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

58. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

58.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi

spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahaniami poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa

Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut

- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

58.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

58.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczeniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

58.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzą w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

59. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą uczestniczyć w zyskach spółek z siedzibą w krajach Europy Środkowej i Wschodniej,
- chcą zredukować ryzyko poprzez dywersyfikację geograficzną,
- chcą mieć łatwy dostęp do rynków akcji krajów Europy Środkowej i Wschodniej,
- poszukują elastycznych możliwości inwestycyjnych o wysokiej płynności,
- mają co najmniej 5-letni horyzont inwestycyjny,
- akceptują bardzo wysokie ryzyko inwestycyjne.

60. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

60.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

60.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 132 i 133 Statutu.

60.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 3,79%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.

60.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

60.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

60.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

60.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli zlecenie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, cena Jednostek Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, równa jest Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie konwersji po godzinie 9:00.

60.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

60.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

60.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 60.5.6., opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników

Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,

- e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejstru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

60.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

60.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie

zawartych z nim umów o świadczenie usług.

6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

60.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalonych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

60.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalonych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (Subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

60.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestr, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 60.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestr niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 60.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestr w ramach planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestr i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

60.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejstru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

60.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

60.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 132 ust. 1 Statutu. W przypadku gdy koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 132 ust. 1 Statutu, przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

60.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

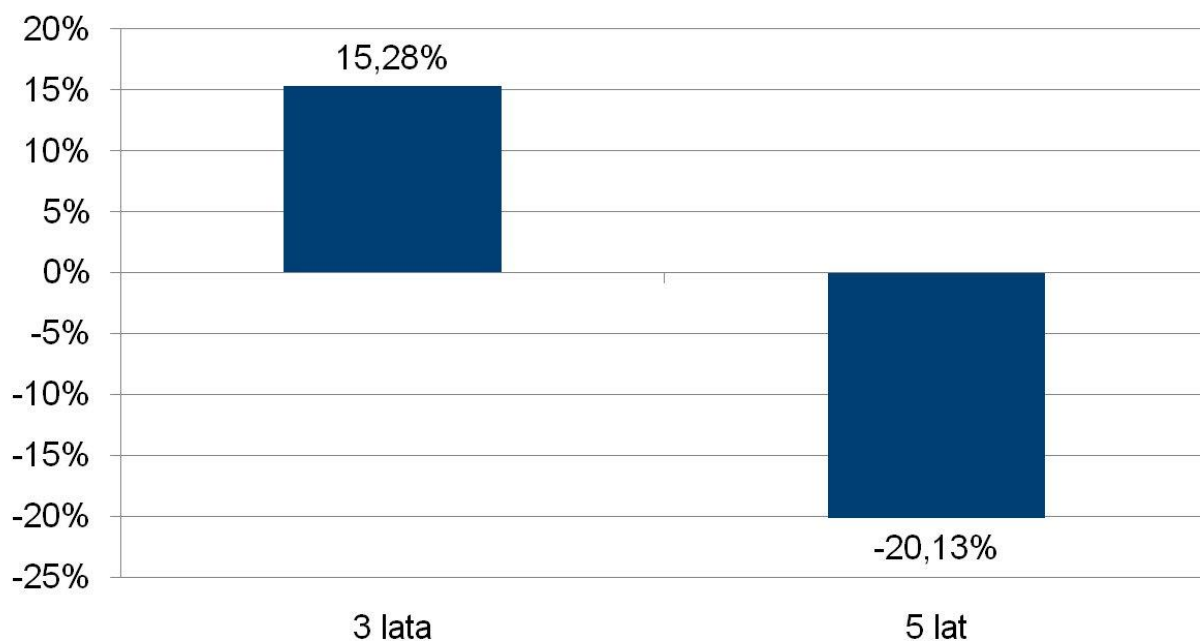
61. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

61.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 44 257 tys. zł.

61.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 3, 5, 10 lat

UniAkcje: Nowa Europa

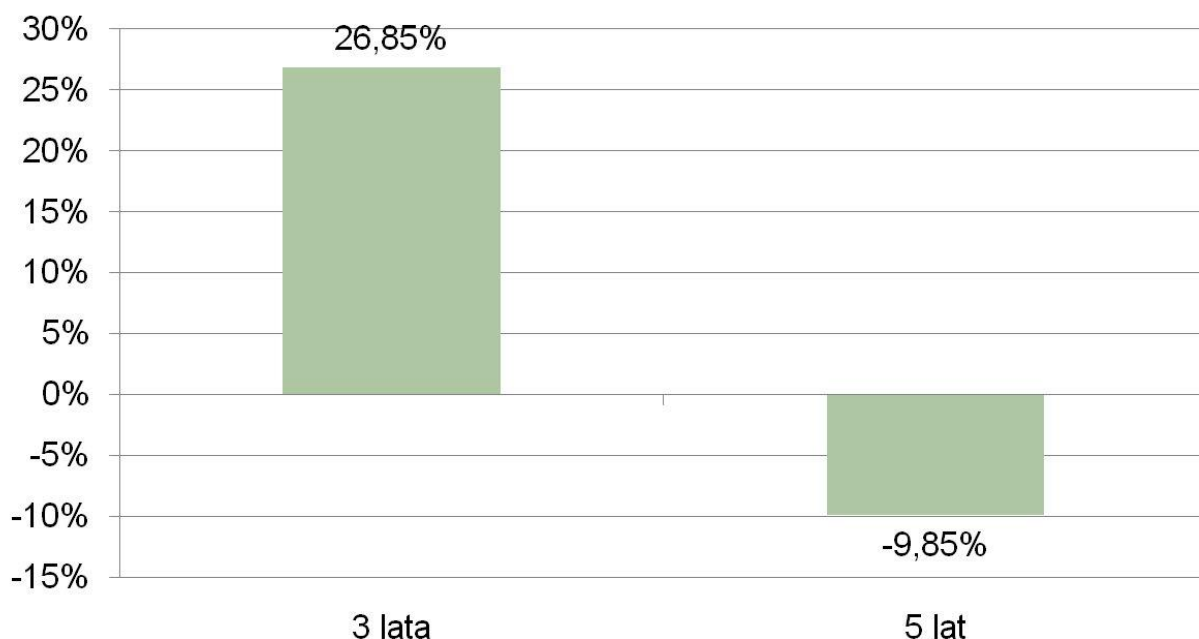

61.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

1. Od początku działalności do 1 października 2006 r.:
yMSCI × WIG, yMSCI × BUX, yMSCI × PX50, 10% ISE National 30, 0,5 × yMSCI × RTS;
2. Od 1 października 2006 r. do 2 kwietnia 2007 r.:
yMSCI × WIG, yMSCI × BUX, yMSCI × PX, 0,5 × yMSCI × RTS w zł,
gdzie:
yMSCI – dostosowywana co miesiąc waga danego kraju w indeksie MSCI EM – EASTERN EUROPE,
WIG – Warszawski Indeks Giełdowy,
BUX – główny indeks giełdy w Budapeszcie, Węgry,
PX (PX50) – główny indeks giełdy w Pradze, Czechy,
ISE National 30 – główny indeks giełdowy w Istambule, Turcja,
RTS – główny indeks giełdy w Moskwie, Rosja.
3. Od 2 kwietnia 2007 r.: MSCI EM Eastern Europe (10/40) w zł, gdzie:
MSCI EM Eastern Europe (10/40) to indeks pod nazwą Morgan Stanley Capital International Emerging Markets Eastern Europe 10/40.
4. Od 31 maja 2012 r.: 30% CECEEUR Composite Index, 40% RDX Index, 30% ISE National 30 w zł.

61.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 3, 5, 10 lat

UniAkcje: Nowa Europa

61.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

61a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:
  - 30% CECEUR Composite Index, 40% RDX Index, 30% ISE National 30 w zł.

Pkt 62.– 76. (skreślone)

Dotyczy Subfunduszu UniAkcje: Sektory Wzrostu

Do dnia 1 lipca 2010 r. Subfundusz działał pod nazwą UniAkcje Polska 2012

77. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

77.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje, certyfikaty inwestycyjne, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, listy zastawne, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe.

2. Subfundusz jest Subfunduszem typu akcyjnego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane przede wszystkim w akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, przy czym udział tych lokat w Aktywach Subfunduszu nie będzie niższy niż 60%. W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorii lokat określone w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 171 ust. 2 Statutu, przy czym lokaty te nie będą stanowić więcej niż 40% Aktywów Subfunduszu.

77.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje Aktywa Subfunduszu przede wszystkim w akcje spółek Europy Środkowo-Wschodniej z następujących sektorów:
  - 1) bankowość,
  - 2) ubezpieczenia,
  - 3) pozostałe usługi finansowe,
  - 4) budownictwo (w szczególności budowa, remont, montaż, rozbiórka obiektów budowlanych),
  - 5) usługi deweloperskie,
  - 6) energetyka,
  - 7) handel detaliczny,
  - 8) hotele i restauracje,
  - 9) informatyka (w szczególności produkcja sprzętu IT, oprogramowanie, usługi IT),
  - 10) media (w szczególności telewizja, radio, prasa, internet, reklama),
  - 11) przemysł chemiczny (w szczególności farby, lakiery, środki czystości, przemysł koksowniczy),
  - 12) przemysł tworzyw sztucznych,
  - 13) przemysł drzewny,
  - 14) przemysł farmaceutyczny,
  - 15) przemysł elektromaszynowy,
  - 16) przemysł lekki (w szczególności przemysł włókienniczy, odzieżowy, skórzany),
  - 17) przemysł motoryzacyjny,
  - 18) przemysł paliwowy (w szczególności rafinerie, dystrybutorzy gazu i produktów naftowych, gazownie),
  - 19) pozostałe gałęzie przemysłu,
  - 20) przemysł spożywczy (w szczególności napoje i żywność),
  - 21) handel hurtowy,
  - 22) sektor materiałów budowlanych,
  - 23) przemysł metalowy (w szczególności wydobywanie metali, obróbka metali, hutnictwo),
  - 24) telekomunikacja,
  - 25) inne usługi.

Udział akcji spółek zakwalifikowanych do powyższych sektorów nie będzie niższy niż 60% tych Aktywów. Aktywa Subfunduszu mogą być też inwestowane w obligacje i inne instrumenty finansowe dopuszczone Statutem.

2. Udział akcji spółek zakwalifikowanych do powyższych branż nie będzie niższy niż 60% tych Aktywów. Aktywa Subfunduszu mogą być też inwestowane w obligacje i inne instrumenty finansowe.
3. Przez akcje emitentów z Europy Środkowo-wschodniej, rozumie się akcje emitowane przez emitentów z siedzibą w krajach Europy Środkowej i Wschodniej takich jak:

- a) kraje będące następującymi państwami członkowskimi: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - b) Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Albania i Kazachstan, z zastrzeżeniem iż Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, będzie mógł inwestować środki w akcje tych emitentów, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż Rzeczpospolita Polska lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy.
4. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów wartościowych o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem.

77.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie ma zastosowania. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

77.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu będzie charakteryzować się dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela.

77.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

77.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

78. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

78.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahaniami poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innym niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen

papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w

przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiąże się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

78.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

78.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obciążone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

78.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w

Statucie.

Ryzyko przejścia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejście zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

79. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- są zainteresowani aktywnym zarządzaniem pomiędzy sektorami,
- chcą uczestniczyć w zyskach spółek z sektorów o wysokim potencjale wzrostu,
- mają co najmniej 5-letni horyzont inwestycyjny,
- akceptują wysokie ryzyko inwestycyjne,
- chcą mieć przejrzystą, elastyczną formę inwestycji o wysokiej płynności.

80. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

80.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

80.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 177 i 178 Statutu.

80.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 3,15%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.

80.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

80.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

80.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie odkupienia po godzinie 9:00.

80.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

80.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

80.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiała dokonanie przedmiotowej korekty.

80.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa,

w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestr, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.

3. Z zastrzeżeniem pkt 80.5.6., opłata za otwarcie Subrejestr ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestr ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestr lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestr lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

80.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

80.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

80.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

80.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

80.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestr, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 80.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestr niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł,

w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 80.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejstru w ramach planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejstru i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.

2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

80.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobrania opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejstru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

80.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

80.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 177 Statutu.

80.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

81. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

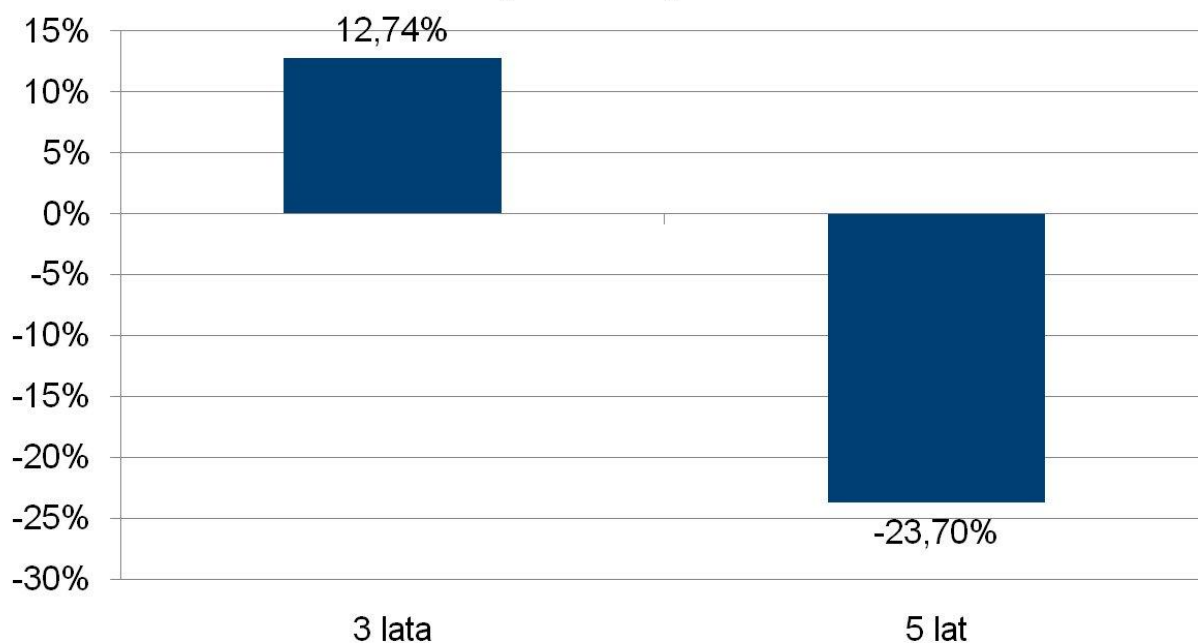
81.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 33 693 tys. zł.

81.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 2, 3, 5, 10 lat

UniAkcje Sektory Wzrostu

81.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Nie dotyczy. Dla Subfunduszu nie przyjęto wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa.

81.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 2, 3, 5 i 10 lat

W Subfunduszu nie przyjęto wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, w związku z tym informacji nie publikuje się.

81.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

81a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:

- indeks WIG.

W związku z połączeniem Subfunduszu UniSektor Nieruchomości Nowa Europa z Subfunduszem UniAkcje Polska 2012 (obecnie UniAkcje Sektory Wzrostu) punkty od 82 do 86 zostały skreślone.

Dotyczy Subfunduszu UniObligacje: Nowa Europa

87. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

87.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego.
2. Subfundusz jest subfunduszem obligacji, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane przede wszystkim w listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego, przy czym udział pozostałych kategorii lokat, w które mogą być lokowane aktywa Subfunduszu, wskazanych w art. 198 ust. 2 Statutu musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

87.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje w Instrumenty Rynku Pieniężnego, obligacje emitowane przez kraje z Europy Środkowo-wschodniej, obligacje korporacyjne i inne papiery dłużne emitowane przez podmioty, których siedziba mieści się w krajach Europy Środkowo-wschodniej oraz w inne papiery dłużne.
3. Przez kraje z Europy Środkowo-wschodniej rozumie się:
  - a) kraje będące następującymi państwami członkowskimi: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - b) Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Albania z zastrzeżeniem iż Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, będzie mógł inwestować środki w obligacje tych emitentów, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż Rzeczpospolita Polska lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy.
4. Lokaty Subfunduszu w papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.

87.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie ma zastosowania. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

87.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu będzie charakteryzować się dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela.

87.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczyć ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;

- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

87.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

88. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

88.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahaniami poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahaniami oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahaniami kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahaniami wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahaniami oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahaniami oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu

i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

88.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

88.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obciążone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahan (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

88.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z

ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejścia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejście zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

89. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą uczestniczyć w dochodzie z obligacji z regionu Europy Środkowo-Wschodniej,
- chcą uczestniczyć we wzroście wartości lokat i dochodzie odsetkowym papierów dłużnych emitentów z regionu Europy Środkowo-Wschodniej,
- mają co najmniej 2-letni horyzont inwestycyjny,
- chcą zredukować ryzyko poprzez dywersyfikację geograficzną,
- chcą mieć przejrzystą, elastyczną formę inwestycji o wysokiej płynności,
- akceptują umiarkowane ryzyko inwestycyjne.

90. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

90.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w

pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.

2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

90.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 204 i 205 Statutu.

90.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 1,99%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.

90.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

90.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

90.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie odkupienia po godzinie 9:00.

90.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

90.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

90.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

90.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 90.5.6., opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

90.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących

przypadkach:

- a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit.a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

90.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

90.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawę ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

90.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalonych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (Subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

90.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestrów, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 90.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestrów niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 90.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów w ramach planu zależy między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestrów i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

90.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobrania opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestrów, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

90.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

90.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o

których mowa w art. 204 Statutu. W przypadku, jeżeli koszty działalności Subfunduszu przekroczą 1,2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

90.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

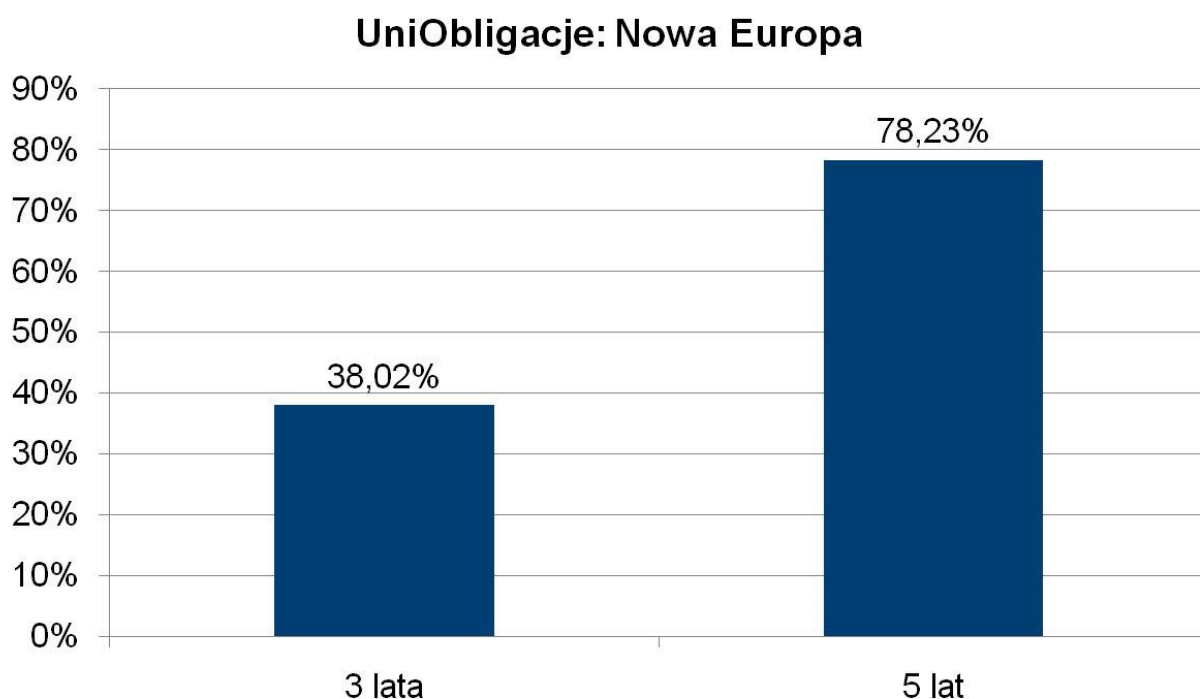
Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

91. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

91.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 225 399 tys. zł.

91.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 2, 3, 5, 10 lat

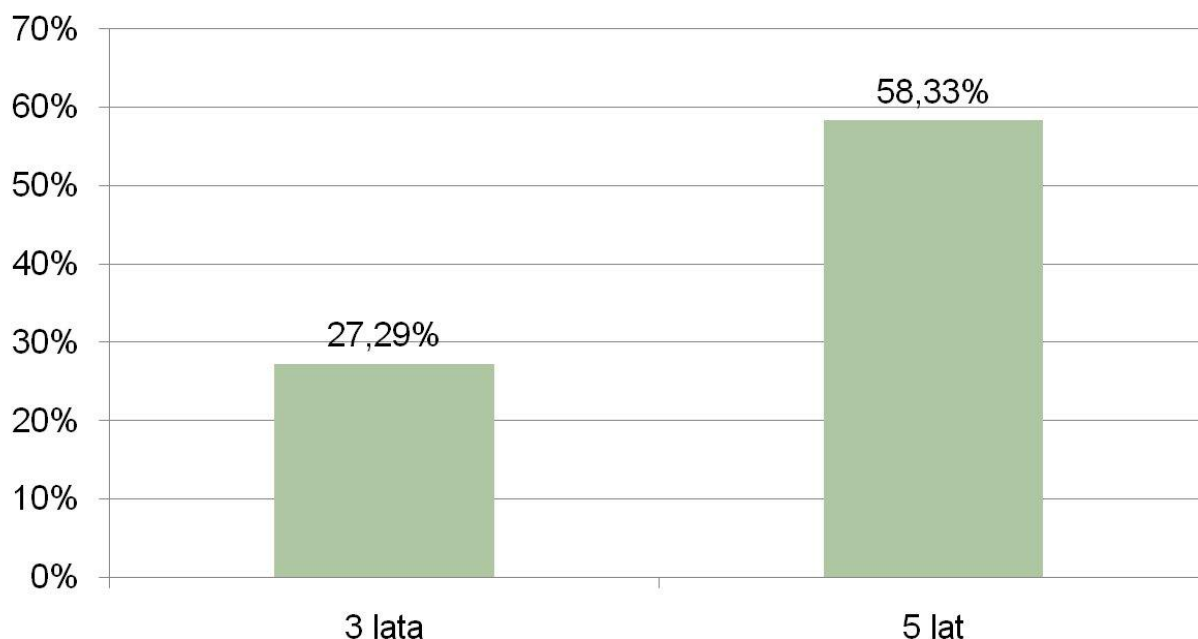
Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 20 września 2007 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z inwestycji za ostatnie 10 lat obrotowych.

91.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu jest: Merrill Lynch Poland, Hungary, Czech, Turkey, Slovakia Government Index (w zł)

91.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 2, 3, 5 i 10 lat

UniObligacje: Nowa Europa

Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 20 września 2007 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu przyjętego przez Fundusz wzorca za ostatnie 10 lat obrotowych.

91.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

91a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę absolutnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 0% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.

Dotyczy Subfunduszu UniStabilny Wzrost

92. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

92.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje, certyfikaty inwestycyjne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego.
2. Subfundusz jest subfunduszem typu stabilnego wzrostu, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat wskazane w Statucie. Środki pieniężne Subfunduszu lokowane będą przede wszystkim w akcje, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego, przy czym udział w Aktywach Subfunduszu kategorii lokat określonych w art. 189 ust. 2 pkt 1) Statutu nie będzie wyższy niż 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

92.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Aktywa Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym. Lokaty Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.
3. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych i Instrumentów Rynku Pieniężnego.

92.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie ma zastosowania. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

92.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu będzie charakteryzować się dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela.

92.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

92.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

93. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

93.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahaniami poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli

wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

93.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

93.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczeniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

93.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

94. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą mieć udział w zyskach płynących z polskich akcji i obligacji,
- mają umiarkowany profil ryzyka (30/70),
- mają co najmniej 3-letni horyzont inwestycyjny,
- chcą w ograniczonym stopniu uczestniczyć we wzroście polskiej gospodarki,
- potrzebują elastycznej, przejrzystej inwestycji o wysokiej płynności,
- akceptują umiarkowane ryzyko inwestycyjne.

95. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

95.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

95.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 195 i 196 Statutu.

95.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz

Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewiązanych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 2,43%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewiązane do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.

95.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

95.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

95.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie odkupienia po godzinie 9:00.

95.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

95.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

95.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

95.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestr

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestr.

2. Opłata za otwarcie Subrejestrów będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestrów, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestrów, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 95.5.6., opłata za otwarcie Subrejestrów ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczym programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

95.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczym programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

95.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

95.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

95.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (Subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

95.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestrów, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym

Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 95.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestrów niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 95.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów w ramach planu zależy między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestrów i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.

2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

95.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobrania opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestrów, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

95.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

95.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 3% rocznie, z którego nie więcej niż 1,5% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 195 Statutu.

95.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

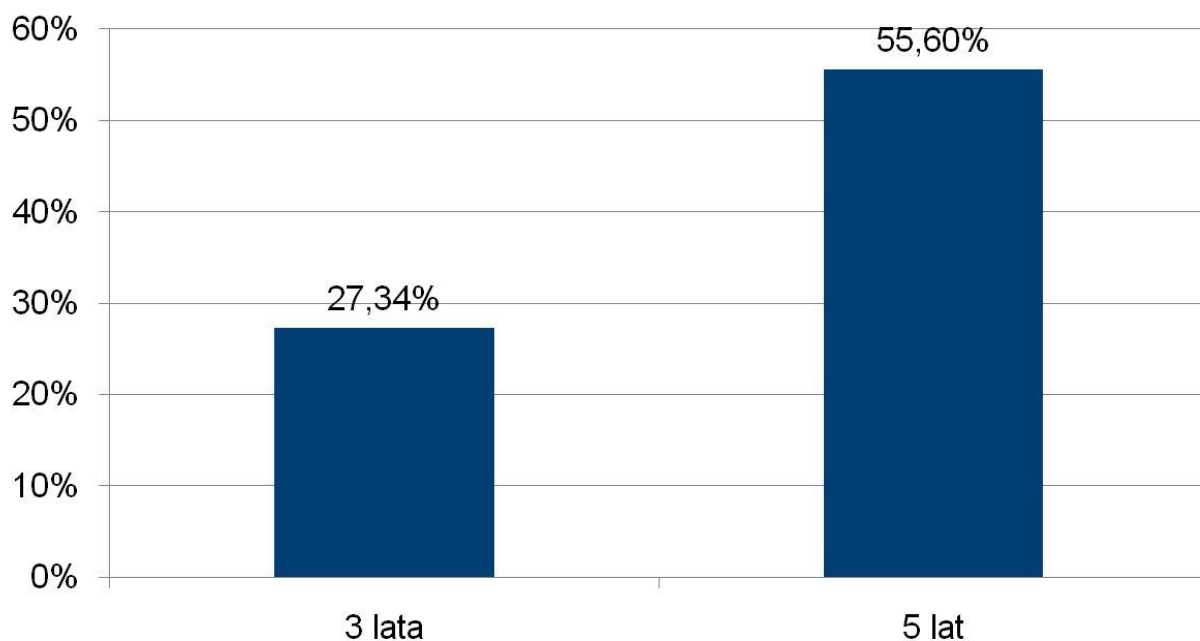
96. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

96.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 280 970 tys. zł.

96.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 2, 3, 5, 10 lat

UniStabilny Wzrost

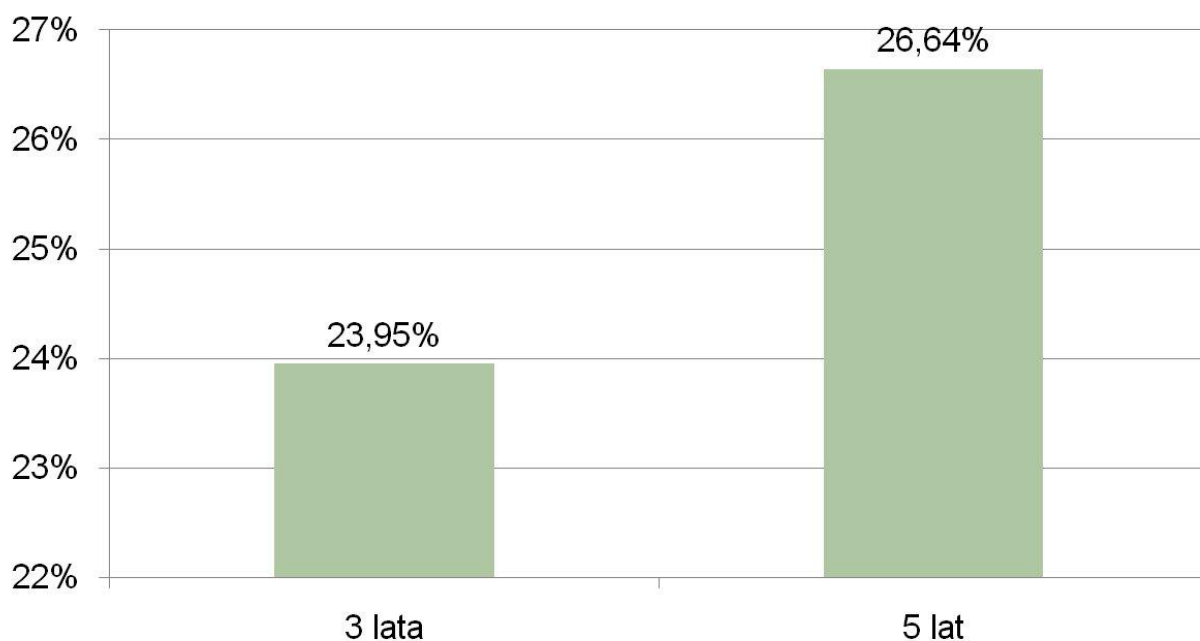
Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 20 września 2007 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z inwestycji za ostatnie 10 lat obrotowych.

96.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu jest: 70% EFFAS Bond Indices POLAND TRACKER 1-5 lat (w zł), 30% WIG.

96.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 2, 3, 5 i 10 lat

UniStabilny Wzrost

Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 20 września 2007 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z przyjętego przez Fundusz wzorca za ostatnie 10 lat obrotowych.

96.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

96a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:
-70% EFFAS Bond Indices POLAND TRACKER 1-5 lat (w zł), 30% WIG.

Dotyczy Subfunduszu UniAkcje Małych i Średnich Spółek

97. Opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

97.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje małych i średnich spółek oraz certyfikaty inwestycyjne.
2. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany poprzez inwestowanie nie mniej niż 70% wartości Aktywów Subfunduszu w akcje małych i średnich spółek. Całkowita wartość inwestycji w dłużne papiery wartościowe nie będzie przekraczać 30% wartości Aktywów Subfunduszu. Subfundusz będzie inwestował w krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego. Fundusz może lokować Aktywa Subfunduszu w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami Statutu Funduszu. Za „małe i średnie spółki” w rozumieniu zdania poprzedniego uważa się spółki, których akcje są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, z wyjątkiem tych, których kapitalizacja rynkowa (tj. iloczyn ceny rynkowej akcji spółki oraz liczby wyemitowanych przez tę spółkę akcji) przekracza równowartość w złotych 5 mld euro.

97.2. Opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm, jakości zarządzania przedsiębiorstwem, określenie udziału akcji w indeksach giełdowych oraz płynności akcji.

97.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie ma zastosowania. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych.

97.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu będzie charakteryzować się dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela.

97.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z

określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

97.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

98. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

98.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub

obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiążą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;

- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

98.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

98.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

98.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku

z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

99. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą uczestniczyć w zyskach małych i średnich spółek,
- chcą uczestniczyć w zyskach spółek wzrostowych,
- akceptują wysokie ryzyko inwestycyjne,
- mają co najmniej 5-letni horyzont inwestycyjny,
- chcą mieć przejrzystą, elastyczną formę inwestycji o wysokiej płynności.

100. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

100.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

100.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 213 i 214 Statutu.

100.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 3,13%.

Współczynnik Kosztów Całkowitych odzwierciedla udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok.

Koszty niewłączone do Współczynnika Kosztów Całkowitych:

- a) koszty transakcyjne, w tym prowizje i opłaty maklerskie, podatki związane z nabyciem lub zbyciem składników portfela,
- b) odsetki z tytułu zaciągniętych pożyczek lub kredytów,
- c) świadczenia wynikające z realizacji umów, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne,
- d) opłaty związane z nabyciem lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa lub inne opłaty ponoszone bezpośrednio przez Uczestnika,
- e) wartości świadczeń dodatkowych.

100.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

100.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia

jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

100.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie odkupienia po godzinie 9:00.

100.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

100.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

100.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiawała dokonanie przedmiotowej korekty.

100.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w TabelachOpłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Z zastrzeżeniem pkt 100.5.6., opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w TabelachOpłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,

- e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejstru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

100.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

100.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
6. W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać

tytuł obniżenia lub zwolnienia.

100.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

100.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

100.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

1. Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestrów, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 100.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestrów niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 100.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów w ramach planu zależy między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestrów i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
2. Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

100.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

1. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu

pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

100.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

100.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 213 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

100.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

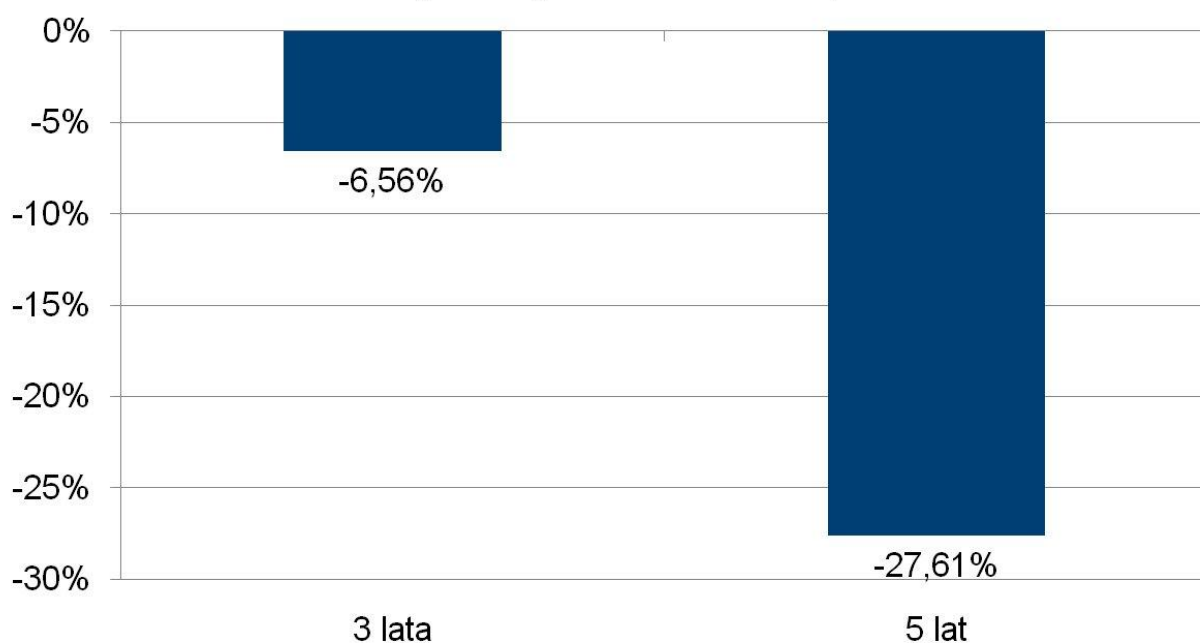
101. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

101.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 48 314 tys. zł.

101.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 2, 3, 5, 10 lat

UniAkcje Małych i Średnich Spółek

Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 20 września 2007 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z inwestycji za ostatnie 10 lat obrotowych.

101.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji w jednostki uczestnictwa Subfunduszu do 1 września 2008 r. jest:

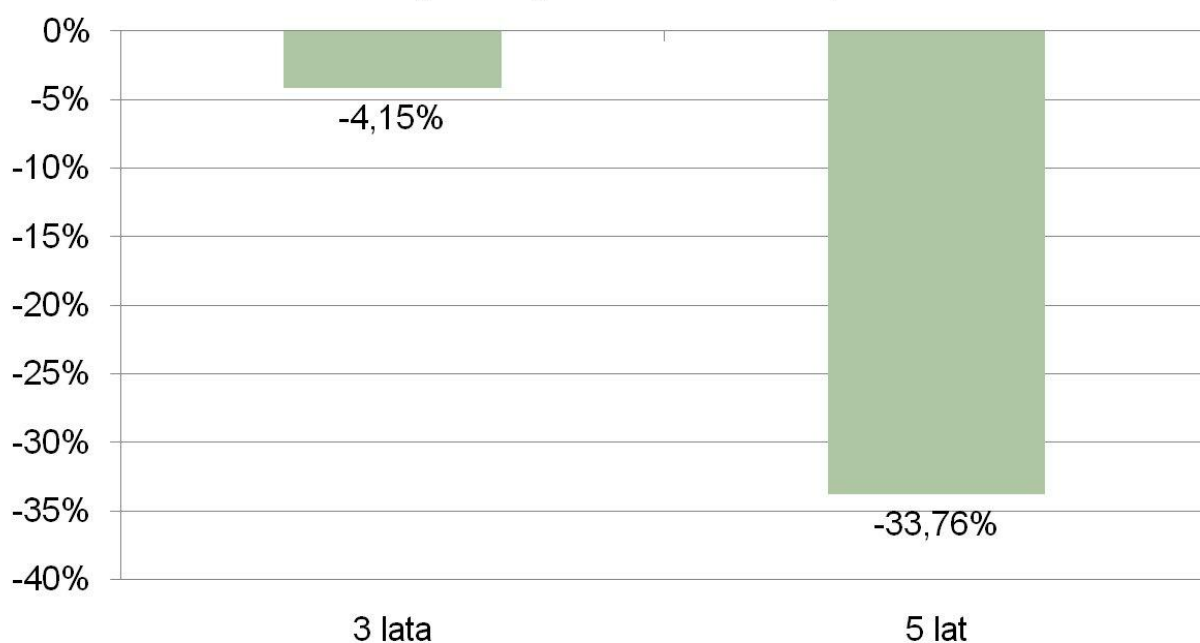
90%*m*WIG40, 10% (wskaźnik NBP dla 1-3 miesięcznych depozytów dla osób fizycznych)

Wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji w jednostki uczestnictwa Subfunduszu od 1 września 2008 r. jest:

90%*s*WIG + 10% (wskaźnik NBP dla 1-3 miesięcznych depozytów dla osób fizycznych)

101.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 2, 3, 5 i 10 lat

UniAkcje Małych i Średnich Spółek

Wobec tego, że Fundusz rozpoczął działalność 20 września 2007 r., nie jest możliwe podanie wielkości średnich stóp zwrotu z przyjętego przez Fundusz wzorca za ostatnie 10 lat obrotowych.

101.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

101a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:
- 90% sWIG + 10% (wskaźnik NBP dla 1-3 miesięcznych depozytów dla osób fizycznych).

Dotyczy Subfunduszu UniLokata

102. Zwięzły opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

102.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są dłużne papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego.
2. Środki pieniężne Uczestników będą lokowane przez Fundusz na rachunek Subfunduszu w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz w inne dłużne papiery wartościowe, w przypadku których czas pozostający do wykupu nie przekracza 397 dni lub wysokość oprocentowania jest ustalana dla okresów nie dłuższych niż 397 dni, przy czym udział pozostałych kategorii lokat, w które mogą być lokowane aktywa

Subfunduszu, wskazanych w art. 288 ust. 2 Statutu musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

102.2. Zwięzły opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Subfundusz jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu przez uzyskanie rentowności wyższej niż określony w pkt 106.3 Benchmark przy zachowaniu wysokiej płynności oraz minimalizowaniu ryzyka niewypłacalności emitentów papierów wartościowych, w które inwestuje Subfundusz.
2. Fundusz może dokonywać lokat za granicą. Instrumenty Rynku Pieniężnego i papiery wartościowe objęte lub nabyte za granicą mogą stanowić do 100% wartości Aktywów Subfunduszu.

102.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

102.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

Ze względu na przyjętą politykę inwestycyjną Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu nie powinna charakteryzować się dużą zmiennością.

102.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

102.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

103. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

103.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w

odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.) Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości akcji tychże przedsiębiorstw.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahania poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów

Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym,

w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu..

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiązą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

103.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

103.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahaniami (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek

Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

103.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalne jest przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

104. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą lokować nadwyżki finansowe w krótkoterminowe papiery dłużne i inne instrumenty rynku pieniężnego,
- są zainteresowani zdywersyfikowanym i elastycznym portfelem gotówkowym,
- są zainteresowani inwestycją o wysokiej płynności,
- mają horyzont inwestycyjny nieprzekraczający 1 roku,
- akceptują niskie ryzyko inwestycyjne.

105. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

105.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

105.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 294 i 295 Statutu.

105.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Wartość Współczynnika Kosztów Całkowitych w 2012 r. wyniosła 1,13%.

105.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

105.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 12:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 12:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 12:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 12:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 12:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

105.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 12:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 12:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny.

105.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. Jeżeli żądanie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji następuje według ceny odkupienia, z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

105.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

105.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiała dokonanie przedmiotowej korekty.

105.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
2. Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
3. Opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1 000 zł.
4. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:

- a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejstru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

105.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
3. Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
6. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

105.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
4. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących

przypadkach:

- a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
- b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
- c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.

6.W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

105.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

105.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

1. Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:
  - a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym Jednostki Uczestnictwa nabywane są , od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
  - b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

105.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

- 1.Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestr, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 105.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestr niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20 000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 105.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestr w ramach planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestr i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
- 2.Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu

nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:

- a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
- b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
- c) zmiana czasu trwania Funduszu.

105.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

105.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

105.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,20% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 294 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 294 ust. 1 Statutu przekroczą 1,20%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

105.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

106. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

106.1. Wartość Aktywów netto Subfunduszu na koniec ostatniego roku obrotowego

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r. wyniosła 28 746 tys. zł.

106.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 2, 3, 5, 10 lat

Nie dotyczy

106.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

1M WIBID pomniejszony o stawkę rezerwy obowiązkowej

106.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 2, 3, 5 i 10 lat

Nie dotyczy

106.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

106a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę absolutnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 0% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.

Dotyczy Subfunduszu UniAkcje: Turcja

107.Zwięzły opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

107.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Głównymi kategoriami lokat Subfunduszu są akcje.
2. Subfundusz jest subfunduszem typu akcyjnego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat określone w art. 216 ust. 2 pkt 1) Statutu, przy czym udział tych lokat w Aktywach Subfunduszu nie będzie niższy niż 60%.
3. W pozostałej części Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne kategorie lokat wymienione w art. 216 ust. 2 Statutu, w szczególności w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego.

107.2. Zwięzły opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje środki przede wszystkim w akcje notowane na giełdzie w Stambule lub emitowane przez emitentów z siedzibą w Turcji. Subfundusz jest funduszem regionalnym, jego Aktywa skoncentrowane są na określonym obszarze geograficznym. Udział akcji notowanych na giełdzie w Stambule lub emitentów z Turcji w Aktywach Subfunduszu oraz kwitów depozytowych wystawionych w związku z takimi akcjami nie będzie niższy niż 60% Aktywów Subfunduszu.
2. Podstawowym kryterium doboru lokat jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
3. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem.
4. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.

107.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

107.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

W związku z faktem, iż w skład portfela Subfunduszu wchodzi akcje, Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie się charakteryzować wysoką zmiennością.

107.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;
- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

107.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

108. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

108.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.). Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości posiadanych przez Subfundusz akcji tychże przedsiębiorstw, a w konsekwencji negatywnie wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahania kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahania wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpływać będzie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiązą się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut;

- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahania ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

108.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

108.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahania (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

108.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzi w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie, co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych może, na podstawie zawartej z Towarzystwem umowy o przejęcie zarządzania Funduszem, prowadzenia jego spraw oraz reprezentowania Funduszu w stosunkach z osobami trzecimi, przejąć zarządzanie Funduszem. Przejęcie zarządzania Funduszem dokonywane jest w sposób określony przepisami Ustawy i w szczególności wymaga zgody zgromadzenia uczestników Funduszu na przejęcie zarządzania przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, zezwolenia Komisji oraz zmiany statutu Funduszu w zakresie firmy, siedziby i adresu towarzystwa zarządzającego Funduszem.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

109. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- chcą uczestniczyć w zyskach spółek z siedzibą w Turcji,
- poszukują elastycznych możliwości inwestycyjnych o wysokiej płynności,
- mają co najmniej 5-letni horyzont inwestycyjny,
- akceptują bardzo wysokie ryzyko inwestycyjne.

110. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

110.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

- 1) Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
- 2) W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
- 3) Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

110.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 222 i 223 Statutu.

110.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Nie dotyczy

110.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

110.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

110.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek

Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

110.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli zlecenie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, cena Jednostek Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, równa jest Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie konwersji po godzinie 9:00.

110.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

- jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;
- jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

110.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiała dokonanie przedmiotowej korekty.

110.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

- 1) Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
- 2) Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
- 3) Z zastrzeżeniem pkt 110.5.6, opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1 000 zł.
- 4) Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
- 5) Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
- 6) Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agentów Transferowych, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
- 7) Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

110.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

- 1) Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.

- 2) Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
- 3) Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
- 4) Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
- 5) Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
- 6) Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. 1) i 3), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

110.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

- 1) Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
- 2) Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
- 3) W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
- 4) Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
- 5) Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
- 6) W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

110.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:

- a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;

- b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

110.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:

- a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (Subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
- b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

110.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

- 1) Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestrów, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 110.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestrów niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20 000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 110.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestrów w ramach planu zależy między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach za otwarcie Subrejestrów i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.
- 2) Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - a) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - b) wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - c) zmiana czasu trwania Funduszu.

110.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestrów, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

110.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

110.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w Jednostki

Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 222 ust. 1 Statutu. W przypadku gdy koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 222 ust. 1 Statutu, przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

110.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

111. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

111.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Nie dotyczy

111.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 3, 5, 10 lat

Nie dotyczy

111.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Wzorcem służącym do oceny efektywności inwestycji jest indeks ISE National 100 w polskich złotych.

111.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 3, 5 i 10 lat

Nie dotyczy

111.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

111a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:
- indeks ISE National 100 w polskich złotych.

Dotyczy Subfunduszu UniAkcje Dywidendowy

112. Zwięzły opis polityki inwestycyjnej Subfunduszu

112.1. Wskazanie głównych kategorii lokat Subfunduszu i ich dywersyfikacji charakteryzujących specyfikę Subfunduszu oraz, jeżeli Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu głównie w lokaty inne niż papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego – wyraźne wskazanie tej cechy

1. Fundusz lokuje co najmniej 60% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w następujące kategorie lokat:

- a. akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe,
- b. jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy,
- c. tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 225 ust. 9 Statutu oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy lub instytucji;

przy czym w przypadkach, o których mowa w lit b) i c) fundusze, instytucje lub subfundusze powinny dokonywać swoich lokat w akcje.

2. W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorii lokat określone w pkt 1 powyżej, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 225 ust. 2 Statutu, przy czym lokaty te nie będą stanowić więcej niż 40% Aktywów Subfunduszu.

112.2. Zwięzły opis kryteriów doboru lokat do portfela inwestycyjnego Subfunduszu

1. Podstawowym kryterium doboru lokat jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami jest analiza spółek pod względem częstotliwości (regularności) i wysokości wypłacanych dywidend, przyjętej polityki dywidendowej przez daną spółkę oraz płynności inwestycji
3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.

112.3. Jeżeli Subfundusz odzwierciedla skład uznanego indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych – wskazanie tego indeksu, rynku, którego indeks dotyczy, oraz stopnia odzwierciedlenia indeksu przez Subfundusz

Nie dotyczy. Subfundusz nie odzwierciedla składu uznanego indeksu.

112.4. Jeżeli Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu może się charakteryzować dużą zmiennością wynikającą ze składu portfela lub z przyjętej techniki zarządzania portfelem – wyraźne wskazanie tej cechy

W związku z faktem, iż w skład portfela Subfunduszu wchodzi akcje, Wartość Aktywów Netto portfela inwestycyjnego Subfunduszu będzie się charakteryzować wysoką zmiennością.

112.5. Jeżeli Fundusz może zawierać na rzecz Subfunduszu umowy, których przedmiotem są instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne – wskazanie tej informacji wraz z określeniem wpływu zawarcia takich umów, w tym umów, których przedmiotem są niewystandaryzowane instrumenty pochodne, na ryzyko związane z przyjętą polityką inwestycyjną

Umowy, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mogą być zawierane zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego, jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym Subfunduszu.

Umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, mające za zadanie ograniczać ryzyko inwestycyjne związane z niekorzystną zmianą cen instrumentów finansowych, kursów walutowych lub stóp procentowych oraz umowy mające na celu sprawne zarządzanie portfelem inwestycyjnym Subfunduszu mogą zwiększać ryzyko inwestycyjne w związku z istniejącymi następującymi czynnikami ryzyka:

- 1) ryzyko kontrahenta – ryzyko niewywiązania się z warunków umowy przez kontrpartniera;
- 2) ryzyko niedopasowania Instrumentu Pochodnego do celu inwestycyjnego mającego za przedmiot Instrument Pochodny – w przypadku strategii zabezpieczającej: ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- 3) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje forward i futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej;
- 4) w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których instrumentem bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kursów walut i stopy procentowej;
- 5) w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- 6) ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych, indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia;

- 7) ryzyko operacyjne - ryzyko bezpośredniej lub pośredniej straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych systemów kontrolnych, ludzi i systemów informatycznych lub też ze zdarzeń zewnętrznych.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

112.6. Jeżeli udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu – wskazanie gwaranta oraz warunków gwarancji

Nie dotyczy. Nie udzielono gwarancji wypłaty określonej kwoty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

113. Opis ryzyka związanego z inwestowaniem w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, w tym ryzyka związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

113.1. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z polityką inwestycyjną Subfunduszu z uwzględnieniem strategii zarządzania i szczególnych strategii inwestycyjnych, stosowanych w odniesieniu do inwestycji na określonym obszarze geograficznym, w określonej branży lub sektorze gospodarczym albo w odniesieniu do określonej kategorii lokat, albo w celu odzwierciedlenia indeksu akcji lub dłużnych papierów wartościowych

Ryzyko rynkowe

Ryzyko wynikające z faktu, że ceny papierów wartościowych na giełdzie lub rynku, na którym są notowane, podlegają zmianom w zależności od ogólnej sytuacji na rynku oraz od dokonanej przez dany rynek oceny emitenta obejmującej jego pozycję rynkową, finansową i majątkową, czyli od stanu koniunktury rynkowej. Powyższe może wywierać wpływ na kształtowanie się cen papierów wartościowych emitenta, stanowiących składnik portfela inwestycyjnego Subfunduszu, co z kolei może wpływać na spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko rynkowe pozostaje w bliskim związku z Ryzykiem ekonomicznym.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z kondycją finansową emitentów dłużnych papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu. Ryzyko jest związane z czasową lub trwałą utratą zdolności emitentów do terminowej realizacji zobowiązań związanych z emitowanymi papierami wartościowymi spowodowaną zarówno przez czynniki wewnętrzne emitenta, jak i uwarunkowania zewnętrzne (parametry ekonomiczne, otoczenie prawne itp.). Opóźnienie lub nieprawidłowości w realizacji zobowiązań przez emitenta może prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko związane z obniżeniem ratingu kredytowego emitenta przez agencję ratingową i wynikający z niego spadek cen dłużnych papierów wartościowych. Pogorszenie się kondycji finansowej emitentów papierów wartościowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu, lub obniżenie ratingu dla tych papierów lub emitentów może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w akcje

Z inwestycjami w poszczególne przedsiębiorstwa jest związane zarówno ryzyko rynkowe jak i ryzyko specyficzne, niezależne od ryzyka rynkowego. Wiąże się ono z sytuacją poszczególnych firm i ich kondycją finansową, których pogorszenie może spowodować zmniejszenie wartości posiadanych przez Subfundusz akcji tychże przedsiębiorstw, a w konsekwencji negatywnie wpłynąć na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z inwestycjami w inne fundusze

Z uwagi na możliwość dokonywania na rachunek Subfunduszu lokat w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, z inwestycjami tymi wiążą się określone kategorie ryzyka charakterystyczne dla danego funduszu lub instytucji wspólnego inwestowania. Ponadto Towarzystwo oraz Fundusz nie mają wpływu na sposób zarządzania oraz nie mają dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego w tym do informacji na temat aktualnego poziomu ryzyka inwestycyjnego tych podmiotów. Może się więc zdarzyć, że decyzje inwestycyjne funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania będą oddziaływać na Subfundusz bezpośrednio, co w rezultacie może powodować wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko ekonomiczne

Atrakcyjność dokonywania lokat w instrumenty finansowe, uzależniona jest od wielu parametrów makroekonomicznych, takich jak m.in. tempo wzrostu gospodarczego, poziom inflacji, poziom deficytu budżetowego, poziom deficytu na rachunku bieżącym, poziom bezrobocia czy poziom kursów walutowych. Należy przy tym zaznaczyć, że Polska, jako kraj znajdujący się w fazie transformacji gospodarczej, jest

narażona na ryzyko zahamowania wzrostu bądź spadku wzrostu gospodarczego oraz związane z tym gwałtowne zmiany stóp procentowych. Ponadto Polska, jako kraj emerging market (rynek wschodzący), jest dodatkowo narażona na występowanie ryzyka wahań poziomu inwestycji krótkoterminowych kapitału zagranicznego. Zmiany poszczególnych parametrów makroekonomicznych mogą negatywnie wpływać na ceny poszczególnych składników portfela inwestycyjnego Subfunduszu co może powodować wahań oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko walutowe

W przypadku dokonania inwestycji na rynkach zagranicznych, a także inwestycji w papiery wartościowe denominowane w walutach obcych (innych niż waluta wyceny Subfunduszu) dodatkowym czynnikiem ryzyka jest poziom kursów walutowych. Wahań kursu złotego względem walut obcych mogą przekładać się na wahań wyrażonych w złotych cen takich papierów wartościowych, co z kolei może prowadzić do wahań oraz spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Dodatkowo, poziom kursów walutowych, jest jednym z parametrów, który może wpływać na ceny krajowych papierów wartościowych, szczególnie w przypadku gwałtownych zmian kursów walutowych. Zmiany cen papierów wartościowych na giełdzie, lub rynku na którym są notowane, mogą wpływać na wahań oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w specyficzne sektory

W przypadku gdy Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w specyficzne sektory gospodarki, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu jest ściśle uzależniona od kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki oraz postrzegania tej gałęzi przez inwestorów. Pogorszenie się kondycji finansowej danej gałęzi gospodarki, jak również jej negatywny odbiór przez inwestorów, w przypadku w którym Aktywa Subfunduszu będą lokowane w tym sektorze, mogą wywierać negatywny wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko inwestycji w dłużne papiery wartościowe

a) Ryzyko stóp procentowych

Istnieje ryzyko wrażliwości ceny papieru wartościowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

b) Ryzyko utraty wartości realnej

Istnieje ryzyko utraty realnej wartości papierów wartościowych oraz ryzyko spadku realnej stopy zwrotu z inwestycji w papiery wartościowe spowodowane wzrostem inflacji. Spadek ceny papieru wartościowego wchodzącego w skład Aktywów Subfunduszu może negatywnie wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

c) Ryzyko kredytowe

Istnieje możliwość, że w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej emitenta nie spełni on w terminie świadczenia zgodnie z warunkami emisji, w tym nie dokona zapłaty z tytułu należnych odsetek lub nie wykupi w terminie papierów wartościowych, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko nietrafnych decyzji

Istnieje możliwość, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych ulegnie zmniejszeniu, a tym samym wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu ulegnie zmniejszeniu.

Ryzyko rozliczenia

Istnieje ryzyko nieterminowych rozliczeń transakcji zawieranych na rachunek Subfunduszu, realizacji przekazów pieniężnych, a także niewypłacalności banków i innych pośredników. Nieterminowe rozliczenie lub brak rozliczenia transakcji może w przypadku negatywnego zachowania się cen papierów wartościowych wpływać na wahań oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu m.in. ze względu na ewentualną konieczność poniesienia przez Fundusz działający na rzecz Subfunduszu kar umownych wynikających z zawartych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu umów.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest związane z brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia transakcji mającej za przedmiot instrument finansowy bez istotnego wpływu na cenę jej realizacji. Ryzyko to może towarzyszyć transakcjom, których wielkość jest relatywnie duża w stosunku do normalnej wielkości transakcji mających za przedmiot dany instrument finansowy. Taka transakcja może powodować naruszenie aktualnej struktury popytu i podaży danych instrumentów finansowych, co może spowodować zmianę ich ceny rynkowej. Ryzyko płynności ma szczególnie duże znaczenie w przypadku rynku akcji. W odniesieniu do poszczególnych emitentów zależy ono głównie od takich czynników jak: wielkość (kapitalizacja rynkowa) spółki oraz poziom średnich dziennych obrotów rynkowych akcjami danego emitenta. W przypadku innych instrumentów finansowych na poziom płynności mają wpływ takie czynniki, jak wartość instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie, średni dzienny obrót rynkowy danym instrumentem finansowym

czy różnica pomiędzy ceną kupna i sprzedaży. Ograniczenie płynności może zwiększać zmienność cen instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat Subfunduszu co może wpływać na wahania oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może dodatkowo wzrastać w sytuacji niepokoju na rynkach, nagłych zmian stóp procentowych oraz nagłych przepływów kapitału zagranicznego.

Należy również zaznaczyć, że niskie obroty na giełdach, niewprowadzenie do obrotu papierów nabytych w emisjach publicznych oraz niskie obroty na rynku międzybankowym mogą spowodować konieczność sprzedaży papierów wchodzących w skład portfela inwestycyjnego Subfunduszu po cenach nieodzwierciedlających ich rzeczywistej wartości, a także doprowadzić do sytuacji, że zbycie papierów będzie niemożliwe, co może w efekcie prowadzić do spadków wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko płynności może skutkować także realizacją ryzyka związanego z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa.

Ryzyko wyceny

Ryzyko to wynika z faktu stosowania do wyceny lokat Subfunduszu nienotowanych na Aktywnym Rynku modeli wyceny dedykowanych do poszczególnych kategorii lokat. Może się zdarzyć, że z uwagi na konstrukcję modeli oraz rodzaj zastosowanych do modeli danych wejściowych rzeczywista cena możliwa do osiągnięcia na rynku w przypadku sprzedaży takich papierów wartościowych będzie niższa niż wycena modelowa, co wpłynie na spadek wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ponadto, w związku ze stosowaniem zasady wyceny według efektywnej stopy procentowej dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na giełdzie papierów wartościowych lub innym aktywnym rynku pozagiełdowym, w przypadku znaczących zmian cen tych papierów może wystąpić sytuacja, w której ich wycena nie będzie odpowiadać aktualnej wartości rynkowej, co w konsekwencji może wpływać na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z zawieraniem umów dotyczących Instrumentów Pochodnych

Fundusz może zawierać na rachunek Subfunduszu umowy mające za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne. Z zawieraniem takich umów wiąże się następujące ryzyka:

- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest stopa procentowa (np. transakcje typu swap, cap/floor, transakcje futures) – ryzyko zmienności stopy procentowej, oraz w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym – ryzyko kontrahenta;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych, w których Instrumentem Bazowym jest waluta (np. opcje walutowe, transakcje forward, futures i CIRS) – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym) i ryzyko zmiany poziomów kursów walut;
- w przypadku Instrumentów Pochodnych opartych na ryzyku kredytowym emitentów – ryzyko kontrahenta (w przypadku transakcji zawieranych poza rynkiem regulowanym), ryzyko zmienności stopy procentowej oraz tzw. ryzyko zmienności spreadu, tj. ryzyko zmienności stosunku oprocentowania obligacji emitowanych przez państwa do oprocentowania obligacji emitowanych przez podmioty prywatne;
- ryzyko związane z wyborem przez zarządzającego niewłaściwego zabezpieczenia Aktywów Subfunduszu, polegające na niewłaściwym doborze bazy kontraktu, terminu, waluty lub braku dokładnego dopasowania wartości płatności, co może spowodować stratę na zabezpieczonej transakcji;
- ryzyko związane ze stosowaniem Instrumentów Pochodnych opartych na papierach wartościowych i indeksach giełdowych – może to powodować odchylenie zwrotów z Jednostek Uczestnictwa w porównaniu ze stopą zwrotu stopy odniesienia.

Powyższe ryzyka związane z zawieraniem przez Fundusz na rachunek Subfunduszu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne mogą wpływać na wahania (w tym spadki) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków

Ryzyko związane z możliwością zaistnienia sytuacji, w której lokaty Subfunduszu będą skoncentrowane na określonym rynku lub określonym segmencie rynku lub w określonym sektorze. W takiej sytuacji niekorzystne zdarzenia mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor mogą w znaczącym stopniu wpływać na wahania i wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko związane z przechowywaniem Aktywów

Aktywa Subfunduszu przechowywane są u Depozytariusza i w bankach, które na mocy umów subdepozytowych mają prawo do przechowywania instrumentów finansowych. Nienależyta kontrola nad Aktywami może doprowadzić do wahaniami ceny Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

113.2. Opis ryzyka inwestycyjnego związanego z uczestnictwem w Subfunduszu

113.2.1. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją

Subfundusz poprzez proces inwestycyjny i lokowanie Aktywów w określone w Statucie rodzaje lokat będzie dążył do zrealizowania celu inwestycyjnego określonego w Statucie, przy czym jednak Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia tego celu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa. Inwestycje na rynku kapitałowym obarczone są ryzykiem, które może doprowadzić do wahanía (w tym spadku) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu pozostaje również w związku z horyzontem inwestycyjnym Uczestnika – określonym indywidualnie dla każdego Subfunduszu w opisie Profilu Inwestora. Skrócenie sugerowanego czasu trwania inwestycji zwiększa ryzyko wpływu krótkoterminowych zmian koniunktury rynkowej na osiągniętą stopę zwrotu. Zakończenie inwestycji przed upływem zaplanowanego horyzontu inwestycyjnego, może spowodować, iż zrealizowana stopa zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu będzie różnić się od oczekiwanego zwrotu z inwestycji (w tym może być od niego niższa).

Uczestnik Funduszu powinien mieć na uwadze, że pomimo dokładania najwyższej zawodowej staranności Subfundusz może nie osiągnąć zakładanego zwrotu z inwestycji. Należy mieć również na uwadze następujące ryzyka mogące mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu:

Ryzyko związane z zawarciem określonych umów

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa umów związanych z zabezpieczaniem inwestycji Funduszu, w tym dotyczących Subfunduszu, lub umów dotyczących Jednostek Uczestnictwa, oraz umów o obsługę Funduszu i Uczestników, w szczególności umów z Agentem Transferowym i Dystrybutorami, polegające na możliwości nieprawidłowej realizacji powierzonych obowiązków.

Ryzyko związane ze szczególnymi warunkami zawartych przez Fundusz transakcji

Uczestnik powinien brać pod uwagę możliwość wpływu na wartość Jednostki Uczestnictwa transakcji związanych z nabywaniem i zbywaniem aktywów Subfunduszu, w szczególności transakcji wynikających ze specyfiki niektórych umów zawieranych przez Fundusz w tym umów mających za przedmiot prawa pochodne (ryzyko wynikające z kształtowania się wartości instrumentu bazowego w sposób odmienny od oczekiwań zarządzającego), pożyczek papierów wartościowych (ryzyko braku możliwości wywiązania się z umowy pożyczki na warunkach oczekiwanych przez zarządzającego) a także możliwość zawarcia transakcji na warunkach niestandardowych, jak również możliwość opóźnień w ich realizacji bądź rozliczeniu, spowodowanych czynnikami niezależnymi od Towarzystwa.

Ryzyko związane z udzielonymi gwarancjami

Fundusz nie udziela gwarancji innym podmiotom. Ponadto, ani Fundusz, ani jakikolwiek inny podmiot nie gwarantuje osiągnięcia ani utrzymania Wartości Aktywów Netto Subfunduszu ani wartości Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu na jakimkolwiek poziomie.

113.2.2. Ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których Uczestnik Funduszu nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ

Towarzystwo jako organ Funduszu jest uprawnione do podejmowania w imieniu Funduszu działań określonych w Statucie Funduszu, przy czym Uczestnik nie ma wpływu na fakt podjęcia bądź niepodjęcia tych działań. Ponadto mogą wystąpić inne okoliczności, na które Uczestnik nie będzie miał wpływu, a które w znaczący sposób mogą wpływać na opłacalność dokonanej inwestycji. Należy również zwrócić uwagę na możliwość wystąpienia innych zdarzeń, na które Uczestnik nie ma wpływu, a które mogą zaistnieć w związku z prowadzoną przez Fundusz i Towarzystwo działalnością, takich jak:

Ryzyko połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym, w tym połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem

Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym oraz połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem może mieć wpływ na wartość Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Połączenie Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo, ani połączenie Subfunduszu z innym Subfunduszem nie wymaga zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko zmiany polityki inwestycyjnej

Zmiany w zakresie polityki inwestycyjnej Subfunduszu mogą skutkować zmianą profilu ryzyka Subfunduszu oraz mieć wpływ na wahanía oraz spadki wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Zmiana polityki inwestycyjnej Subfunduszu nie wymaga zgody Uczestników ani, co do zasady, zezwolenia KNF. Zmiany polityki inwestycyjnej Subfunduszu wchodzą w życie w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania przez Towarzystwo ogłoszenia o zmianach w Statucie.

Ryzyko związane z zawieszeniem odkupywania Jednostek Uczestnictwa

Co do zasady Uczestnik może złożyć żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny. Niemniej jednak Prospekt przewiduje, że w przypadku zajścia określonych przesłanek, Towarzystwo może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa. Oznacza to, iż Jednostki Uczestnictwa, co do których Uczestnik złożył żądanie odkupienia w określonych sytuacjach mogą zostać odkupione w innym terminie,

co wiąże się z ryzykiem, że odkupienie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nastąpi po cenie mniej korzystnej niż oczekiwał tego Uczestnik składający zlecenie odkupienia.

Ryzyko regulacji prawnych dotyczących Subfunduszu w szczególności w zakresie prawa podatkowego.

Zmiany w regulacjach prawnych mogą wpłynąć na zmianę wartości składników Aktywów Subfunduszu. Jednym z najważniejszych czynników prowadzenia działalności gospodarczej jest otoczenie prawne. Niekorzystne zmiany w regulacjach prawnych (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi) mogą negatywnie wpływać na atrakcyjność inwestycyjną instrumentów finansowych, w tym dłużnych papierów wartościowych oraz akcji, a tym samym na ich ceny, co może mieć bezpośrednie oddziaływanie na wahania (w tym spadek) wartości Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu. Należy przy tym podkreślić, że zmiany w systemie prawnym mogą mieć charakter nagłego i znaczącego pogorszenia parametrów gospodarczych przyczyniając się do gwałtownych ruchów cen instrumentów finansowych na rynku.

Dodatkowo należy podkreślić, że zmiany w systemie prawnym, w tym w systemie obrotu gospodarczego oraz w systemie podatkowym mogą niekorzystnie wpływać na inwestycje Uczestników Funduszu. W takim wypadku Uczestnik Funduszu narażony jest na możliwość ponoszenia dodatkowych obciążeń, które w sposób znaczący mogą negatywnie wpływać na realizowane przez Uczestnika Funduszu stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu.

Ryzyko likwidacji Funduszu i Subfunduszu

Zgodnie ze Statutem zarówno Fundusz, jak i Subfundusz mogą ulec likwidacji w przypadkach określonych w Statucie.

Ryzyko przejęcia zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych

Inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych może, na podstawie zawartej z Towarzystwem umowy o przejęcie zarządzania Funduszem, prowadzenia jego spraw oraz reprezentowania Funduszu w stosunkach z osobami trzecimi, przejąć zarządzanie Funduszem. Przejęcie zarządzania Funduszem dokonywane jest w sposób określony przepisami Ustawy i w szczególności wymaga zgody zgromadzenia uczestników Funduszu na przejęcie zarządzania przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych, zezwolenia Komisji oraz zmiany statutu Funduszu w zakresie firmy, siedziby i adresu towarzystwa zarządzającego Funduszem.

Ryzyko zmiany Depozytariusza

Zgodnie z polskim prawem dopuszczalna jest zmiana Depozytariusza w czasie działalności Funduszu bez zgody Uczestników Funduszu.

Ryzyko inflacji

Pomimo tego, że Subfundusz będzie miał dodatnią stopę zwrotu, to przy uwzględnieniu inflacji może się okazać, że realnie Subfundusz przyniósł stratę, ponieważ inflacja będzie wyższa od zysków Subfunduszu.

Ryzyko nieosiągnięcia celu inwestycyjnego

Fundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu, a także dodatnich stóp zwrotu z Jednostki Uczestnictwa.

Ryzyko niewypłacalności banków

Istnieje ryzyko niespłacenia w terminie przez bank należności z tytułu lokaty oraz ryzyko, że banki, w których zostaną ulokowane środki, okażą się niewypłacalne.

114. Określenie profilu inwestora, z uwzględnieniem zakresu czasowego inwestycji oraz poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z przyjętą polityką inwestycyjną Subfunduszu

Subfundusz skierowany jest do inwestorów, którzy:

- są zainteresowani inwestowaniem w akcje spółek wypłacających dywidendę będących przedmiotem obrotu na rynkach Europy Środkowo-wschodniej,
- mają co najmniej 5-letni horyzont inwestycyjny,
- akceptują wysokie ryzyko inwestycyjne.

115. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa, opłat i prowizji związanych z uczestnictwem w Subfunduszu, sposobie ich naliczania i pobierania, kosztów obciążających Subfundusz oraz szczegółowe terminy realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

115.1. Wskazanie wysokości minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

- 1) Pierwsza wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 zł, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 zł. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 zł, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, specjalistycznych planach inwestycyjnych

lub Uczestników IKE lub Uczestników IKZE Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.

- 2) W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3 000 zł, przy czym umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
- 3) Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

115.2. Wskazanie przepisów Statutu określających rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów

Rodzaje, maksymalną wysokość, sposób kalkulacji i naliczania kosztów obciążających Subfundusz, w tym w szczególności wynagrodzenie Towarzystwa, oraz terminy, w których najwcześniej może nastąpić pokrycie poszczególnych rodzajów kosztów, określają art. 231 i 232 Statutu.

115.3. Wskazanie wartości Współczynnika Kosztów Całkowitych (WKC) wraz z informacją, że odzwierciedla on udział kosztów niezwiązanych bezpośrednio z działalnością inwestycyjną Funduszu na rzecz Subfunduszu w średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu za dany rok, a także wskazanie kategorii kosztów Subfunduszu niewłączonych do wskaźnika WKC, w tym opłat transakcyjnych

Nie dotyczy

115.4. Wskazanie szczegółowych terminów realizacji zleceń przez Agenta Transferowego

115.4.1. Nabycie Jednostek Uczestnictwa

W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa do godziny 9:00 włącznie oraz potwierdzi, na podstawie wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00 wpływ środków na pokrycie zlecenia na rachunek bankowy Funduszu, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z tego Dnia Wyceny. W przypadku gdy Agent Transferowy otrzyma zlecenie nabycia Jednostek Uczestnictwa po godzinie 9:00, lub zlecenie nabycia jednostek otrzymane do godziny 9:00 włącznie nie ma pokrycia w środkach pieniężnych, zgodnie z danymi z wyciągu bankowego udostępnionego Agentowi Transferowemu przez Depozytariusza o godzinie 9:00, nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje po cenie z następnego Dnia Wyceny.

115.4.2. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, Uczestnik Funduszu otrzymuje środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa według ceny odkupienia, równej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie po godzinie 9:00.

115.4.3. Konwersja Jednostek Uczestnictwa

Jeżeli zlecenie konwersji Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, cena Jednostek Uczestnictwa, po której następuje odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia konwersji, równa jest Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa w tym Dniu Wyceny. W przypadku gdy warunki określone w zdaniu poprzednim nie zostaną spełnione w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, obowiązuje cena odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie konwersji po godzinie 9:00.

115.4.4. Zamiana Jednostek Uczestnictwa

W przypadku zamiany Jednostek Uczestnictwa związanych z Subfunduszem na Jednostki Uczestnictwa związane z innym Subfunduszem:

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny przed godziną 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z tego Dnia Wyceny;

– jeżeli żądanie zamiany Jednostek Uczestnictwa zostało dostarczone Agentowi Transferowemu w Dniu Wyceny po godzinie 9:00, odkupienie Jednostek Uczestnictwa w ramach realizacji zlecenia zamiany następuje według ceny odkupienia z następnego Dnia Wyceny po Dniu Wyceny, w którym Agent Transferowy otrzymał zlecenie zamiany po godzinie 9:00.

115.5. Wskazanie opłat manipulacyjnych z tytułu zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa oraz innych opłat uiszczanych bezpośrednio przez Uczestnika

W przypadku nieprawidłowego pobrania opłaty manipulacyjnej (tj. w wysokości niższej lub wyższej niż

należna), Fundusz ma prawo do dokonania stosownych korekt Jednostek Uczestnictwa na odpowiednim Subrejestrze Uczestnika, z zastrzeżeniem posiadania przez Uczestnika takiej liczby Jednostek Uczestnictwa, która będzie umożliwiała dokonanie przedmiotowej korekty.

115.5.1. Opłata za otwarcie Subrejestru

- 1) Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę za otwarcie Subrejestru.
- 2) Opłata za otwarcie Subrejestru będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestru, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestru, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie, jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy.
- 3) Z zastrzeżeniem pkt 115.5.6, opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1 000 zł.
- 4) Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
- 5) Towarzystwo może obniżyć wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
- 6) Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
- 7) Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość opłaty za otwarcie Subrejestru lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

115.5.2. Opłata manipulacyjna za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

- 1) Towarzystwo przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną za zbywanie Jednostek Uczestnictwa.
- 2) Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
- 3) Skala i wysokość stawek opłat manipulacyjnych ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
- 4) Towarzystwo może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców bądź określoną grupę nabywców z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w punkcie poniższym.
- 5) Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) na uzasadniony wniosek Dystrybutora,
  - c) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - d) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - e) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - f) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
- 6) Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w punkcie powyższym, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w punkcie powyższym, lit. a) i c), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

115.5.3. Opłata manipulacyjna za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

- 1) Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
- 2) Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
- 3) W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
- 4) Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
- 5) Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących przypadkach:
  - a) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu, lub Subfunduszu,
  - b) w ramach uczestnictwa w specjalistycznych planach inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - c) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
- 6) W przypadku, o którym mowa w punkcie powyższym, lit. c), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki, ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.

115.5.4. Opłata manipulacyjna za zamianę Jednostek Uczestnictwa

Zamiana podlega opłacie za zamianę. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:

- a) wysokość opłaty ruchomej za zamianę jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za zamianę i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za zamianę stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu wg Tabeli Opłat (Subfundusz docelowy) a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w Subfunduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty środków podlegających zamianie. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za zamianę jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy zamianie określone są w Tabelach Opłat;
- b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości środków podlegających zamianie, pomniejszonych o opłatę ruchomą za zamianę. Aktualna wartość opłaty stałej za zamianę podawana jest w Tabelach Opłat.

115.5.5. Opłata manipulacyjna za konwersję Jednostek Uczestnictwa

Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:

- a) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (Subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są Jednostki Uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są Jednostki Uczestnictwa, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
- b) opłata stała może wynosić maksymalnie 5% wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

115.5.6. Opłaty pobierane w związku z uczestnictwem w specjalistycznym planie inwestycyjnym

- 1) Towarzystwo może w przypadku planów pobierać od ich uczestników opłaty: za otwarcie Subrejestr, za zbywanie i za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać opłatę wyższą niż wskazana w pkt 115.5.1. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestr niż przewidziana w tym punkcie, nie wyższą jednak niż 20 000 zł, w przypadku gdy warunki planu nie przewidują w trakcie trwania planu obciążania Uczestnika, który

przystąpił do planu, opłatami, o których mowa w pkt 115.5.2. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejstru w ramach planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie i nie może przekraczać wartości niższej niż opłaty za otwarcie Subrejstru i za zbywanie Jednostek Uczestnictwa udzielonych uczestnikowi planu w związku z jego uczestnictwem w planie.

- 2) Opłata wyrównawcza, o której mowa powyżej, nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
- zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - wprowadzenie w trakcie trwania planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w planie w momencie jej podpisywania,
  - zmiana czasu trwania Funduszu.

115.5.7. Opłaty związane z uczestnictwem w IKE oraz IKZE

Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE oraz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu oraz postanowieniami punktów powyższych, zgodnie z Tabelą Opłat objętą odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym, Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia umowy o prowadzenie IKE albo IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w Tabeli Opłat objętej odpowiednio Regulaminem IKE albo Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach odpowiednio IKE albo IKZE. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejstru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez odpowiednio Uczestnika IKE albo Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w odpowiednio IKE albo IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na odpowiednio IKE albo IKZE w zdefiniowanym okresie.

115.6. Wskazanie opłaty zmiennej, będącej częścią wynagrodzenia za zarządzanie, której wysokość jest uzależniona od wyników Subfunduszu, prezentowanej w ujęciu procentowym w stosunku do średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie pobiera wynagrodzenia zmiennego za zarządzanie Subfunduszem.

115.7. Maksymalna wysokość wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem; w przypadku, o którym mowa w art. 101 ust. 5 Ustawy o funduszach, maksymalny poziom wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, jeżeli Fundusz lokuje powyżej 50% Aktywów Subfunduszu w Jednostki Uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa funduszy lub instytucji wspólnego inwestowania

Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 231 ust. 1 Statutu. W przypadku gdy koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 231 ust. 1 Statutu, przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

115.8. Wskazanie istniejących umów lub porozumień, na podstawie których koszty działalności Subfunduszu bezpośrednio lub pośrednio są rozdzielane między Subfundusz a Towarzystwo lub inny podmiot, w tym wskazanie usług dodatkowych oraz wskazanie wpływu tych usług na wysokość prowizji pobieranych przez podmiot prowadzący działalność maklerską oraz na wysokość wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

Istnieją umowy zawarte przez Fundusz/Towarzystwo, z których wynikają koszty stanowiące koszty Subfunduszu, które są pokrywane przez Towarzystwo na podstawie uchwał zarządu Towarzystwa (zgodnie ze Statutem). Takie koszty wynikają m.in. z umów zawartych z Depozytariuszem o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

116. Podstawowe dane finansowe Subfunduszu w ujęciu historycznym

116.1. Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Dzień Wyceny 31 grudnia 2012 r.

Nie dotyczy

116.2. Wielkość średniej stopy zwrotu z inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu za ostatnie 3, 5, 10 lat

Nie dotyczy

116.3. Wskazanie wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu odzwierciedlającego zachowanie się zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną Subfunduszu, a także informacja o dokonanych zmianach wzorca, jeżeli miały miejsce

Nie dotyczy. Dla Subfunduszu nie przyjęto wzorca służącego do oceny efektywności inwestycji w Jednostki Uczestnictwa.

116.4. Informacja o średnich stopach zwrotu z przyjętego przez Subfundusz wzorca za ostatnie 3, 5 i 10 lat

Nie dotyczy

116.5. Zastrzeżenie, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz na rzecz Subfunduszu oraz wysokości pobranych opłat manipulacyjnych oraz że wyniki osiągnięte przez Subfundusz w przeszłości nie gwarantują uzyskania podobnych w przyszłości

Towarzystwo zastrzega niniejszym, że indywidualna stopa zwrotu Uczestnika z inwestycji jest uzależniona od wartości Jednostki Uczestnictwa w momencie jej zbycia i odkupienia przez Fundusz oraz wysokości pobranych przez Fundusz opłat manipulacyjnych oraz że wyniki historyczne nie gwarantują uzyskania podobnych wyników w przyszłości.

116a Informacja o stosowanej metodzie pomiaru całkowitej ekspozycji Subfunduszu, składzie portfela referencyjnego oczekiwanej wartości wskaźnika dźwigni finansowej oraz prawdopodobieństwie przekroczenia tej wartości.

1. Subfundusz, jako metodę pomiaru całkowitej ekspozycji stosuje metodę względnej wartości zagrożonej.
2. Oczekiwana wartość wskaźnika dźwigni finansowej, obliczanej jako suma wartości referencyjnych wykorzystywanych instrumentów pochodnych wynosi: 20% wartości aktywów netto na dzień wyceny.
3. Towarzystwo przyjmuje, iż prawdopodobieństwo przekroczenia wartości wskaźnika dźwigni finansowej, o której mowa powyżej jest równe 1%.
4. Stosując metodę względnej wartości zagrożonej przyjęto następujący skład portfela referencyjnego:

-akcje spółek SYNTHOS S.A. 2,50%, DOM DEVELOPMENT S.A. 1,00%, ZAMET INDUSTRY S.A. 2,50%, QUMAK S.A. 1,00%, 4FUN MEDIA S.A. 1,00%, KGHM POLSKA MIEDZ S.A. 2,5%, TELEKOMUNIKACJA POLSKA S.A. 2,50%, AC S.A. 1,00%, POWSZECHNY ZAKLAD UBEZPIECZEŃ 2,50%, LENA LIGHTING S.A. 1,00%, TVN S.A. 2,50%, BANK HANDLOWY W WARSZAWIE S.A. 2,50%, BUDIMEX S.A. 2,50%, ZESPÓŁ ELEKTROWNI PATNÓW- ADA 2,50%, BANK PEKAO S.A. 2,50%, PGE S.A. 2,50%, ACTION S.A. 2,50%, AMBRA S.A. 1,00%, FABRYKI MEBLI FORTE S.A. 1,00%, GRUPA KETY S.A. 2,50%, PKO BANK POLSKI S.A. 2,50%, LUBELSKI WEGIEL BOGDANKA S.A. 2,50%, BANK ZACHODNI WBK S.A. 2,50%, ASSECO POLAND S.A. 2,50%, AYGAS AS 2,50%, DOGUS OTOMOTIV SERVIS VE TIC 2,50%, TURKCELL ILETISIM HIZMET AS 2,50%, TOFAS TURK OTOMOBIL FABRIKA 2,50%, TUPRAS-TURKIYE PETROL RAFINE 2,50%, ADANA CIMENTO-A 2,50%, CIMSA CIMENTO SANAYI VE TIC 2,50%, ARCELIK AS 2,50%, TURKIYE HALK BANKASI 2,50%, TURK TELEKOMUNIKASYON AS 2,50%, TURKIYE IS BANKASI-C 2,50%, FORD OTOMOTIV SANAYI AS 2,50%, CEZ AS 2,50%, PHILIP MORRIS CR AS 2,50%, KOMERCNI BANKA AS 2,50%, FORTUNA ENTERTAINMENT GROUP 2,50%, PEGAS NONWOVENS S.A. 2,50%, IMMOFINANZ AG 2,50%, MAGYAR TELEKOM TELECOMMUNICA 2,50%.

Rozdział IV

DANE O DEPOZYTARIUSZU

1. Firma, siedziba i adres Depozytariusza wraz z numerami telekomunikacyjnymi

Firma: Deutsche Bank Polska Spółka Akcyjna
Siedziba: Warszawa
Adres: al. Armii Ludowej 26
Telefon: (+48 22) 579 90 00
Fax: (+48 22) 579 90 01

2. Zakres obowiązków Depozytariusza

1) wobec Funduszu i Subfunduszy

Na podstawie Ustawy do obowiązków Depozytariusza wobec Funduszu należy prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu i subrejestrów Aktywów Subfunduszy.

Obowiązki Depozytariusza w zakresie prowadzenia rejestru Aktywów Funduszu i subrejestrów Aktywów Subfunduszy obejmują:

1. prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu, w tym subrejestrów Aktywów Subfunduszy poszczególnych Subfunduszy oraz rejestru Zagranicznych Aktywów Funduszu, zapisywanych na właściwych rachunkach oraz przechowywanych przez Depozytariusza i inne podmioty na mocy odrębnych przepisów lub na podstawie umów zawartych na polecenie Funduszu;
2. zapewnienie, aby zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa odbywało się zgodnie z przepisami prawa i Statutem;
3. zapewnienie, aby rozliczanie umów dotyczących Aktywów Funduszu i Aktywów subfunduszy następowało bez nieuzasadnionego opóźnienia, oraz kontrolowanie terminowości rozliczania umów z Uczestnikami Funduszu;
4. zapewnienie, aby Wartość Aktywów Netto Funduszu, oraz odpowiednio Wartość Aktywów Netto Subfunduszy i Wartość Aktywów Netto danego Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa była obliczana zgodnie z przepisami prawa i Statutem;
5. zapewnienie, aby dochody Subfunduszy były wykorzystywane w sposób zgodny z przepisami prawa i Statutem;
6. wykonywanie poleceń Funduszu, pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z prawem lub statutem;
7. Udostępnianie Funduszowi danych i informacji, określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, dotyczących osób wpłacających środki pieniężne w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa;
8. wykonywanie innych obowiązków przewidzianych przepisami prawa.

Depozytariusz zapewnia zgodne z prawem i Statutem wykonywanie obowiązków Funduszu, o których mowa w pkt 2–5, co najmniej przez stałą kontrolę czynności faktycznych i prawnych dokonywanych przez Fundusz oraz nadzorowanie doprowadzania do zgodności tych czynności z prawem i Statutem.

2) wobec Uczestników Funduszu

Depozytariusz zobowiązany jest do:

1. działania w interesie Uczestników Funduszu, w tym Depozytariusz obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić Komisję, że Fundusz działa z naruszeniem prawa lub nienależycie uwzględnia interes Uczestników Funduszu,
2. reprezentacji Funduszu w przypadku cofnięcia zezwolenia na utworzenie Towarzystwa,
3. dokonania likwidacji Funduszu w przypadkach przewidzianych w Ustawie, jeżeli Komisja nie wyznaczy innego likwidatora,
4. wystąpienia w imieniu Uczestników Funduszu z powództwem z tytułu szkody spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji;
5. zapewnienia zgodnego z prawem i Statutem odkupywania Jednostek Uczestnictwa od Uczestników;

6. zapewnienia terminowego rozliczania umów Uczestników z Funduszem;
7. zapewnienia stałej kontroli czynności wykonywanych przez Fundusz na rzecz jego Uczestników.

Depozytariusz występuje w imieniu Uczestników z powództwem przeciwko Towarzystwu z tytułu szkody spowodowanej niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji. Zapewnia stałą kontrolę czynności faktycznych i prawnych dokonywanych przez Fundusz oraz zapewnia zgodność tych czynności z prawem i Statutem.

3. Zasady i zakres zawierania z depozytariuszem umów, których przedmiotem są lokaty, o których mowa w art. 107 ust. 2 pkt 1 ustawy, oraz umów, o których mowa w art. 107 ust. 2 pkt 3 ustawy

- 1) Fundusz może zawierać z Depozytariuszem umowy, o których mowa w pkt. 2, jeżeli zawarcie umowy jest w interesie Uczestników Funduszu i nie spowoduje wystąpienia konfliktu interesów.
- 2) Fundusz jest uprawniony do zawierania z Depozytariuszem umów:
  1. umów, których przedmiotem są papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski,
  2. krótkoterminowych lokat na terminy: Overnight, Tommorrow Next, Spot Next i wszystkich ich kombinacji tj. Overnight i Tommorrow Next, Tommorrow Next i Spot Next, Overnight i Tommorrow Next i Spot Next. Umowy takie zawierane są przede wszystkim w celu zarządzania płynnością Funduszu i zawierane są na czas trwania tych lokat na warunkach nie gorszych niż oferowane przez Depozytariusza innym klientom instytucjonalnym;
  3. depozytów przekraczających datę Spot Next (forward) lub od tej daty. Depozyty mogą być zawierane tak aby ich data wygaśnięcia była nie dłuższa niż rok od dnia zawarcia transakcji. Depozyty zawierane są na czas ich trwania, w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną Funduszu, jeżeli warunki ich zawierania oferowane przez Depozytariusza są konkurencyjne w stosunku do oferowanych przez inne banki. Przy ocenie konkurencyjności warunków depozytu pod uwagę brane będą następujące kryteria oceny: w pierwszej kolejności: oprocentowanie i warunki zerwania depozytu wraz z wszystkimi konsekwencjami, a następnie koszty przesyłania środków pomiędzy bankami, a także ich dostępność w dniu zapadalności depozytu. Fundusz przed zawarciem umowy depozytu z Depozytariuszem zobowiązany jest do porównania ofert od co najmniej trzech innych banków oferujących zawarcie umowy depozytu na wskazany przez Fundusz okres. Fundusz każdorazowo dokumentuje porównane oferty.
  4. rachunków rozliczeniowych, w tym bieżących i pomocniczych; Umowy rachunków rozliczeniowych zawierane są na warunkach uzgodnionych z Depozytariuszem na warunkach nie gorszych niż oferowane przez Depozytariusza innym klientom instytucjonalnym;
  5. transakcji walutowych na daty: Overnight, Tommorrow Next, Spot Next oraz transakcji walutowych przekraczających datę Spot Next (forward). Umowy te będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną Funduszu zakładającą w szczególności nabywanie i zbywanie składników portfela denominowanych w walutach obcych, a także w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach rynkowych, przy uwzględnieniu kryteriów oceny ich konkurencyjności w stosunku do warunków oferowanych przez inne banki. Przy ocenie konkurencyjności warunków transakcji pod uwagę brane będą następujące kryteria oceny: w pierwszej kolejności: ocena i koszty transakcji, a następnie, jeżeli cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie gorszym niż oferty banków konkurencyjnych termin rozliczenia transakcji, ograniczenia w wolumenie transakcji oraz wiarygodność partnera transakcji. Fundusz przed zawarciem umów transakcji walutowej przekraczającej datę waluty Spot Next (forward) z Depozytariuszem zobowiązany jest do porównania ofert od co najmniej trzech innych banków oferujących zawarcie takich umów na wskazany przez Fundusz termin. Fundusz każdorazowo dokumentuje porównane oferty;
  6. transakcji wymiany odsetkowej FRA, IRS oraz walutowo-odsetkowe (CIRS). Umowy te będą zawierane w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną Funduszu, a także w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach rynkowych, przy uwzględnieniu kryteriów oceny ich konkurencyjności w stosunku do warunków oferowanych przez inne banki. Przy ocenie konkurencyjności warunków transakcji pod uwagę brane będą następujące kryteria oceny: w pierwszej kolejności: ocena i koszty transakcji, a następnie, jeżeli cena i koszty transakcji oferowane przez Depozytariusza są na poziomie gorszym niż oferty banków konkurencyjnych termin rozliczenia transakcji, ograniczenia w wolumenie transakcji oraz wiarygodność partnera transakcji. Fundusz przed zawarciem wskazanych wyżej umów z Depozytariuszem zobowiązany jest do porównania ofert od co najmniej trzech innych banków oferujących zawarcie takich umów. Fundusz każdorazowo dokumentuje porównane oferty;
  7. dotyczących następujących obligacji i bonów skarbowych, które mogą być przedmiotem lokat Funduszu – obligacje i bony skarbowe rządów państw członkowskich, obligacje i bony skarbowe rządów państw europejskich innych niż państwa członkowskie należących do OECD, a także takich

państw europejskich jak Ukraina, Rosja, Macedonia, Serbia i Czarnogóra, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Albania, Lichtenstein, obligacje i bony skarbowe rządu lub agencji rządowych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, obligacje innych podmiotów, których rating wydany przez renomowane agencje ratingowe jest na poziomie minimum inwestycyjnym, dostępnych na platformie elektronicznej „AUTOBAHN ELECTRONIC TRADING ON „DAB” VIA BLOOMBERG”. Umowy zawierane są zgodnie z zasadami określonymi dla podmiotów korzystających z tej platformy, a także w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach rynkowych, przy uwzględnieniu kryteriów oceny ich konkurencyjności w stosunku do warunków oferowanych przez inne podmioty. Fundusz przed zawarciem wskazanych wyżej umów z Depozytariuszem zobowiązany jest do porównania ofert innych podmiotów oferujących zawarcie takich umów. Fundusz każdorazowo dokumentuje porównane oferty. Ponadto zawieranie tych umów z Depozytariuszem odbywa się na następujących warunkach:

- a) wartość papierów wartościowych będących przedmiotem umowy nie może stanowić więcej niż 25% wartości emisji danego papieru wartościowego, przy czym w przypadku zawarcia kilku umów dotyczących tej samej emisji, łączna wartość papierów wartościowych nie może przekroczyć 25% wartości emisji, albo,
  - b) w przypadku programów emisji papierów wartościowych danego emitenta organizowanych przez Depozytariusza łączna wartość papierów wartościowych tego emitenta nabytych w ramach programu emisji nie może przekroczyć 25% wartości wszystkich papierów wartościowych oferowanych w ramach danego programu;
8. dotyczących następujących obligacji i bonów skarbowych, które mogą być nabywane w ramach realizacji polityki inwestycyjnej przez Fundusz – obligacje i bony skarbowe rządów państw członkowskich, obligacje i bony skarbowe rządów państw europejskich innych niż państwa członkowskie należących do OECD, a także takich państw europejskich jak Ukraina, Rosja, Macedonia, Serbia i Czarnogóra, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Albania, Lichtenstein, obligacje i bony skarbowe rządu lub agencji rządowych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, obligacje innych podmiotów, których rating wydany przez renomowane agencje ratingowe jest na poziomie minimum inwestycyjnym, dla których agentem emisji lub podmiotem przechowującym te obligacje lub bony skarbowe jest podmiot dominujący w stosunku do Depozytariusza, Depozytariusz lub podmiot pozostający z nim w stosunku zależności. Umowy zawierane są w ramach realizacji celu inwestycyjnego oraz w zgodzie z przyjętą polityką inwestycyjną Funduszu, a także w zgodzie z interesem Uczestników i na warunkach rynkowych, przy uwzględnieniu kryteriów oceny ich konkurencyjności w stosunku do warunków oferowanych przez inne podmioty oferujące dłużne papiery wartościowe. Fundusz przed zawarciem wskazanych wyżej umów z Depozytariuszem zobowiązany jest do porównania ofert od co najmniej trzech innych podmiotów oferujących zawarcie takich umów. Fundusz każdorazowo dokumentuje porównane oferty. Ponadto zawieranie tych umów z Depozytariuszem odbywa się na następujących warunkach:
- a) wartość papierów wartościowych będących przedmiotem umowy nie może stanowić więcej niż 25% wartości emisji danego papieru wartościowego, przy czym w przypadku zawarcia kilku umów dotyczących tej samej emisji, łączna wartość papierów wartościowych nie może przekroczyć 25% wartości emisji, albo,
  - b) w przypadku programów emisji papierów wartościowych danego emitenta organizowanych przez Depozytariusza łączna wartość papierów wartościowych tego emitenta nabytych w ramach programu emisji nie może przekroczyć 25% wartości wszystkich papierów wartościowych oferowanych w ramach danego programu.
9. pożyczki zdematerializowanych papierów wartościowych. Umowy te zawierane są w celu osiągnięcia dodatkowego dochodu, w związku z papierami wartościowymi przechowywanymi na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez Depozytariusza. Każda z umów pożyczki zdematerializowanych papierów wartościowych zawierana z Depozytariuszem powinna spełniać warunki dla zawierania tego rodzaju umów na rachunek danego Subfunduszu, określone w Części II Statutu, w postanowieniach odnoszących się do pożyczek zdematerializowanych papierów wartościowych, dotyczących tego Subfunduszu, przy czym okres, na jaki została udzielona pożyczka, nie może być dłuższy niż 3 miesiące.
- 3) Zawieranie przez Fundusz z Depozytariuszem umów, których przedmiotem są papiery wartościowe będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż Rzeczpospolita Polska lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – może nastąpić po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie Art. 93 ust. 2 Ustawy.

Rozdział V

DANE O PODMIOTACH OBSŁUGUJĄCYCH FUNDUSZ

1. Firma, siedziba, adres, numery telekomunikacyjne Agenta Transferowego

Firma: ProService Agent Transferowy Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Siedziba: Warszawa

Adres: ul. Puławska 436, 02-801 Warszawa

Telefon: (+48 22) 588 19 00

Fax: (+48 22) 588 19 50

2. Dane o podmiotach, które pośredniczą w zbywaniu i odkupywaniu przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa

2.1. Firma (nazwa), siedziba, adres, numery telekomunikacyjne podmiotu oraz zakres świadczonych usług

RDM Wealth Asset Management S.A.

a) z siedzibą w Warszawie, przy ul. Nowogrodzka 47a, 00-695 Warszawa, Tel (22) 585 08 58

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz Klientów i Uczestników Funduszu,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem, w tym pośredniczenie w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa wyłącznie wobec Klientów, którzy są stroną umowy SPI.

Bank Rumia Spółdzielczy

a) z siedzibą w Rumi, przy ulicy Morskiej 21, 84-230 Rumia tel. (58) 671 00 38, działający w formie spółdzielni;

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz Klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy „Bank Rolników” w Opolu

a) z siedzibą w Opolu, przy ulicy Książąt Opolskich 36 a, 45-005 Opole tel. (77) 454 20 60, działający w formie spółdzielni;

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz Klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Krakowie

a) z siedzibą w Krakowie, przy ulicy Dunajewskiego 7, 31-133 Kraków tel. (12) 421 18 00, działający w formie spółdzielni;

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,

- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

ABS Bank Spółdzielczy

- a) z siedzibą w Andrychowie, przy ulicy Krakowskiej 112, 34-120 Andrychów tel. (33) 875 35 77, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Biłgoraju

- a) z siedzibą w Biłgoraju, przy ulicy Pocztowej 3, 23-400 Biłgoraj tel. (84) 688 02 27, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Kolnie

- a) z siedzibą w Kolnie, przy ulicy Kolejowej 2, 18-500 Kolno tel. (86) 278 25 62, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Końskich

- a) z siedzibą w Końskich, przy ulicy Zamkowej 7, 26-200 Końskie tel. (41) 372 25 74, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Koronowie

- a) z siedzibą w Koronowie, przy Plau Zwycięstwa 12, 86-010 Koronowo tel. (52) 382 05 61, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Krzeszowicach

- a) z siedzibą w Krzeszowicach, przy ulicy Krakowskiej 6, 32-065 Krzeszowice tel. (12)627 73 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Leśnicy

- a) z siedzibą w Strzelcach Opolskich, przy ulicy Gogolińskiej 2, 47-100 Leśnica tel. (77) 463 92 13, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Łopusznie

- a) z siedzibą w Łopusznie, przy ulicy Przedborskiej 10, 26-070 Łopuszno tel. (41) 391 40 12, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Międzypowiatowy Bank Spółdzielczy w Myszkowie

- a) z siedzibą w Myszkowie, przy ulicy Kościuszki 111, 42-300 Myszków tel. (34) 313 78 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim

- a) z siedzibą w Nowym Dworze Mazowieckim, przy ulicy Słowackiego 8, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki tel. (22) 775 29 19, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Płońsku

- a) z siedzibą w Płońsku, przy ulicy Płockiej 28, tel. 09-100 Płońsk tel. (23) 663 09 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocją i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Radziechowach Wieprzu

- a) z siedzibą w Radziechowach Wieprzu, Radziechowy 700, 34-381 Radziechowy tel. (33) 867 66 16, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Raszynie

- a) z siedzibą w Raszynie, przy Al. Krakowskiej 72, 05-090 Raszyn tel. (22) 720 01 16, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Rykach

- a) z siedzibą w Rykach, przy ulicy Warszawskiej 23, 08-500 Ryki tel. (81) 865 24 37, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Skierniewicach

- a) z siedzibą w Skierniewicach, przy ulicy Reymonta 25, 96-100 Skierniewice tel. (0 46) 834 48 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Nadsański Bank Spółdzielczy

- a) z siedzibą w Stalowej Woli, przy ulicy Okulickiego 56c, 37-450 Stalowa Wola tel. (15) 842 10 27, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,

- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Starachowicach

- a) z siedzibą w Starachowicach, przy ulicy Kilińskiego 1, 27-200 Starachowice tel. (41) 274 64 77, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Suchedniowie

- a) z siedzibą w Suchedniowie, przy ulicy Mickiewicza 8, 26-130 Suchedniów tel. (41) 254 30 21, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Szczebrzeszynie

- a) z siedzibą w Szczebrzeszynie, przy Placu Tadeusza Kościuszki 31, 22-460 Szczebrzeszyn tel. (84) 682 11 19, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Szczytnie

- a) z siedzibą w Szczytnie, przy ulicy Łomżyńskiej 20, 12-100 Szczytno tel. (89) 624 23 09, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Toruniu

- a) z siedzibą w Toruniu, przy ulicy Lelewela 33, 87-100 Toruń tel. (56) 639 95 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Wąchocku

- a) z siedzibą w Wąchocku, przy ulicy Wielkowiejskiej 1a, 215 Wąchock tel. (41) 271 50 85, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Zambrowie

- a) z siedzibą w Zambrowie, przy ulicy Białostockiej 2, 18-300 Zambrów tel. (86) 271 07 30, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku

- a) z siedzibą w Barlinku, przy ulicy Strzeleckiej 2, 74-320 Barlinek tel. (95) 746 04 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

SGB-Bank S.A.

- a) z siedzibą w Poznaniu, przy ulicy Szarych Szeregów 23 a, 60-462 Poznań tel.(61) 856 24 00, działający w formie spółki akcyjnej;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Krakowski Bank Spółdzielczy

- a) z siedzibą w Krakowie, przy ulicy Rynek Kleparski 8, 31-150 Kraków tel. (12) 422 82 45, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach

- a) z siedzibą w Łomiankach, przy ulicy Szpitalnej 8, 05-092 Łomianki tel. (22) 751 18 61, działający w formie spółdzielni;

- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Nadwiślański Bank Spółdzielczy w Czerwińsku n/Wisłą z/s w Wyszogrodzie

- a) z siedzibą w Wyszogrodzie, przy ulicy Rębowskiej 2, 09-450 Wyszogród tel. (24) 231 50 02, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Podkarpacki Bank Spółdzielczy

- a) z siedzibą w Sanoku, przy ulicy Mickiewicza 7, 38-500 Sanok tel. (13) 465 58 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Lubartowie

- a) z siedzibą w Lubartowie, przy ulicy Lubelskiej 30 a, 21-100 Lubartów tel. (81) 855 22 75, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Warszawski Bank Spółdzielczy

- a) z siedzibą w Warszawie, przy ul. Fieldorfa 5 A, 03-984 Warszawa tel. (22) 514 89 40, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa

- a) z siedzibą w Wołominie, przy ulicy Wąskiej 18, 05-200 Wołomin tel. (22) 763 87 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,

- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Zwoleniu

- a) z siedzibą w Zwoleniu, przy Al. Jana Pawła II 25, 26-700 Zwolenie, tel. (48) 676 24 96, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy Towarzystwo Oszczędnościowo-Pożyczkowe „PA-CO-BANK” w Pabianicach

- a) z siedzibą w Pabianicach, przy ulicy Pułaskiego 8, 95-200 Pabianice, tel. (42) 225 10 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Brańsku

- a) z siedzibą w Brańsku, przy ulicy Kościuszki 2 A, 17-120 Brańsk, tel. (85) 731 95 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy "Mazowsze" w Płocku

- a) z siedzibą w Płocku, przy ulicy Warmińskiej 12, 09-408 Płock, (24) 264 83 07, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy Duszniki

- a) z siedzibą w Dusznikach, przy ulicy Rynek 7, 64-500 Szamotuły, tel. (61) 292 98 30, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,

- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Białej Podlaskiej

- a) z siedzibą w Białej Podlaskiej, przy ulicy Moniuszki 10, 21-500 Biała Podlaska, tel. (83) 343 29 22, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Białymstoku

- a) z siedzibą w Białymstoku, przy ulicy Zamenhofa 4, 15-435 Białystok, tel. (85) 665 23 11, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie

- a) z siedzibą w Ciechanowie, przy ulicy 3 Maja 3, 06-400 Ciechanów, tel. (23) 673 09 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Iłowej

- a) z siedzibą w Iłowej, przy ulicy Kolejowej 4, 68-120 Iłowa, (68) 360 03 45, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Karczewie

- a) z siedzibą w Karczewie, przy ulicy Kościelnej 59, 05-480 Karczew, tel. (22) 780 65 34 działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Śląski Bank Spółdzielczy „SILESIA” w Katowicach

- a) z siedzibą w Katowicach, przy ulicy Kopernika 5, 40-064 Katowice, tel. (32) 358-98-00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Lesznowoli

- a) z siedzibą w Lesznowoli, przy ulicy Słonecznej 223, 05-506 Lesznowola, tel. (22) 737 45 01, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Lipnie

- a) z siedzibą w Lipnie, przy ulicy Mickiewicza 30 a, 87-600 Lipno, tel. (54) 287 27 01, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Nadarzynie

- a) z siedzibą w Nadarzynie, przy Placu Poniatowskiego 5 a, 05-830 Nadarzyn, tel. (22) 729 81 24, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej

- a) z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej, przy ulicy 3 Maja 32, 07-300 Ostrów Mazowiecka, tel. (29) 74 522 63, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Przasnyszu

- a) z siedzibą w Przasnyszu, przy ulicy Słowackiego 1, 06-300 Przasnysz, tel. (29) 752 33 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Rabie Wyżnej

a) z siedzibą w Rabie Wyżnej 30, 34-721 Raba Wyżna, tel. (18) 269 12 00, działający w formie spółdzielni;

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Rymanowie

a) z siedzibą w Rymanowie, przy ul. Rynek 14, 38-400 Rymanów, tel. (13) 435 50 10, działający w formie spółdzielni;

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w v,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Skoczowie

a) z siedzibą w Skoczowie, przy ulicy Objazdowej 10, 43-430 Skoczów, tel. (33) 857 95 00, działający w formie spółdzielni;

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Sochaczewie

a) z siedzibą w Sochaczewie, przy ulicy Reymonta 18, 96-500 Sochaczew, tel. (46) 862 21 96, działający w formie spółdzielni;

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Staszowie

a) z siedzibą w Staszowie, przy ulicy Kościelnej 25, 28-200 Staszów, tel. (15) 864 24 58, działający w formie spółdzielni;

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,

- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Sztumie

- a) z siedzibą w Sztumie, przy ulicy Mickiewicza 36, 82-400 Sztum, tel. (55) 277 92 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Tczewie

- a) z siedzibą w Tczewie, przy ulicy Paderewskiego 1, 83-110 Tczew, tel. (58) 531 37 11, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Tworogu

- a) z siedzibą w Tworogu, przy ulicy Zamkowej 15, 42-690 Tworóg, tel. (32) 285 74 62, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Spółdzielczy w Ząbkowicach Śląskich

- a) z siedzibą w Ząbkowicach Śląskich, przy ulicy Rynek 10, 57-200 Ząbkowice Śląskie, tel. (74) 81 64 452, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Sokołowie Podlaskim

- a) z siedzibą w Sokołowie Podlaskim, przy ulicy Wolności 48, 08-300 Sokołów Podlaski, tel. (25) 781 27 98, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,

- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Powiślański Bank Spółdzielczy w Kwidzynie

- a) z siedzibą w Kwidzynie, przy ulicy Kopernika 28, 82-500 Kwidzyn, tel. (55) 279 39 56, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Poznański Bank Spółdzielczy

- a) z siedzibą w Poznaniu, przy ulicy Głogowskiej 47/47 a, 60-735 Poznań, tel. (61) 869 57 00, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Warmińsko-Mazurski Bank Spółdzielczy z siedzibą w Pisz

- a) z siedzibą w Pisz, przy ulicy Gizewiusza 2 a, 12-200 Pisz tel. (87) 424-19-20, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Wielkopolski Bank Spółdzielczy

- a) z siedzibą w Poznaniu, przy ulicy Grochowe Łąki 4, 61-752 Poznań, tel. (61) 851 25 04, działający w formie spółdzielni;
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Handlowy w Warszawie S.A.

- a) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa tel. (22) 657 72 00
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
  - przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
  - przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
  - realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
  - promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
  - realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.

- a) z siedzibą we Warszawie, przy ul. Kasprzaka 10/16, 01-211 Warszawa tel. (22) 329 43 50
- b) zakres świadczonych usług:
  - przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,

- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Bank Zachodni WBK S.A.

a) z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Rynek 9/11, 50-950 Wrocław, Tel (22) 782 93 28 oraz (22) 782 93 22

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

BRE Bank S.A. (MultiBank, mBank)

a) z siedzibą we Warszawie, przy ul. Senatorskiej 18, 00-950 Warszawa, tel. (42) 638 16 27, (42) 638 18 34

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

BRE Wealth Management Spółka Akcyjna

a) z siedzibą we Warszawie, przy ul. Królewskiej 14, 00-065 Warszawa, tel. (22) 526 78 78

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Centralny Dom Maklerski PEKAO S.A.

a) z siedzibą we Warszawie, przy ul. Wołoskiej 18, 02-675 Warszawa tel. (22) 640 20 53

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Deutsche Bank PBC S.A.

a) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa tel. (22) 339 90 24

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Dom Inwestycyjny BRE Bank S.A.

a) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Wspólnej 47/49, 00-684 Warszawa tel. (22) 697 47 00

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

DZ Bank S.A.

a) z siedzibą w Warszawie, przy Placu Piłsudskiego 3, 00-078 Warszawa tel. (22) 505 70 00

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

BNP PARIBAS BANK POLSKA SA

a) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Suwak 3, 02-676 Warszawa tel. (22) 566 90 00

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

BnP Paribas Private Investments Polska S.A.

a) z siedzibą w Warszawie, ul. Fredry 8, 00-097 Warszawa, tel. (22) 566 98 00

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

ING Bank Śląski S.A. /Biuro Maklerskie Banku Śląskiego S.A.

a) z siedzibą w Katowicach, przy ulicy Sokolskiej 34, 40-086 Katowice tel. (22) 820 44 84,

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

ProService Spółka z o.o.

a) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Puławskiej 436, 02-801 Warszawa tel. (22) 588 19 00

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,

- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

a) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Pięknej 20, 00-549 Warszawa tel. (22) 585 20 00

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Alior Bank Spółka Akcyjna

a) Al. Jerozolimskie 94, 00-807 Warszawa, fax: +48 22 555 23 23
e-mail: kontakt@alior.pl

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

Trigon Dom Maklerski S.A.

a) z siedzibą w Krakowie przy ul. Mogilska 65, 31-545 Kraków tel.: 801 292 292 tel.: +48 126 292 292 (z tel. Komórkowych, bok@trigon.pl

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

F-Trust S.A.

a) z siedzibą w Poznaniu ul. Wrocławska 6/32, 61-837 Poznań, tel. +48 61 855 16 14

f-trust@f-trust.pl

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

DM BZ WBK S.A.

a) z siedzibą w Poznaniu ul. Plac Wolności 15, 60-967 Poznań tel. +48 61 856 48 80*, fax +48 61 856 47 70*

e-mail: dm@bzwbk.pl, sekretariat.dm@bzwbk.pl

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

DM BOŚ S.A.

a) z siedzibą w Warszawie ul. Marszałkowska 78/80 tel. 801 104 104; +48 (22) 50 43 104
e-mail: makler@bossa.pl

b) zakres świadczonych usług:

- przyjmowanie zleceń określonych w Statucie Funduszu,
- przyjmowanie dokumentów i dyspozycji związanych z obsługą Funduszu oraz Klientów i Uczestników Funduszu,
- przyjmowanie wpłat na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa,
- realizacja wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa po otrzymaniu stosownych środków pieniężnych od podmiotów działających w imieniu Funduszu,
- promocja i reklama Funduszu w Punktach Obsługi Klientów Dystrybutora,
- realizacja innych czynności określonych w umowie z Funduszem.

2.2. Wskazanie miejsca, gdzie można uzyskać informacje o punktach zbywających i odkupujących jednostki uczestnictwa

Informacji o punktach zbywających i odkupujących Jednostki Uczestnictwa udziela Union Investment TFI S.A. oraz Dystrybutor w swojej siedzibie.

3. Dane o podmiocie, któremu Towarzystwo zleciło zarządzanie portfelem inwestycyjnym Funduszu lub jego częścią**3.1. Firma (nazwa), siedziba i adres podmiotu**

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie zleciło zarządzania portfelem inwestycyjnym Funduszu lub jego częścią.

3.2. Zakres świadczonych usług na rzecz Funduszu

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie zleciło zarządzania portfelem inwestycyjnym Funduszu lub jego częścią.

3.3. Imiona i nazwiska doradców inwestycyjnych podejmujących decyzje inwestycyjne dotyczące Funduszu, ze wskazaniem numerów licencji doradców oraz części portfela, którą zarządzają

Nie ma zastosowania. Towarzystwo nie zleciło zarządzania portfelem inwestycyjnym Funduszu lub jego częścią.

4. Dane o podmiotach świadczących usługi polegające na doradztwie inwestycyjnym w zakresie instrumentów finansowych

Nie dotyczy. Usługi doradztwa w zakresie instrumentów finansowych nie są obecnie świadczone

5. Firma (nazwa), siedziba i adres podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Funduszu

Firma: Ernst & Young Audit sp. z o.o

Siedziba: Warszawa

Adres: Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

6. Dane o podmiocie, któremu towarzystwo zleciło prowadzenie ksiąg rachunkowych Funduszu, w tym firma (nazwa), siedziba i adres podmiotu

Nie dotyczy. Umowa nie została dotychczas podpisana.

Rozdział VI

INFORMACJE DODATKOWE

1. Inne informacje, których zamieszczenie w ocenie Towarzystwa jest niezbędne inwestorom do właściwej oceny ryzyka inwestowania w Subfundusze Funduszu

Towarzystwo oraz Fundusz nie ponoszą odpowiedzialności za negatywne skutki nabycia Jednostek Uczestnictwa przez osoby mające miejsce zamieszkania lub pobytu w jurysdykcji, w której zgodnie z prawem nabycie jednostek uczestnictwa polskiego funduszu inwestycyjnego otwartego nie jest dopuszczalne lub w której nie jest dopuszczalne złożenie oferty takiego nabycia poprzez dystrybucję niniejszego Prospektu.

2. Wskazanie miejsc, w których zostanie udostępniony Prospekt, roczne i półroczne sprawozdania finansowe Funduszu, w tym połączone sprawozdania Funduszu i Subfunduszy oraz sprawozdania jednostkowe Subfunduszy

Prospekt oraz roczne i półroczne sprawozdania finansowe dostępne będą w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl, u Dystrybutorów i w siedzibie Towarzystwa w Warszawie, przy ulicy Polnej 11.

Na żądanie Uczestnika Towarzystwo doręczy mu Prospekt oraz roczne i półroczne sprawozdania finansowe.

3. Wskazanie miejsc, w których można uzyskać dodatkowe informacje o Funduszu i Subfunduszach

Dodatkowe informacje o Funduszu można uzyskać w siedzibie Towarzystwa w Warszawie, przy ulicy Polnej 11, tel. (+48 22) 449 04 77, fax (+48 22) 449 04 76, adres poczty elektronicznej: tfi@union-investment.pl, na stronach internetowych Towarzystwa: www.union-investment.pl oraz u Dystrybutorów.

4. Reklamacje

Klient ma prawo do złożenia reklamacji lub sprawdzenia jej statusu pod numerem infolinii 801 144 144. Istnieje również możliwość przekazania reklamacji Dystrybutorom oraz bezpośrednio do Towarzystwa:

1) w formie pisemnej na adres:

Union Investment TFI S.A
Centrum Relacji z Inwestorami
ul. Polna 11
00-633 Warszawa

2) faxem na numer: (+48 22) 449 04 76,

3) drogą elektroniczną na adres poczty elektronicznej: tfi@union-investment.

Termin rozpatrywania standardowej reklamacji w Towarzystwie nie przekracza 30 dni od daty jej zarejestrowania. W uzasadnionych przypadkach termin powyższy może zostać wydłużony, na czas nie dłuższy jednak niż 90 dni od dnia otrzymania reklamacji. Odpowiedź na reklamację klienta zostanie udzielona w formie pisemnej bądź w innej formie uzgodnionej z klientem. Towarzystwo na uzasadnione żądanie klienta wyrażone w treści reklamacji lub złożone bezpośrednio względem osoby przyjmującej reklamację sporządza odpowiedź na reklamację przy użyciu dużej czcionki, tzw. large print.

Klienci w związku z reklamacjami mogą zwracać się również o pomoc do miejskich i powiatowych rzeczników konsumentów.

Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Rozdział VII

Załączniki

1. Wykaz definicji

W Prospekcie użyto następujących definicji i określeń skrótowych:

1.1.

Agent Transferowy – ProService Agent Transferowy Sp. z o.o., podmiot, który na zlecenie Funduszu prowadzi Rejestr Uczestników i wykonuje inne czynności na rzecz Funduszu.

1.2.

Aktywa Funduszu – mienie Funduszu obejmujące środki z tytułu wpłat Uczestników Funduszu, prawa nabyte oraz pożyczki z tych praw.

1.3.

Aktywa Subfunduszu – mienie każdego Subfunduszu obejmujące środki pieniężne z tytułu wpłat Uczestników Funduszu do danego Subfunduszu, środki pieniężne, prawa nabyte w ramach Subfunduszu oraz pożyczki z tych praw. Aktywa wszystkich Subfunduszy stanowią Aktywa Funduszu.

1.4.

Aktywny Rynek – rynek spełniający łącznie następujące kryteria:

- instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy,
- ceny są podawane do publicznej wiadomości.

1.4a.

Całkowita ekspozycja – obliczana, uznanymi metodami, wyrażona w walucie, w której wyceniane są aktywa funduszu inwestycyjnego, kwotę zaangażowania funduszu powstałego na skutek zawierania umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, lub innych umów stosowanych w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym funduszu.

1.5.

Baza instrumentów Pochodnych, Instrument Bazowy – papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego lub inne prawa majątkowe, a także określone indeksy, kursy walut, stopy procentowe, stanowiące podstawę do ustalenia ceny Instrumentu Pochodnego lub Niewystandaryzowanego Instrumentu Pochodnego.

1.6.

Depozytariusz – podmiot, który na zlecenie Funduszu prowadzi rejestr Aktywów Funduszu.

1.7.

Dystrybutor – inny niż Towarzystwo, podmiot mający prawo do prowadzenia działalności pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa, uprawniony na podstawie umowy z Funduszem lub Towarzystwem do występowania i składania oświadczeń w imieniu Funduszu w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa.

1.8.

Dzień Wyceny – dzień wyceny Aktywów Funduszu, wyceny Aktywów Netto Funduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa oraz wyceny Aktywów każdego Subfunduszu, wyceny Aktywów Netto każdego Subfunduszu oraz ustalenia Wartości Aktywów Netto każdego Subfunduszu przypadających na Jednostkę Uczestnictwa każdego Subfunduszu. Dniem tym jest dzień regularnej sesji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

1.9.

Fundusz – UniFundusze Fundusz Inwestycyjny Otwarty.

1.10.

IKE – indywidualne konto emerytalne prowadzone na warunkach i zasadach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

1.10a.

IKZE – indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego prowadzone na warunkach i zasadach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

1.10b.

Instrumenty Finansowe – instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

1.11.

Instrumenty Pochodne – prawa majątkowe, których cena rynkowa zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości papierów wartościowych, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a) ustawy o obrocie instrumentami finansowymi,

oraz inne prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od kształtowania się ceny rynkowej walut obcych lub od zmiany wysokości stóp procentowych.

1.12.

Instrumenty Rynku Pieniężnego – papiery wartościowe lub prawa majątkowe inkorporujące wyłącznie wiarytelności pieniężne:

- a) o terminie realizacji praw nie dłuższym niż 397 dni liczonym od dnia ich wystawienia lub od dnia ich nabycia lub
- b) które regularnie podlegają dostosowaniu do bieżących warunków panujących na rynku pieniężnym w okresach nie dłuższych niż 397 dni, lub
- c) których ryzyko inwestycyjne, w tym ryzyko kredytowe i ryzyko stopy procentowej, odpowiada ryzyku instrumentów finansowych, o których mowa w lit. a) lub b)

- oraz co do których istnieje podaż i popyt umożliwiające ich nabywanie i zbywanie w sposób ciągły na warunkach rynkowych, przy czym przejściowa utrata płynności przez papier wartościowy lub prawo majątkowe nie powoduje utraty przez ten papier lub prawo statusu Instrumentu Rynku Pieniężnego.

1.13.

Komisja – Komisja Nadzoru Finansowego (dawniej: Komisja Papierów Wartościowych i Giełd).

1.14.

Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne – Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu poza rynkiem zorganizowanym, a ich treść jest lub może być przedmiotem negocjacji między stronami.

1.15.

Prospekt, Prospekt Informacyjny – niniejszy prospekt informacyjny Funduszu.

1.16.

Rejestr Uczestników – elektroniczna ewidencja danych dotyczących Uczestników; w ramach Rejestru Uczestników Fundusz wydziela Subrejstry Uczestników dla każdego Subfunduszu.

1.17.

Rozporządzenie – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2004 r. w sprawie prospektu informacyjnego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego, a także skrótu tego prospektu.

1.18.

Statut – statut UniFundusze^{FIO}.

1.19.

Subfundusz – nieposiadająca osobowości prawnej, wydzielona organizacyjnie część Funduszu, charakteryzująca się w szczególności odmienną polityką inwestycyjną, Fundusz składa się z wydzielonych Subfunduszy, wskazanych w Prospekcie.

1.20.

Subrejestr – elektroniczna ewidencja danych dotyczących jednego Uczestnika w danym Subfunduszu.

1.21.

Tabele Opłat – ustalone przez Fundusz zestawienie obowiązujących stawek opłaty manipulacyjnej udostępniane u Dystrybutorów i w siedzibie Funduszu osobie przystępującej do Funduszu oraz Uczestnikowi Funduszu przy zbywaniu i odkupywaniu przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa.

1.21a

Trwały nośnik informacji – rozumie się przez to każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie jakiej zostały sporządzone lub przekazane.

1.22.

Towarzystwo – Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna.

1.23.

Uczestnik Funduszu, Uczestnik – osoba fizyczna, prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która za wpłatę wniesioną do Funduszu nabyła przynajmniej część Jednostki Uczestnictwa związanej z danym Subfunduszem zbywanej przez Fundusz.

1.24.

Ustawa – ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych.

1.25.

Ustawa o IKE/IKZE – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

1.26.

Ustawa o ofercie – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

1.27.

Ustawa o pracowniczych programach emerytalnych – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych.

1.28.

Wartość Aktywów Netto Funduszu – Wartość Aktywów Funduszu pomniejszona o zobowiązania Funduszu.

1.29.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o zobowiązania

Subfunduszu oraz o zobowiązania Funduszu, obciążające dany Subfundusz.

1.30.

Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa – Wartość Aktywów Netto danego Subfunduszu w Dniu Wyceny podzielona przez liczbę wszystkich Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu, które w tym dniu zapisane są na Subrejestrach Uczestników tego Subfunduszu.

1.31

Zgromadzenie Uczestników, Zgromadzenie- organ Funduszu posiadający uprawnienia określone w statucie i

Ustawie.

2. Statut Funduszu

Statut UniFundusze Fundusz Inwestycyjny Otwarty

Część I. Fundusz

Rozdział I. Postanowienia ogólne.

Art. 1. Fundusz

1. Fundusz jest osobą prawną i działa pod nazwą UniFundusze Fundusz Inwestycyjny Otwarty, zwany dalej w Statucie „Funduszem”.
2. Fundusz może używać nazwy skróconej UniFundusze FIO.
3. Fundusz jest funduszem inwestycyjnym otwartym z wydzielonymi subfunduszami w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, zwanej dalej „Ustawą”, powstałym z przekształcenia w trybie art. 240 ust. 1 Ustawy następujących funduszy inwestycyjnych:
  - 1) UniKorona Pieniężny Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 2) UniKorona Obligacje Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 3) UniDolar Obligacje Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 4) UniStoProcent PlusFundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 5) UniKorona Zrównoważony Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 6) UniKorona Akcje Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 7) UniGlobal Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 8) UniAktywnaAlokacja(95%) Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 9) UniStoProcent Bis Fundusz Inwestycyjny Otwarty,
  - 10) UniAkcje: Nowa Europa Fundusz Inwestycyjny Otwarty.
4. Fundusz w przypadku zawarcia z pracodawcą umowy o wnoszenie składek do poszczególnych Subfunduszy, może realizować pracownicze programy emerytalne w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (DzU z 2004 r., nr 116 poz. 1207 ze zm.) na zasadach określonych w tej ustawie, Statucie oraz umowie z pracodawcą.
5. Czas trwania Funduszu jest nieograniczony.

Art. 2. Siedziba i adres Funduszu

Siedzibą i adresem Funduszu jest siedziba i adres Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna.

Art. 3. Przedmiot działalności Funduszu

1. Przedmiotem działalności Funduszu jest lokowanie środków pieniężnych zebranych w drodze publicznego proponowania nabycia Jednostek Uczestnictwa w określone w Ustawie i Statucie papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe.
2. Fundusz działa w imieniu własnym i na własną rzecz, ze szczególnym uwzględnieniem interesu Uczestników, przestrzegając zasad ograniczania ryzyka inwestycyjnego określonych w Ustawie.

Art. 4. Subfundusze.

1. Z zastrzeżeniem ust. 4, Fundusz składa się z następujących Subfunduszy:

- 1) UniKorona Pieniężny,
- 2) UniKorona Obligacje,
- 3) UniDolar Pieniężny,
- 4) UniBezpieczna Alokacja,
- 5) UniKorona Zrównoważony,
- 6) UniKorona Akcje,
- 7) (skreślono),
- 8) (skreślono),
- 9) (skreślono),
- 10) UniAkcje: Nowa Europa,
- 11) (skreślono),
- 12) (skreślono),
- 13) (skreślono),
- 14) UniMax,
- 15) UniAkcje: Sektory Wzrostu,
- 16) (Skreślono),
- 17) UniObligacje: Nowa Europa,
- 18) UniStabilny Wzrost,
- 19) UniAkcje Małych i Średnich Spółek
- 20) UniAkcje: Turcja,
- 21) UniAkcje Dywidendowy,
- 22) UniAkcje: 3,
- 23) UniAkcje: 4,
- 24) UniAkcje: 5,
- 25) UniMieszany: 1,

26) UniMieszany: 2,

27) UniMieszany: 3,

28) UniLokata,

29) UniDług: 2.

2. Subfundusze nie posiadają osobowości prawnej.

3. Subfundusze prowadzą różną politykę inwestycyjną.

4. Nowe Subfundusze mogą być tworzone na zasadach określonych w Art. 39 Statutu.

Art. 5. Definicje i skróty

Użyte w niniejszym Statucie określenia mają następujące znaczenie:

- 1) Agent Transferowy – podmiot, który w imieniu Funduszu prowadzi Rejestr Uczestników a także Subrejstry oraz wykonuje inne czynności na rzecz Funduszu lub Towarzystwa,
- 2) Aktywa Funduszu – mienie Funduszu obejmujące środki pieniężne z tytułu wpłat Uczestników, środki pieniężne, prawa nabyte przez Fundusz oraz pożytki z tych praw,
- 3) Aktywa Subfunduszu – mienie każdego Subfunduszu obejmujące środki pieniężne z tytułu wpłat Uczestników do danego Subfunduszu, środki pieniężne, prawa nabyte w ramach Subfunduszu oraz pożytki z tych praw; Aktywa wszystkich Subfunduszy stanowią Aktywa Funduszu,
- 4) Aktywny Rynek – rynek spełniający łącznie następujące kryteria:
  - instrumenty, będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
  - zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy,
  - ceny są podawane do publicznej wiadomości,
- 4a) Całkowita ekspozycja- obliczana, uznanymi metodami, wyrażona w walucie, w której wyceniane są aktywa funduszu inwestycyjnego, kwotę zaangażowania funduszu powstałego na skutek zawierania umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne, lub innych umów stosowanych w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym funduszu.
- 5) Depozytariusz – Deutsche Bank /Polska/ Spółka Akcyjna prowadzący rejestr Aktywów Funduszu,
- 6) Dystrybutor – inny niż Towarzystwo, podmiot mający prawo do prowadzenia działalności pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa, uprawniony na podstawie umowy z Funduszem lub Towarzystwem do występowania i składania oświadczeń w imieniu Funduszu w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa,
- 7) Dzień Wyceny – dzień, w którym dokonuje się wyceny Aktywów Funduszu oraz Aktywów Subfunduszy, ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu i Wartości Aktywów Netto Subfunduszy oraz ustalenia Wartości Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa każdego Subfunduszu. Dniem tym jest każdy dzień regularnej sesji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S. A. do godziny 12:00 czasu polskiego, z wyłączeniem pierwszego roboczego dnia każdego roku kalendarzowego,
- 7a) EUR – euro, prawny środek płatniczy na terenie Strefy Euro,
- 8) GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
- 9) Indywidualne Konto Emerytalne lub IKE – wyodrębniony zapis w Subrejestrze, prowadzony przez Fundusz dla Uczestnika IKE zgodnie z przepisami Ustawy o IKE/IKZE, Statutu i Umowy o prowadzenie IKE, służący do ewidencjonowania jego danych,

- 9a) Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego lub IKZE – wyodrębniony zapis w Rejestrze Uczestników, prowadzony przez Fundusz dla Uczestnika IKZE zgodnie z przepisami Ustawy o IKE/IKZE, Statutu i Umowy o prowadzenie IKZE, służący do ewidencjonowania jego danych,
- 9b) Instrumenty Finansowe- instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
- 10) Instrumenty Pochodne – prawa majątkowe, których cena rynkowa zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości papierów wartościowych, o których mowa w art. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, oraz inne prawa majątkowe, których cena rynkowa bezpośrednio lub pośrednio zależy od kształtowania się ceny rynkowej walut obcych lub od zmiany wysokości stóp procentowych,
- 11) Instrumenty Rynku Pieniężnego – papiery wartościowe lub prawa majątkowe inkorporujące wyłącznie wiarytelności pieniężne:
- a) o terminie realizacji praw nie dłuższym niż 397 dni liczonym od dnia ich wystawienia lub od dnia ich nabycia lub
  - b) które regularnie podlegają dostosowaniu do bieżących warunków panujących na rynku pieniężnym w okresach nie dłuższych niż 397 dni, lub
  - c) których ryzyko inwestycyjne, w tym ryzyko kredytowe i ryzyko stopy procentowej, odpowiada ryzyku instrumentów finansowych, o których mowa w lit. a) lub b)
- oraz co do których istnieje podaż i popyt umożliwiające ich nabywanie i zbywanie w sposób ciągły na warunkach rynkowych, przy czym przejściowa utrata płynności przez papier wartościowy lub prawo majątkowe nie powoduje utraty przez ten papier lub prawo statusu Instrumentu Rynku Pieniężnego,
- 12) Jednostka Uczestnictwa lub Jednostka – prawo Uczestnika do udziału w Aktywach Netto danego Subfunduszu,
- 13) Komisja – Komisja Nadzoru Finansowego,
- 14) Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne – Instrumenty Pochodne, które są przedmiotem obrotu poza rynkiem zorganizowanym, a ich treść jest lub może być przedmiotem negocjacji między stronami,
- 15) Regulamin IKE – Regulamin prowadzenia Indywidualnych Kont Emerytalnych, stanowiący integralną część Umowy o prowadzenie IKE,
- 15a) Regulamin IKZE – Regulamin prowadzenia Indywidualnych Kont Zabezpieczenia Emerytalnego, stanowiący integralną część Umowy o prowadzenie IKZE,
- 16) Rejestr Uczestników – elektroniczna ewidencja danych dotyczących Uczestników; w ramach Rejestru Uczestników, Fundusz wydziela Subrejstry Uczestników dla każdego Subfunduszu,
- 17) Statut – Statut UniFundusze Funduszu Inwestycyjnego Otwartego,
- 18) Subfundusz – nie posiadająca osobowości prawnej, wydzielona organizacyjnie część Funduszu, charakteryzująca się w szczególności odmienną polityką inwestycyjną,
- 19) Subrejestr – elektroniczna ewidencja danych dotyczących jednego Uczestnika w danym Subfunduszu,
- 20) Tabele Opłat – ustalane przez Fundusz zestawienie obowiązujących stawek opłaty manipulacyjnej dla poszczególnych Subfunduszy udostępniane u Dystrybutorów i w siedzibie Funduszu osobie przystępującej do Subfunduszu oraz Uczestnikowi przy zbywaniu i odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa,
- 21) Towarzystwo – Union Investment Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna,
- 21a) Trwały nośnik informacji- rozumie się przez to każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie jakiej zostały sporządzone lub przekazane.
- 22) Uczestnik – osoba fizyczna, osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, na rzecz której w Subrejestrze zapisane są Jednostki Uczestnictwa lub ich ułamkowe części,
- 23) Uczestnik IKE– osoba fizyczna, która gromadzi środki na IKE,
- 23a) Uczestnik IKZE– osoba fizyczna, która gromadzi środki na IKZE,

- 24) Umowa o prowadzenie IKE – pisemna umowa zawarta z Funduszem przez osobę uprawnioną do gromadzenia oszczędności na IKE, na podstawie przepisów Ustawy o IKE/IKZE, regulująca uprawnienia i obowiązki Funduszu i Uczestnika IKE,
- 24a) Umowa o prowadzenie IKZE – pisemna umowa zawarta z Funduszem przez osobę uprawnioną do gromadzenia oszczędności na IKZE, na podstawie przepisów Ustawy o IKE/IKZE, regulująca uprawnienia i obowiązki Funduszu i Uczestnika IKZE,
- 25) USD – dolar amerykański, prawny środek płatniczy na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej,
- 26) Ustawa o IKE/IKZE – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontaktach emerytalnych oraz indywidualnych kontaktach zabezpieczenia emerytalnego,
- 26a) Ustawa o rachunkowości – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694, ze zm.),
- 27) Wartość Aktywów Netto Funduszu – wartość Aktywów Funduszu pomniejszona o zobowiązania Funduszu,
- 28) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu – wartość Aktywów Subfunduszu pomniejszona o zobowiązania Funduszu związane z funkcjonowaniem tego Subfunduszu oraz odpowiednią część zobowiązań Funduszu dotyczących całego Funduszu,
- 29) Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa – Wartość Aktywów Netto danego Subfunduszu w Dniu Wyceny podzielona przez liczbę wszystkich Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu, które w danym dniu są w posiadaniu Uczestników.
- 30) Zgromadzenie Uczestników, Zgromadzenie- organ Funduszu posiadający uprawnienia określone w statucie i Ustawie.

Rozdział II. Organy Funduszu.

Art. 6. Organ Funduszu i sposób jego reprezentacji. Odpowiedzialność Towarzystwa

1. Organami Funduszu są Towarzystwo oraz Zgromadzenie Uczestników.
2. Towarzystwo zarządza Funduszem i jako jego organ reprezentuje go w stosunkach z osobami trzecimi.
3. Do składania oświadczeń woli w imieniu Funduszu upoważnionych jest dwóch członków zarządu Towarzystwa łącznie lub członek zarządu Towarzystwa łącznie z prokurentem.
4. Towarzystwo działa w interesie Uczestników.
5. Towarzystwo odpowiada wobec Uczestników za wszelkie szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem swych obowiązków w zakresie zarządzania Funduszem i jego reprezentacji, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków spowodowane jest okolicznościami, za które Towarzystwo odpowiedzialności nie ponosi.
6. Za szkody z tytułów, o których mowa w ust. 5 Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.

Art. 6a. Zgromadzenie Uczestników

1. Zgromadzenie Uczestników wykonuje czynności określone poniżej w Statucie oraz w Ustawie.
2. Uprawnionymi do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są uczestnicy wpisani do rejestru uczestników funduszu według stanu na koniec drugiego dnia roboczego poprzedzającego dzień zgromadzenia uczestników. W sprawach dotyczących tylko subfunduszu w funduszu z wydzielonymi subfunduszami uprawnieni do udziału w Zgromadzeniu Uczestników są uczestnicy tego subfunduszu.

3. Uczestnik może wziąć udział w Zgromadzeniu Uczestników osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwa udziela się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
4. Zgromadzenie uczestników zwoływane jest przez Zarząd Towarzystwa poprzez ogłoszenie zamieszczone na stronie internetowej www.union-investment.pl, a następnie zawiadomi o tym każdego uczestnika indywidualnie przesyłką poleconą lub na trwałym nośniku informacji co najmniej 21 dni przed planowanym terminem Zgromadzenia Uczestników.
5. Zgromadzenie Uczestników jest ważne, jeśli wezmą w nim udział uczestnicy posiadający co najmniej 50% jednostek uczestnictwa funduszu lub subfunduszu, według stanu na dwa dni robocze przed dniem zgromadzenia uczestników.
6. Od dnia poprzedzającego dzień Zgromadzenia Uczestników do dnia Zgromadzenia Uczestników zawieszają się zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa Funduszu.
7. Zgromadzenie Uczestników zwołuje się w celu wyrażenia zgody na:
  - 1) rozpoczęcie prowadzenia przez fundusz działalności jako fundusz powiązany lub rozpoczęcie prowadzenia przez subfundusz w funduszu w wydzielonych subfunduszach działalności jako subfundusz powiązany;
  - 2) zmianę funduszu podstawowego;
  - 3) zaprzestanie prowadzenia działalności jako fundusz powiązany;
  - 4) połączenie krajowe i transgraniczne funduszy;
  - 5) przejęcie zarządzania funduszem inwestycyjnym otwartym przez inne towarzystwo
  - 6) przejęcie zarządzania funduszem inwestycyjnym otwartym i prowadzenia jego spraw przez spółkę zarządzającą.
8. Przed podjęciem uchwały przez Zgromadzenie Uczestników Zarząd Towarzystwa jest obowiązany przedstawić uczestnikom swoją rekomendację oraz udzielić uczestnikom wyjaśnień na temat interesujących ich zagadnień związanych ze zdarzeniem, o którym mowa w ust 7, w tym odpowiedzieć na zadanie przez uczestników pytania.
9. Każdy z Uczestników biorący udział w Zgromadzeniu Uczestników może przed podjęciem uchwały w przedmiocie o którym mowa w ust 7, może wnioskować o przeprowadzenie dyskusji w zakresie zasadności wyrażenia zgody,
10. Każda Jednostka Uczestnictwa upoważnia uczestnika do oddania jednego głosu.
11. Uchwały o wyrażeniu zgody, o której mowa w ust 7 zapadają większością 2/3 głosów uczestników obecnych lub reprezentowanych na zgromadzeniu.
12. Uchwała Zgromadzenia Uczestników jest protokołowana przez notariusza.
13. W zakresie nieuregulowanym w Statucie lub Ustawie tryb działania Zgromadzenia Uczestników oraz podejmowania uchwał określa regulamin przyjęty przez Zgromadzenie Uczestników.
14. Zgromadzenie Uczestników odbywa się w siedzibie Towarzystwa lub innym miejscu wskazanym w ogłoszeniu oraz zawiadomieniu których mowa w ust 4
15. Koszty zwołania zgromadzenia ponosi Towarzystwo.

Rozdział III. Depozytariusz. Prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu.

Art. 7. Depozytariusz

1. Depozytariuszem prowadzącym rejestr Aktywów Funduszu i Subrejestr Aktywów wszystkich Subfunduszy na

podstawie umowy o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu jest Deutsche Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 26.

2. Umowa o prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu określa szczegółowe obowiązki Depozytariusza oraz sposób ich wykonywania. Umowa nie może ograniczyć obowiązków Depozytariusza określonych w Ustawie.
3. Depozytariusz działa w interesie Uczestników Funduszu, niezależnie od Towarzystwa.

Rozdział IV. Wpłaty do Funduszu oraz Subfunduszy.

Art. 8. Wpłaty niezbędne do utworzenia Funduszu.

Fundusz powstał z przekształcenia, w trybie art. 240 ust. 1 Ustawy, funduszy inwestycyjnych otwartych wskazanych w Art. 1 ust. 3 Statutu i do jego utworzenia nie jest konieczne zebranie wpłat.

Art. 9. Wpłaty niezbędne do utworzenia UniMax, UniAkcje Polska 2012 (obecnie UniAkcje Sektory Wzrostu), UniStabilny Wzrost, UniObligacje: Nowa Europa, UniAkcje Małych i Średnich Spółek, UniAkcje: Turcja, UniAkcje Dywidendowy, UniAkcje: 3, UniAkcje: 4, UniAkcje: 5, UniMieszany: 1, UniMieszany: 2, UniMieszany: 3, UniLokata i UniDług: 2.

1. Do utworzenia UniMax konieczne jest zebranie wpłat do Subfunduszu w wysokości nie niższej niż 100 000 złotych (słownie: sto tysięcy złotych). Do utworzenia UniAkcje Polska 2012 (obecnie UniAkcje Sektory Wzrostu), UniStabilny Wzrost, UniObligacje: Nowa Europa, UniAkcje Małych i Średnich Spółek, UniAkcje: Turcja, UniAkcje Dywidendowy, UniAkcje: 3, UniAkcje: 4, UniAkcje: 5, UniMieszany: 1, UniMieszany: 2, UniMieszany: 3, UniLokata oraz UniDług: 2 konieczne jest zebranie do każdego Subfunduszu wpłat w wysokości nie niższej niż 1 000 złotych (słownie: jeden tysiąc złotych).
2. Wpłaty do każdego z Subfunduszy zbierane będą w drodze zapisów na Jednostki Uczestnictwa zbywane przez każdy z Subfunduszy.
3. Osobami uprawnionymi do zapisywania się na Jednostki Uczestnictwa każdego z Subfunduszy, są wszystkie osoby, o których mowa w Art. 11 Statutu, w tym Towarzystwo.
4. Przyjmowanie zapisów na Jednostki Uczestnictwa rozpocznie i zakończy się w terminie wskazanym w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 5 przy czym rozpoczęcie przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa nie nastąpi wcześniej niż po zarejestrowaniu w rejestrze funduszy inwestycyjnych przekształcenia funduszy inwestycyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 3 Statutu w Fundusz, a zakończenie przyjmowania zapisów nastąpi nie później niż po upływie 60 dni od dnia rozpoczęcia przyjmowania zapisów.
5. O rozpoczęciu i zakończeniu przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu lub Subfunduszy oraz miejscach przyjmowania zapisów, Towarzystwo powiadomi w drodze ogłoszenia na stronie internetowej www.union-investment.pl.
6. Osoba zapisująca się na Jednostki Uczestnictwa winna złożyć wypełniony w dwóch egzemplarzach formularz zapisu na Jednostki Uczestnictwa.
7. Wszelkie konsekwencje wynikające z niewłaściwego wypełnienia formularza zapisu na Jednostki Uczestnictwa ponosi osoba dokonująca zapisów.
8. Zapis na Jednostki Uczestnictwa jest bezwarunkowy i nieodwołalny.
9. Wpłaty do Subfunduszu są dokonywane na wydzielony rachunek Subfunduszu prowadzony przez Depozytariusza.
10. W terminie 7 dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów na Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu, Towarzystwo przydziela Jednostki Uczestnictwa. Przydział Jednostek Uczestnictwa następuje poprzez wpisanie do Subrejestru liczby Jednostek Uczestnictwa przypadających za dokonaną przez wpłacającego wpłatę do

Subfunduszu, powiększoną o wartość odsetek naliczonych przez Depozytariusza za okres od dnia wpłaty na prowadzony przez niego rachunek do dnia przydziału.

11. Cena Jednostki Uczestnictwa każdego Subfunduszu objętego zapisem wynosi 100 złotych (słownie: sto złotych).

12. Nieprzydzielenie Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu może być spowodowane:

1) nieważnością zapisu na Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu, w przypadku:

a) niedokonania wpłaty w pełnej wysokości w terminie składania zapisów;

b) niewłaściwego wypełnienia formularza zapisu przez osobę, która dokonuje wpłaty na Jednostki Uczestnictwa,

2) nie zebraniem przez Subfundusz, którego Jednostki Uczestnictwa są przedmiotem zapisu wpłat, w wysokości określonej w ust. 1.

13. W przypadkach określonych w ust. 12, Towarzystwo rozpocznie dokonywanie zwrotu wpłat wraz z wartością otrzymanych pożytków i odsetkami naliczonymi przez Depozytariusza za okres od dnia wpłaty na rachunek prowadzony przez Depozytariusza do dnia wystąpienia jednej z przesłanek wymienionych w ust. 12, oraz pobrane opłaty manipulacyjne – osobom, które dokonały wpłat do danego Subfunduszu, w ciągu 14 dni od dnia zakończenia przyjmowania zapisów oraz powiadomi w drodze ogłoszenia na stronie internetowej www.union-investment.pl o nie utworzeniu danego Subfunduszu.

14. W przypadku zebrania przez dany Subfundusz wpłat, w wysokości przewidzianej w ust. 1, Subfundusz rozpoczyna działalność w terminie 14 dni od dnia przydziału Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu.

Rozdział V. Cel inwestycyjny i zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszy.

Art. 10. Cel inwestycyjny i zasady polityki inwestycyjnej Subfunduszy

Cel inwestycyjny i zasady polityki inwestycyjnej poszczególnych Subfunduszy określone zostały w Części II Statutu.

Rozdział VI. Uczestnicy.

Art. 11. Uczestnicy

Uprawnionymi do nabywania i żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa są:

osoby fizyczne,

osoby prawne,

jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Art. 12. Osoby fizyczne

Czynności związane z nabywaniem i żądaniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa mogą być wykonywane:

1) w wypadku osoby fizycznej mającej pełną zdolność do czynności prawnych – osobiście,

2) w wypadku osoby fizycznej mającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych – wyłącznie za zgodą jej

przedstawiciela ustawowego w zakresie czynności zwykłego zarządu, a w zakresie przekraczającym te czynności – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu opiekuńczego,

- 3) w wypadku osoby fizycznej nie mającej zdolności do czynności prawnych – wyłącznie przez jej przedstawiciela ustawowego w zakresie czynności zwykłego zarządu, a w zakresie przekraczającym te czynności – na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu opiekuńczego.

Art. 13. Pełnomocnicy

1. Czynności związane z nabywaniem i żądaniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa mogą być dokonywane przez pełnomocników.
2. Pełnomocnikiem może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych lub osoba prawna.
3. Uczestnik może posiadać nie więcej niż 4 pełnomocników w odniesieniu do czynności dokonywanych w związku z jednym Subfunduszem.
4. Pełnomocnikowi nie przysługuje prawo udzielania dalszych pełnomocnictw, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to sytuacji, w której Jednostki Uczestnictwa wchodzi w skład portfela zarządzanego przez podmiot uprawniony do zarządzaniu portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba maklerskich instrumentów finansowych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Art. 14. Pełnomocnictwo

1. Pełnomocnictwo może być udzielane oraz odwołane w formie pisemnej w obecności pracownika Towarzystwa, pracownika Dystrybutora lub z podpisem poświadczonym notarialnie lub poświadczone przez firmę inwestycyjną, z którą Towarzystwo uzgodniło sposób poświadczania dokumentu pełnomocnictwa lub poświadczone przez podmiot upoważniony przez Fundusz wskazany w prospekcie informacyjnym.
2. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa jest skuteczne w stosunku do Funduszu z chwilą otrzymania przez Agenta Transferowego odpowiedniej dyspozycji, nie później niż w terminie 7 dni kalendarzowych od złożenia dokumentu pełnomocnictwa w Funduszu lub u Dystrybutora, chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Fundusz nie ponosi odpowiedzialności.
3. Udzielenie pełnomocnictwa do działania na wspólnym Subrejestrze małżeńskim może być dokonane wyłącznie przez zgodne i jednocześnie oświadczenie małżonków. Do odwołania pełnomocnictwa dochodzi przez oświadczenie przynajmniej jednego z małżonków.
4. Pełnomocnictwo udzielane i odwoływane poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej winno być poświadczone przez polską placówkę dyplomatyczną, placówkę konsularną, zagraniczną placówkę banku polskiego lub podmiot umocowany do tego przez Fundusz. Pełnomocnictwo udzielone w języku obcym winno być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.
5. Pełnomocnictwo może mieć formę pełnomocnictwa ogólnego – upoważniającego do wszelkich czynności związanych z uczestnictwem w Funduszu w takim samym zakresie jak mocodawca, rodzajowego, jak również pełnomocnictwa szczególnego, w ramach których pełnomocnik ma prawo do dokonywania wyłącznie tych czynności, które są określone w treści pełnomocnictwa.
6. Jeżeli w treści pełnomocnictwa nie został wskazany Subrejestr, którego pełnomocnictwo dotyczy, uznaje się, że pełnomocnictwo dotyczy pierwszego Subrejestru otwartego dla Uczestnika w Subfunduszu z wyjątkiem Subrejestru otwartego w ramach Specjalistycznego Planu Inwestycyjnego, IKE lub IKZE oraz pracowniczego programu emerytalnego.
7. Pełnomocnik obowiązany jest do pozostawienia w Funduszu lub u Dystrybutora dokumentów pełnomocnictwa lub jego kopii poświadczonych w sposób określony w ust. 1.

Art. 15. Rejestr Uczestników

1. Agent Transferowy na zlecenie Funduszu prowadzi Rejestr Uczestników, który stanowi rejestr, o którym mowa w art. 87 ust. 1 Ustawy. W ramach Rejestru Uczestników Funduszu Fundusz wydziela Subrejstry dla każdego Uczestnika Funduszu w każdym Subfunduszu.
2. Fundusz zbywając osobie dokonującej wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa po raz pierwszy przynajmniej część Jednostki, otwiera tej osobie Subrejestr i nadaje jej numer identyfikacyjny w Rejestrze Uczestników.
3. W przypadku dokonywania wpłat do UniDolar Pieniężnyzarówno w złotych, jak i USD, wpłaty te ewidencjonowane są na dwóch oddzielnych Subrejestrach.
4. Uczestnik zachowuje numer identyfikacyjny w Rejestrze Uczestników również po odkupieniu od niego wszystkich Jednostek Uczestnictwa, z zastrzeżeniem postanowień zdań następujących. W przypadku odkupienia od Uczestnika wszystkich Jednostek Uczestnictwa w danym Subfunduszu, Fundusz po 60 dniach od dnia odkupienia zamyka Subrejestr, chyba że Uczestnik zażąda wcześniejszego zamknięcia Subrejestr. Zamknięcie Subrejestr ma ten skutek, że w przypadku nabycia przez tego samego Uczestnika Funduszu Jednostek Uczestnictwa związanych z tym samym Subfunduszem, Fundusz otwiera nowy Subrejestr z nowym numerem identyfikacyjnym.
5. Uczestnik może posiadać więcej niż jeden Subrejestr w Subfunduszu.
6. Subrejestr zawiera w szczególności:
  - 1) oznaczenie Subfunduszu,
  - 2) dane identyfikujące Uczestnika,
  - 3) liczbę Jednostek Uczestnictwa należących do Uczestnika,
  - 4) datę nabycia, liczbę i cenę nabycia Jednostki Uczestnictwa,
  - 5) datę odkupienia, liczbę odkupionych Jednostek oraz kwotę wypłaconą Uczestnikowi za odkupione Jednostki,
  - 6) informacje o pełnomocnictwach udzielonych lub odwołanych przez Uczestnika,
  - 7) wzmiankę o zastawie ustanowionym na rzecz Uczestnika.
7. Dane dotyczące Uczestnika IKE lub Uczestnika IKZE i środków gromadzonych przez niego na odpowiednio IKE lub IKZE ewidencjonowane są na wyodrębnionym zapisie w ramach Subrejestr.
8. Uczestnik zobowiązany jest niezwłocznie informować Fundusz o zmianie danych identyfikujących Uczestnika (w tym o zmianie adresu Uczestnika) i o danych identyfikujących pełnomocnika Uczestnika (w tym o zmianie adresu Pełnomocnika), na formularzach udostępnianych przez Fundusz. Fundusz ani Towarzystwo nie ponoszą odpowiedzialności za skutki zaniechania wykonania obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzednim.

Rozdział VII. Jednostki Uczestnictwa. Zbywanie i odkupywanie Jednostek Uczestnictwa oraz związane z tym opłaty.

Art. 16. Jednostka Uczestnictwa

1. Jednostka Uczestnictwa stanowi prawo majątkowe Uczestnika, określone w Ustawie i Statucie.
2. Jednostki Uczestnictwa danego Subfunduszu reprezentują jednakowe prawa majątkowe.
3. Jednostka Uczestnictwa nie może być zbyta przez Uczestnika na rzecz innego podmiotu niż Fundusz.
4. Jednostka Uczestnictwa podlega dziedziczeniu, z zastrzeżeniem ust. 8 i 10.
5. Jednostka Uczestnictwa nie podlega oprocentowaniu.

6. Jednostki Uczestnictwa mogą być przedmiotem zastawu. Zaspokojenie zastawnika z przedmiotu zastawu następuje wyłącznie w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa na żądanie zgłoszone w postępowaniu egzekucyjnym.
7. Fundusz zastrzega sobie prawo do dokonania podziału Jednostek Uczestnictwa każdego Subfunduszu na równe części, tak aby ich całkowita wartość odpowiadała wartości Jednostek Uczestnictwa przed podziałem. Fundusz poinformuje o zamiarze podziału Jednostek Uczestnictwa co najmniej na dwa tygodnie przed datą podziału poprzez jednokrotne ogłoszenie w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl.
8. W razie śmierci Uczestnika, Fundusz jest obowiązany na żądanie:
  - 1) osoby, która przedstawi rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią wydatków związanych z pogrzebem Uczestnika – odkupić Jednostki Uczestnictwa zapisane w Subrejestrze, do wartości nieprzekraczającej kosztów urządzenia pogrzebu zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku, oraz wypłacić tej osobie kwotę uzyskaną z tego odkupienia;
  - 2) osoby, którą Uczestnik wskazał Funduszowi w pisemnej dyspozycji - odkupić Jednostki Uczestnictwa Uczestnika zapisane w Subrejestrze do wartości nie wyższej niż przypadające na ostatni miesiąc przed śmiercią Uczestnika Funduszu dwudziestokrotne przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, oraz nieprzekraczającej łącznej wartości Jednostek Uczestnictwa zapisanych w Subrejestrze, oraz wypłacić tej osobie kwotę uzyskaną z tego odkupienia.
9. Postanowienie ust. 8 nie dotyczy Jednostek Uczestnictwa zapisanych we wspólnym Subrejestrze małżeńskim.
10. Kwoty oraz Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu niewykupione przez Fundusz, odpowiednio do wartości, o których mowa w ust. 8, nie wchodzi do spadku po Uczestniku.
11. Dyspozycja, o której mowa w ust. 8 pkt 2), może być w każdym czasie przez Uczestnika zmieniona lub odwołana.

Art. 17. Zbywanie, odkupywanie, konwersja i zamiana Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa, dokonuje ich odkupienia, zamiany oraz konwersji na żądanie Uczestnika na zasadach określonych w aktualnym prospekcie informacyjnym Funduszu.
2. Fundusz zbywa Jednostki Uczestnictwa Subfunduszy bez ograniczeń.
3. Fundusz zbywa i odkupuje Jednostki Uczestnictwa w każdym Dniu Wyceny.
4. Nabycie Jednostek Uczestnictwa następuje w dniu, w którym Agent Transferowy wpisze do Subrejestru liczbę Jednostek nabytych za dokonaną wpłatę, jednak nie później niż po upływie:
  - 1) 7 dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i dokonania wpłaty środków – w przypadku dokonywania wpłaty za pośrednictwem Dystrybutora; w takim przypadku za dzień dokonania wpłaty uważa się dzień otrzymania wpłaty środków przez Dystrybutora,
  - 2) 7 dni kalendarzowych od dnia złożenia zlecenia nabycia i wpłynięcia środków na rachunek Funduszu – w przypadku dokonywania wpłaty bezpośrednio na rachunek prowadzony na rzecz Funduszu przez Depozytariusza bądź inny wskazany przez Fundusz; w takim przypadku za dzień dokonania wpłaty uważa się dzień wpłynięcia środków na rachunek nabyć Funduszu,– chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
5. Odkupienie Jednostek Uczestnictwa następuje w chwili dokonania przez Agenta Transferowego wpisu do Subrejestru liczby odkupionych Jednostek Uczestnictwa i kwoty należnej Uczestnikowi z tytułu ich odkupienia po otrzymaniu przez Agenta Transferowego żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa. Od dnia złożenia Dystrybutorowi lub bezpośrednio Funduszowi żądania odkupienia do dnia odkupienia Jednostek Uczestnictwa nie może upłynąć więcej niż 7 dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
- 5a Z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawa oraz z zastrzeżeniem ust 5b i 5c, wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa następuje wyłącznie:

- 1) niezwłocznie w formie przelewu bankowego, na rachunek bankowy lub rachunek pieniężny prowadzony przez firmę inwestycyjną, należący do Uczestnika albo jego przedstawiciela ustawowego,
  - 2) niezwłocznie w formie przelewu bankowego, na rachunek bankowy lub rachunek pieniężny prowadzony przez firmę inwestycyjną, należący do pełnomocnika Uczestnika, upoważnionego przez Uczestnika do złożenia danego zlecenia odkupienia,
  - 3) niezwłocznie poprzez pozostawienie środków pieniężnych do dyspozycji Uczestnika Funduszu w jednostce Dystrybutora, który przyjął żądanie odkupienia, o ile jednostka Dystrybutora wskazana w zleceniu odkupienia wypłaca środki pieniężne pochodzące z odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
  - 4) niezwłocznie w formie przelewu bankowego, na rachunek bankowy lub rachunek pieniężny prowadzony przez firmę inwestycyjną, należący do innej osoby wskazanej przez Uczestnika będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej - pod warunkiem przekazania danych beneficjenta przelewu w zakresie umożliwiającym wypełnienie przez Fundusz obowiązków wynikających z ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz pod warunkiem zawarcia z Towarzystwem Umowy o korzystanie z usług Serwisu Transakcyjno-Informacyjnego.
- 5b. Warunki uczestnictwa w pracowniczych programach emerytalnych i warunki uczestnictwa w IKE lub IKZE mogą przewidywać inne sposoby dokonania wypłaty środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
- 5c Wypłata w walucie USD w przypadku Subfunduszu UniDolar Pieniężny jest dokonywana wyłącznie na rachunek bankowy Uczestnika lub przedstawiciela ustawowego Uczestnika.
6. W ramach konwersji Uczestnik ma prawo, na podstawie jednego zlecenia, żądać odkupienia Jednostek Uczestnictwa w jednym Subfunduszu z jednoczesnym nabyciem, za całość kwoty uzyskanej w wyniku tego odkupienia, jednostek uczestnictwa innego funduszu zarządzanego przez Towarzystwo lub subfunduszu wydzielonego w ramach innego funduszu zarządzanego przez Towarzystwo, przy czym odkupienie Jednostek Uczestnictwa w jednym Subfunduszu i nabycie jednostek uczestnictwa innego funduszu (subfunduszu) następuje w tym samym Dniu Wyceny.
  7. W ramach zamiany pomiędzy subfunduszami Uczestnik ma prawo, na podstawie jednego zlecenia, żądać odkupienia Jednostek Uczestnictwa w jednym Subfunduszu z jednoczesnym nabyciem, za całość kwoty uzyskanej w wyniku tego odkupienia, jednostek uczestnictwa innego subfunduszu tego samego Funduszu, przy czym odkupienie Jednostek Uczestnictwa w jednym Subfunduszu i nabycie jednostek uczestnictwa innego funduszu (subfunduszu) następuje w tym samym Dniu Wyceny.

Art. 17a. Zawieszenie zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa

1. Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa na 2 tygodnie, jeżeli nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części Aktywów Funduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję, zbywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszono na okres dłuższy niż 2 tygodnie, nieprzekraczający jednak 2 miesięcy.
2. Fundusz może zawiesić zbywanie Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oddzielnie od pozostałych Subfunduszy.
3. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa na 2 tygodnie, jeżeli:
  - 1) w okresie ostatnich 2 tygodni suma wartości odkupionych przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oraz Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem, których odkupienia zażądano, stanowi kwotę przekraczającą 10% Wartości Aktywów Subfunduszu albo
  - 2) nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części Aktywów Funduszu z przyczyn niezależnych od Funduszu.
4. W przypadkach, o których mowa powyżej, za zgodą i na warunkach określonych przez Komisję:
  - 1) odkupywanie Jednostek Uczestnictwa może zostać zawieszono na okres dłuższy niż 2 tygodnie, nieprzekraczający jednak 2 miesięcy,
  - 2) Fundusz może odkupywać Jednostki Uczestnictwa w ratach w okresie nieprzekraczającym 6 miesięcy, przy zastosowaniu proporcjonalnej redukcji lub przy dokonywaniu wypłat z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

5. Fundusz może zawiesić odkupywanie Jednostek Uczestnictwa związanych z danym Subfunduszem oddzielnie od pozostałych Subfunduszy.
6. Okresy zawieszenia zbywania i odkupywania jednostek Uczestnictwa nie wliczają się do okresów o których mowa w art. 17 ust 4 i 5.

Art. 18. Forma i wysokość wpłat

1. Minimalne wysokości wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa związanych z poszczególnymi Subfunduszami określa Część II Statutu.
2. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa mogą być dokonywane w złotych, chyba że postanowienia Części II Statutu stanowią inaczej.
3. Fundusz wypłaca środki z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa na zasadach określonych w prospekcie informacyjnym Funduszu.

Art. 19. Potwierdzenia

1. Fundusz niezwłocznie wysyła Uczestnikowi potwierdzenie zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa, które jest sporządzane przez Agenta Transferowego po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa, chyba że Uczestnik wyraził pisemną zgodę na doręczanie tych potwierdzeń w innych terminach, o których mowa w ust. 4 lub na ich osobisty odbiór. Potwierdzenie może mieć formę wydruku komputerowego, a także za zgodą Uczestnika może być przesyłane za pomocą elektronicznych nośników informacji.
2. Po otrzymaniu potwierdzenia, w interesie Uczestnika leży sprawdzenie prawidłowości danych zawartych w potwierdzeniu oraz niezwłoczne poinformowanie Funduszu za pośrednictwem Agenta Transferowego o wszelkich stwierdzonych nieprawidłowościach.
3. Potwierdzenie stwierdza dane dokumentujące udział Uczestnika w Funduszu, a w szczególności:
  - 1) datę wydania potwierdzenia,
  - 2) nazwę Funduszu i Subfunduszu,
  - 3) dane identyfikujące Uczestnika,
  - 4) datę zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
  - 5) liczbę zbytych lub odkupionych Jednostek Uczestnictwa i ich wartość,
  - 6) liczbę Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu posiadanych przez Uczestnika po zbyciu lub odkupieniu Jednostek Uczestnictwa,
  - 7) w przypadku IKE lub IKZE, informacje określone w odpowiednio Umowie o prowadzenie IKE albo Umowie o prowadzenie IKZE.
4. Uczestnik może w pisemnym oświadczeniu wyrazić zgodę na doręczanie mu potwierdzeń zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa w innym terminie niż określony w ust. 1 lub w formie zbiorczego potwierdzenia. Zbiorcze potwierdzenie doręcza się Uczestnikowi w terminach wskazanych przez niego w pisemnym oświadczeniu.

Art. 20. Cena nabycia Jednostek Uczestnictwa

1. Cena nabycia Jednostki Uczestnictwa określana jest w Dniu Wyceny.
2. Cenę nabycia oblicza się według poniższego wzoru:

$$P = \frac{WAN/J}{1 - x}$$

gdzie:

P – oznacza cenę nabycia,

WAN/J – oznacza Wartość Aktywów Netto na Jednostkę Uczestnictwa Subfunduszu,

x – oznacza mającą zastosowanie stawkę opłaty manipulacyjnej, o której mowa w Art. 21 Statutu.

Art. 21. Opłata za zbywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo, przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa, pobiera opłaty za ich zbywanie – opłatę manipulacyjną oraz opłatę za otwarcie Subrejestrów.
2. Skala i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
3. Towarzystwo, może obniżyć wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolnić nabywcę Jednostek Uczestnictwa, wszystkich nabywców, bądź określoną grupę nabywców, z obowiązku jej ponoszenia w sytuacjach określonych w ust. 4.
4. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących wypadkach:
  - 1) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu lub Subfunduszu,
  - 2) na uzasadniony wniosek Dystrybutora;
  - 3) w ramach uczestnictwa w Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - 4) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług,
  - 5) dokonywania przez Uczestnika reinwestycji,
  - 6) w przypadku nabywania Jednostek Uczestnictwa za pośrednictwem Towarzystwa.
5. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić, na zasadach określonych w ust. 4, przy nabywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu w ramach zamiany, a także w ramach dokonywania konwersji.
6. Opłata za otwarcie Subrejestrów będzie pobierana osobno dla każdego z Subrejestrów. Opłata za otwarcie Subrejestrów, która może być pobierana przez Towarzystwo tylko przy nabyciu Jednostek Uczestnictwa, w wyniku którego następuje otwarcie Subrejestrów, określona jest w Tabelach Opłat. Opłata, o której mowa w niniejszym ustępie jest opłatą ustanowioną na podstawie przepisu art. 86 ust. 2 Ustawy. Do opłaty za otwarcie Subrejestrów zastosowanie mają postanowienia ust. 2, 3, 4 i 7 niniejszego artykułu.
7. Nabywca, któremu Towarzystwo obniżyło wysokość stawki opłaty manipulacyjnej lub zwolniło z obowiązku jej ponoszenia, z wyjątkiem wypadków, o których mowa w ust. 4 pkt 1) i 3), ma obowiązek przy nabyciu lub konwersji Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.
8. Maksymalne stawki opłat manipulacyjnych za zbywanie Jednostek Uczestnictwa oraz opłaty za otwarcie Subrejestrów dla każdego z Subfunduszy określa Część II Statutu.

Art. 22. Opłata za odkupywanie Jednostek Uczestnictwa

1. Towarzystwo przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa pobiera opłatę manipulacyjną.
2. W przypadku pobrania opłaty manipulacyjnej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa wartość środków z tytułu odkupienia ulega pomniejszeniu o wartość opłaty manipulacyjnej.
3. Stawka i wysokość stawek opłaty manipulacyjnej ustalana jest przez Towarzystwo w Tabelach Opłat.
4. Zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki może nastąpić w następujących wypadkach:
  - 1) w okresie kampanii promocyjnej Towarzystwa lub Funduszu lub Subfunduszu,
  - 2) w ramach uczestnictwa w Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych, prowadzonych z Funduszem pracowniczych programach emerytalnych lub gromadzenia oszczędności na IKE lub IKZE,
  - 3) w stosunku do Towarzystwa, akcjonariuszy Towarzystwa oraz podmiotów zależnych od akcjonariuszy i w stosunku do nich dominujących, pracowników Towarzystwa, pracowników Agenta Transferowego, pracowników Depozytariusza, pracowników akcjonariuszy Towarzystwa oraz pracowników Dystrybutorów i podmiotów współpracujących z Towarzystwem na podstawie zawartych z nim umów o świadczenie usług.
5. W wypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 3), Uczestnik, który uzyskał zwolnienie z opłaty manipulacyjnej lub obniżenie jej stawki ma obowiązek przy odkupieniu Jednostek Uczestnictwa podać tytuł obniżenia lub zwolnienia.
6. Maksymalne stawki opłat manipulacyjnych pobieranych przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa dla każdego z Subfunduszy określa Część II Statutu.

Art. 23. Opłata przy konwersji Jednostek Uczestnictwa

Konwersja podlega opłacie za konwersję. Opłata składa się z dwóch elementów: opłaty ruchomej i opłaty stałej, ustalanych w sposób następujący:

- 1) wysokość opłaty ruchomej za konwersję jest ustalana w oparciu o stawkę opłaty ruchomej za konwersję i podstawę ustalenia ostatecznej wysokości tej stawki. Maksymalna stawka opłaty ruchomej za konwersję stanowi różnicę pomiędzy stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie jednostek uczestnictwa wg Tabeli Opłat dla funduszu (subfunduszu), w którym nabywane są jednostki uczestnictwa (fundusz docelowy), a stawką opłaty manipulacyjnej za nabycie Jednostek Uczestnictwa w Subfunduszu, w którym odkupywane są jednostki uczestnictwa (Subfundusz źródłowy), z zastrzeżeniem, że stawka ta jest nieujemna. Opłata ruchoma pobierana jest przez Towarzystwo w funduszu docelowym, w którym nabywane są jednostki, od kwoty konwertowanych środków. Podstawą ustalenia ostatecznej wysokości stawki opłaty ruchomej za konwersję jest wartość Jednostek Uczestnictwa posiadanych przez Uczestnika w Subfunduszu źródłowym w Dniu Wyceny. Zasady ustalenia opłaty ruchomej przy konwersji określone są w Tabelach Opłat. Pobór opłaty ruchomej następuje po pobraniu należnego podatku;
- 2) opłata stała może wynosić maksymalnie 5 % wartości konwertowanych środków, pomniejszonych o należny podatek i opłatę ruchomą za konwersję. Aktualna wartość opłaty stałej za konwersję podawana jest w Tabelach Opłat.

Art. 24. Opłata za zamianę Jednostek Uczestnictwa

1. Osoba składająca zlecenie zamiany Jednostek Uczestnictwa danego Subfunduszu na Jednostki Uczestnictwa innego Subfunduszu obciążana jest Opłatą za zamianę Jednostek Uczestnictwa.
2. Opłata za zamianę Jednostek Uczestnictwa jest ustalana i pobierana zgodnie z zasadami określonymi w art. 23 Statutu.

Rozdział VIII. Szczególne zasady dotyczące nabywania i żądania odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 25. Wspólny Subrejestr małżeński

1. Osoby pozostające w związku małżeńskim mogą nabywać Jednostki Uczestnictwa na swój wspólny Subrejestr małżeński zgodnie z zasadami określonymi w ustępach poniższych, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. Małżonkowie działający łącznie, nabywający Jednostki Uczestnictwa na swój wspólny Subrejestr, składają oświadczenia o:
  - 1) pozostawaniu we wspólności majątkowej, umożliwiającą nabywanie i żądanie odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
  - 2) wyrażeniu zgody na wykonywanie przez każdego z małżonków, na ich wspólny Subrejestr, wszystkich uprawnień związanych z nabywaniem i żądaniem odkupienia Jednostek Uczestnictwa, włączywszy żądanie odkupienia wszystkich nabytych Jednostek Uczestnictwa, żądanie ustanowienia blokady Subrejestru i jego zamknięcia, oraz zlecenia konwersji, zamiany i transferu Jednostek Uczestnictwa, a także na podejmowanie wszelkich należnych małżonkom środków pieniężnych,
  - 3) wyrażeniu zgody na realizację zleceń zgodnie z kolejnością ich składania przez każdego z małżonków, chyba że drugi z nich wyrazi sprzeciw najpóźniej w chwili składania zlecenia przez pierwszego z małżonków; w takim wypadku Dystrybutor zastosuje się wyłącznie do zgodnego oświadczenia woli małżonków,
  - 4) wyrażeniu zgody na wyłączenie odpowiedzialności Towarzystwa za skutki złożonych przez małżonków i ewentualnych pełnomocników żądań odkupienia, będących wynikiem odmiennych decyzji każdego z nich.
3. Ponadto małżonkowie zobowiązani są do:
  - 1) wskazania wspólnego adresu małżonków, na który przesyłane będą potwierdzenia zbycia lub odkupienia Jednostek Uczestnictwa,
  - 2) zawiadomienia – listem poleconym – Agenta Transferowego o ustaniu wspólności majątkowej.
4. Na IKE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden Uczestnik IKE. IKE nie może być prowadzone w ramach wspólnych Subrejestrów małżeńskich.
5. Na IKZE może gromadzić oszczędności wyłącznie jeden Uczestnik IKZE. IKZE nie może być prowadzone w ramach wspólnych Subrejestrów małżeńskich.

Art. 26. Indywidualne Konta Emerytalne

1. Fundusz może zbywać Jednostki Uczestnictwa w ramach prowadzenia IKE.
2. Warunkiem zbywania przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w ramach prowadzenia IKE jest zawarcie przez osobę zamierzającą gromadzić środki na IKE Umowy z Funduszem o prowadzenie IKE.
3. Osoby uprawnione do zawarcia Umowy o prowadzenie IKE oraz gromadzenia oszczędności na IKE określają przepisy Ustawy o IKE/IKZE obowiązujące w dniu zawarcia Umowy oraz Regulamin IKE, z uwzględnieniem ust. 4.
4. Umowę o prowadzenie IKE może zawrzeć wyłącznie osoba fizyczna, która ukończyła 16 lat.
5. Fundusz wskazuje Uczestnikowi IKE indywidualny numer IKE, umożliwiającą jego identyfikację.
6. (skreślony)
7. Regulamin IKE stanowiący integralną część Umowy o prowadzenie IKE określa zasady funkcjonowania IKE, w tym obowiązki i uprawnienia Funduszu i Uczestnika IKE, w związku z gromadzeniem oszczędności na IKE. Określa on w szczególności:
  - 1) sposób oznaczenia dyspozycji dotyczących oszczędności gromadzonych na IKE,

- 2) sposób postępowania Funduszu, w przypadku gdy suma wpłat dokonanych przez Uczestnika IKE w danym roku kalendarzowym przekroczy maksymalną wysokość wpłat dopuszczalnych przez Ustawę o IKE/IKZE,
- 3) zakres, częstotliwość i formę informowania Uczestnika IKE o środkach zgromadzonych na IKE,
- 4) warunki i terminy dokonania wypłaty, wypłaty transferowej, częściowego zwrotu oraz zwrotu,
- 4a) warunki wypłaty w ratach, w tym liczbę rat, w przypadku dokonywania wypłaty w ratach,
- 5) zasady dokonywania wpłat na IKE w tym wysokość wpłat minimalnych, z uwzględnieniem postanowień Art. 18 ust. 2 Statutu,
- 6) zasady dokonywania alokacji wpłat na IKE pomiędzy Subfunduszami, albo Subfunduszami i innymi funduszami (subfunduszami) zarządzanymi przez Towarzystwo,
- 7) zasady zmiany warunków Umowy o prowadzenie IKE i informowania o tych zmianach,
- 8) zasady pobierania określonych Statutem opłat związanych z nabywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa w ramach IKE, w tym zasady obniżania lub zwalniania z ponoszenia tych opłat.

Regulamin IKE dostępny jest w siedzibie Towarzystwa, na stronie Towarzystwa w sieci Internet oraz u Dystrybutorów.

8. Osoba zamierzająca zostać Uczestnikiem IKE przed zawarciem Umowy o prowadzenie IKE obowiązana jest złożyć oświadczenie, iż zapoznała się z ograniczeniami związanymi z gromadzeniem oszczędności na IKE, w tym w szczególności związanymi z wysokością dopuszczalnych wpłat na IKE, liczbą posiadanych IKE, następstwach odkupienia Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na IKE. Osobie tej udziela się pouczenia o konsekwencjach przekroczenia ograniczeń przewidzianych w Ustawie o IKE/IKZE, zgodnie z obowiązującymi przepisami w Ustawie o IKE/IKZE w dniu zawarcia Umowy o prowadzenie IKE. Pierwsza wpłata na IKE może być dokonana nie wcześniej niż w dniu zawarcia Umowy o prowadzenie IKE.

9. W Umowie o prowadzenie IKE Uczestnik IKE może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na IKE w przypadku jego śmierci. Wskazanie to może być w każdym czasie odwołane lub zmienione. W przypadku braku osób wskazanych przez Uczestnika IKE jako uprawnione do otrzymania środków z IKE w przypadku jego śmierci osobami uprawnionymi do tych środków są spadkobiercy Uczestnika IKE.

10. Wypłata środków zgromadzonych na IKE może nastąpić wyłącznie:

- 1) na wniosek Uczestnika IKE, po osiągnięciu przez niego wieku 60 lat lub nabyciu uprawnień emerytalnych i ukończeniu 55 roku życia oraz spełnieniu warunku:
  - a) dokonywania wpłat na IKE co najmniej w 5 dowolnych latach kalendarzowych albo
  - b) dokonania ponad połowy wartości wpłat nie później, niż na 5 lat przed dniem złożenia przez Uczestnika IKE wniosku o dokonanie wypłaty; z zastrzeżeniem, iż w odniesieniu do osób urodzonych do dnia 31 grudnia 1948 r. w Regulaminie IKE określone są szczególne warunki dokonywania wypłaty;
- 2) w przypadku śmierci Uczestnika IKE – na wniosek osoby uprawnionej.10a. Wypłata środków zgromadzonych na IKE może być dokonywana jednorazowo albo w ratach, w zależności od wniosku Uczestnika IKE albo osoby uprawnionej o dokonanie wypłaty.

11. Uczestnik IKE, który dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, w przypadku wypłaty w ratach, z IKE nie może ponownie założyć IKE.

11a. Uczestnik IKE nie może dokonywać wpłat na IKE, jeżeli z IKE dokonał wypłaty pierwszej raty.

12. Wypłata transferowa środków zgromadzonych na IKE może być dokonana:

- 1) do innej instytucji finansowej, z którą Uczestnik IKE zawarł umowę o prowadzenie indywidualnego konta emerytalnego albo
- 2) do pracowniczego programu emerytalnego, do którego przystąpił Uczestnik IKE,

- 3) na indywidualne konto emerytalne prowadzone dla osoby uprawnionej albo do pracowniczego programu emerytalnego, do którego osoba uprawniona przystąpiła – w przypadku śmierci Uczestnika IKE,
  - 4) w sposób inny niż wskazany powyżej, o ile jest to przewidziane przepisami Ustawy o IKE/IKZE.
13. Przedmiotem wypłaty transferowej może być wyłącznie całość środków zgromadzonych na IKE, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w Ustawie o IKE/IKZE..
  14. Szczegółowe warunki i zasady dokonywania wypłaty jednorazowej, wypłaty w ratach, zwrotu całości albo części środków oraz wypłaty transferowej określone są w Regulaminie IKE.
  15. Z zastrzeżeniem ust. 26, rozwiązanie Umowy o prowadzenie IKE następuje w przypadku złożenia przez Uczestnika IKE wypowiedzenia Umowy o prowadzenie IKE w formie pisemnej. Termin wypowiedzenia w takiej sytuacji wynosi 3 miesiące, chyba że Umowa o prowadzenie IKE stanowi inaczej. Złożenie zlecenia zwrotu całości środków jest równoznaczne z wypowiedzeniem Umowy o prowadzenie IKE i skutkuje jej rozwiązaniem oraz zwrotem wszystkich zgromadzonych środków, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.
  16. W przypadku wypłaty całości środków/wypłaty transferowej środków zgromadzonych na IKE Umowa o prowadzenie IKE zawarta z Funduszem rozwiązuje się z dniem odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa zapisanych na IKE.
  17. W przypadku wypowiedzenia Umowy o prowadzenie IKE następuje zwrot całości środków zgromadzonych na IKE, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.
  18. Na równi ze zwrotem całości środków, w tym także do celów podatkowych, traktuje się pozostawienie środków zgromadzonych na IKE na Subrejestrze Uczestnika IKE, jeżeli Umowa o prowadzenie IKE wygasła, a nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.
  19. W przypadku, gdy na IKE Uczestnika IKE Fundusz przyjął wypłatę transferową z pracowniczego programu emerytalnego, Fundusz przed dokonaniem zwrotu całości środków, w ciągu 7 dni, licząc od dnia złożenia przez Uczestnika IKE wypowiedzenia, przekazuje na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych 30% sumy składek podstawowych (w rozumieniu ustawy o pracowniczych programach emerytalnych) wpłaconych do programu emerytalnego.
  20. Zwrotowi całości środków podlegają środki zgromadzone na IKE pomniejszone o należny podatek, a w przypadku wskazanym w ust. 19 – także o kwotę wskazaną w ust. 19.
  21. W przypadku wypowiedzenia Umowy o prowadzenie IKE przez Uczestnika IKE zostaje on pouczony o konsekwencjach zwrotu, o których mowa w ust. 20 i jest obowiązany do złożenia oświadczenia o zapoznaniu się z tymi konsekwencjami.
  22. Uczestnik IKE może wystąpić z wnioskiem o dokonanie zwrotu części środków zgromadzonych na IKE pod warunkiem, że środki te pochodziły z wpłat na IKE oraz nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.
  23. Zwrot całości środków następuje także w przypadku, gdy następuje likwidacja Funduszu a Uczestnik IKE nie spełnia warunków do wypłaty lub wypłaty transferowej, z uwzględnieniem ust. 24.
  24. Uczestnik IKE w terminie 45 dni od dnia otrzymania powiadomienia o otwarciu likwidacji Funduszu powinien – jeżeli nie ma IKE w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo, do którego mogłaby być dokonana konwersja – zawrzeć umowę o prowadzenie indywidualnego konta emerytalnego z inną instytucją finansową i dostarczyć potwierdzenie zawarcia umowy lub w przypadku przystąpienia do pracowniczego programu emerytalnego – dostarczyć potwierdzenie przystąpienia do tego programu, w celu dokonania wypłaty transferowej. W przypadku niedopełnienia powyższych obowiązków, jeżeli Uczestnik IKE nie spełnia warunków do wypłaty, następuje zwrot całości środków zgromadzonych na IKE. Postanowienia powyższe stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych powoduje, że Uczestnik IKE będzie posiadał jednostki uczestnictwa zapisane na indywidualnych kontach emerytalnych w funduszach inwestycyjnych zarządzanych przez różne towarzystwa funduszy inwestycyjnych.
  25. Zwrot całości środków zgromadzonych na IKE następuje przed upływem terminu wypowiedzenia Umowy o prowadzenie IKE.

- 25a. Zwrot części środków zgromadzonych na IKE następuje w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 22.
26. Poza przypadkami określonymi powyżej, Umowa o prowadzenie IKE rozwiązuje się w sytuacji, w której Uczestnik IKE nie dokonał pierwszej wpłaty do Funduszu w terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy o prowadzenie IKE.
27. W ramach Umowy o prowadzenie IKE możliwe jest dokonywanie wpłat do różnych Subfunduszy lub funduszy zarządzanych przez Towarzystwa, z zastrzeżeniem, że łączna suma wpłat do wszystkich Subfunduszy lub funduszy w roku kalendarzowym nie przekroczy maksymalnej kwoty wpłat na IKE określonej przepisami prawa. Uczestnik IKE może dokonywać zamiany pomiędzy Subfunduszami, jeżeli Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, do którego dokonywana jest zamiana, również zapisywane są na IKE Uczestnika.
28. Uczestnik IKE może dokonać konwersji lub zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy zapisanych na IKE wyłącznie na jednostki uczestnictwa innych funduszy lub subfunduszy zarządzanych przez Towarzystwo, które to jednostki uczestnictwa zostaną zapisane na IKE Uczestnika.
29. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu zgodnie z tabelą opłat manipulacyjnych objętą Regulaminem IKE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia Umowy o prowadzenie IKE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w tabeli opłat manipulacyjnych objętej Regulaminem IKE, z zastrzeżeniem, że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach IKE, o której mowa w ust. 28. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejstru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez Uczestnika IKE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w IKE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na IKE w zdefiniowanym okresie.

Art. 26a. Indywidualne Konta Zabezpieczenia Emerytalnego

1. Fundusz może zbywać Jednostki Uczestnictwa w ramach prowadzenia IKZE.
2. Warunkiem zbywania przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa w ramach prowadzenia IKZE jest zawarcie przez osobę zamierzającą gromadzić środki na IKZE Umowy z Funduszem o prowadzenie IKZE.
3. Osoby uprawnione do zawarcia Umowy o prowadzenie IKZE oraz gromadzenia oszczędności na IKZE określają przepisy Ustawy o IKE/IKZE obowiązujące w dniu zawarcia Umowy oraz Regulamin IKZE, z uwzględnieniem ust. 4.
4. Umowę o prowadzenie IKZE może zawrzeć wyłącznie osoba fizyczna, która ukończyła 16 lat.
5. Fundusz wskazuje Uczestnikowi IKZE indywidualny numer IKZE, umożliwiający jego identyfikację.
6. Regulamin IKZE stanowiący integralną część Umowy o prowadzenie IKZE określa zasady funkcjonowania IKZE, w tym obowiązki i uprawnienia Funduszu i Uczestnika IKZE, w związku z gromadzeniem oszczędności na IKZE. Określa on w szczególności:
  - 1) sposób oznaczenia dyspozycji dotyczących oszczędności gromadzonych na IKZE,
  - 2) sposób postępowania Funduszu, w przypadku gdy suma wpłat dokonanych przez Uczestnika IKZE w danym roku kalendarzowym przekroczy maksymalną wysokość wpłat dopuszczalnych przez Ustawę o IKE/IKZE,
  - 3) zakres, częstotliwość i formę informowania Uczestnika IKZE o środkach zgromadzonych na IKZE,
  - 4) warunki i terminy dokonania wypłaty, wypłaty transferowej oraz zwrotu,
  - 5) warunki wypłaty w ratach, w tym liczbę rat, w przypadku dokonywania wypłaty w ratach,
  - 6) zasady dokonywania wpłat na IKZE w tym wysokość wpłat minimalnych, z uwzględnieniem postanowień art. 18 ust. 2 Statutu,

- 7) zasady dokonywania alokacji wpłat na IKZE pomiędzy Subfunduszami, albo Subfunduszami i innymi funduszami (subfunduszami) zarządzanymi przez Towarzystwo,
  - 8) zasady zmiany warunków Umowy o prowadzenie IKZE i informowania o tych zmianach,
  - 9) zasady pobierania określonych Statutem opłat związanych z nabywaniem, odkupywaniem, zamianą i konwersją Jednostek Uczestnictwa w ramach IKZE, w tym zasady obniżania lub zwalniania z ponoszenia tych opłat.
7. Regulamin IKZE dostępny jest w siedzibie Towarzystwa, na stronie Towarzystwa w sieci Internet oraz u Dystrybutorów.
8. Osoba zamierzająca zostać Uczestnikiem IKZE przed zawarciem Umowy o prowadzenie IKZE obowiązana jest złożyć oświadczenie, iż zapoznała się z ograniczeniami związanymi z gromadzeniem oszczędności na IKZE, w tym w szczególności związanymi z wysokością dopuszczalnych wpłat na IKZE, liczbą posiadanych IKZE, następstwach odkupienia Jednostek Uczestnictwa zgromadzonych na IKZE. Osobie tej udziela się pouczenia o konsekwencjach przekroczenia ograniczeń przewidzianych w Ustawie o IKE/IKZE, zgodnie z obowiązującymi przepisami w Ustawie o IKE/IKZE w dniu zawarcia Umowy o prowadzenie IKZE. Pierwsza wpłata na IKZE może być dokonana nie wcześniej niż w dniu zawarcia Umowy o prowadzenie IKZE.
9. W Umowie o prowadzenie IKZE Uczestnik IKZE może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na IKZE w przypadku jego śmierci. Wskazanie to może być w każdym czasie odwołane lub zmienione. W przypadku braku osób wskazanych przez Uczestnika IKZE jako uprawnione do otrzymania środków z IKZE w przypadku jego śmierci osobami uprawnionymi do tych środków są spadkobiercy Uczestnika IKZE.
10. Wypłata środków zgromadzonych na IKZE może nastąpić wyłącznie:
- 1) na wniosek Uczestnika IKZE, po osiągnięciu przez niego wieku 65 lat pod warunkiem dokonywania wpłat na IKZE co najmniej w 5 latach kalendarzowych;
  - 2) w przypadku śmierci Uczestnika IKZE – na wniosek osoby uprawnionej.
11. Wypłata środków zgromadzonych na IKZE może być dokonywana jednorazowo albo w ratach, w zależności od wniosku Uczestnika IKZE albo osoby uprawnionej o dokonanie wypłaty.
12. Uczestnik IKZE, który dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, w przypadku wypłaty w ratach, z IKZE nie może ponownie rozpocząć gromadzenia oszczędności na IKZE.
13. Uczestnik IKZE nie może dokonywać wpłat na IKZE, jeżeli z IKZE dokonał wypłaty pierwszej raty.
14. Wypłata transferowa środków zgromadzonych na IKZE może być dokonana:
- 1) do innej instytucji finansowej, z którą Uczestnik IKZE zawarł umowę o prowadzenie indywidualnego konta emerytalnego albo
  - 2) na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego prowadzone dla osoby uprawnionej – w przypadku śmierci Uczestnika IKZE,
  - 3) w sposób inny niż wskazany powyżej, o ile jest to przewidziane przepisami Ustawy o IKE/IKZE.
15. Przedmiotem wypłaty transferowej może być wyłącznie całość środków zgromadzonych na IKZE, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w Ustawie o IKE/IKZE.
16. Szczegółowe warunki i zasady dokonywania wypłaty jednorazowej, wypłaty w ratach, zwrotu środków oraz wypłaty transferowej określone są w Regulaminie IKZE.
17. Z zastrzeżeniem ust. 23, rozwiązanie Umowy o prowadzenie IKZE następuje w przypadku złożenia przez Uczestnika IKZE wypowiedzenia Umowy o prowadzenie IKZE w formie pisemnej. Termin wypowiedzenia w takiej sytuacji wynosi 3 miesiące, chyba że Umowa o prowadzenie IKZE stanowi inaczej. Złożenie zlecenia zwrotu całości środków jest równoznaczne z wypowiedzeniem Umowy o prowadzenie IKZE i skutkuje jej rozwiązaniem oraz zwrotem wszystkich zgromadzonych środków, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty

transferowej. Fundusz może wypowiedzieć Umowę o prowadzenie IKZE w przypadkach wyraźnie wskazanych w Regulaminie IKZE.

18. W przypadku wypłaty całości środków/wypłaty transferowej środków zgromadzonych na IKZE Umowa o prowadzenie IKZE zawarta z Funduszem rozwiązuje się z dniem odkupienia wszystkich Jednostek Uczestnictwa zapisanych na IKZE.
19. W przypadku wypowiedzenia Umowy o prowadzenie IKZE następuje zwrot całości środków zgromadzonych na IKZE, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.
20. Zwrot całości środków zgromadzonych na IKZE następuje przed upływem terminu wypowiedzenia Umowy o prowadzenie IKZE.
21. Na równi ze zwrotem całości środków, w tym także do celów podatkowych, traktuje się pozostawienie środków zgromadzonych na IKZE na Subrejestrze Uczestnika IKZE, jeżeli Umowa o prowadzenie IKZE wygasa, a nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.
22. Uczestnik IKZE w terminie 45 dni od dnia otrzymania powiadomienia o otwarciu likwidacji Funduszu powinien – jeżeli nie ma IKZE w innym funduszu inwestycyjnym zarządzanym przez Towarzystwo, do którego mogłaby być dokonana konwersja – zawrzeć umowę o prowadzenie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego z inną instytucją finansową i dostarczyć potwierdzenie zawarcia umowy, w celu dokonania wypłaty transferowej. W przypadku niedopełnienia powyższych obowiązków, jeżeli Uczestnik IKZE nie spełnia warunków do wypłaty, następuje zwrot całości środków zgromadzonych na IKZE. Postanowienia powyższe stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy przejęcie zarządzania Funduszem przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych powoduje, że Uczestnik IKZE będzie posiadał jednostki uczestnictwa zapisane na indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego w funduszach inwestycyjnych zarządzanych przez różne towarzystwa funduszy inwestycyjnych.
23. Poza przypadkami określonymi powyżej, Umowa o prowadzenie IKZE rozwiązuje się w sytuacji, w której Uczestnik IKZE nie dokonał pierwszej wpłaty do Funduszu w terminie 30 dni od dnia zawarcia Umowy o prowadzenie IKZE.
24. W ramach Umowy o prowadzenie IKZE możliwe jest dokonywanie wpłat do różnych Subfunduszy lub funduszy zarządzanych przez Towarzystwa, z zastrzeżeniem, że łączna suma wpłat do wszystkich Subfunduszy lub funduszy w roku kalendarzowym nie przekroczy maksymalnej kwoty wpłat na IKZE określonej przepisami prawa. Uczestnik IKZE może dokonywać zamiany pomiędzy Subfunduszami, jeżeli Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu, do którego dokonywana jest zamiana, również zapisywane są na IKZE Uczestnika.
25. Uczestnik IKZE może dokonać konwersji lub zamiany Jednostek Uczestnictwa Subfunduszy zapisanych na IKZE wyłącznie na jednostki uczestnictwa innych funduszy lub subfunduszy zarządzanych przez Towarzystwo, które to jednostki uczestnictwa zostaną zapisane na IKZE Uczestnika.
26. Towarzystwo pobiera w związku z prowadzeniem przez Fundusz IKZE opłaty przewidziane postanowieniami Statutu zgodnie z tabelą opłat manipulacyjnych objętą Regulaminem IKZE. Ponad opłaty, o których mowa w zdaniu pierwszym Towarzystwo może pobrać opłatę przy wypłacie transferowej oraz zwrocie, jeżeli od dnia zawarcia Umowy o prowadzenie IKZE nie upłynęło jeszcze 12 miesięcy. Opłata powyższa nie może być wyższa niż 5% środków podlegających wypłacie i ustalana jest w tabeli opłat manipulacyjnych objętej Regulaminem IKZE, z zastrzeżeniem, że nie jest ona pobierana w przypadku konwersji lub zamiany w ramach IKZE, o której mowa w ust. 25. Towarzystwo może odroczyć w czasie pobranie opłat, o których mowa w zdaniach poprzedzających, przy czym odroczenie może dotyczyć wyłącznie opłat za otwarcie Subrejestru, a także za zbywanie, konwersję lub zamianę Jednostek Uczestnictwa pod warunkiem spełnienia przez Uczestnika IKZE warunków dotyczących minimalnego okresu uczestnictwa w IKZE lub minimalnej wysokości dokonanych wpłat na IKZE w zdefiniowanym okresie.

Art. 27. Specjalistyczne Plany Inwestycyjne

1. Fundusz może, w ramach realizacji szczególnego rodzaju potrzeb Uczestników, oferować Uczestnikom możliwość udziału w Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych. O zaproponowaniu Uczestnikom możliwości udziału w Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz poinformuje w drodze ogłoszenia w dzienniku przeznaczonym do ogłoszeń Funduszu lub w drodze ogłoszenia w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl lub w siedzibie Towarzystwa lub poprzez wyłożenie stosownych informacji u Dystrybutorów.

2. Szczegółowe warunki uczestnictwa w danym Specjalistycznym Planie Inwestycyjnym uregulowane są w umowie zawieranej pomiędzy Funduszem a Uczestnikiem, lub osobą która w wyniku przystąpienia do Planu zamierza stać się Uczestnikiem. Umowa ta obejmuje w szczególności: przedmiot umowy, dane identyfikacyjne osoby przystępującej do Planu, czas jej trwania, terminy i wysokość poszczególnych wpłat do Subfunduszu, zasady odkupywania Jednostek Uczestnictwa nabytych w ramach Planu, zasady rozwiązania umowy i informowania o zmianach w jej treści oraz może określić zasady wypłaty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa, zasady pobierania, a także wysokość opłat manipulacyjnych związanych z uczestnictwem w Planie, o których mowa w ust. 4 poniżej. Umowa, o której mowa powyżej, może przewidywać obowiązek dodatkowego oznaczania wpłat dokonywanych w związku z uczestnictwem w Planie, które będą umożliwiać prawidłową identyfikację wpłaty przez Fundusz.
3. Uczestnik może zawrzeć umowę jednocześnie z kilkoma funduszami inwestycyjnymi otwartymi zarządzanymi przez Towarzystwo. Umowa może przewidywać inwestowanie w Jednostki Uczestnictwa więcej niż jednego Subfunduszu.
4. Towarzystwo może w przypadku Planów pobierać od ich uczestników opłaty, o których mowa w art. 21 ust. 1 Statutu oraz art. 22 ust. 1 Statutu, a także opłatę wyrównawczą, przy czym Towarzystwo może pobierać wyższą niż wskazaną w Części II Statutu opłatę za otwarcie Subrejestr. Towarzystwo może pobrać wyższą opłatę za otwarcie Subrejestr niż przewidziana w Części II Statutu, nie wyższą jednak niż 20 000 złotych dla wpłat w złotych lub 5000 USD dla wpłat w USD lub 5000 EUR dla wpłat w EUR, w przypadku jeżeli warunki Planu nie przewidują w trakcie trwania Planu obciążania Uczestnika, który przystąpił do Planu opłatami, o których mowa w art. 21 ust. 2 Statutu. Wysokość opłaty za otwarcie Subrejestr w ramach Planu zależna jest między innymi od długości deklarowanego okresu oszczędzania oraz wysokości deklarowanych wpłat do Funduszu. Opłata wyrównawcza pobierana jest w razie niewywiązania się przez uczestnika Planu z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w Planie i nie może przekraczać wartości zniżek w opłatach, o których mowa w art. 21 ust. 1 Statutu udzielonych uczestnikowi Planu w związku z jego uczestnictwem z Planie.
5. Opłata wyrównawcza, o której mowa w ust. 4 powyżej nie jest pobierana w przypadku, w którym uczestnik Planu nie wywiązał się z jego obowiązków wynikających z uczestnictwa w Planie w przeciągu 30 dni od wejścia w życie zmian, z przyczyn dotyczących Funduszu, takich jak:
  - 1) zmiany Statutu modyfikujące w istotnym stopniu zasady realizowanej przez Subfundusz polityki inwestycyjnej lub zwiększające koszty obciążające Subfundusz,
  - 2) wprowadzenie w trakcie trwania Planu innych opłat manipulacyjnych obciążających uczestnika Planu niż przewidziane w umowie o uczestnictwo w Planie w momencie jej podpisywania,
  - 3) zmiana czasu trwania Funduszu.
6. Umowa, o której mowa w ust. 2 nie może ograniczać praw Uczestnika i nakładać na niego obowiązków innych niż określone w Statucie oraz ograniczać odpowiedzialności Funduszu.

Art. 28. Sprzeczne zlecenia

1. W przypadku otrzymania przez Agenta Transferowego sprzecznych zleceń dotyczących tego samego Subrejestr, są one realizowane w następujący sposób: blokada Subrejestr i odwołanie pełnomocnictwa jest wykonywane w pierwszej kolejności.
2. Pozostałe zlecenia wykonywane są w następującym porządku: nabycie, transfer, zamiana, konwersja i odkupienie Jednostek Uczestnictwa.
3. W przypadku złożenia w tym samym dniu co najmniej dwóch zleceń zamiany lub konwersji lub odkupienia, skutkujących zamianą lub konwersją lub odkupieniem Jednostek Uczestnictwa zapisanych na jednym Subrejestrze, Uczestnik powinien wskazać w treści składanych zleceń kolejność ich realizacji. W innym przypadku, Fundusz ani Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za kolejność realizacji tych zleceń.

Art. 29. Blokada Subrejestr. Szczególne rodzaje blokady Subrejestr

1. Fundusz może dokonać na żądanie Uczestnika odwoławczej blokady Subrejestr, polegającej na uniemożliwieniu wykonywania zleceń dotyczących części lub wszystkich Jednostek Uczestnictwa pozostających w Subrejestrze.

2. Odwoławalna blokada Subrejestrów powstaje i ustaje z chwilą otrzymania przez Agenta Transferowego odpowiedniej dyspozycji lub z upływem terminu określonego przez Uczestnika, co nie wpływa jednak na wykonanie żądania odkupienia, zamiany i konwersji Jednostek Uczestnictwa otrzymanych przed dniem otrzymania przez Agenta Transferowego oświadczenia o blokadzie Subrejestrów.
3. Od dnia złożenia dyspozycji blokady Subrejestrów lub zniesienia takiej blokady do dnia ustanowienia lub zniesienia blokady nie może upłynąć więcej niż 7 dni kalendarzowych, chyba że opóźnienie wynika z okoliczności, za które Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności.
4. Fundusz może dokonać na żądanie Uczestnika będącego uczestnikiem Specjalistycznego Planu Inwestycyjnego odwoławczej blokady Subrejestrów, polegającej na uniemożliwieniu wykonywania zleceń dotyczących Jednostek Uczestnictwa nabytych w ramach tego Planu, innych niż zlecenia wynikające z zawartej umowy dotyczącej uczestnictwa w tym Planie.
5. W celu zabezpieczenia wykonania zobowiązań Uczestnika wobec osób trzecich może zostać ustanowiony zastaw na Jednostkach Uczestnictwa. W przypadku ustanowienia zastawu na Jednostkach Uczestnictwa Fundusz może ustanowić na żądanie Uczestnika blokadę, która może być odwołana wyłącznie przez osobę, na której rzecz został ustanowiony zastaw lub za jej pisemną zgodą.

Rozdział IX. Wycena Funduszu i Subfunduszy.

Art. 30. Dzień Wyceny. Metody i zasady dokonywania wyceny

1. Dniem Wyceny jest każdy dzień regularnej sesji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
2. Ostatnie dostępne kursy lokat Funduszu na Aktywnym Rynku w Dniu Wyceny Fundusz określa o godzinie 12:00. Wybór godziny 12:00 uzasadniony jest następującymi okolicznościami:
  - 1) wycena z dnia bieżącego jest ogłaszana w dniu bieżącym,
  - 2) realizacja zleceń Uczestników następuje w Dniu Wyceny jeżeli zlecenie dotrze do Agenta Transferowego przed godziną rozpoczęcia sesji giełdowej w Dniu Wyceny,
  - 3) postawienie środków do dyspozycji Uczestnika następuje w dniu następnym po Dniu Wyceny jeżeli zlecenie dotrze do Agenta Transferowego przed godziną rozpoczęcia sesji giełdowej w Dniu Wyceny.
3. W Dniu Wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Fundusz dokonuje wyceny Aktywów Funduszu i Aktywów Subfunduszy, ustalenia wartości zobowiązań Funduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Funduszu, ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszy oraz Wartości Aktywów Netto poszczególnych Subfunduszy na Jednostkę Uczestnictwa, a także ustalenia ceny zbycia i odkupienia Jednostki Uczestnictwa.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5 Aktywa Funduszu oraz poszczególnych Subfunduszy wycenia się a zobowiązania ustala w złotych.
5. Aktywa Subfunduszu UniDolar Pieniężny wycenia się a zobowiązania ustala w USD.
6. Metody i zasady dokonywania wyceny Aktywów Funduszu zostały szczegółowo opisane w prospekcie informacyjnym Funduszu i są zgodne z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy inwestycyjnych.

Rozdział X. Dochody i koszty Funduszu oraz Subfunduszy.

Art. 31. Dochody Funduszu i Subfunduszy

1. Dochody osiągnięte w wyniku dokonanych inwestycji powiększają wartość Aktywów Funduszu i Aktywów

Subfunduszu, a tym samym zwiększają odpowiednio Wartość Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa.

2. Fundusz ani Subfundusze nie wypłacają dywidend ani innych zysków kapitałowych. Udział Uczestników w dochodach, o których mowa w ust. 1 zawiera się w kwocie otrzymanej z tytułu odkupienia od nich przez Fundusz Jednostek Uczestnictwa.

Art. 32. Wynagrodzenie Towarzystwa

Towarzystwo, pobiera za zarządzanie Subfunduszami wynagrodzenie w wysokości określonej w Części II Statutu.

Art. 33. Pokrywanie kosztów Funduszu

Koszty działalności Funduszu pokrywane są z Aktywów Subfunduszy albo ze środków własnych Towarzystwa, stosownie do postanowień Części II Statutu.

Art. 34. Świadczenia na rzecz Uczestnika

1. Uczestnikowi, który na podstawie umowy z Funduszem zobowiązał się do inwestowania znacznych środków w Jednostki Uczestnictwa, Fundusz może przyznać dodatkowe świadczenie pieniężne ustalane i wypłacane na zasadach określonych w ustępach poniższych.
2. Warunkiem przyznania przez Fundusz świadczenia, o którym mowa w ust. 1 jest
  - 1) podpisanie przez Uczestnika umowy z Funduszem,
  - 2) posiadanie przez Uczestnika, który zawarł umowę, określoną w pkt. 1 w danym okresie rozrachunkowym takiej liczby Jednostek Uczestnictwa zapisanych na jego Subrejestrach w danym Subfunduszu lub we wszystkich Subfunduszach, że średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu lub Subfunduszy przypadających na posiadane przez niego Jednostki Uczestnictwa w okresie rozrachunkowym była większa niż 500 000 złotych albo 150 000 USD dla Subrejestrów w USD, albo 150 000 EUR dla Subrejestrów w EUR. Okresem rozrachunkowym jest okres brany pod uwagę przy ustalaniu liczby Jednostek Uczestnictwa, których posiadanie uprawnia Uczestnika do otrzymania świadczenia, o którym mowa w niniejszym artykule. Długość okresu rozrachunkowego określona jest w umowie, o której mowa w ust. 1 i może być ustanowiona w szczególności jako kwartalny, półroczny, roczny okres rozrachunkowy. Strony umowy, o której mowa w ust. 1 mogą ustalić inną długość okresu rozrachunkowego.
3. Wysokość świadczenia na rzecz Uczestnika, o którym mowa w ust. 1 ustalona zostanie jako część wynagrodzenia Towarzystwa za zarządzanie danym Subfunduszem, naliczonego od Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na posiadane przez Uczestnika Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu.
4. Wysokość świadczenia na rzecz Uczestnika, o którym mowa w ust. 1, zależeć będzie od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu przypadających na posiadane przez danego Uczestnika Jednostki Uczestnictwa tego Subfunduszu w okresie rozrachunkowym oraz długości okresu rozrachunkowego. Wysokość tego świadczenia, w zależności od długości okresu rozrachunkowego określa taryfa ustalana przez zarząd Towarzystwa.
5. Świadczenie, na rzecz Uczestnika, o którym mowa w ust. 1 spełniane jest ze środków przeznaczonych na wypłatę wynagrodzenia dla Towarzystwa, przed upływem terminu, w którym wypłacane jest Towarzystwu wynagrodzenie za zarządzanie tym Subfunduszem.
6. Spełnienie świadczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonywane jest poprzez nabycie na rzecz Uczestnika Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu za kwotę należnego mu świadczenia, po cenie Jednostek Uczestnictwa obowiązującej w dniu realizacji świadczenia, chyba że Uczestnik zadecyduje o wypłacie świadczenia w formie pieniężnej powiadamiając o tym Fundusz najpóźniej na 7 dni roboczych przed datą spełnienia świadczenia w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

7. W odniesieniu do Uczestników będących uczestnikami Specjalistycznych Planów Inwestycyjnych lub pracowniczych programów emerytalnych wysokość kwoty, o której mowa w ust. 2 może zostać przez Fundusz obniżona, maksymalnie o 99,9 %.
8. Niezależnie od postanowień niniejszego artykułu, Uczestnikom Funduszu biorącym udział w przedsięwzięciach promocyjnych organizowanych z wyłącznym ich uczestnictwem i finansowanych przez Towarzystwo mogą przysługiwać świadczenia inne, niż określone w niniejszym artykule.

Rozdział XI. Obowiązki informacyjne Funduszu.

Art. 35. Ogłaszanie prospektów informacyjnych. Pismo przeznaczone do ogłoszeń Funduszu

1. Prospekty informacyjne oraz Kluczowe informacje dla inwestorów i inne ogłoszenia dotyczące Funduszu albo Subfunduszy wymagane przepisami prawa i Statutu są publikowane przez Fundusz w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl, chyba że Statut wskazuje inne miejsce publikacji.
2. Fundusz przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa udostępnia Kluczowe informacje dla inwestorów.
3. Na żądanie Uczestnika, zgłoszone pisemnie na adres Towarzystwa, Fundusz zobowiązuje się przesłać mu prospekt informacyjny wraz z aktualnymi informacjami o zmianach w tym prospekcie, na adres korespondencyjny wpisany do Subrejstru.
- 3a Na żądanie Uczestnika zgłoszone pisemnie na adres Towarzystwa, Towarzystwo udostępnia bezpłatnie, szczegółowe informacje na temat sposobu wykonania prawa głosu przysługującego funduszowi, z tytułu instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela inwestycyjnego funduszu.
4. O zamiarze połączenia Funduszu z innym funduszem inwestycyjnym albo zamiarze połączenia subfunduszy Towarzystwo ogłosi w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl.

Art. 36. Sprawozdania finansowe Funduszu i Subfunduszy

1. Roczne i półroczne sprawozdania finansowe, w tym połączone sprawozdania Funduszu i sprawozdania jednostkowe Subfunduszy publikowane są na stronie internetowej określonej w art. 35 ust. 1 Statutu.
2. Na żądanie Uczestnika, zgłoszone pisemnie na adres Towarzystwa, Fundusz zobowiązuje się przesłać mu, na adres korespondencyjny wpisany do Subrejstru, roczne i półroczne połączone sprawozdania finansowe Funduszu i jednostkowe sprawozdania finansowe każdego z Subfunduszy.

Art. 37. Inne informacje

1. Informacje dotyczące ceny zbywania i odkupywania Jednostek Uczestnictwa każdego Subfunduszu oraz Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa niezwłocznie po ich ustaleniu udostępniane będą przez Fundusz w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl.
2. Fundusz będzie udostępniał, nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, informacje dotyczące Subfunduszy, w tym między innymi informacje dotyczące składu portfela inwestycyjnego Subfunduszy. Zakres ogłaszanych informacji będzie każdorazowo ustalany przez Towarzystwo.
3. Fundusz będzie udostępniał w miejscach zbywania Jednostek Uczestnictwa oraz w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl aktualne informacje o zmianach w prospekcie informacyjnym lub skrócie tego prospektu.

Rozdział XII. Zasady rozwiązania Funduszu.

Art. 38. Rozwiązanie i likwidacja Funduszu

1. Fundusz ulega rozwiązaniu, jeżeli:
  - 1) zarządzanie Funduszem nie zostało przejęte przez inne towarzystwo w terminie trzech miesięcy od dnia wydania decyzji o cofnięciu zezwolenia lub od dnia wygaśnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności przez Towarzystwo,
  - 2) Depozytariusz zaprzestał wykonywania swoich obowiązków i nie zawarto z innym bankiem umowy prowadzenie rejestru Aktywów Funduszu,
  - 3) Wartość Aktywów Netto Funduszu spadła poniżej wartości 2.000.000 zł.,
  - 4) Towarzystwo podejmie decyzję o rozwiązaniu Funduszu,
  - 5) likwidacji, na zasadach określonych w Art. 40 Statutu, ulegnie ostatni Subfundusz.
2. Rozwiązanie Funduszu następuje po przeprowadzeniu likwidacji. Z dniem rozpoczęcia likwidacji Fundusz zaprzestaje zbywania oraz odkupywania Jednostek Uczestnictwa.
3. Towarzystwo może podjąć decyzję o rozwiązaniu Funduszu w następujących przypadkach:
  - 1) Wartość Aktywów Netto Funduszu będzie niższa niż 10.000.000 złotych,
  - 2) wynagrodzenie otrzymywane przez Towarzystwo z tytułu zarządzania nie pozwoli na pokrywanie kosztów działalności Funduszu,
  - 3) ulegną zmianie przepisy dotyczące opodatkowania przychodów związanych z uczestnictwem w Funduszu.
4. Informacja o wystąpieniu przyczyn rozwiązania Funduszu będzie niezwłocznie publikowana przez Towarzystwo lub Depozytariusza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim „Gazeta Giełdy Parkiet”, a w przypadku zawieszenia wydawania dziennika „Gazeta Giełdy Parkiet” w dzienniku „Rzeczpospolita”.
5. Likwidatorem Funduszu jest Depozytariusz, chyba że Komisja wyznaczy innego likwidatora.

Rozdział XIII. Tworzenie nowych Subfunduszy, ich likwidacja i łączenie.

Art. 39. Utworzenie nowego Subfunduszu

1. Fundusz, w drodze zmiany Statutu, może tworzyć nowe Subfundusze.
2. Portfel inwestycyjny nowego Subfunduszu tworzony jest z wpłat na wydzielony rachunek bankowy tego Subfunduszu.
3. Do przyjmowania wpłat i zapisów na jednostki uczestnictwa nowego Subfunduszu zastosowanie mają postanowienia Art. 9 Statutu, z zastrzeżeniem, że przyjmowanie wpłat nie może rozpocząć się wcześniej niż z dniem wejścia w życie zmian Statutu, o których mowa w ust. 1.

Art. 40. Likwidacja Subfunduszu

1. Fundusz może dokonać likwidacji Subfunduszu.

2. Subfundusz może zostać zlikwidowany w przypadku zaistnienia przynajmniej jednej z następujących przesłanek:
  - 1) w przypadku spadku Wartości Aktywów Netto danego Subfunduszu poniżej kwoty 10 000 000 złotych (słownie: dziesięć milionów złotych),
  - 2) w przypadku, gdy Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem nie pozwoli na pokrywanie kosztów działalności tego Subfunduszu,
  - 3) ulegną zmianie przepisy dotyczące opodatkowania przychodów związanych z uczestnictwem w Subfunduszu.
3. Ponadto powyższe:
  - 1) (skreślono),
  - 2) (skreślono),
  - 3) Subfundusz UniAkcje: Nowa Europa może zostać zlikwidowany w przypadku, w którym wysokość kosztów obciążających Fundusz wskazanych w Art. 132 ust. 3 i ust. 4 Statutu przekroczy limity wskazane w Art. 132 ust. 3 i ust. 4 Statutu.
4. Decyzję o likwidacji Subfunduszu w przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, w imieniu Funduszu, podejmuje Towarzystwo.
5. Wszystkie Subfundusze podlegają likwidacji w przypadku rozwiązania Funduszu.
6. Likwidatorem Subfunduszu, w przypadku gdy nie jest on likwidowany w związku z rozwiązaniem Funduszu, jest Towarzystwo.
7. Od dnia rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu nie są zbywane oraz odkupywane Jednostki Uczestnictwa likwidowanego Subfunduszu.
8. Likwidacja Subfunduszu w przypadku, gdy nie jest on likwidowany w związku z rozwiązaniem Funduszu prowadzona jest z zachowaniem następujących zasad:
  - 1) likwidacja Subfunduszu polega na zbyciu jego Aktywów, ściągnięciu należności Subfunduszu, zaspokojeniu wierzycieli Subfunduszu i umorzeniu Jednostek Uczestnictwa likwidowanego Subfunduszu przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych Uczestnikom tego Subfunduszu, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich Jednostek Uczestnictwa tego Subfunduszu. Wypłata środków uzyskanych w ramach likwidacji Subfunduszu może nastąpić na rachunek innego Subfunduszu lub rachunek innego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo celem nabycia jednostek uczestnictwa,
  - 2) zbywanie Aktywów Subfunduszu powinno być dokonywane z należyтым uwzględnieniem interesu Uczestników likwidowanego Subfunduszu i Uczestników Funduszu,
  - 3) o rozpoczęciu likwidacji Subfunduszu Towarzystwo niezwłocznie informuje podmioty, którym powierzyło wykonywanie swoich obowiązków, oraz podmioty, za których pośrednictwem Subfundusz zbywa i odkupuje Jednostki Uczestnictwa,
  - 4) o rozpoczęciu likwidacji Towarzystwo ogłasza w sposób, o którym mowa w Art. 35 ust. 1 Statutu,
  - 5) Towarzystwo w terminie 14 dni od otwarcia likwidacji Subfunduszu, sporządza sprawozdanie finansowe na dzień rozpoczęcia likwidacji Subfunduszu,
  - 6) po dokonaniu czynności określonych w pkt. 1) Towarzystwo sporządza sprawozdanie zawierające co najmniej:
    - a) bilans zamknięcia sporządzony na dzień następujący po dokonaniu czynności określonych w pkt. 1),
    - b) listę wierzycieli, którzy zgłosili roszczenia wobec Subfunduszu,
    - c) wyliczenie kosztów likwidacji, na dzień zakończenia likwidacji, wynikających z roszczeń zgłoszonych wobec Subfunduszu.
  - 7) środki pieniężne, których wypłacenie nie było możliwe, Towarzystwo przekazuje do depozytu sądowego,

- 8) miejscem wykonania zobowiązania polegającego na wypłacie Uczestnikom Subfunduszu uzyskanych środków pieniężnych w ramach likwidacji Subfunduszu, o których mowa w pkt 1), jest miejsce siedziby Funduszu.
9. Informacja o wystąpieniu przyczyn rozwiązania Subfunduszu będzie niezwłocznie publikowana przez Towarzystwo w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim „Gazeta Giełdy Parkiet”, a w przypadku zawieszenia wydawania dziennika „Gazeta Giełdy Parkiet” w dzienniku „Rzeczpospolita”.

Art. 41. Tryb łączenia Subfunduszy.

1. Subfundusze mogą być łączone ze sobą.
2. Połączenie następuje przez przeniesienie majątku Subfunduszu przejmowanego do Subfunduszu przejmującego oraz przydzielenie uczestnikom Subfunduszu przejmowanego Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu przejmującego w zamian za Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu przejmowanego.
3. Do łączenia Subfunduszy stosuje się odpowiednio przepisy Ustawy właściwe dla łączenia Funduszy.

Rozdział XIII. Postanowienia końcowe.

Art. 42. Zmiany Statutu

1. Zmiany Statutu nie wymagają zgody Uczestników Funduszu.
2. Zmiany Statutu dokonywane są w trybie określonym w Ustawie i wchodzi w życie w terminach w określonych w Ustawie.
3. Zmiany Statutu będą ogłaszane poprzez dokonanie jednokrotnego ogłoszenia w sieci Internet na stronie www.union-investment.pl.

Art. 43. Kwestie nieuregulowane w Statucie

W kwestiach nieuregulowanych w Statucie stosuje się przepisy Ustawy i Kodeksu Cywilnego.

Część II. Subfundusze

Rozdział XIV. UniKorona Pieniężny

Art. 44. Cel inwestycyjny UniKorona Pieniężny

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest ochrona realnej wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 45. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniKorona Pieniężny

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.

2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4–8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim, na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASD), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 1), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 3) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) i 2), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 3), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu, może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
  - 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,

- 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim albo na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1) w państwach należących do OECD oraz na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
- 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
  - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
  - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
  - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
  - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
    - pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 46. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Środki pieniężne Uczestników będą lokowane przez Fundusz na rachunek Subfunduszu w kategorii lokat określone w art. 45 ust. 2 pkt 2) Statutu, przy czym udział pozostałych kategorii lokat określonych w art. 45 ust. 2 musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których

przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.

4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski.
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% Aktywów Subfunduszu Aktywów w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 47. Kryteria doboru lokat

1. Środki Subfunduszu lokowane są głównie w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz w inne dłużne papiery wartościowe lub prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, w przypadku których czas pozostający do wykupu nie przekracza jednego roku lub wysokość oprocentowania jest ustalana dla okresów nie dłuższych niż rok.
2. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz działający na rachunek Subfunduszu jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu wysokiej płynności.
3. Lokaty Subfunduszu są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.

Art. 48. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 49. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 50. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1.000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wpłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 51. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2, 8 i 9, z zastrzeżeniem postanowień ust. 10.

2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej oraz koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Funduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu;
  - 5) koszty druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych.
3. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
4. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
5. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
6. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 3-5 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
7. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
8. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.
9. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.
10. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 52. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 1,50% rocznie, z którego nie więcej niż 0,80% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 51 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 51 ust. 1 Statutu przekroczą 0,80%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XV. UniKorona Obligacje

Art. 53. Cel inwestycyjny UniKorona Obligacje

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 54. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniKorona Obligacje

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim, na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 1), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 3) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) i 2), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 3), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:

- 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim albo na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1) w państwach należących do OECD oraz na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,

- 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych – pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 55. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem obligacji, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat określone w art. 54 ust. 2 pkt 2) Statutu, przy czym udział pozostałych kategorii lokat określonych w art. 54 ust. 2 musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.

3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski.
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej

13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 56. Kryteria doboru lokat

1. Środki Subfunduszu lokowane są przede wszystkim w dłużne papiery wartościowe zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym.
2. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
3. Lokaty Subfunduszu w papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.

Art. 57. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 58. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 59. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i

wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1.000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 60. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2, 8 i 9, z zastrzeżeniem postanowień ust. 10.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej oraz koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Funduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu;
  - 5) koszty druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych.
3. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
4. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
5. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
6. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 3-5 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
7. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
8. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.
9. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.
10. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 61. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,20% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 60 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 60 ust. 1 Statutu przekroczą 1,20%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XVI. UniDolar Pieniężny

Art. 62. Cel inwestycyjny UniDolar Pieniężny

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest ochrona realnej wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 63. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniDolar Pieniężny

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim, na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,

- 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 1), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 3) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) i 2), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 3), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim albo na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1) w państwach należących do OECD oraz na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,

- 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
      - pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.

11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 64. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Środki pieniężne Uczestników będą lokowane przez Fundusz na rachunek Subfunduszu w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz w inne dłużne papiery wartościowe, w przypadku których czas pozostający do wykupu nie przekracza 397 dni lub wysokość oprocentowania jest ustalana dla okresów nie dłuższych niż 397 dni, przy czym udział pozostałych kategorii lokat określonych w art. 63 ust. 2 musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
  - 1a. Nie mniej niż 50% Aktywów Subfunduszu będzie lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe denominowane w USD.
  2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
  3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
    - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
    - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
  - 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego

papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.

9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu Obligacje nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 65. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu przez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta oraz emitenta papieru wartościowego.

Art. 66. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 67. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 1000 USD. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 5 USD, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty w związku ze zbywaniem Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny, mogą być dokonywane wyłącznie w USD. Wpłaty z w związku z odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny dokonywane są w USD, z zastrzeżeniem, że w przypadku Uczestników, którzy, nabyli Jednostki Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny za wpłaty dokonane w złotych, na podstawie zleceń złożonych przed dniem 16 maja 2011 r., wypłaty mogą być dokonywane również w złotych.
4. Wpłaty środków pieniężnych na poczet nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny będą przyjmowane wyłącznie w placówkach Dystrybutorów wskazanych w prospekcie informacyjnym Funduszu.
5. (skreślono)
6. W przypadku wypłaty z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu UniDolar Pieniężny w złotych, kwota w USD podlega przeliczeniu na złotę według kursu średniego USD do złotego ustalonego przez NBP i przyjętego przez Subfundusz dla ustalenia Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z dnia odkupienia Jednostek Uczestnictwa.
7. Do czasu wskazania przez Uczestnika Funduszu odpowiedniego numeru rachunku wypłata środków pieniężnych z tytułu odkupienia Jednostek Uczestnictwa nie będzie realizowana, i takie działanie (zaniechanie) Funduszu nie będzie stanowiło opóźnienia w wypłacie środków pieniężnych.

Art. 68. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1.000 złotych lub 250 USD dla wpłat w USD.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 69. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2, 8 i 9, z zastrzeżeniem postanowień ust. 10.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;

- 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej oraz koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Funduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu;
  - 5) koszty druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych.
3. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
  4. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
  5. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
  6. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 3-5 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
  7. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
  8. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzenie Subfunduszem.
  9. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzenie Subfunduszem.
  10. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 70. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,20% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 69 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 69 ust. 1 Statutu przekroczą 1,20%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XVII. UniBezpieczna Alokacja

Art. 71. Cel inwestycyjny UniBezpieczna Alokacja

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 72. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniBezpieczna Alokacja

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim, na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 1), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 3) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) i 2), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 3), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
  - 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,

- 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
  - 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
  - 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim albo na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1) w państwach należących do OECD oraz na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
  - 1) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,

- b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
  - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
  - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych – pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 73. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

- 1. Środki pieniężne Subfunduszu będą lokowane w kategorii lokat wskazane w art. 72 Statutu. Środki pieniężne Subfunduszu lokowane będą przede wszystkim w akcje, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego – do 100% wartości Aktywów Subfunduszu przy czym udział w Aktywach Subfunduszu kategorii lokat określonych w art. 72 ust. 2 pkt 1) Statutu nie będzie wyższy niż 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
- 2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
- 3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub

- 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski.
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu

w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.

15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 74. Kryteria doboru lokat

1. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje w akcje oraz w kwity depozytowe emitentów z Europy Środkowowschodniej, Instrumenty Rynku Pieniężnego, obligacje emitowane przez kraje należące do OECD, obligacje korporacyjne i inne papiery dłużne emitowane przez podmioty, których siedziba mieści się w krajach należących do OECD oraz w inne papiery dłużne.
2. Przez akcje emitentów z Europy Środkowowschodniej, rozumie się akcje emitowane przez emitentów z siedzibą w krajach Europy Środkowej i Wschodniej takich jak:
  - 1) następujące państwa członkowskie: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - 2) Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Albania i Kazachstan z zastrzeżeniem, iż Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu będzie mógł inwestować środki w akcje tych emitentów, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż Rzeczpospolita Polska lub państwo członkowskie lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie Art. 93 ust. 2 Ustawy.
3. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
4. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Aktywa Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym. Lokaty Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.
5. W celu zapewnienia płynności, środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
6. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego.
7. Do dnia 15 sierpnia 2010 r. podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, było dążenie do osiągnięcia rocznej stopy zwrotu nie mniejszej niż 0% przez okres roku liczony od 15 grudnia każdego roku, a począwszy od roku 2008 – dążenie do osiągnięcia rocznej stopy zwrotu nie mniejszej niż 0% przez okres roku liczony od 31 grudnia każdego roku. Stopa zwrotu rok do roku liczona była na podstawie Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na Jednostkę Uczestnictwa z początku i końca okresu rozliczeniowego. W związku ze zmianą polityki inwestycyjnej dokonaną na dzień 15 sierpnia 2010 r. ostatnim okresem rozliczeniowym, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym był okres od dnia 31 grudnia 2009 r. do dnia 15 sierpnia 2010 r.”.

Art. 75. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 76. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 77. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1.000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 78. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.

5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 – 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 – 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 – 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 79. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,20% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 78 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 78 ust. 1 Statutu przekroczy 1,20%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XVIII. UniKorona Zrównoważony

Art. 80. Cel inwestycyjny UniKorona Zrównoważony

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 81. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniKorona Zrównoważony

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim, na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASD), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 1), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaofiarowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 3) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) i 2), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 3), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:

- 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim albo na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1) w państwach należących do OECD oraz na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,

- 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
      - pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 82. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem typu zrównoważonego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat wskazane w art. 81 Statutu. Środki pieniężne Subfunduszu lokowane będą przede wszystkim w akcje, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego, przy czym udział w Aktywach Subfunduszu kategorii lokat określonych w art. 81 ust. 2 pkt 1) Statutu nie będzie niższy niż 20% i nie wyższy niż 80% wartości Aktywów Subfunduszu.

2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35% Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczone lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski.
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery

wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.

13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 83. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Środki Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym.
3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego.

Art. 84. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 85. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.

3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 86. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1.000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 87. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2, 8 i 9, z zastrzeżeniem postanowień ust. 10.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej oraz koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Funduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu;
  - 5) koszty druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych.
3. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
4. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
5. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
6. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 3-5 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
7. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.

8. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.
9. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.
10. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 88. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 87 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 87 ust. 1 Statutu przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XIX. UniKorona Akcje

Art. 89. Cel inwestycyjny UniKorona Akcje

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 90. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniKorona Akcje

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:

- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim, na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASD), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 1), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 3) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) i 2), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 3), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,

- 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim albo na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1) w państwach należących do OECD oraz na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
- 1) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,

d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych

– pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub, które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 91. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem typu akcyjnego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat określone w art. 90 ust. 2 pkt 1) Statutu, przy czym udział tych lokat w Aktywach Subfunduszu nie będzie niższy niż 60%. W pozostałej części Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne kategorie lokat wymienione w art. 90 ust. 2 Statutu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35% Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery

wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.

8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczone lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Skreślono.
10. Skreślono.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 92. Kryteria doboru lokat

1. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje środki przede wszystkim w akcje. Aktywa Subfunduszu mogą być też inwestowane w obligacje i inne instrumenty finansowe.
2. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
3. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem.
4. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.

Art. 93. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 94. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 95. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1.000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wpłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 96. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2, 8 i 9, z zastrzeżeniem postanowień ust. 10.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rejestru Aktywów Subfunduszu oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej oraz koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Funduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu;
  - 5) koszty druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych.
3. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą

proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.

4. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
5. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
6. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 3-5 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
7. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
8. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.
9. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem.
10. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 97. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 96 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 96 ust. 1 Statutu przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

(„Rozdział XX“ – od art. 98 do art. 106 Statutu – skreślony)

(„Rozdział XXI“ – od art. 107 do art. 115 Statutu – skreślony)

(„Rozdział XXII“ – od art. 116 do art. 124 Statutu – skreślony)

Rozdział XXIII. UniAkcje: Nowa Europa

Art. 125. Cel inwestycyjny UniAkcje: Nowa Europa

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.

2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 126. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniAkcje: Nowa Europa

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.

2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:

- 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
- 2) listy zastawne, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe, za które na potrzeby Statutu, uznaje się:
  - a) bony skarbowe i obligacje skarbowe o zmiennym i stałym oprocentowaniu,
  - b) obligacje emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa (w tym, gwarantowane przez Skarb Państwa oraz obligacje zamienne na akcje),
  - c) inne prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, które to prawa stanowią papiery wartościowe (lub mogą być uznane za papiery wartościowe) zgodnie z: przepisami państwa, w którym siedzibę ma emitent tych praw majątkowych lub państwa, w którym zostały wyemitowane lub państwa, w którym te prawa majątkowe są przedmiotem obrotu. Lokaty w wymienione wyżej instrumenty dokonywane są na zasadach określonych w ust. 3.
- 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
- 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
- 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.

3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:

- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim, na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASD), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
- 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 1), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
- 3) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) i 2), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
- 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 3), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.

4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
    - 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
    - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
    - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
  5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
    - 1) płynności,
    - 2) ceny,
    - 3) dostępności,
    - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
    - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
  6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
    - 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
    - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
    - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
    - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
  7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
    - 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim albo na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1) w państwach należących do OECD oraz na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
    - 2) utrzymuje taką część Aktywów Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji.
- Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.

8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych – pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 127. Szczególne zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest Subfunduszem typu akcyjnego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat określone w art. 126 ust. 2 pkt 1) Statutu, przy czym udział tych lokat w Aktywach Subfunduszu nie będzie niższy niż 60%. W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorii lokat określone w art. 126 ust. 2 pkt 1) Statutu, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 126 ust. 2 Statutu, przy czym lokaty te nie będą stanowić więcej niż 40% Aktywów Subfunduszu.
2. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub instrumenty rynku pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
3. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 3. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
6. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 5 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Skreślono.
8. Skreślono.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować łącznie więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa, o których mowa w art. 126 ust. 9 Statutu, a także jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa subfunduszy, jeżeli fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną.

Art. 128. Kryteria doboru lokat

1. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje środki przede wszystkim w akcje emitentów z Europy Środkowowschodniej. Udział akcji emitentów z Europy Środkowowschodniej w Aktywach Subfunduszu oraz kwitów depozytowych wystawionych w związku z takimi akcjami nie będzie niższy niż 60% tych aktywów. Aktywa Subfunduszu mogą być też inwestowane w obligacje i inne instrumenty finansowe.
2. Przez akcje emitentów z Europy Środkowowschodniej, rozumie się akcje emitowane przez emitentów z siedzibą w krajach Europy Środkowej i Wschodniej takich jak:
  - 1) kraje będące następującymi państwami członkowskimi: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - 2) Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Albania i Kazachstan, z zastrzeżeniem, iż Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, będzie mógł inwestować środki w akcje tych emitentów, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż

Rzeczpospolita Polska lub państwo członkowskie lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie Art. 93 ust. 2 Ustawy.

3. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
4. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem. Na potrzeby art. 126 – 128 Statutu pojęciem „papiery wartościowe o charakterze udziałowym” określa się papiery wartościowe inkorporujące, obok praw o charakterze majątkowym, również prawa o charakterze korporacyjnym.
5. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, instrumenty rynku pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
6. Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot kategorii lokat wymienione w Art. 126. ust. 2 pkt 2) Statutu kieruje się w szczególności następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) ryzykiem kredytowym,
  - 6) wyceny,
  - 7) konkurencyjności rentowności w porównaniu do alternatywnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku.
7. Podstawowe kryteria doboru lokat w odniesieniu do lokat wskazanych w Art. 126 ust. 2 pkt. 3) Statutu określone są w Art. 126 ust. 5 i ust. 6 Statutu.
8. Inwestycje w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą dokonywane będą:
  - 1) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 4 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze akcyjnym,
  - 2) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 6 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze dłużnym.

Art. 129. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 130. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a

osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.

2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 131. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1.000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wpłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 132. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.

7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 – 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 – 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 – 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 133. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 132 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 132 ust. 1 Statutu przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

(„Rozdział XXIV“ – od art. 134 do art. 142 Statutu – skreślony)

(„Rozdział XXV“ – od art. 143 do art. 151 Statutu – skreślony)

(„Rozdział XXVI“ – od art. 152 do art. 160 Statutu – skreślony)

Rozdział XXVII. UniMax

Art. 161. Cel inwestycyjny UniMax

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 162. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniMax

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim, na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 1), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 3) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) i 2), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 3), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
  - 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,

- 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim albo na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 1) w państwach należących do OECD oraz na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem, że:
- 1) stroną transakcji jest podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej, państwie członkowskim lub państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:

- a) indeksy giełdowe,
- b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
- c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
- d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
- 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
  - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
  - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
  - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
  - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
    - pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.

11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.

12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 163. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem funduszy, w którym co najmniej 50% wartości Aktywów Subfunduszu będzie lokowane w:

- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy,
- 2) tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 162 ust. 9 Statutu oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy lub instytucji

– które to fundusze, instytucje lub subfundusze dokonują lokat, głównie w zagraniczne akcje lub papiery dłużne. W pozostałej części, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne kategorie lokat wymienione w art. 162 ust. 2 Statutu.

2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35% Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym, a także do jednostek uczestnictwa i tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Skreślono.
10. Skreślono.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.

13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 162 ust. 9 Statutu a także jednego subfunduszu wydzielonego w tym funduszu lub instytucji. Łączna wartość lokat w tytuły uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania innych niż jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 164. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny wyników inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych z uwzględnieniem profilu zysku i ryzyka, prognozy co do kształtowania się koniunktury gospodarczej kraju emitenta papierów wartościowych lub lokat, w które inwestuje Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu przy uwzględnieniu specyfiki portfeli inwestycyjnych poszczególnych funduszy w danej kategorii, w które inwestuje Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu oraz analizy ekspozycji walutowych funduszy, w które inwestuje Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu.

Art. 165. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 166. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3.000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 167. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1.000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 168. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 – 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 – 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w

szczegółności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.

11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 – 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 169. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 3% rocznie, z którego nie więcej niż 1,50% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 168 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 168 ust. 1 Statutu przekroczą 1,50%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXVIII UniAkcje: Sektory Wzrostu

Art. 170. Cel inwestycyjny UniAkcje: Sektory Wzrostu

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 171. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniAkcje: Sektory Wzrostu

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe, za które na potrzeby Statutu, uznaje się:

- a) bony skarbowe i obligacje skarbowe o zmiennym i stałym oprocentowaniu,
- b) obligacje emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa (w tym, gwarantowane przez Skarb Państwa oraz obligacje zamienne na akcje),
- c) inne prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, które to prawa stanowią papiery wartościowe zgodnie z: przepisami państwa, w którym siedzibę ma emitent tych praw majątkowych lub państwa, w którym zostały wyemitowane lub państwa, w którym te prawa majątkowe są przedmiotem obrotu.

Lokaty w wymienione wyżej instrumenty dokonywane są na zasadach określonych w ust. 3.

- 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) – 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.

5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
  - 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
  - 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a. na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b. na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c. następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
  - 1) stroną transakcji jest:
    - a. podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b. podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na

podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,

- 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 172. Szczególne zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest Subfunduszem typu akcyjnego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat określone w art. 171 ust. 2 pkt 1) Statutu, przy czym udział tych lokat w Aktywach Subfunduszu nie będzie niższymi niż 60%. W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorię lokat określone w art. 171 ust. 2

- pkt 1) Statutu, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 171 ust. 2 Statutu, przy czym lokaty te nie będą stanowić więcej niż 40% Aktywów Subfunduszu.
2. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
  3. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
  4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 3. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
  5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
  6. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 5 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
  7. Skreślono.
  8. Skreślono.
  9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować łącznie więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa, o których mowa w art. 171 ust. 9 Statutu, a także jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa subfunduszy, jeżeli fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną.

Art. 173. Kryteria doboru lokat

1. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje Aktywa Subfunduszu przede wszystkim w akcje spółek Europy Środkowo-Wschodniej z następujących sektorów:
  - 1) bankowość,
  - 2) ubezpieczenia,
  - 3) pozostałe usługi finansowe,
  - 4) budownictwo (w szczególności budowa, remont, montaż, rozbiórka obiektów budowlanych),
  - 5) usługi deweloperskie,
  - 6) energetyka,
  - 7) handel detaliczny,
  - 8) hotele i restauracje,
  - 9) informatyka (w szczególności produkcja sprzętu IT, oprogramowanie, usługi IT),
  - 10) media (w szczególności telewizja, radio, prasa, internet, reklama),

- 11) przemysł chemiczny (w szczególności farby, lakiery, środki czystości, przemysł koksowniczy),
- 12) przemysł tworzyw sztucznych,
- 13) przemysł drzewny,
- 14) przemysł farmaceutyczny,
- 15) przemysł elektromaszynowy,
- 16) przemysł lekki (w szczególności przemysł włókienniczy, odzieżowy, skórzany),
- 17) przemysł motoryzacyjny,
- 18) przemysł paliwowy (w szczególności rafinerie, dystrybutorzy gazu i produktów naftowych, gazownie),
- 19) pozostałe gałęzie przemysłu,
- 20) przemysł spożywczy (w szczególności napoje i żywność),
- 21) handel hurtowy,
- 22) sektor materiałów budowlanych,
- 23) przemysł metalowy (w szczególności wydobycie metali, obróbka metali, hutnictwo),
- 24) telekomunikacja,
- 25) inne usługi.

Udział akcji spółek zakwalifikowanych do powyższych sektorów nie będzie niższy niż 60% tych Aktywów. Aktywa Subfunduszu mogą być też inwestowane w obligacje i inne instrumenty finansowe dopuszczone Statutem.

2. Przez akcje emitentów z Europy Środkowowschodniej, rozumie się akcje emitowane przez emitentów z siedzibą w krajach Europy Środkowej i Wschodniej takich jak:
  - 1) kraje będące następującymi państwami członkowskimi: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - 2) Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Albania i Kazachstan, z zastrzeżeniem, iż Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, będzie mógł inwestować środki w akcje tych emitentów, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż Rzeczpospolita Polska lub państwo członkowskie lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie Art. 93 ust. 2 Ustawy.
3. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
4. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów wartościowych o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem. Na potrzeby art. 171-173 Statutu pojęciem „papiery wartościowe o charakterze udziałowym” określa się papiery wartościowe inkorporujące, obok praw o charakterze majątkowym, również prawa o charakterze korporacyjnym.
5. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
6. Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot kategorii lokat wymienione w Art. 171 ust. 2 pkt 2) Statutu kieruje się w szczególności następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,

- 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) ryzykiem kredytowym,
  - 6) wyceny,
  - 7) konkurencyjności rentowności w porównaniu do alternatywnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku.
7. Podstawowe kryteria doboru lokat w odniesieniu do lokat wskazanych w Art. 171 ust. 2 pkt. 3) Statutu określone są w Art. 171 ust. 5 i ust. 6 Statutu.
8. Inwestycje w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą dokonywane będą:
- 1) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 4 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze akcyjnym,
  - 2) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 6 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze dłużnym.

Art. 174. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 175. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 176. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejestrów ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.

3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 177. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 – 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 – 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów, z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne

niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów, z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Fundusz korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 – 8 powyżej.

12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 178. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 177 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 177 ust. 1 Statutu przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXIX. (Art. 179 – 187) Skreślono

Rozdział XXX. UniStabilny Wzrost

Art. 188. Cel inwestycyjny UniStabilny Wzrost

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 189. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniStabilny Wzrost

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,

- 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) – 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
  - 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:

- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycyjne – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a. na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b. na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c. na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu,, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest
    - a. podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b. podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe,

Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.

11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.

12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 190. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem typu stabilnego wzrostu, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat wskazane w art. 189 Statutu. Środki pieniężne Subfunduszu lokowane będą przede wszystkim w akcje, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego, przy czym udział w Aktywach Subfunduszu kategorii lokat określonych w art. 189 ust. 2 pkt 1) Statutu nie będzie wyższy niż 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych

papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.

- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski.
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.

16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 191. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Aktywa Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym. Lokaty Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.
3. W celu zapewnienia płynności, środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego.

Art. 192. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 193. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 194. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 195. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 – 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 – 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów, z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.

11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów, z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Fundusz korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 – 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 196. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 3% rocznie, z którego nie więcej niż 1,50% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 195 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 195 ust. 1 Statutu przekroczą 1,50%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXI. UniObligacje: Nowa Europa

Art. 197. Cel inwestycyjny UniObligacje: Nowa Europa

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 198. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniObligacje: Nowa Europa

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,

- 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASD), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) – 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
  - 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:

- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycyjne – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu:
    - a. na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b. na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c. na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest:
    - a. podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b. podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe,

Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.

11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.

12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 199. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem obligacji, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat określone w Art. 198 ust. 2 pkt 2) Statutu, przy czym udział pozostałych kategorii lokat określonych w Art. 198 ust. 2 musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.

- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35% Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
- 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż

10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 200. Kryteria doboru lokat

1. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje w Instrumenty Rynku Pieniężnego, obligacje emitowane przez kraje z Europy Środkowowschodniej, obligacje korporacyjne i inne papiery dłużne emitowane przez podmioty, których siedziba mieści się w krajach Europy Środkowowschodniej oraz w inne papiery dłużne.
2. Przez kraje z Europy Środkowowschodniej rozumie się:
  - 1) kraje będące następującymi państwami członkowskimi: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - 2) Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Albania z zastrzeżeniem, iż Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu będzie mógł inwestować środki w obligacje tych emitentów, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż Rzeczpospolita Polska lub państwo członkowskie lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie Art. 93 ust. 2 Ustawy.
3. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
4. Lokaty Subfunduszu w papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.

Art. 201. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 202. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.

3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 203. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 204. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 3) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 4) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 5) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 6) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 – 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym

dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.

9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 – 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów, z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów, z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 – 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 205. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,20% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 204 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 204 ust. 1 Statutu przekroczą 1,20%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXII. UniAkcje Małych i Średnich Spółek

Art. 206. Cel inwestycyjny UniAkcje Małych i Średnich Spółek

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 207. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniAkcje Małych i Średnich Spółek

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.

2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, certyfikaty inwestycyjne, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 – 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASD), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaofiarowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) – 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
  - 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,

- 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a. na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b. na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c. na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest:
    - a. podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b. podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,

- 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut – w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe – w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 208. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem akcji, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat wskazane w art. 207 Statutu. Cel inwestycyjny Subfunduszu jest realizowany poprzez inwestowanie nie mniej niż 70% wartości Aktywów Subfunduszu w akcje małych i średnich spółek. Całkowita wartość inwestycji w dłużne papiery wartościowe nie będzie przekraczać 30% wartości Aktywów Subfunduszu. Subfundusz będzie inwestował w krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego. Fundusz może lokować Aktywa Subfunduszu w inne instrumenty finansowe w sposób dozwolony przepisami prawa i postanowieniami Statutu Funduszu. Za „małe i średnie spółki” w rozumieniu zdania poprzedniego uważa się spółki, których akcje

są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, z wyjątkiem tych, których kapitalizacja rynkowa (tj. iloczyn ceny rynkowej akcji spółki oraz liczby wyemitowanych przez tę spółkę akcji) przekracza równowartość w złotych 5 mld EURO.

2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 3a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 3a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 3, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80% Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35% Wartości Aktywów Funduszu.
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
5. Przepisów ust. 2 i 4 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczone lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Skreślono.
10. Skreślono.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na

rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.

13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 209. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm, jakości zarządzania przedsiębiorstwem, określenie udziału akcji w indeksach giełdowych oraz płynności akcji.
3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.

Art. 210. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 211. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu – nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 212. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 213. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 – 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 – 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.

10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów, z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów, z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz – w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 – 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 214. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 213 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 213 ust. 1 Statutu przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXIII. UniAkcje: Turcja

Art. 215. Cel inwestycyjny UniAkcje: Turcja

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 216. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniAkcje: Turcja

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:

- 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
- 2) listy zastawne, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe, za które na potrzeby Statutu, uznaje się:
  - a) bony skarbowe i obligacje skarbowe o zmiennym i stałym oprocentowaniu,
  - b) obligacje emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa (w tym, gwarantowane przez Skarb Państwa oraz obligacje zamienne na akcje),
  - c) inne prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, które to prawa stanowią papiery wartościowe zgodnie z: przepisami państwa, w którym siedzibę ma emitent tych praw majątkowych lub państwa, w którym zostały wyemitowane lub państwa, w którym te prawa majątkowe są przedmiotem obrotu.

Lokaty w wymienione wyżej instrumenty dokonywane są na zasadach określonych w ust. 3.

- 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASD), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,

- 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest:

- a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
  - b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
- 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
- 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
  - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
  - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
  - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
  - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
    - pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.

11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.

12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 217. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem typu akcyjnego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat określone w art. 216 ust. 2 pkt 1) Statutu, przy czym udział tych lokat w Aktywach Subfunduszu nie będzie niższy niż 60%. W pozostałej części Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne kategorie lokat wymienione w art. 216 ust. 2 Statutu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
5. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
6. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 5. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczone lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 216 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z

wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.

Art. 218. Kryteria doboru lokat

1. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, inwestuje środki przede wszystkim w akcje notowane na giełdzie w Stambule lub emitowane przez emitentów z siedzibą w Turcji. Subfundusz jest funduszem regionalnym, jego Aktywa skoncentrowane są na określonym obszarze geograficznym. Udział akcji notowanych na giełdzie w Stambule lub emitentów z Turcji w Aktywach Subfunduszu oraz kwitów depozytowych wystawionych w związku z takimi akcjami nie będzie niższy niż 60% Aktywów Subfunduszu.
2. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
3. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem. Na potrzeby art. 218 – 220 Statutu pojęciem „papiery wartościowe o charakterze udziałowym” określa się papiery wartościowe inkorporujące, obok praw o charakterze majątkowym, również prawa o charakterze korporacyjnym.
4. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
5. Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot kategorie lokat wymienione w Art. 216 ust. 2 pkt 2) Statutu kieruje się w szczególności następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) ryzykiem kredytowym,
  - 6) wyceny,
  - 7) konkurencyjności rentowności w porównaniu do alternatywnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku.
6. Podstawowe kryteria doboru lokat w odniesieniu do lokat wskazanych w Art. 216 ust. 2 pkt. 3) Statutu określone są w Art. 216 ust. 5 i ust. 6 Statutu.
7. Inwestycje w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą dokonywane będą:
  - 1) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 3w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze akcyjnym,
  - 2) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 5 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze dłużnym.

Art. 219. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 220. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 221. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejestru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 222. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych,

przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.

5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzenie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 223. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 222 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 222 ust. 1 Statutu przekroczy 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXIV. UniAkcje Dywidendowy

Art. 224. Cel inwestycyjny UniAkcje Dywidendowy

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 225. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniAkcje Dywidendowy

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe, za które na potrzeby Statutu, uznaje się:
    - a) bony skarbowe i obligacje skarbowe o zmiennym i stałym oprocentowaniu,
    - b) obligacje emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa (w tym, gwarantowane przez Skarb Państwa oraz obligacje zamienne na akcje),
    - c) inne prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, które to prawa stanowią papiery wartościowe zgodnie z: przepisami państwa, w którym siedzibę ma emitent tych praw majątkowych lub państwa, w którym zostały wyemitowane lub państwa, w którym te prawa majątkowe są przedmiotem obrotu.

Lokaty w wymienione wyżej instrumenty dokonywane są na zasadach określonych w ust. 3.

- 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
    - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
    - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
    - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,

- 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:

- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest: -
    - a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,

- c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
  - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 226. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Fundusz lokuje co najmniej 60% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w następujące kategorie lokat:
- 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe,
  - 2) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy,
  - 3) tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 225 ust. 9 Statutu oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy lub instytucji;
- przy czym w przypadkach, o których mowa w pkt 2) i 3) fundusze, instytucje lub subfundusze powinny dokonywać swoich lokat w akcje.
- W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorie lokat określone powyżej, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 225 ust. 2 Statutu, przy czym lokaty te nie będą stanowić więcej niż 40% Aktywów Subfunduszu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
5. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
6. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 5. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.

7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 225 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.

Art. 227. Kryteria doboru lokat

1. Fundusz, działając na rachunek subfunduszu lokuje Aktywa Subfunduszu przede wszystkim w akcje spółek wypłacających dywidendę z siedzibą w jednym z państw Europy Środkowo-Wschodniej. Udział akcji emitentów z Europy Środkowo-Wschodniej w Aktywach Subfunduszu oraz kwitów depozytowych wystawionych w związku z takimi akcjami i prawa do akcji takich spółek nie będzie niższy niż 60% Aktywów Subfunduszu.
2. Przez akcje emitentów z Europy Środkowo-Wschodniej, rozumie się akcje emitowane przez emitentów z krajów Europy Środkowej i Wschodniej, takich jak:
  - 1) kraje będące następującymi państwami członkowskimi: Litwa, Łotwa, Estonia, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Cypr, Malta, Bułgaria oraz Rumunia,
  - 2) Turcja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Chorwacja, Bośnia i Hercegowina, Serbia, Czarnogóra, Albania oraz Kazachstan, z zastrzeżeniem, iż Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, będzie mógł inwestować środki w akcje tych emitentów, będące przedmiotem obrotu na zorganizowanych rynkach w kraju innym niż Rzeczpospolita Polska lub państwo członkowskie lub państwo należące do OECD oraz których dopuszczenie do obrotu na takich rynkach jest zapewnione – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie Art. 93 ust. 2 Ustawy.
3. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów

Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.

4. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem. Na potrzeby art. 227 – 229 Statutu pojęciem „papiery wartościowe o charakterze udziałowym” określa się papiery wartościowe inkorporujące, obok praw o charakterze majątkowym, również prawa o charakterze korporacyjnym.
5. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
6. Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot kategorie lokat wymienione w Art. 225 ust. 2 pkt 2) Statutu kieruje się w szczególności następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) ryzykiem kredytowym,
  - 6) wyceny,
  - 7) konkurencyjności rentowności w porównaniu do alternatywnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku.
7. Podstawowe kryteria doboru lokat w odniesieniu do lokat wskazanych w Art. 225 ust. 2 pkt. 3) Statutu określone są w Art. 225 ust. 5 i ust. 6 Statutu.
8. Inwestycje w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą dokonywane będą:
  - 1) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 6 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze akcyjnym,
  - 2) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 7 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze dłużnym.

Art. 228. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 229. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.

2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 230. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 231. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.

8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 232. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 231 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 231 ust. 1 Statutu przekroczy 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXV. UniAkcje: 3

Art. 233. Cel inwestycyjny UniAkcje: 3

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 234. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniAkcje: 3

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe, za które na potrzeby Statutu, uznaje się:
    - a) bony skarbowe i obligacje skarbowe o zmiennym i stałym oprocentowaniu,
    - b) obligacje emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa (w tym, gwarantowane przez Skarb Państwa oraz obligacje zamienne na akcje),
    - c) inne prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, które to prawa stanowią papiery wartościowe zgodnie z: przepisami państwa, w którym siedzibę ma emitent tych praw majątkowych lub państwa, w którym zostały wyemitowane lub państwa, w którym te prawa majątkowe są przedmiotem obrotu.

Lokaty w wymienione wyżej instrumenty dokonywane są na zasadach określonych w ust. 3.

- 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
    - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
    - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
    - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
    - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,
    - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
    - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.

4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje

Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:

- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych,

Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.

8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:

1) stroną transakcji jest:

- a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
- b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,

2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,

3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,

4) bazę dla tych instrumentów stanowią:

- a) indeksy giełdowe,
- b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
- c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
- d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,

3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli

- a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
- b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
- c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
- d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych

- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.

11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 235. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Fundusz lokuje co najmniej 60% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w następujące kategorie lokat:

- 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe,
- 2) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy,
- 3) tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 234 ust. 9 Statutu oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy lub instytucji;

przy czym w przypadkach, o których mowa w pkt 2) i 3) fundusze, instytucje lub subfundusze powinny dokonywać swoich lokat w akcje.

W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorie lokat określone powyżej, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 234 ust. 2 Statutu, przy czym lokaty te nie będą stanowić więcej niż 40% Aktywów Subfunduszu.

2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
5. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
6. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 5. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.

9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
- 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 234 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.

Art. 236. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem. Na potrzeby art. 236 – 238 Statutu pojęciem „papiery wartościowe o charakterze udziałowym” określa się papiery wartościowe inkorporujące, obok praw o charakterze majątkowym, również prawa o charakterze korporacyjnym.
3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot kategorie lokat wymienione w Art. 234 ust. 2 pkt 2) Statutu kieruje się w szczególności następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) ryzykiem kredytowym,
  - 6) wyceny,
  - 7) konkurencyjności rentowności w porównaniu do alternatywnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku.

5. Podstawowe kryteria doboru lokat w odniesieniu do lokat wskazanych w Art. 234 ust. 2 pkt. 3) Statutu określone są w Art. 234 ust. 5 i ust. 6 Statutu.
6. Inwestycje w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą dokonywane będą:
  - 1) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 4 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze akcyjnym,
  - 2) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 5 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze dłużnym.

Art. 237. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 238. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 239. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 240. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:

- 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
  4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
  5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
  6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
  7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
  8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
  9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
  10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
  11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzenie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
  12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 241. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 240 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 240 ust. 1 Statutu przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXVI. UniAkcje: 4

Art. 242. Cel inwestycyjny UniAkcje: 4

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 243. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniAkcje: 4

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe, za które na potrzeby Statutu, uznaje się:
    - a) bony skarbowe i obligacje skarbowe o zmiennym i stałym oprocentowaniu,
    - b) obligacje emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa (w tym, gwarantowane przez Skarb Państwa oraz obligacje zamienne na akcje),
    - c) inne prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, które to prawa stanowią papiery wartościowe zgodnie z: przepisami państwa, w którym siedzibę ma emitent tych praw majątkowych lub państwa, w którym zostały wyemitowane lub państwa, w którym te prawa majątkowe są przedmiotem obrotu.

Lokaty w wymienione wyżej instrumenty dokonywane są na zasadach określonych w ust. 3.

- 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorie lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:

- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,

- 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycyjne – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest:
    - a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
  11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
  12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 244. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Fundusz lokuje co najmniej 60% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe,
  - 2) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy,
  - 3) tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 243 ust. 9 Statutu oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy lub instytucji;przy czym w przypadkach, o których mowa w pkt 2) i 3) fundusze, instytucje lub subfundusze powinny dokonywać swoich lokat w akcje.

W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorie lokat określone powyżej, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 243 ust. 2 Statutu, przy czym lokaty te nie będą stanowić więcej niż 40% Aktywów Subfunduszu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.

4. Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
5. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
6. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 5. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczone lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 243 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.

Art. 245. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami

będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem. Na potrzeby art. 245 – 247 Statutu pojęciem „papiery wartościowe o charakterze udziałowym” określa się papiery wartościowe inkorporujące, obok praw o charakterze majątkowym, również prawa o charakterze korporacyjnym.

3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot kategorie lokat wymienione w Art. 243 ust. 2 pkt 2) Statutu kieruje się w szczególności następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) ryzykiem kredytowym,
  - 6) wyceny,
  - 7) konkurencyjności rentowności w porównaniu do alternatywnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku.
5. Podstawowe kryteria doboru lokat w odniesieniu do lokat wskazanych w Art. 243 ust. 2 pkt. 3) Statutu określone są w Art. 243 ust. 5 i ust. 6 Statutu.
6. Inwestycje w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą dokonywane będą:
  - 1) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 4 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze akcyjnym,
  - 2) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 5 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze dłużnym.

Art. 246. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 247. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 248. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 249. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.

10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 250. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 249 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 249 ust. 1 Statutu przekroczy 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXVII. UniAkcje: 5

Art. 251. Cel inwestycyjny UniAkcje: 5

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 252. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniAkcje: 5

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,

- 2) listy zastawne, Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe, za które na potrzeby Statutu, uznaje się:
  - a) bony skarbowe i obligacje skarbowe o zmiennym i stałym oprocentowaniu,
  - b) obligacje emitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa (w tym, gwarantowane przez Skarb Państwa oraz obligacje zamienne na akcje),
  - c) inne prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, które to prawa stanowią papiery wartościowe zgodnie z: przepisami państwa, w którym siedzibę ma emitent tych praw majątkowych lub państwa, w którym zostały wyemitowane lub państwa, w którym te prawa majątkowe są przedmiotem obrotu.

Lokaty w wymienione wyżej instrumenty dokonywane są na zasadach określonych w ust. 3.

- 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,
- 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
- 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.

3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:

- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
- 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
- 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
- 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,
- 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
- 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.

4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:

- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
- 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,

- 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
    - 1) płynności,
    - 2) ceny,
    - 3) dostępności,
    - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
    - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
  6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
    - 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
    - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
    - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
    - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
  7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
    - 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
      - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
      - b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
      - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
    - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
  8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
    - 1) stroną transakcji jest:
      - a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo

- b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
- 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 253. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Fundusz lokuje co najmniej 60% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe,
  - 2) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy,
  - 3) tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 252 ust. 9 Statutu oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy lub instytucji;przy czym w przypadkach, o których mowa w pkt 2) i 3) fundusze, instytucje lub subfundusze powinny dokonywać swoich lokat w akcje.

W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorie lokat określone powyżej, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 252 ust. 2 Statutu, przy czym lokaty te nie będą stanowić więcej niż 40% Aktywów Subfunduszu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
5. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
6. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 5. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczone lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.

- 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 252 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.

Art. 254. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje i inne papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej, w szczególności w przypadku papierów o charakterze udziałowym podstawowymi kryteriami będzie określenie rynkowych i technologicznych przewag firm oraz jakości zarządzania przedsiębiorstwem. Na potrzeby art. 254 – 256 Statutu pojęciem „papiery wartościowe o charakterze udziałowym” określa się papiery wartościowe inkorporujące, obok praw o charakterze majątkowym, również prawa o charakterze korporacyjnym.
3. W celu zapewnienia płynności środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w krótkoterminowe papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot kategorie lokat wymienione w Art. 252 ust. 2 pkt 2) Statutu kieruje się w szczególności następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) ryzykiem kredytowym,
  - 6) wyceny,
  - 7) konkurencyjności rentowności w porównaniu do alternatywnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku.
5. Podstawowe kryteria doboru lokat w odniesieniu do lokat wskazanych w Art. 252 ust. 2 pkt. 3) Statutu określone są w Art. 252 ust. 5 i ust. 6 Statutu.
6. Inwestycje w jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą dokonywane będą:
  - 1) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 4 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze akcyjnym,
  - 2) przy uwzględnieniu kryteriów doboru lokat wskazanych w ust. 5 w odniesieniu do funduszy i instytucji wspólnego inwestowania o charakterze dłużnym.

Art. 255. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 256. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 257. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wpłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 258. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.

3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 259. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 258 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 258 ust. 1 Statutu przekroczy 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w

przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.

3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXVIII. UniMieszany: 1

Art. 260. Cel inwestycyjny UniMieszany: 1

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 261. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniMieszany: 1

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie

do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,

- 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub

- b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
  - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
- 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest:
    - a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
  - 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
    - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
    - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
    - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
    - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych

- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
- 10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
- 11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
- 12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 262. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Subfundusz jest subfunduszem typu mieszanego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat wskazane w art. 261 Statutu. Subfundusz charakteryzuje się brakiem sztywnych zasad dywersyfikacji lokat.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
5. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 5a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 5a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 5, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.

8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczone lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 261 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 263. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.

2. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Aktywa Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym. Lokaty Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.
3. W celu zapewnienia płynności, środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego.

Art. 264. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 265. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 266. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wpłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 267. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.

12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem .

Art. 268. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 267 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 267 ust. 1 Statutu przekroczą 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XXXIX. UniMieszany: 2

Art. 269. Cel inwestycyjny UniMieszany: 2

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 270. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniMieszany: 2

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,

- 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.

- 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest:
    - a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
    - c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
    - d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:
- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,

- 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
- instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
  - instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
  - ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
  - instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych
- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.
10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 271. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

- Subfundusz jest subfunduszem typu mieszanego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat wskazane w art. 270 Statutu. Subfundusz charakteryzuje się brakiem sztywnych zasad dywersyfikacji lokat.
  - Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
  - Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
  - Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
  - Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 5a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
    - listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
    - dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 5a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 5, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna

wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.

6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 270 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.

15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 272. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Aktywa Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym. Lokaty Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.
3. W celu zapewnienia płynności, środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego.

Art. 273. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 274. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 275. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i

wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.

2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 276. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta

likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.

11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Fundusz korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 277. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 276 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 276 ust. 1 Statutu przekroczy 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XL. UniMieszany: 3

Art. 278. Cel inwestycyjny UniMieszany: 3

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 279. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniMieszany: 3

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,

- 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange, Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) lit. a) – c) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
- 1) kontrakty terminowe, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje, gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
- 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.

6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
- 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego.
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, są przedmiotem obrotu:
    - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów Funduszu, działając na rachunek Subfunduszu, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
- 1) stroną transakcji jest:
    - a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
    - b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,
  - 3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,
  - 4) bazę dla tych instrumentów stanowią:
    - a) indeksy giełdowe,
    - b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,

- c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
- d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

- 1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,
- 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli:
  - a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
  - b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
  - c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
  - d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych

- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.

11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.

12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 280. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

- 1. Subfundusz jest subfunduszem typu mieszanego, w którym środki pieniężne Uczestników będą lokowane w kategorii lokat wskazane w art. 279 Statutu. Subfundusz charakteryzuje się brakiem sztywnych zasad dywersyfikacji lokat.
- 2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
- 3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
- 4. Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.

5. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 5a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
- 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 5a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 5, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
- 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery

wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.

13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 216 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 281. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w akcje są dokonywane przede wszystkim na podstawie analizy fundamentalnej. Aktywa Subfunduszu lokowane są w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego zapewniające konkurencyjne oprocentowanie, zarówno o charakterze stałym jak i zmiennym. Lokaty Subfunduszu w dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.
3. W celu zapewnienia płynności, środki Subfunduszu są utrzymywane na rachunkach bankowych, o niskim ryzyku niewypłacalności, oraz są lokowane w Instrumenty Rynku Pieniężnego emitowane przez emitentów o minimalnym ryzyku niewypłacalności.
4. Przy ustalaniu proporcji udziału w Aktywach Subfunduszu akcji i dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego brane będą pod uwagę w szczególności czynniki warunkujące sytuację na rynkach akcji oraz kształtowanie się i perspektywy rentowności dłużnych papierów wartościowych oraz Instrumentów Rynku Pieniężnego.

Art. 282. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 283. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.

2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 284. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 285. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić

części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.

8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 286. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 4% rocznie, z którego nie więcej niż 2% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 285 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 285 ust. 1 Statutu przekroczy 2%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Rozdział XLI. UniLokata

Art. 287. Cel inwestycyjny UniLokata

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest ochrona realnej wartości Aktywów Subfunduszu.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 288. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniLokata

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) Instrumenty Rynku Pieniężnego,
  - 2) dłużne papiery wartościowe,
  - 3) kwity depozytowe,
  - 4) depozyty w bankach krajowych, bankach zagranicznych lub instytucjach kredytowych,
  - 5) jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą,
  - 6) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe oraz inne prawa majątkowe, które, zgodnie z Ustawą, mogą być przedmiotem lokat Subfunduszu, na zasadach określonych w ust. 3a.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.
- 3a. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać lub obejmować instrumenty finansowe i prawa majątkowe, o których mowa w ust. 2 pkt 6), wyłącznie w związku z prowadzonymi postępowaniami o charakterze restrukturyzacyjnym, dotyczącymi emitentów, których instrumenty finansowe lub prawa majątkowe stanowią lub stanowiły Aktywa Subfunduszu (w tym także emitentów znajdujących się w upadłości).
4. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.

6. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych..

Art. 289. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Środki pieniężne Uczestników będą lokowane przez Fundusz na rachunek Subfunduszu w Instrumenty Rynku Pieniężnego oraz w inne dłużne papiery wartościowe, w przypadku których czas pozostający do wykupu nie przekracza 397 dni lub wysokość oprocentowania jest ustalana dla okresów nie dłuższych niż 397 dni. przy czym udział pozostałych kategorii lokat określonych w art. 288 ust. 2 musi być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
- 1a. Subfundusz może dokonywać lokat za granicą. Instrumenty Rynku Pieniężnego i papiery wartościowe objęte lub nabyte za granicą mogą stanowić do 100% wartości Aktywów Subfunduszu. W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorii lokat określone powyżej, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 288 ust. 2 Statutu.
2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. *(skreślony)*
5. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 5a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 5a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 5, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny oraz depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot oraz depozyty w tym podmiocie nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane oraz depozytów w tym podmiocie nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,

- 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
  11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
  12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
  13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
  14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 216 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.
  15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
  16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 290. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.

Art. 291. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 292. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 293. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 294. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;
  - 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.

5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 295. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,20% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 294 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 294 ust. 1 Statutu przekroczy 1,20%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.
2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

Art. 296. Cel inwestycyjny UniDług: 2

1. Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat.
2. Subfundusz nie gwarantuje osiągnięcia celu inwestycyjnego.

Art. 297. Rodzaje lokat dokonywanych przez UniDług: 2

1. Fundusz lokując Aktywa Subfunduszu przestrzega zasad i ograniczeń wynikających ze Statutu i Ustawy.
2. Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:
  - 1) akcje, warranty subskrypcyjne, prawa do akcji, prawa poboru, kwity depozytowe, na zasadach określonych w ust. 3,
  - 2) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego na zasadach określonych w ust. 3,
  - 3) Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, na zasadach określonych w ust. 4 - 8,
  - 4) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, na zasadach określonych w ust. 9,
  - 5) depozyty bankowe, na zasadach określonych w ust. 10.
3. Dokonując lokat w kategorii lokat, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2), Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w:
  - 1) papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
  - 2) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim lub na rynku zorganizowanym niebędącym rynkiem regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie członkowskim,
  - 3) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego dopuszczone do obrotu na następujących rynkach zorganizowanych w państwach należących do OECD innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo członkowskie: Australian Stock Exchange Canadian Exchange Group, Tokyo Stock Exchange, Osaka Stock Exchange, Korean Exchange, Mexico Stock Exchange, New Zealand Exchange, Oslo Stock Exchange, Swiss Market Data, Swiss Exchange, Turkey Stock Exchange, New York Stock Exchange, Nasdaq (NASDAQ), Amex (American Stock Exchange) oraz CBOT (Chicago Board of Trade) oraz w następujących państwach nienależących do OECD: Serbia i Chorwacja – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 4) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie członkowskim, lub na rynkach zorganizowanych, o których mowa w pkt 3), w państwach należących do OECD, oraz gdy dopuszczenie do tego obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów lub instrumentów,
  - 5) Instrumenty Rynku Pieniężnego inne niż określone w pkt 1) - 4), spełniające wymogi, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4) Ustawy lub których emitent spełnia te wymogi,
  - 6) papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, inne niż określone w pkt 1) – 5), z tym że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% wartości Aktywów Subfunduszu.

4. Z zastrzeżeniem ust. 5, Fundusz, na rachunek Subfunduszu może inwestować w następujące rodzaje Instrumentów Pochodnych, w tym Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych, zarówno w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego jak i w celu zapewnienia sprawnego zarządzania portfelem inwestycyjnym:
  - 1) kontrakty terminowe gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 2) opcje gdzie instrumentem bazowym może być indeks giełdowy, papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego, kursy walut, stopa procentowa,
  - 3) transakcje wymiany walut, papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego i indeksów giełdowych.
5. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, przy zawieraniu umów mających za przedmiot Instrumenty Pochodne kieruje się następującymi kryteriami:
  - 1) płynności,
  - 2) ceny,
  - 3) dostępności,
  - 4) zgodności ze strategią i celem inwestycyjnym,
  - 5) dopasowanie charakterystyki Instrumentu Pochodnego do polityki inwestycyjnej oraz instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu inwestycyjnym Subfunduszu.
6. Instrumenty, o których mowa w ust. 4 mogą być wykorzystane z uwzględnieniem celu inwestycyjnego Subfunduszu w następujących sytuacjach i dla osiągnięcia poniższych celów:
  - 1) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko wzrostu wartości papierów wartościowych – w celu zabezpieczenia ceny nabycia papierów wartościowych,
  - 2) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku spadku kursu waluty, w której dokonywane są inwestycje – w celu ograniczenia tego ryzyka,
  - 3) jeśli koszt nabycia i utrzymywania Instrumentu Pochodnego jest niższy niż koszt nabycia i utrzymania instrumentu bazowego,
  - 4) jeśli na podstawie analizy rynku lub z powodu istotnych wydarzeń gospodarczych, według oceny zarządzającego istnieje znaczące ryzyko spadku wartości inwestycji w wyniku zmiany stopy procentowej, w celu ograniczenia tego ryzyka, z zastrzeżeniem, że nie będą wykorzystywane do zamiany aktywa utrzymywane na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.
7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać transakcje, których przedmiotem są Instrumenty Pochodne, w tym Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:
  - 1) takie Instrumenty Pochodne, za wyjątkiem Niewystandaryzowanych Instrumentów Pochodnych są przedmiotem obrotu:
    - a) na rynku regulowanym w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, lub
    - b) na rynkach zorganizowanych, o których mowa w ust. 3 pkt 3) w państwach należących do OECD,
    - c) na następujących rynkach zorganizowanych w państwach nienależących do OECD: Zagreb Stock Exchange, Belgrade Stock Exchange – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,
  - 2) utrzymuje taką część Aktywów, która pozwala na realizację transakcji. Aktywa te obejmują w szczególności papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i inne prawa majątkowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje fizyczną dostawę tych papierów wartościowych, Instrumentów Rynku Pieniężnego

lub innych praw majątkowych albo środki pieniężne lub płynne papiery wartościowe – w przypadku, gdy transakcja przewiduje rozliczenie pieniężne.

8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może zawierać umowy, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, pod warunkiem że:

1) stroną transakcji jest:

- a) podmiot z siedzibą w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim, albo
- b) podmiot z siedzibą w państwie należącym do OECD innym niż państwo członkowskie, podlegający nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym w tym państwie, lub podmiot z siedzibą w Serbii lub Chorwacji – po uzyskaniu stosownej zgody Komisji udzielonej na podstawie art. 93 ust. 2 Ustawy,

2) instrumenty te podlegają codziennie możliwej do zweryfikowania wycenie według wartości godziwej,

3) instrumenty te mogą zostać w dowolnym czasie sprzedane lub pozycja w nich zajęta może być w dowolnym czasie zlikwidowana lub zamknięta przez transakcję równoważącą,

4) bazę dla tych instrumentów stanowią:

- a) indeksy giełdowe,
- b) dłużne papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego,
- c) kursy walut - w związku z dokonywaniem lokat na zagranicznych rynkach regulowanych lub zorganizowanych,
- d) stopy procentowe - w związku z dokonywaniem lokat w depozyty, dłużne papiery wartościowe, Instrumenty Rynku Pieniężnego i w związku z Aktywami utrzymywanymi na zaspokojenie bieżących zobowiązań Subfunduszu.

9. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może nabywać:

1) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

2) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne,

3) tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą, jeżeli

- a) instytucje te oferują publicznie tytuły uczestnictwa i umarzają je na żądanie uczestnika,
- b) instytucje te podlegają nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym lub kapitałowym państwa członkowskiego lub państwa należącego do OECD oraz zapewniona jest, na zasadzie wzajemności, współpraca Komisji z tym organem,
- c) ochrona posiadaczy tytułów uczestnictwa tych instytucji jest taka sama jak posiadaczy jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych, w szczególności instytucje te stosują ograniczenia inwestycyjne co najmniej takie, jak określone w Rozdziale 1 Działu V Ustawy,
- d) instytucje te są obowiązane do sporządzania rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych

- pod warunkiem, że nie więcej niż 10% wartości aktywów tych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy zagranicznych lub instytucji może być, zgodnie z ich statutem lub regulaminem, zainwestowana łącznie w jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytuły uczestnictwa innych funduszy zagranicznych i instytucji wspólnego inwestowania.

10. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować swoje Aktywa w depozyty w bankach krajowych, instytucjach kredytowych, a także za zgodą Komisji w bankach zagranicznych, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok płatne na każde żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności.

11. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może udzielać innym podmiotom pożyczek, których przedmiotem są zdematerializowane papiery wartościowe, na zasadach określonych w Ustawie.
12. Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

Art. 298. Zasady dywersyfikacji lokat i inne ograniczenia inwestycyjne

1. Fundusz lokuje co najmniej 80% wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w następujące kategorie lokat:

- 1) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz Instrumenty Rynku Pieniężnego,
- 2) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy,
- 3) tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych lub instytucji wspólnego inwestowania, o której mowa w art. 297 ust. 9 Statutu oraz subfunduszy wyodrębnionych w ramach tych funduszy lub instytucji;

przy czym w przypadkach, o których mowa w pkt 2) i 3) fundusze, instytucje lub subfundusze powinny dokonywać swoich lokat w dłużne papiery wartościowe.

W pozostałej części, nie zainwestowanej w kategorie lokat określone powyżej, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu może inwestować swoje Aktywa w inne kategorie lokat wymienione w art. 297 ust. 2 Statutu.

2. Z zastrzeżeniem ustępów poniższych, do 5% wartości Aktywów Subfunduszu może być lokowane w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot.
3. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować od 5% do 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe wyemitowane przez jeden podmiot lub Instrumenty Rynku Pieniężnego, jeżeli łączna wartość takich lokat nie przekroczy 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
4. Postanowień ust. 2 i 3 nie stosuje się do depozytów i transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawieranych z podmiotami podlegającymi nadzorowi właściwego organu nadzoru nad rynkiem finansowym.
5. Fundusz, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego ustępu i ust. 5a, nie może lokować więcej niż 25% Wartości Aktywów Funduszu w:
  - 1) listy zastawne wyemitowane przez jeden bank hipoteczny w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, ze zm.) lub
  - 2) dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez jedną instytucję kredytową, która podlega szczególnemu nadzorowi publicznemu mającemu na celu ochronę posiadaczy tych papierów wartościowych, pod warunkiem, że kwoty uzyskane z emisji tych papierów wartościowych są inwestowane przez emitenta w aktywa, które w całym okresie do dnia wykupu zapewniają spełnienie wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych oraz w przypadku niewypłacalności emitenta zapewniają pierwszeństwo w odzyskaniu wszystkich świadczeń pieniężnych wynikających z tych papierów wartościowych.
- 5a. Suma lokat w papiery wartościowe, o których mowa w ust. 5, nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Suma lokat w listy zastawne nie może przekraczać 80 % Wartości Aktywów Funduszu. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez ten sam bank hipoteczny, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym samym bankiem, nie może przekroczyć 35 % Wartości Aktywów Funduszu.
6. Łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot, depozyty w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 20% wartości Aktywów Subfunduszu.

7. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostkę samorządu terytorialnego, państwo członkowskie, jednostkę samorządu terytorialnego państwa członkowskiego, państwo należące do OECD lub międzynarodową instytucję finansową, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska lub co najmniej jedno państwo członkowskie.
8. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 35% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe poręczone lub gwarantowane przez podmioty, o których mowa w ust. 7 powyżej, przy czym łączna wartość lokat w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmiot, którego papiery wartościowe są poręczane lub gwarantowane, depozytów w tym podmiocie oraz wartość ryzyka kontrahenta wynikająca z transakcji, których przedmiotem są Niewystandaryzowane Instrumenty Pochoodne, zawartych z tym podmiotem nie może przekroczyć 35% wartości Aktywów Subfunduszu.
9. Ograniczeń wskazanych w ust. 7 i 8 powyżej nie stosuje się do papierów wartościowych emitowanych, poręczanych lub gwarantowanych przez:
  - 1) Skarb Państwa albo Narodowy Bank Polski,
  - 2) następujące kraje należące do Unii Europejskiej lub OECD: Australia, Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Japonia, Kanada, Korea Południowa, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.
  - 3) następujące międzynarodowe instytucje finansowe: Europejski Bank Inwestycyjny i Bank Światowy (Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju).
10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, jest obowiązany dokonywać lokat w papiery wartościowe co najmniej sześciu różnych emisji, z tym że wartość lokaty w papiery żadnej z tych emisji nie może przewyższać 30% wartości Aktywów Subfunduszu.
11. Podmioty należące do grupy kapitałowej w rozumieniu Ustawy o rachunkowości, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, traktuje się, do celu stosowania limitów inwestycyjnych, jako jeden podmiot.
12. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, może lokować do 20 % wartości Aktywów Subfunduszu łącznie w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, o której mowa w ust. 11. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 10% wartości Aktywów Subfunduszu w papiery wartościowe lub Instrumenty Rynku Pieniężnego wyemitowane przez jeden podmiot należący do grupy kapitałowej.
13. Łączna wartość lokat Subfunduszu w papiery wartościowe i Instrumenty Rynku Pieniężnego, w których Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, ulokował ponad 5% wartości Aktywów Subfunduszu nie więcej jednak niż 10%, wyemitowane przez podmioty należące do grupy kapitałowej, oraz inne podmioty nie może przekroczyć 40% wartości Aktywów Subfunduszu.
14. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa jednego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytułów uczestnictwa funduszu zagranicznego lub tytułów uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania, o których mowa w art. 216 ust. 9, a jeżeli ten fundusz inwestycyjny otwarty, fundusz zagraniczny lub instytucja wspólnego inwestowania jest funduszem z wydzielonymi subfunduszami lub funduszem lub instytucją składającą się z subfunduszy i każdy z subfunduszy stosuje inną politykę inwestycyjną - więcej niż 20 % wartości Aktywów w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa jednego subfunduszu.
15. Fundusz, działając na rachunek Subfunduszu, nie może lokować więcej niż 20% wartości Aktywów Subfunduszu w depozyty w tym samym banku krajowym lub tej samej instytucji kredytowej.
16. Łączna wartość pożyczonych przez Fundusz papierów wartościowych wchodzących w skład lokat Subfunduszu nie może przekroczyć 30% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu.

Art. 299. Kryteria doboru lokat

1. Podstawowym kryterium doboru lokat przez Fundusz, działający na rachunek Subfunduszu, jest dążenie do osiągnięcia celu inwestycyjnego Subfunduszu poprzez uzyskanie odpowiedniej stopy zwrotu z Aktywów Subfunduszu przy zachowaniu założonej płynności.
2. Lokaty Subfunduszu w papiery wartościowe są dokonywane przede wszystkim na podstawie bieżącej oceny i prognoz rozwoju sytuacji makroekonomicznej kraju emitenta papieru wartościowego oraz ich wpływu na kształtowanie się rynkowych stóp procentowych.

Art. 300. Pożyczki i kredyty

Fundusz działający na rachunek Subfunduszu, może zaciągać, wyłącznie w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych, pożyczki i kredyty, o terminie spłaty do roku, w łącznej wysokości nie przekraczającej 10% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w chwili zawarcia umowy pożyczki lub kredytu.

Art. 301. Wysokość minimalnych wpłat tytułem nabycia Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu

1. Pierwsza i każda następna wpłata środków pieniężnych na nabycie Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu powinna wynosić nie mniej niż 100 złotych, każda następna wpłata Uczestnika Funduszu - nie mniej niż 100 złotych. Fundusz może określić niższą pierwszą i kolejną minimalną wpłatę, nie niższą jednak niż 20 złotych, a osoby uczestniczące w pracowniczych programach emerytalnych, Uczestników IKE lub Uczestników IKZE lub Specjalistycznych Planach Inwestycyjnych Fundusz może zwolnić z obowiązku dokonania minimalnej wpłaty.
2. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty. W przypadku gromadzenia oszczędności na IKZE minimalna wysokość pierwszej wpłaty wynosi 3000 złotych, przy czym Umowa o prowadzenie IKZE może przewidywać niższą minimalną wysokość pierwszej wpłaty.
3. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w związku ze zbywaniem i odkupywaniem Jednostek Uczestnictwa dokonywane są w złotych.

Art. 302. Maksymalne wysokości opłat

1. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy zbywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% środków wpłacanych na nabycie Jednostek Uczestnictwa. Wysokość stawki opłaty manipulacyjnej może być zależna od wartości środków wpłacanych w celu nabycia Jednostek Uczestnictwa i wartości Jednostek Uczestnictwa należących już do Uczestnika oraz od sposobu dokonania wpłaty na nabycie Jednostek Uczestnictwa.
2. Z zastrzeżeniem art. 27 ust. 4 Statutu, opłata za otwarcie Subrejstru ustalana jest przez Towarzystwo i nie może być wyższa niż 1000 złotych.
3. Wysokość opłaty manipulacyjnej pobieranej przy odkupywaniu Jednostek Uczestnictwa Subfunduszu nie może przekroczyć 5% wypłacanych środków przez Uczestnika w wyniku odkupienia Jednostek Uczestnictwa.

Art. 303. Pokrywanie kosztów Subfunduszu

1. Towarzystwo z własnych środków, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem, pokrywa wszelkie koszty działalności Subfunduszu, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w ust. 2-4 i 10-11, z zastrzeżeniem postanowień ust. 12.
2. Koszty nielimitowane Subfunduszu stanowią:
  - 1) koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych;
  - 2) koszty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Fundusz na rzecz Subfunduszu;

- 3) koszty opłat sądowych, taksy notarialnej;
  - 4) koszty podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu.
3. Koszty opłat za prowadzenie rejestru aktywów Subfunduszu oraz innych opłat pobieranych przez Depozytariusza na podstawie umowy o prowadzenie rejestru aktywów Funduszu, a dotyczące Subfunduszu, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu rocznie.
  4. Koszty dokonywania ogłoszeń i publikacji innych materiałów związanych z działalnością Subfunduszu, w szczególności wymaganych przepisami prawa i Statutu, druku prospektu i sprawozdań finansowych, przygotowania i druku materiałów informacyjnych, pokrywane są z Aktywów Subfunduszu w wysokości do 0,5% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w danym roku obrotowym.
  5. Koszty, o których mowa w ust. 2, pokrywane są przez Subfundusz w takim zakresie w jakim dotyczą proporcjonalnie składników Aktywów Subfunduszu, chyba że koszty te związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu, wówczas pokrywa je w całości Subfundusz.
  6. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów.
  7. Jeżeli obowiązek pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2 obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto tego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.
  8. Wartość Aktywów Netto Funduszu, Wartość Aktywów Netto Subfunduszu i innych Subfunduszy, na potrzeby dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 5 - 7 powyżej, ustalana jest w Dniu Wyceny poprzedzającym dzień, w którym nastąpiło ujęcie w księgach rachunkowych Funduszu kosztów, o których mowa w ust. 2 powyżej.
  9. Pokrycie kosztów, o których mowa w ust. 2 - 4 następuje w terminach wymagalności wynikających z umów na podstawie których te koszty są ponoszone lub w terminach określonych przepisami prawa.
  10. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu stanowi koszt Subfunduszu. Wynagrodzenie likwidatora Subfunduszu nie będzie wyższe niż 0,07% wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień rozpoczęcia likwidacji, nie więcej jednak niż 100.000 zł. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Subfunduszu, takie jak w szczególności koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Subfunduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Subfunduszu korzysta likwidator na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu.
  11. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu stanowi koszt Subfunduszu – w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu. Wynagrodzenie likwidatora Funduszu nie będzie wyższe niż wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem. Inne niż wynagrodzenie likwidatora koszty likwidacji Funduszu, takie jak w szczególności koszty badania sprawozdań finansowych Funduszu, koszty postępowań sądowych, koszty zbywania Aktywów Funduszu (to jest koszty ponoszone na rzecz podmiotów (organizacji), z których pośredniczenia w zbywaniu Aktywów Funduszu korzysta na mocy przepisów prawa lub innych regulacji których stroną jest Fundusz - w szczególności koszty prowizji maklerskich oraz prowizji i opłat za prowadzenie rachunków bankowych i rachunków papierów wartościowych), koszty ogłoszeń stanowią koszty nielimitowane Subfunduszu i będą pokrywane zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 - 8 powyżej.
  12. Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Subfunduszu z środków własnych, w tym z wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem.

Art. 304. Wynagrodzenie Towarzystwa za zarządzanie Subfunduszem

1. Towarzystwo jest uprawnione do pobierania wynagrodzenia za zarządzanie Subfunduszem w wysokości do 2% rocznie, z którego nie więcej niż 1,20% przeznaczane jest na pokrycie kosztów działalności Subfunduszu, o

których mowa w art. 303 ust. 1 Statutu. W przypadku jeżeli koszty działalności Subfunduszu, o których mowa w art. 303 ust. 1 Statutu przekroczą 1,20%, Towarzystwo pokrywa je ze środków własnych.

2. Wynagrodzenie naliczane jest w każdym Dniu Wyceny i za każdy dzień roku liczonego jako 365 lub 366 dni w przypadku gdy rok kalendarzowy ma 366 dni, od średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny.
3. Wynagrodzenie pobierane jest miesięcznie i przekazywane ze środków Subfunduszu, w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.

SPIS TREŚCI:

Rozdział I Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Prospekcie	3
Rozdział II Dane o Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych	4
Rozdział III Dane o Funduszu	7
Dotyczy Subfunduszu UniKorona Pieniężny	40
Dotyczy Subfunduszu UniKorona Obligacje	51
Dotyczy Subfunduszu UniDolar Pieniężny	63
Dotyczy Subfunduszu UniBezpieczna Alokacja	75
Dotyczy Subfunduszu UniKorona Zrównoważony	87
Dotyczy Subfunduszu UniKorona Akcje	99
Dotyczy Subfunduszu UniAkcje: Nowa Europa	110
Dotyczy Subfunduszu UniAkcje: Sektory Wzrostu	122
Dotyczy Subfunduszu UniObligacje: Nowa Europa	134
Dotyczy Subfunduszu UniStabilny Wzrost	146
Dotyczy Subfunduszu UniAkcje Małych i Średnich Spółek	158
Dotyczy Subfunduszu UniLokata	169
Dotyczy Subfunduszu UniAkcje: Turcja.....	180
Dotyczy Subfunduszu UniAkcje Dywidendowy.....	190
Rozdział IV Dane o Depozytariuszu	201
Rozdział V Dane o podmiotach obsługujących Fundusz	204
Rozdział VI Informacje dodatkowe	221
Rozdział VII Załączniki	222